

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติด
ของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์

นายไพรัช กรทิพย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

Ho 130646

สำนักวิทยบริการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
วันรับ.....
วันลงทะเบียน..... 265548
เลขทะเบียน..... 2
เลขเรียกหนังสือ..... 364.36 พทจ 11 2/ 2564

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2564

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นายไพรัช กรทิพย์ แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา เจริญศิริ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาค)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน 8 ต.ค. 2564 ปี.....

ชื่อเรื่อง	: ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์
ผู้วิจัย	: นายไพรัช กรทิพย์
ปริญญา	: รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อาจารย์ที่ปรึกษา	: รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยูภาศ รองศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์
ปีการศึกษา	: 2564

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ และ (3) เพื่อศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มตัวอย่างคือ จำนวน 174 คน โดยการใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า (1) ระดับความคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านสื่อต่าง ๆ โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .539 สามารถร่วมกันอธิบายการผันแปร ได้ร้อยละ 53.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) แนวทางป้องกันและแก้ไขการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ คือ (3.1) ด้านพัฒนาตนเอง ควรมีการพัฒนาทางด้านร่างกาย ได้แก่ รู้จักออกกำลังกาย รู้จักกินอาหารที่มีประโยชน์ พักผ่อนให้เพียงพอ ทำงานบ้านช่วยผู้ปกครอง การพัฒนาทางด้านความคิด ได้แก่ เข้าถึงสื่อออนไลน์อย่างรู้เท่าทัน รู้จักแยกแยะผิดถูก เข้ารับการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ฝึกปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนของพระพุทธศาสนา (3.2) ด้านครอบครัวของเด็กและเยาวชน สร้างความรัก ความอบอุ่น และความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน รวมทั้งหาทางแก้ไขร่วมกันเมื่อคนในครอบครัวติดยาเสพติด ไม่เลียนแบบพฤติกรรมบุคคลที่ใช้จ่ายเสพติด (3.3) ด้านเศรษฐกิจ ควรรู้จักประหยัดอดออมในการใช้จ่าย ช่วยครอบครัว หรือทำอาชีพเสริมในยามว่างช่วยหารายได้ให้ครอบครัว ด้านสถานประกอบการ

ควรให้โอกาสเด็กและเยาวชนที่ติดยาเสพติดเข้าฝึกวิชาชีพหรือรับเข้าทำงาน ควรมีการประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเกี่ยวกับอัตราตำแหน่งงานที่ว่างให้แก่ผู้ปกครอง (3.4) ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชน เช่น การเล่นกีฬา เล่นดนตรี ไม่คบหากับบุคคลในชุมชนที่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดแก่เด็กและเยาวชน จัดตั้งกลุ่มวัยรุ่นเพื่อปรึกษาปัญหาของวัยรุ่น ตลอดจนดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สังคม (3.5) ด้านสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ผู้ปกครองควรสอดส่องดูแลการใช้สื่อต่าง ๆ ของเด็กและเยาวชน เช่น Facebook, Line ให้ความสนทนสนม สร้างความไว้วางใจ และดูแลเด็กและเยาวชนอย่างใกล้ชิด แนะนำสื่อที่เป็นประโยชน์การแสวงหาข้อมูลข่าวสารในด้านที่สนใจ ร่วมทั้งการเลือกรับชมช่อง Youtuber ที่มีเนื้อหาสาระเชิงสร้างสรรค์ เด็กและเยาวชนควรใช้เวลาว่างไปทำกิจกรรมนอกจากการใช้สื่อ Social ต่าง ๆ เช่น ช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน ออกกำลังกาย หรือเล่นกีฬาร่วมกัน ช่วยผู้ปกครองทำงานตามความเหมาะสม

คำสำคัญ: การกระทำความผิด; ยาเสพติด; เด็กและเยาวชน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

Title : Factors Affecting Offenses in Drug Cases of Children and Youth in Kalasin Province

Author : Mr.Pairat Kornthip

Degree : Master of Public Administration (Public Administration)
Rajabhat Maha SaraKham University

Advisor : Associate Professor Dr.Yupaporn Yupas
Associate Professor Dr.Phakdee Phosing

Year : 2021

ABSTRACT

The purposes of this study were, (1) To study the level of opinions To study factors affecting drug offense behavior of children and youth in Kalasin Province., (2) To study the factors affecting offenses in drug cases of children and youth in Kalasin Province, and (3) to study the prevention and solutions to the problem of drug offenses among children and youth in Kalasin Province. The sample consisted of 174 people by using the Taro Yamane formula. The statistics used for data analysis were percentage, mean, frequency, standard deviation. and to analyze factors affecting the drug offense among children and youth in Kalasin Province using multiple regression analysis.

The results of research were as follow : (1) The level of opinions To study factors affecting drug offense behavior of children and youth in Kalasin Province was a high level., (2) Factors affecting offenses in drug cases of children and youth in Kalasin Province were personal factor and various media factors, with a multiple correlation coefficient of .539, were able to explain the statistically significant 53.90% variation at the .05 level, and (3). Formulation of measures and strategies and organizing activities to prevent and resolve drug problems in educational institutions The measures include, (3.1) Self - development should be developed in the body, including exercise. Know how to eat healthy food. Get enough rest Do housework help parents The development of ideas is to know and know how to distinguish and correct online media. The students received moral and ethical training and practice in accordance with the teachings of Buddhism, (3.2) Family of children and youth to build love, warmth and good relationship among family members. Encourage each other Including finding joint solutions when family

members become addicted to drugs Do not mimic the behavior of people who use drugs, (3.3) Economic aspects should be known to save and save in spending to help their families. Or doing extra work during free time, helping to earn income for the family. The establishment should provide opportunities for children and young people with drug addiction to attend vocational training or work. There should be publicity from public and private agencies regarding the vacancy rates to parents, (3.4) Social and environmental aspects. Organize activities that benefit children and young people, such as playing sports, playing music, not associating with people in the community who are involved with drugs. Educate children and youth about drugs form a group of teenagers to discuss teen problems As well as conducting activities that benefit society, (3.5) Various media related to children and youth. parents should monitor the use of various media by children and young people such as Facebook, Line. Build trust and take care of children and youth closely Suggesting useful media, seeking information in the area of interest as well as choosing to watch the youtuber channel with creative content children and young people should spend their free time doing activities in addition to social media such as helping their parents with housework. Exercise or play sports together Help the parents to do the job as appropriate.

Keywords: Offenses, Drugs, Children and Youth

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความอนุเคราะห์จาก รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาศ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์ อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา เจริญศิริ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัย ขอขอบคุณ ผู้บริหาร ประจำศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่กรุณา ให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และเด็ก เยาวชนที่กระทำความผิด ในคดีอาชญากรรมที่ถูกดำเนินคดีในศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่กรุณาตอบแบบสอบถาม และให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัย ครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ พ่อ-แม่ และครอบครัวที่คอยเป็นกำลังใจและสนับสนุนตลอดการศึกษา โดยคุณค่าและประโยชน์จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา-มารดา ตลอดจนบูรพาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม นายไพรัช กรทิพย์
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	4
1.3 สมมติฐานการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย	5
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	9
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม	9
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน	19
2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน	25
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน	41
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับยาเสพติด	50
2.6 บริบททั่วไป	66
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	71
2.8 กรอบแนวคิดการวิจัย	91
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	92
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	92
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	93
3.3 การสร้างและหาคุนภาพเครื่องมือวิจัย	95
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	97
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	97

หัวเรื่อง	หน้า
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	98
บทที่ 4 ผลการวิจัย	99
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัย	99
4.2 ลำดับการนำเสนอผลการวิจัย	100
4.3 ผลการวิจัย	101
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	126
5.1 สรุป	126
5.2 อภิปรายผล	129
5.3 ข้อเสนอแนะ	133
บรรณานุกรม	135
ภาคผนวก	145
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	146
ภาคผนวก ข ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย	156
ภาคผนวก ค ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย	159
ภาคผนวก ง ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์	162
การเผยแพร่ผลงานวิจัย	166
ประวัติการวิจัย	167

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	101
4.2	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน	102
4.3	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายข้อ ปัจจัยส่วนบุคคล	103
4.4	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายข้อ ปัจจัยด้านครอบครัว	104
4.5	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายข้อ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	105
4.6	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายข้อ ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	106
4.7	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายข้อ ปัจจัยด้านสื่อต่าง ๆ	107
4.8	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมกระทำความผิด ในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน	108
4.9	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมกระทำความผิดในคดียาเสพติด ของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายข้อ ด้านการเสพ	109
4.10	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมกระทำความผิดในคดียาเสพติด ของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายข้อ ด้านการครอบครอง	110
4.11	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมกระทำความผิดในคดียาเสพติด ของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายข้อ ด้านการจำหน่าย	111

ตารางที่	หน้า
4.12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างตัวแปรอิสระ 5 ตัวแปร	113
4.13 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็ก และเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์	114
ข.1 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย	157
ค.1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย	160

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	การนำทฤษฎีระบบมาประยุกต์ใช้กับแนวคิดทางอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา	22
2.2	โครงสร้างศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์	69
2.3	กรอบแนวคิดการวิจัย	91
4.1	แนวทางป้องกันการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ในจังหวัดกาฬสินธุ์	124
4.2	แนวทางการแก้ไขการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ในจังหวัดกาฬสินธุ์	125

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 มุ่งบรรลุเป้าหมายที่จะสามารถต่อยอดในระยะต่อไป เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาระยะยาวตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยมีหลักการสำคัญของแผนพัฒนาฯ คือ ยึด “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ยึด “วิสัยทัศน์ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี” ยึด “เป้าหมายอนาคตประเทศไทย ปี 2579” ยึด “หลักการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ลดความเหลื่อมล้ำและขับเคลื่อนการเจริญเติบโตจากการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตบนฐานของการใช้ภูมิปัญญาและนวัตกรรม” และยึด “หลักการนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจังใน 5 ปี ที่ต่อยอดไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นเป้าหมายระยะยาว” โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ สังคมไทยเป็นสังคมคุณภาพ สร้างโอกาสและมีที่ยืน (สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2563, น. 2)

การป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต เป็นประเด็นภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคงและยั่งยืน ซึ่งให้ความสำคัญต่อการฟื้นฟูพื้นฐานด้านความมั่นคงที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยเฉพาะการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติของผู้มีความเห็นต่างทางความคิดและอุดมการณ์บนพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และการเตรียมการรับมือกับภัยคุกคามข้ามชาติ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยยะสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในระยะ 20 ปี ข้างหน้าเป้าหมายที่ 4 ประเทศไทยมีความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน มิตรประเทศ และนานาชาติในการป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการรักษาผลประโยชน์ของชาติ ตัวชี้วัดที่ 4.4 จำนวนคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดลดลง อีกทั้งยังมียุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์เป็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาทุนมนุษย์ที่สนับสนุนการแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตได้อย่างเป็นผลสัมฤทธิ์ ซึ่งมุ่งเน้นคุณภาพคนในแต่ละช่วงวัย ตั้งแต่พัฒนาการวัยเด็กปฐมวัยที่ต้องพัฒนาให้มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีทักษะทางสมอง ทักษะการเรียนรู้ และทักษะชีวิตเพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ ควบคู่กับการพัฒนาคนไทยในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม มีทักษะความรู้ และความสามารถปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงรอบตัวที่รวดเร็วบนพื้นฐานของการมีสถาบัน

ทางสังคมที่เข้มแข็งทั้งสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันชุมชน และภาคเอกชน ที่ร่วมกันพัฒนาทุนมนุษย์ให้มีคุณภาพสูง อีกทั้งยังเป็นทุนทางสังคมที่สำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนา ประเทศ

ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษที่ประเทศไทยกำลังประสบปัญหาในปัจจุบัน ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนในวงกว้าง สถานการณ์ยาเสพติดในประเทศไทยเผชิญกับปัญหาภาวะ การขยายตัวของการผลิตยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ ส่งผลให้สถานการณ์การลักลอบนำเข้า ยาเสพติดรุนแรงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2560 เป็นต้นมา ทั้งในด้านความถี่และปริมาณที่ลักลอบนำเข้า ต่อครั้ง เหตุปัจจัยสำคัญยังคงมาจากสถานการณ์ภายนอกประเทศเป็นหลัก ข้อมูลสถิติการจับกุมคดี ยาเสพติดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (POLIS) ในปีงบประมาณ 2562 สามารถจับกุมคดียาเสพติด ทั้งหมด 359,688 คน คดีผู้ต้องหา 318,475 คน ตรวจยึดยาเสพติด ได้ดังนี้ ยาบ้า 517 ล้านบาท ไอซ์ 16,265.7 กิโลกรัม เฮโรอีน 914.8 กิโลกรัม และคีตามีน 733.1 กิโลกรัม สถานะของไทยยังคงถูกใช้ เป็นทางผ่านและปลายทางสำคัญของขบวนการค้ายาเสพติด โดยยาบ้าเป็นยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาด ในไทยมากที่สุด กลุ่มผู้ผลิตเน้นการเพิ่มปริมาณยาเสพติดเข้ามาให้มากที่สุด เพื่อห่มตลาดให้เกิดการกระตุ้น ความต้องการของผู้เสพให้ยังคงอยู่ประกอบกับราคายาเสพติดที่ถูกลงเป็นปัจจัยเสริมให้กลุ่มผู้เสพ สามารถเข้าถึงยาเสพติดได้ทำให้สถานการณ์การแพร่ระบาดยาเสพติดยังอยู่ในภาวะรุนแรง ส่วนไอซ์ เฮโรอีน คีตามีน และกัญชา ส่วนใหญ่จะถูกลักลอบนำเข้ามาเพื่อส่งต่อไปยังประเทศที่สามโดยใช้เส้นทาง ทั้งทางบก ทางเครื่องบิน และทางเรือ โดยกลุ่มการค้ายาเสพติดข้ามชาติใช้ไทยเป็นจุดเตรียมการ/ ชุกซ่อนอำพรางปะปนไปกับสินค้าต่าง ๆ เพื่อลักลอบนำออกไปยังประเทศปลายทาง เช่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น เป็นต้น

ข้อมูลสถิติคดีสำนักงานศาลยุติธรรม พบว่า 5 อันดับข้อหาสูงสุดในศาลชั้นต้น ปี พ.ศ. 2562 พบว่า อันดับที่ 1 ได้แก่ ข้อหาความผิดต่อพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 จำนวน 363,125 ข้อหา อันดับที่ 2 ได้แก่ ข้อหาความผิดเกี่ยวกับสินเชื่อบุคคล จำนวน 293,899 ข้อหา อันดับที่ 3 ได้แก่ ข้อหาความผิดต่อพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 จำนวน 213,888 ข้อหา อันดับที่ 4 ได้แก่ ข้อหาความผิดเกี่ยวกับบัตรเครดิต จำนวน 168,347 ข้อหา และอันดับที่ 5 ได้แก่ ข้อหากู้ยืม จำนวน 138,420 ข้อหา (สำนักงานศาลยุติธรรม, 2563, น. 12)

สถิติข้อมูลคดีของสำนักงานศาลยุติธรรม ประจำเดือนมกราคมถึงสิงหาคม พ.ศ. 2562 ประเภท ข้อหาที่เข้าสู่การพิจารณาสูงสุด 5 อันดับแรก ของศาลชั้นต้นที่วราชนาฎราชภัฏ ศาลเยาวชน และครอบครัว พบว่า อันดับที่ 1 ได้แก่ ข้อหาความผิดต่อพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ จำนวน 7,884 ข้อหา อันดับที่ 2 ข้อหาความผิดต่อพระราชบัญญัติจราจรทางบก จำนวน 1,780 ข้อหา อันดับที่ 3 ข้อหาความผิดฐานลักทรัพย์ จำนวน 1,241 ข้อหา อันดับที่ 4 ได้แก่ ข้อหาความผิดต่อพระราชบัญญัติ อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนฯ จำนวน 828 ข้อหา และอันดับที่ 5 ได้แก่ ข้อหา ความผิดต่อเสรีภาพ

จำนวน 427 ข้อหา ซึ่งความผิดต่อพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดมากที่สุด คือ ยาบ้า

นอกจากนี้ จากรายงานสถิติคดีอาญาของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์ ในปี พ.ศ. 2562 มีคดีอาญาที่เข้าสู่การพิจารณาคดีของศาลรวมทั้งสิ้น จำนวน 326 คดี พบว่า คดีที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดมากที่สุด ได้แก่ คดีความผิดต่อพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษประเภท 1 เมทแอมเฟตามีน (ยาบ้า) จำนวน 253 คดี คิดเป็น 77.60 เปอร์เซ็นต์ ของคดีอาญาที่เข้าสู่ศาลทั้งหมด และในปี พ.ศ. 2563 มีคดีอาญาที่เข้าสู่การพิจารณาคดีของศาลรวมทั้งสิ้น จำนวน 307 คดี พบว่า คดีที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดมากที่สุด ได้แก่ คดีความผิดต่อพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษประเภท 1 เมทแอมเฟตามีน (ยาบ้า) จำนวน 236 คดี คิดเป็น 76.87 เปอร์เซ็นต์ ของคดีอาญาที่เข้าสู่ศาลทั้งหมด ซึ่งจากสถิติคดีที่เด็กและเยาวชนถูกดำเนินคดีในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า แม้ปริมาณคดีอาญาที่เข้าสู่ศาลจะมีแนวโน้มที่ลดลงแต่ในคดีความผิดต่อพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษประเภท 1 เมทแอมเฟตามีน (ยาบ้า) กลับมีปริมาณที่ไม่ลดลงและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ (ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์, 2563)

เด็กและเยาวชนหรือวัยรุ่นถือเป็นวัยที่อยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อที่จะก้าวผ่านจากวัยเด็กไปสู่วัยผู้ใหญ่ ทักษะคิดและความคิดเห็นของวัยรุ่นจึงมักจะแตกต่างออกไปจากผู้ใหญ่ อีกทั้งสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันที่ต่างแข่งขันกันหารายได้และสร้างความร่ำรวยทำให้ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด วัยรุ่นส่วนหนึ่งจึงเกิดความรู้สึกสับสนในการดำเนินชีวิตและประสบปัญหาหลายด้าน และด้วยวัยที่ด้อยวุฒิและอ่อนประสบการณ์ทำให้พวกเขาหาทางออกด้วยวิธีการที่ผิดจากบรรทัดฐานสังคมในสถานการณ์เช่นนี้การแก้ไขปัญหาของเด็กและเยาวชนไทยยังมีหลายประเด็นที่บกพร่องและไม่ครอบคลุม สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นข้อจำกัดในการทำงานของภาครัฐที่จะเข้าไปแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนให้ได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเสพติดที่ไม่ใช่ปัญหาใหม่ของสังคมไทย คนไทยต้องเผชิญกับปัญหานี้มานาน โดยสภาพปัญหาได้ปรับเปลี่ยนไปตามเงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี ทั้งด้านเคมีวิทยาศาสตร์ การติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยรวดเร็วที่ล้วนช่วยให้สามารถผลิตสารสังเคราะห์ยาเสพติดได้ง่ายและสะดวกกว่าในอดีต อย่างไรก็ตามแม้ว่าตัวยาจะพัฒนาปรับเปลี่ยนไปอย่างมาก แต่เด็กวัยรุ่นยังคงเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักในกระบวนการเสพติดและค้ายาเสพติดมาโดยตลอด ทุกภาคส่วนต่างยอมรับว่ายาเสพติดในกลุ่มเด็กวัยรุ่นเป็นปัญหาที่สำคัญมากในสังคมปัจจุบัน เนื่องมาจากวัยรุ่นเป็นกำลังสำคัญในอนาคตของชาติที่ควรจะมีวิถีชีวิตที่ดีแต่ต้องกลับหันออกจากการดำเนินชีวิตปกติ มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ซึ่งหมายถึงเด็กที่ประพฤติตนไปในทางที่ขัดต่อบรรทัดฐานของสังคม ประพฤติตนไปในทางตรงข้ามกับกรอบวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม ซึ่งอาจจะรุนแรงถึงขั้นประกอบอาชญากรรมและกระทำความผิดกฎหมายตั้งแต่อายุเยาว์วัย กลุ่มเด็กเยาวชนและสิ่งเสพติด (สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556)

จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ความรุนแรงของสถานการณ์ยาเสพติดให้โทษในปัจจุบันทำให้ส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวมเป็นอย่างมาก ผู้วิจัย มีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำ ความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการศึกษาจากเด็กและเยาวชน ผู้กระทำความผิดในคดียาเสพติดในจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำไปใช้เป็นแนวทางการแก้ไขฟื้นฟูและป้องกันปัญหา เพื่อให้อัตราการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ในคดียาเสพติดลดลงหรือให้เหลือน้อยที่สุด อันจะนำไปสู่สวัสดิภาพของเด็กและเยาวชน ความสงบเรียบร้อยของสังคม และความมั่นคงของประเทศชาติ นอกจากนี้ยังสามารถใช้เป็นสารสนเทศให้หน่วยงาน หรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในทางปฏิบัติหรือดำเนินงาน เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่เด็กและเยาวชนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดี ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์

1.2.2 เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ในจังหวัดกาฬสินธุ์

1.2.3 เพื่อศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็ก และเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติด ของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3.2 ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และปัจจัยด้านสื่อต่าง ๆ ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ในจังหวัดกาฬสินธุ์

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.4.1.1 มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และปัจจัยด้านสื่อต่าง ๆ

1.4.1.2 มุ่งศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขการกระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.2.1 ประชากร ได้แก่ เด็กและเยาวชนที่มีการกระทำความผิดในคดียาเสพติดในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 307 คน (ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์, 2563)

1.4.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กและเยาวชนที่มีการกระทำความผิดในคดียาเสพติดและถูกดำเนินคดีในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 174 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณโดยวิธีการหากกลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของประชากรตามสูตรของ (Yamane, 1973)

1.4.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.4.3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ ดังนี้

- 1) ปัจจัยส่วนบุคคล
- 2) ปัจจัยด้านครอบครัว
- 3) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ
- 4) ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม
- 5) ปัจจัยด้านสื่อต่าง ๆ

1.4.3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ พฤติกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

- 1) การเสพ
- 2) การครอบครอง
- 3) การจำหน่าย

1.4.4 ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ จังหวัดกาฬสินธุ์

1.4.5 ขอบเขตด้านระยะเวลาการวิจัย

ระยะเวลาดำเนินการวิจัยครั้งนี้ อยู่ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน 2564

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

พฤติกรรม หมายถึง ปฏิบัติหรือกิจกรรมที่มนุษย์กระทำขึ้น ทั้งที่สังเกตได้และสังเกตไม่ได้ เกิดจากการกระตุ้นหรือถูกจูงใจจากสิ่งเร้าต่าง ๆ โดยจะประกอบด้วย 3 ส่วน คือ การแสดงออก ความนึกคิด และความรู้สึก

การกระทำความผิดในคดียาเสพติด หมายถึง การกระทำการอันกฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิด และกำหนดโทษไว้ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 จำแนก ได้ดังนี้

1. การเสพ หมายถึง การรับยาเสพติดให้โทษเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าด้วยวิธีใด
2. การครอบครอง หมายถึง การกระทำใด ๆ ที่แสดงถึงขั้นตอนการมียาเสพติดไว้ในครอบครอง โดยผิดกฎหมาย
3. การครอบครองเพื่อจำหน่าย หมายถึง การมียาเสพติดให้โทษประเภท 1 (ยาบ้า) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย
4. การผลิต ส่งออก นำเข้า หมายถึง การผลิตยาเสพติด ส่งออกยาเสพติดให้โทษประเภท 1 (ยาบ้า) หรือนำเข้ายาเสพติดให้โทษประเภท 1 (ยาบ้า)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ หมายถึง เงื่อนไขที่ทำให้เด็กและเยาวชนตัดสินใจเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดมีทั้งปัจจัยภายในตัวบุคคลและปัจจัยภายนอก ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง เงื่อนไขส่วนตัวของแต่ละบุคคลที่ทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติดให้โทษ (ยาบ้า) ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย และจิตใจเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นร้อนตัดสินใจทดลองยาเสพติดอย่างรวดเร็ว เกิดจากสัญชาตญาณของมนุษย์ โดยทั่วไปการอยากลองชอบความท้าทาย มีระดับสติปัญญาอ่อน คบเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่ดีและถูกล่อลวงให้ลองเสพยาเสพติด การต้องการการยกย่องการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน การต้องการความรักจากเพื่อนในกลุ่ม ตลอดจนการถ่ายทอดทางพันธุกรรมมีประวัติพ่อหรือแม่กระทำความผิดและต้องโทษ
2. ปัจจัยด้วยครอบครัว หมายถึง เงื่อนไขด้านครอบครัวที่ทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติดให้โทษ (ยาบ้า) ได้แก่ ครอบครัวแตกแยกส่งผลต่อสภาวะจิตใจของเด็กและเยาวชน อยู่ในครอบครัวที่มีการทะเลาะเบาะแว้งกันอยู่เสมอ เด็กก็ยอมรับเอานิสัยก้าวร้าวขาดความมั่นคงทางอารมณ์ต้องการอยากรู้อยากลองเสพยาเสพติด อาศัยอยู่ครอบครัวที่ผู้ปกครองเข้มงวดกวดขันมากเกินไปหรือตามใจมากเกินไปทำให้เด็กอยากออกนอกกรอบ อยากรู้และทดลองยาเสพติด เกิดจากการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยทำให้เด็กขาดความอบอุ่นคบกลุ่มเพื่อนไม่ดีติดยาเสพติด เกิดจากเด็กที่มาจากครอบครัวที่ยากจนต้องบีบบังคับตนเองหารายได้จากการจำหน่ายยาเสพติด เพื่อพยายามดันตัวเองให้ขึ้นไปมีฐานะทัดเทียมกับคนอื่น

3. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ หมายถึง เงื่อนไขด้านเศรษฐกิจที่ทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติดให้โทษ (ยาบ้า) ได้แก่ ผู้ปกครองมีรายได้ไม่เพียงพอและไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนบุตร ผู้ปกครองหรือพ่อแม่ที่ต้องไปทำงานห่างไกลกับลูก เด็กและเยาวชนอยากมีรายได้เป็นของตนเองและเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ปัญหาการว่างงานของผู้ปกครองต้องดิ้นรนในการเลี้ยงชีพไม่มีเวลาให้ครอบครัว

4. ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม หมายถึง เงื่อนไขด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติดให้โทษ (ยาบ้า) ได้แก่ อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีแหล่งอบายมุข เช่น บ่อนการพนัน เป็นต้น ในครอบครัวหรือชุมชนที่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ในสถานศึกษามีกลุ่มเพื่อนชักชวนให้ทดลองยาเสพติด ค่านิยมในหมู่วัยรุ่นในการอยากรู้อยากลอง ยาเสพติด การเข้าไปใช้บริการสถานบริการและสถานเริงรมย์และอยากรู้อยากลองยาเสพติด

5. ปัจจัยด้านสื่อต่าง ๆ หมายถึง เงื่อนไขด้านสื่อต่าง ๆ ที่ทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติดให้โทษ (ยาบ้า) ได้แก่ อิทธิพลของเนื้อหาจากหนังสือหรือละครทำให้เกิดพฤติกรรมลอกเลียนแบบเสพยาเสพติด การเลียนแบบพฤติกรรมการเสพยาเสพติดจากสื่อออนไลน์ การนำเสนอข่าวยาเสพติดของสื่อทำให้เด็กและเยาวชนอยากรู้อยากลอง การอยากลองเสพยาเสพติดจากในสื่อประเภทหนังสือการ์ตูน นิตยสาร หนังสือพิมพ์ และการเข้าร่วมกลุ่มทางสังคมออนไลน์ เช่น Line Group, Facebook Group มีการชักชวนให้ทดลองหรือจำหน่ายยาเสพติด

ยาเสพติดให้โทษ หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใด ๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเป็นลำดับ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงตลอดเวลาและสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลงกับให้รวมตลอดถึงพิษหรือส่วนของพิษที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษหรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษด้วย ทั้งนี้ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่หมายความถึงยาสามัญประจำบ้านบางตำรับตามกฎหมายว่าด้วยยาที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่

เด็ก หมายถึง บุคคลอายุเกิน 14 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่เกิน 15 ปีบริบูรณ์

เยาวชน หมายถึง บุคคลที่มีอายุเกินสิบห้าปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์

เขตอำนาจศาล หมายถึง พื้นที่และอำนาจของศาลหรือผู้พิพากษาในการพิจารณาพิพากษาคดีตามที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้นหรือกฎหมายอื่นกำหนดไว้

ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์ หมายถึง ศาลที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกากำหนดวันเปิดทำการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดกาฬสินธุ์ เปิดทำการเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2549 ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์ เมื่อ พ.ศ. 2553 ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทำให้ทราบถึงระดับพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์

1.6.2 ทำให้ทราบสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์

1.6.3 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนป้องกัน และแก้ไขปัญหาการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ ตลอดจนพื้นที่อื่น ๆ ในประเทศไทย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม
2. แนวคิดเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน
3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน
4. แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน
5. แนวคิดเกี่ยวกับยาเสพติด
6. บริบททั่วไป
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
8. กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม

2.1.1 ความหมายของพฤติกรรม

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526, น. 155) ให้นิยามว่า พฤติกรรม หมายถึง กิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์กระทำไม่ว่าสิ่งนั้นจะสังเกตได้หรือไม่แต่สามารถวัดได้โดยใช้เครื่องมือพิเศษและสามารถบอกได้ว่ามีหรือไม่มี เช่น ความคิด ความเชื่อ ความรู้สึก ความสนใจ

ปรีชา วิหคโต (2532, น. 6) ให้นิยามว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำทุกอย่างของมนุษย์กระทำโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตาม ไม่ว่าคนอื่นจะสังเกตได้หรือไม่ได้ และไม่ว่าการกระทำนั้นจะพึงประสงค์หรือไม่พึงประสงค์ก็ตามล้วนเป็นพฤติกรรมทั้งสิ้น

ลักขณา สรีวัฒน์ (2556, น. 17) ให้นิยามว่า พฤติกรรมมนุษย์เป็นการกระทำหรือกิจการที่แสดงออกมาร่างกาย กล้ามเนื้อ สมอ ในทางอารมณ์ ความคิด และความรู้สึก พฤติกรรมเป็นการกระทำจากการตอบสนองจากสิ่งเร้า เมื่อมีสิ่งเร้า หรือสิ่งกระตุ้นมาเร้าในเวลาใดจะมีการตอบสนองเมื่อนั้น

สุรพล พะยอมแย้ม (2545, น. 18) ให้นิยามว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำอันเนื่องมาจากการกระตุ้นหรือการจูงใจจากสิ่งเร้าต่าง ๆ การกระทำหรือพฤติกรรมเหล่านั้นเกิดขึ้นหลังจากที่บุคคลได้ใช้กระบวนการกลั่นกรอง ตกแต่งและตั้งใจที่จะทำให้เกิดขึ้นเพื่อให้บุคคลอื่นได้

สัมผัสรับรู้ในบางครั้งพฤติกรรมของบุคคลแม้จะกระทำด้วยสาเหตุจุดมุ่งหมายเดียวกันแต่จะมีลักษณะท่าทางและอาการแตกต่างกันไป เมื่อบุคคล เวลา สถานที่หรือสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากการกระทำของบุคคลล้วนจะต้องผ่านกระบวนการคิด การตัดสินใจ อันประกอบด้วย อารมณ์ ความรู้สึกของผู้กระทำพฤติกรรมนั้น ๆ จึงทำให้พฤติกรรมของแต่ละคนมีความแตกต่างกันหรือปรับเปลี่ยนไปตามเรื่องราวที่เกี่ยวข้องเสมอ ซึ่งหากพิจารณาแยกกระบวนการออกเป็นส่วน ๆ จะพบว่า ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

1. ส่วนการแสดงออกหรือกิริยาท่าทาง (Acting)
2. ส่วนการคิดที่เกี่ยวกับกิริยานั้น (Thinking)
3. ส่วนความรู้สึกที่มีอยู่ในขณะนั้น (Feeling)

Hilgard (1962, อ้างถึงใน อรุษา จันทรวีรุจ, 2544, น. 21) ให้นิยามว่า พฤติกรรม หมายถึง ปฏิกริยาหรือกิจกรรมทุกชนิดของสิ่งมีชีวิตจะสังเกตได้หรือไม่ได้ก็ตามเป็นพฤติกรรมภายในและพฤติกรรมภายนอก ซึ่งพฤติกรรมภายใน หมายถึง กิจกรรมหรือปฏิกริยาที่เกิดขึ้น รวมถึงความคิด ความรู้สึก ทศนคติ ความเชื่อ ส่วนพฤติกรรมภายนอก หมายถึง ปฏิกริยาหรือการกระทำของบุคคลที่แสดงออกมาให้เห็น ด้วยการพูด การกระทำ และกิริยาท่าทาง

สรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง ปฏิกริยาหรือกิจกรรมที่มนุษย์กระทำขึ้นทั้งที่สังเกตได้และสังเกตไม่ได้เกิดจากการกระตุ้นหรือถูกจูงใจจากสิ่งเร้าต่าง ๆ โดยจะประกอบด้วย 3 ส่วน คือ การแสดงออก ความนึกคิดและความรู้สึก

2.1.2 ประเภทของพฤติกรรม

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2521, อ้างถึงใน ขวัญใจ พิมพิมล, 2543, น. 73) ได้แบ่งพฤติกรรมออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. พฤติกรรมภายในหรือพฤติกรรมปกปิด (Covert Behavior) หมายถึง การกระทำกิจกรรมที่เกิดขึ้นในตัวบุคคลซึ่งสมองจะทำหน้าที่รวบรวมและสั่งการ มีทั้งที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ ความคิด ความรู้สึก ทศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม ไม่สามารถสังเกตเห็นได้

2. พฤติกรรมภายนอกหรือพฤติกรรมเปิดเผย (Overt Behavior) คือ ปฏิกริยาของบุคคลหรือกิจกรรมของบุคคลที่ปรากฏออกมาให้บุคคลอื่นเห็นได้ ทั้งทางวาจา การกระทำ ท่าทาง การพูด การหัวเราะ การกิน เป็นต้น ซึ่งพฤติกรรมภายนอกเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการที่จะอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น

ชัยพร วิชชาวุธ (2530) ได้แบ่งประเภทของพฤติกรรมมนุษย์ออกเป็น 2 ประเภท คือ พฤติกรรมภายนอกและพฤติกรรมภายใน

1. พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) เป็นพฤติกรรมที่ผู้อื่นสังเกตได้โดยใช้ประสาทสัมผัสหรือใช้เครื่องมือ แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.1 พฤติกรรมภายนอกที่ไม่ต้องอาศัยเครื่องมือในการสังเกต คือ พฤติกรรมที่สังเกตได้ง่าย เช่น การเคลื่อนไหวของแขน ขา การเต้นของหัวใจ เป็นต้น เรียกว่า พฤติกรรมโมลาร์ (Molar Behavior)

1.2 พฤติกรรมภายนอกที่ต้องอาศัยเครื่องมือในการสังเกต คือ พฤติกรรมที่เราไม่สามารถเห็นด้วยตาเปล่า เช่น การทำงานของคลื่นสมองจะต้องใช้เครื่องมือวัด พฤติกรรมประเภทนี้เรียกว่า พฤติกรรมโมเลกุล (Molecular Behavior)

2. พฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) ได้แก่ พฤติกรรมที่เจ้าตัวเท่านั้นรับรู้ เช่น การได้ยิน การเข้าใจ การรู้สึกทิว ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ถือได้ว่าเป็นพฤติกรรมภายใน มี 4 ลักษณะ คือ

2.1 พฤติกรรมที่เป็นความรู้สึกจากการสัมผัส (Sensitive) เช่น การเห็น การได้ยิน การได้กลิ่น การรู้รส การสัมผัส และการมีความสุขใจ เป็นต้น

2.2 พฤติกรรมที่เป็นการเข้าใจหรือตีความ (Interpreting) เช่น เมื่อเรามองตาเพื่อก็กเข้าใจเพื่อนได้

2.3 พฤติกรรมที่เป็นความจำ (Remembering) เช่น เมื่อมีโทรศัพท์เรียกเข้ามาเราอาจจำเสียงของเพื่อนได้

2.4 พฤติกรรมที่เป็นความคิด (Thinking) การคิดมีหลายชนิดอาจเป็นการคิดสร้างสรรค์หรือการคิดหาเหตุผลก็เป็นได้

สุชา จันทรเฒ และคณะ (2529, น. 10) ได้แบ่งพฤติกรรมออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. พฤติกรรมที่ติดตัวมาแต่กำเนิด (Unlearned Behavior) หมายถึง พฤติกรรมที่อินทรีย์ทำได้เอง โดยที่อินทรีย์มิได้มีโอกาสเรียนมาก่อนเลย พฤติกรรมติดตัวมาแต่กำเนิดอาจเกิดขึ้นนานหลังจากกำเนิดอินทรีย์ก็ได้ เพราะฉะนั้นบางทีจึงเป็นที่สงสัยว่าอาจไม่ใช่เป็นพฤติกรรมติดตัวมาแต่กำเนิด อย่างไรก็ตามพฤติกรรมติดตัวมาแต่กำเนิดได้เกิดขึ้นหลังจากที่อินทรีย์เกิดขึ้นแล้วนาน ๆ มักหลีกเลี่ยงประสิทธิผลการเรียนรู้ไม่ได้

2. พฤติกรรมที่เป็นผลของการเรียนรู้ (Learned Behavior) หมายถึง พฤติกรรมที่อินทรีย์ทำขึ้นหลังจากที่ได้มีการเรียน หรือเลียนแบบจากบุคคลอื่นในสังคม หรือมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “พฤติกรรมทางสังคม”

ลักษณะ สรีวัฒน์ (2544, น. 17-18) ได้แบ่งพฤติกรรมออกเป็น

1. พฤติกรรมภายนอกหรือพฤติกรรมเปิดเผย (Overt Behavior) หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกที่บุคคลอื่นนอกเหนือเจ้าของพฤติกรรมรู้ แต่บุคคลอื่นต้องอาศัยการสังเกตไม่ว่าจะใช้ประสาทสัมผัสโดยตรงหรือใช้เครื่องมือช่วยในการสังเกตเพื่อให้ได้ข้อมูล แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทย่อย ดังนี้

1.1 พฤติกรรมโมลาร์ (Molar Behavior) ได้แก่ พฤติกรรมที่บุคคลอื่นสามารถสังเกตได้โดยใช้ตาสังเกตเพียงอย่างเดียวก็รับรู้ได้

1.2 พฤติกรรมโมเลกุล (Molecular Behavior) ได้แก่ พฤติกรรมที่บุคคลอื่นต้องอาศัยเครื่องมือช่วยในการสังเกตจึงจะสามารถทราบได้และทำให้ได้ข้อมูลที่แม่นยำ แบ่งออกเป็น

1.2.1 พฤติกรรมภายในหรือพฤติกรรมปกปิด (Covert Behavior) หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำที่บุคคลอื่นไม่สามารถมองเห็นหรือสังเกตเห็นได้ยากเพราะเป็นการกระทำของอวัยวะที่อยู่ภายในร่างกาย เช่น อารมณ์ ความรู้สึก เป็นต้น

1.2.2 พฤติกรรมภายนอกหรือพฤติกรรมเปิดเผย (Overt Behavior) คือ ปฏิกริยาของบุคคลที่ปรากฏออกมาให้บุคคลอื่นเห็นได้ทั้งทางวาจา การกระทำ ท่าทางที่แสดงออกต่าง ๆ

2.1.3 กระบวนการเกิดพฤติกรรม

สุรพล พะยอมแย้ม (2545) ได้แบ่งกระบวนการเกิดพฤติกรรมออกเป็นกระบวนการย่อย 3 กระบวนการ ดังนี้

1. กระบวนการรับรู้ (Perception Process) เป็นกระบวนการที่เริ่มจากการที่บุคคลได้รับสัมผัสหรือรับรู้ข่าวสารจากสิ่งเร้าต่าง ๆ ผ่านระบบประสาทสัมผัสรวมถึงความรู้สึก (Sensation) กับสิ่งเร้าที่รับสัมผัสนั้น ๆ

2. กระบวนการคิดและเข้าใจ (Cognition Process) หรือ “กระบวนการทางปัญญา” เป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การเรียนรู้ การคิด และการจำ ตลอดจนการนำไปใช้หรือเกิดการพัฒนาจากการเรียนรู้ นั้น ๆ ด้วยการรับสัมผัสและการรู้สึกอันนำไปสู่การคิดและการเข้าใจอย่างเป็นระบบ มีความซับซ้อนและเป็นกระบวนการภายในทางจิตใจที่ไม่อาจศึกษา สรุปลง และอธิบายออกมาเป็นหลักการที่ชัดเจนได้

3. กระบวนการแสดงออก (Spatial Behavior Process) เป็นกระบวนการเกิดขึ้นหลังจากผ่านขั้นตอนการรับรู้ การคิด และเข้าใจ และเลือกที่จะแสดงออกให้บุคคลอื่นได้สังเกตเห็น ซึ่งเรียกว่า พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) และพฤติกรรมภายนอกเป็นเพียงส่วนหนึ่งของพฤติกรรมทั้งหมดที่อยู่ภายในตัวบุคคล

2.1.4 องค์ประกอบของพฤติกรรม

Bloom (1956, อ้างถึงใน นพดล บำรุงกิจ, 2544, น. 14-15) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมว่าเป็นกิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์กระทำขึ้น ซึ่งอาจเป็นกิจกรรมที่สังเกตเห็นได้หรือไม่ได้ก็ตาม พฤติกรรมดังกล่าวสามารถแบ่งได้เป็น 3 ส่วน คือ

1. พฤติกรรมด้านความรู้ (Cognitive Domain) พฤติกรรมด้านนี้มีขั้นของความสามารถทางด้านความรู้ การให้ความคิดและพัฒนาการทางด้านสติปัญญา

2. พฤติกรรมด้านทัศนคติ (Attitude Domain) เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความสนใจ ความรู้สึก ท่าที ความชอบในการให้คุณค่าหรือปรับปรุงค่านิยมที่ยึดถือ เป็นพฤติกรรมที่ยากต่อการอธิบาย เพราะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในจิตใจของบุคคล

3. พฤติกรรมด้านการปฏิบัติ (Psychomotor Domain) เป็นพฤติกรรมที่ใช้ความสามารถในการแสดงออกของร่างกาย ซึ่งรวมถึงการแสดงออกในสถานการณ์หนึ่ง ๆ หรืออาจเป็นสถานการณ์ที่คาดคะเนว่าอาจจะปฏิบัติในโอกาสต่อไป พฤติกรรมด้านนี้เป็นพฤติกรรมขั้นสุดท้ายซึ่งต้องอาศัยการตัดสินใจหลายขั้นตอน

2.1.5 การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์

การศึกษาวิเคราะห์ลักษณะทางจิตของมนุษย์จะช่วยให้เราทราบถึงธรรมชาติของจิตใจและความต้องการของมนุษย์ อันจะนำมาใช้ประโยชน์ในการศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ นักพฤติกรรมศาสตร์ในปัจจุบันยอมรับกันว่า การศึกษาพฤติกรรมมนุษย์จะต้องศึกษาลักษณะแห่งจิตซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับมูลเหตุแห่งพฤติกรรมของคนให้ทราบโดยถ่องแท้เสียก่อน ทั้งนี้เพื่อจะหยั่งรู้ถึงพื้นฐานมูลเหตุแห่งการกระทำของมนุษย์ โดยการศึกษวิเคราะห์พฤติกรรมในระดับปัจเจกบุคคล (Individual Behavior) นั้น โดยทั่วไปย่อมจะมีตัวแปรหรือปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมของมนุษย์อยู่เป็นจำนวนมาก การที่จะทราบถึงตัวกำหนดที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมมนุษย์ให้ได้ทั้งหมดนั้นย่อมเป็นการพันวิสัย อย่างไรก็ตามนักพฤติกรรมศาสตร์ที่ศึกษาเรื่องมนุษย์โดยทั่วไปแล้ว ยอมรับกันว่าเมื่อกล่าวถึงการศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมในระดับปัจเจกบุคคลแล้วย่อมจะประกอบด้วย กระบวนการเรียนรู้ บุคลิกภาพ แรงจูงใจ ความคาดหวัง และทัศนคติ โดยการวิเคราะห์ปัจจัยเหล่านี้ให้ละเอียดลึกซึ้ง เพื่อให้รู้จักธรรมชาติและมูลเหตุแห่งพฤติกรรมของคน (รุ่ง ใจดี, 2560, น. 11-14)

2.1.6 การวัดพฤติกรรม

ในการที่จะศึกษาถึงพฤติกรรมของมนุษย์จำเป็นจะต้องเข้าใจในเรื่องขององค์ประกอบของพฤติกรรม ซึ่งจะช่วยให้เราสามารถทำการวัดพฤติกรรมของมนุษย์ในแต่ละด้านได้อย่างถูกต้อง โดยได้มีนักวิชาการของไทยและนักวิชาการของต่างประเทศ กำหนดองค์ประกอบในการวัดพฤติกรรมของมนุษย์ ไว้ดังนี้

สุรพล พยอมแย้ม (2545, น. 25-26) ได้แบ่งองค์ประกอบในการวัดพฤติกรรมนั้น สามารถวัดได้ใน 3 องค์ประกอบ คือ

1. ด้านการรับรู้ (Perception Component) กระบวนการรับรู้เป็นกระบวนการเบื้องต้นที่เริ่มจากการที่บุคคลได้รับสัมผัสหรือรับรู้ข่าวสารจากสิ่งเร้าต่าง ๆ โดยผ่านระบบประสาทสัมผัส และนำไปสู่การเกิดเป็นอุปนิสัยของบุคคล

2. ด้านการคิด และเข้าใจ (Cognition Component) กระบวนการนี้ อาจเรียกได้ว่าเป็นกระบวนการทางปัญญา ซึ่งประกอบไปด้วย การเรียนรู้ การคิด และการจำ ตลอดจนการนำไปใช้หรือเกิดการพัฒนาจากการเรียนรู้ นั้น ๆ ด้วยการรับการสัมผัสและรับรู้ที่นำไปสู่การคิดและการเข้าใจ

เป็นระบบการทำงานที่มีความซับซ้อน และเป็นกระบวนการภายในทางจิตที่ศึกษาและสรุปเป็นคำอธิบายที่ชัดเจนได้ และนำไปสู่การเกิดเป็นบุคลิกภาพของบุคคล

3. ด้านการแสดงออก (Spatial Behavior Component) หลังจากที่ผ่านมาขั้นตอนของการรับรู้การคิดและเข้าใจบุคคลจะมีอารมณ์ตอบสนองต่อสิ่งที่ได้รับรู้นั้นแต่ยังมีได้แสดงออกให้ผู้อื่นได้รับรู้ ยังคงเป็นพฤติกรรมที่อยู่ภายในแต่เมื่อได้คิดและเลือกที่จะแสดงการตอบสนองให้บุคคลอื่นได้สังเกตเห็นเรา เรียกว่า พฤติกรรมภายนอก ซึ่งพฤติกรรมภายนอกนี้ อาจเป็นเพียงส่วนหนึ่งของพฤติกรรมทั้งหมดที่อยู่ภายในตัวบุคคลนั้น

2.1.6.1 ทฤษฎีอุปนิสัยของ Allport (Allport's Trait Theory)

เจ้าของทฤษฎีนี้ได้แก่ Gordon Allport นักจิตวิทยาชาวอเมริกา (Allport, 1967, 1973) แนวความคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพตามทฤษฎีอุปนิสัย เชื่อว่าบุคลิกภาพของบุคคลเกิดจากกระบวนการทำงานของอุปนิสัยในตัวบุคคลที่สะท้อนออกมาให้เห็นในรูปของพฤติกรรมภายนอก เช่น คนที่มีอุปนิสัยเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่จะแสดงพฤติกรรมมีน้ำใจให้ความช่วยเหลือ เห็นอกเห็นใจ ให้การแบ่งปันผู้อื่น เป็นต้น ซึ่งอุปนิสัยของแต่ละคนจะมีระดับที่แตกต่างกัน จึงทำให้แต่ละคนมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันไปด้วย Allport เชื่อว่าบุคลิกภาพจะทำหน้าที่เหมือนตัวประสานระหว่างร่างกายกับจิตใจในการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมเท่ากับว่าบุคลิกภาพจะทำหน้าที่สำคัญคือแสดงออกให้เห็นถึงความสามารถในการปรับตัวของบุคคลต่อสิ่งแวดล้อมและจากการที่ Allport ให้ความสำคัญต่อกระบวนการทำงานของอุปนิสัยที่มีต่อบุคลิกภาพของบุคคล จึงทำให้มีการศึกษาเรื่องอุปนิสัยของมนุษย์อย่างจริงจังและลึกซึ้ง และได้จำแนกอุปนิสัยเพื่ออธิบายบุคลิกภาพ ซึ่งสามารถใช้เป็นกรอบในการวัดพฤติกรรมของมนุษย์ ไว้ดังนี้

1) อุปนิสัยพื้นฐาน (Common Traits) หมายถึง อุปนิสัยของบุคคลที่มีความคล้ายคลึงกันเนื่องจากเกิดและเติบโตภายในสังคมและวัฒนธรรมเดียวกัน จึงทำให้มีอุปนิสัยส่วนหนึ่งที่คล้ายคลึงกัน ดังนั้นการพิจารณาอุปนิสัยพื้นฐานจึงเป็นการพิจารณาเปรียบเทียบบุคลิกภาพได้ในภาพกว้าง ๆ เท่านั้น Allport กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนมีความแตกต่างกันอยู่ในตัว จึงเป็นไปได้ว่าบุคคลสองคนจะมีอุปนิสัยที่เหมือนกัน แม้ว่าจะเกิดในสังคมเดียวกัน ดังนั้นการนำอุปนิสัยพื้นฐานมาใช้ในการอธิบายบุคลิกภาพของแต่ละคนจึงไม่ถูกต้อง แต่ควรศึกษารายละเอียดของอุปนิสัยส่วนบุคคลเป็นสำคัญ

1.2) อุปนิสัยส่วนบุคคล (Personal Disposition Traits) หมายถึง อุปนิสัยที่เป็นลักษณะเอกลักษณ์เฉพาะตัวของบุคคล ซึ่งแต่ละคนจะมีแตกต่างกันไปเมื่อเป็นเช่นนี้จึงไม่สามารถนำอุปนิสัยส่วนนี้ของแต่ละคนมาเปรียบเทียบกันได้ ดังนั้นอุปนิสัยส่วนบุคคลจึงถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ศึกษาร่วมกับอุปนิสัยพื้นฐานในการอธิบายบุคลิกภาพของแต่ละบุคคล Allport ได้แบ่งอุปนิสัยส่วนบุคคลไว้ 3 ระดับ ตามอิทธิพลที่มีต่อพฤติกรรมของบุคคล ดังนี้

1.2.1) อุปนิสัยหลัก (Cardinal Disposition Traits) หมายถึง อุปนิสัยที่เป็นลักษณะเด่นชัดที่บุคคลนั้น แสดงออกมาเหนืออุปนิสัยอื่น ๆ ซึ่งยากจะลบล้างหรือปิดบังซ่อนเร้นเอาไว้ ดังนั้นอุปนิสัยหลักจึงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลเกือบทุกด้านจนกระทั่งเมื่อเอ่ยถึงบุคคลใดขึ้นมาจะทำให้นึกถึงอุปนิสัยหลักของผู้นั้นทันที

1.2.2) อุปนิสัยร่วม (Central Traits) หมายถึง กลุ่มลักษณะอุปนิสัยที่บุคคลแสดงออกมาในสถานการณ์ต่าง ๆ เพียง 5-10 ลักษณะเท่านั้น ไม่ได้แสดงออกมาทั้งหมดแต่จะสามารถอธิบายถึงบุคลิกภาพของบุคคลนั้นได้ใกล้เคียงมากที่สุด

1.2.3) อุปนิสัยทุติยภูมิ (Secondary Traits) หมายถึง อุปนิสัยทั่วไปหลาย ๆ อย่างที่มีอยู่มากมายในตัวบุคคลแต่เป็นอุปนิสัยแบบกว้าง ๆ ซึ่งโดยทั่วไปมักจะเกี่ยวกับความคิดเห็น ทศนคติ รสนิยมในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

โดยในการอธิบายบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลนั้น Allport จึงนิยมใช้อุปนิสัยส่วนบุคคลทั้ง 3 ระดับมาเป็นปัจจัยในการพิจารณา ทั้งนี้เพราะเชื่อว่าเมื่อมีสิ่งเร้าหรือมีสถานการณ์ใดเกิดขึ้น อุปนิสัยเหล่านี้จะทำหน้าที่สร้างแรงจูงใจให้เกิดการแสดงพฤติกรรมเพื่อตอบสนอง สถานการณ์หรือสิ่งเร้านั้น ๆ ในหลายรูปแบบ

2.1.6.2 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ Sigmund Freud (Psychoanalytic Theory of Freud) Freud (1964) เชื่อว่า พฤติกรรมส่วนใหญ่ของมนุษย์ มีแรงจูงใจมาจากจิตไร้สำนึก ซึ่งมักจะผลักดันออกมาในรูปความฝัน การพูดพลั้งปาก หรืออาการผิดปกติทางด้านจิตใจในด้านต่าง ๆ เช่น โรคจิต โรคประสาท เป็นต้น Freud ยังเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ว่ามนุษย์เกิดมาพร้อมกับแรงขับทางสัญชาตญาณ (Instinctual Drive) และเป็นพลังงานที่สามารถเปลี่ยนแปลงและเคลื่อนที่ได้ จิตจึงเป็นพลังงานรูปหนึ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงและไม่หยุดนิ่งโดยแบ่งการทำงานของจิตออกเป็น 3 ระดับ คือ

1) จิตไร้สำนึก (Unconscious Mind) การแสดงพฤติกรรมของมนุษย์โดยออกไปโดยไม่รู้ตัวที่เกิดมาจากพลังของจิตไร้สำนึก ซึ่งทำหน้าที่กระตุ้นให้บุคคลแสดงออกไปตามหลักแห่งความพึงพอใจของตน

2) จิตสำนึก (Conscious Mind) บุคคลรับรู้ตามประสาทสัมผัสทั้งห้าที่บุคคลจะมีการรู้ตัวตลอดเวลาว่ากำลังทำอะไรอยู่ คิดอะไรอยู่ คิดอย่างไร เป็นการรับรู้โดยทั่วไปของมนุษย์ที่ควบคุมการกระทำส่วนใหญ่ให้อยู่ในระดับรับรู้ตัว (Awareness) และเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมาโดยมีเจตนาและมีจุดมุ่งหมาย

3) จิตกอนสำนึก (Preconscious Mind) เป็นส่วนของประสบการณ์ที่สะสมไว้หรือเมื่อบุคคลต้องการนำกลับมาใช้ใหม่ก็สามารถระลึกได้ และสามารถนำกลับมาใช้ในระดับจิตสำนึก

ได้และเป็นส่วนที่อยู่ใกล้ชิดกับจิตสำนึกมากกว่าจิตไร้สำนึก นอกจากนี้ Freud ได้มีความเชื่อเกี่ยวกับบุคลิกภาพว่าโครงสร้างของบุคลิกภาพ จะประกอบด้วย

3.1) อิด (Id) เป็นต้น กำเนิดของบุคลิกภาพ และเป็นส่วนที่ติดตัวมนุษย์มาตั้งแต่เกิด Id ประกอบด้วย แรงขับทางสัญชาตญาณ (Instinct) ที่กระตุ้นให้มนุษย์ตอบสนองความต้องการความสุข ความพอใจในขณะเดียวกันก็จะทำหน้าที่ลดความเครียดที่เกิดขึ้น การทำงานของ Id จึงเป็นไปตามหลักความพอใจ (Pleasure Principle)

3.2) อีโก้ (Ego) จะเป็นส่วนของบุคลิกภาพที่ทำหน้าที่ประสาน อิด และซูเปอร์อีโก้ ให้แสดงบุคลิกภาพออกมาเพื่อให้เหมาะสมกับความเป็นจริงและขอบเขตที่สังคมกำหนด

3.3) ซูเปอร์อีโก้ (Super Ego) เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับศีลธรรมจรรยา บรรทัดฐานของสังคม ค่านิยม และขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ซึ่งทำหน้าที่ผลักดันให้บุคคลประเมินพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับมโนธรรม จริยธรรมที่พัฒนามาจากการอบรมเลี้ยงดูและบรรทัดฐานทางศีลธรรมจรรยาของสังคม

Bloom (1943, pp. 14-15) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมว่าเป็นกิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์กระทำขึ้น ซึ่งอาจเป็นกิจกรรมที่สังเกตเห็นได้หรือไม่ได้ก็ตามซึ่งองค์ประกอบในการวัดพฤติกรรม พฤติกรรมดังกล่าวสามารถวัดได้ใน 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. พฤติกรรมด้านความรู้ หรือด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) เป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับสติปัญญา ความรู้ ความคิด ความเฉลียวฉลาด ความสามารถในการคิดเรื่องราวต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นความสามารถทางสติปัญญาพฤติกรรมทางพุทธิพิสัย 6 ระดับ ได้แก่

1.1 ความรู้ความจำ ความสามารถในการเก็บรักษามวลประสบการณ์ต่าง ๆ จากการที่รับรู้ไว้และระลึกสิ่งนั้นได้เมื่อต้องการเปรียบดั่งเทปบันทึกเสียงหรือวีดิทัศน์ที่สามารถเก็บเสียงและภาพของเรื่องราวต่าง ๆ ได้ สามารถเปิดฟัง หรือดูภาพเหล่านั้นได้เมื่อต้องการ

1.2 ความเข้าใจเป็นความสามารถในการจับใจความสำคัญของสื่อ และสามารถแสดงออกมาในรูปของการแปลความตีความ คาดคะเน ขยายความ หรือการกระทำอื่น ๆ

1.3 การนำความรู้ไปใช้ เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ประสบการณ์ไปใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ซึ่งจะต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจ จึงจะสามารถนำไปใช้ได้

1.4 การวิเคราะห์ สามารถคิด หรือแยกแยะเรื่องราวสิ่งต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อยเป็นองค์ประกอบที่สำคัญได้ และมองเห็นความสัมพันธ์ของส่วนที่เกี่ยวข้องกันความสามารถในการวิเคราะห์จะแตกต่างกันไปแล้วแต่ความคิดของแต่ละคน

1.5 การสังเคราะห์ ความสามารถในการที่ผสมผสานส่วนย่อย ๆ เข้าเป็นเรื่องราวเดียวกันอย่างมีระบบเพื่อให้เกิดสิ่งใหม่ที่สมบูรณ์และดีกว่าเดิม อาจเป็นการถ่ายทอดความคิดออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย การกำหนดวางแผนวิธีการดำเนินงานชิ้นใหม่ หรืออาจจะเกิดความคิดในอันที่จะสร้างความสัมพันธ์ของสิ่งที่เป็นนามธรรมขึ้นมาในรูปแบบ หรือแนวคิดใหม่

1.6 การประเมินค่า เป็นความสามารถในการตัดสิน ติราคา หรือสรุปเกี่ยวกับคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ออกมาในรูปของคุณธรรมอย่างมีกฎเกณฑ์ที่เหมาะสม ซึ่งอาจเป็นไปตามเนื้อหาสาระในเรื่องนั้น ๆ หรืออาจเป็นกฎเกณฑ์ที่สังคมยอมรับก็ได้

ซึ่งการวัดพฤติกรรมด้านความรู้ หรือด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) นี้สามารถอธิบายได้อีกนัยหนึ่งว่า เป็นการวัดพฤติกรรมของมนุษย์ในองค์ประกอบด้านอุปนิสัยนั่นเอง

2. พฤติกรรมด้านทัศนคติหรือด้านจิตพิสัย (Attitude Domain) เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับค่านิยม ความรู้สึก ความซาบซึ้ง ทัศนคติ ความเชื่อ ความสนใจ และคุณธรรม พฤติกรรมด้านนี้อาจไม่เกิดขึ้นทันที ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและสอดแทรกสิ่งที่ดีงามอยู่ตลอดเวลาจะทำให้พฤติกรรมของผู้เรียนเปลี่ยนไปในแนวทางที่พึงประสงค์ได้ ด้านทัศนคติ หรือด้านจิตพิสัย จะประกอบด้วย พฤติกรรมย่อย ๆ 5 ระดับ ได้แก่

2.1 การรับรู้ เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นต่อปรากฏการณ์ หรือสิ่งเร้า อย่างไม่อย่างหนึ่งซึ่งเป็นไปในลักษณะของการแปลความหมายของสิ่งเร้านั้นว่าคืออะไร แล้วจะแสดงออกมาในรูปของความรู้สึกที่เกิดขึ้น

2.2 การตอบสนอง เป็นการกระทำที่แสดงออกมาในรูปของความเต็มใจ ยินยอมและพอใจต่อสิ่งเร้านั้น ซึ่งเป็นการตอบสนองที่เกิดจากการเลือกสรรแล้ว

2.3 การเกิดค่านิยม การเลือกปฏิบัติในสิ่งที่เป็นที่ยอมรับกันในสังคม การยอมรับนับถือในคุณค่านั้น ๆ หรือปฏิบัติตามในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจนกลายเป็นความเชื่อแล้วจึงเกิดทัศนคติที่ดีในสิ่งนั้น

2.4 การจัดระบบ การสร้างแนวคิด จัดระบบของค่านิยมที่เกิดขึ้น โดยอาศัยความสัมพันธ์ ถ้าเข้ากันได้ก็จะยึดถือต่อไปแต่ถ้าขัดกันอาจไม่ยอมรับอาจจะยอมรับค่านิยมใหม่โดยยกเลิกค่านิยมเก่า

2.5 บุคลิกภาพ การนำค่านิยมที่ยึดถือมาแสดงพฤติกรรมที่เป็นนิสัย ประจำตัวให้ประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่ถูกต้องดีงามพฤติกรรมด้านนี้จะเกี่ยวกับความรู้สึกและจิตใจ ซึ่งจะเริ่มจากการได้รับรู้จากสิ่งแวดล้อมแล้วจึงเกิดปฏิกิริยาโต้ตอบขยายกลายเป็นความรู้สึกด้านต่าง ๆ จนกลายเป็นค่านิยมและยังพัฒนาต่อไปเป็นความคิด อุดมคติ ซึ่งจะเป็ความภูมิใจทางพฤติกรรมของคนคนจะรู้ดีรู้ชั่วอย่างไรนั้น ก็เป็นผลของพฤติกรรมด้านนี้

ซึ่งการวัดพฤติกรรมด้านทัศนคติ หรือด้านจิตพิสัย (Attitude Domain) นี้สามารถอธิบายได้อีกนัยหนึ่งว่าเป็นการวัดพฤติกรรมของมนุษย์ในองค์ประกอบด้านบุคลิกภาพนั่นเอง

3. พฤติกรรมด้านการปฏิบัติ หรือด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) เป็นพฤติกรรมที่บ่งถึงความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญ ซึ่งแสดงออกมาได้โดยตรงโดยมีเวลาและคุณภาพของงานเป็นตัวชี้ระดับของทักษะพฤติกรรมด้านทักษะพิสัย ประกอบด้วยพฤติกรรมย่อย ๆ 5 ชั้น ดังนี้

3.1 การรับรู้ เป็นการให้ผู้เรียนได้รับรู้หลักการปฏิบัติที่ถูกต้อง หรือเป็นการเลือกหาตัวแบบที่สนใจ

3.2 กระทำตามแบบ หรือเครื่องชี้แนะ เป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนพยายามฝึกตามแบบที่ตนสนใจและพยายามทำซ้ำ เพื่อที่จะให้เกิดทักษะตามแบบที่ตนสนใจให้ได้หรือสามารถปฏิบัติงานได้ตามข้อแนะนำ

3.3 การหาความถูกต้อง พฤติกรรมสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องอาศัยเครื่องชี้แนะ เมื่อได้กระทำซ้ำแล้วก็พยายามหาความถูกต้องในการปฏิบัติ

3.4 การกระทำอย่างต่อเนื่องหลังจากตัดสินใจเลือกรูปแบบที่เป็นของตนเองจะกระทำตามรูปแบบนั้นอย่างต่อเนื่อง จนปฏิบัติงานที่ยุ่ยากซับซ้อนได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้องคล่องแคล่ว การที่ผู้เรียนเกิดทักษะได้ต้องอาศัยการฝึกฝนและกระทำอย่างสม่ำเสมอ

3.5 การกระทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ พฤติกรรมที่ได้จากการฝึกอย่างต่อเนื่องจนสามารถปฏิบัติได้คล่องแคล่วองไวโดยอัตโนมัติเป็นไปอย่างธรรมชาติซึ่งถือเป็นความสามารถของการปฏิบัติในระดับสูง

ซึ่งการวัดพฤติกรรมด้านทัศนคติ หรือด้านจิตพิสัย (Attitude Domain) นี้สามารถอธิบายได้อีกนัยหนึ่งว่าเป็นการวัดพฤติกรรมของมนุษย์ในองค์ประกอบด้านการแสดงออกนั่นเอง

ทั้งนี้ สามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรมของมนุษย์เป็นผลมาจากการผสมผสานขององค์ประกอบต่าง ๆ ในตัวมนุษย์ แล้วจึงถูกล้อมเกล้าด้วยสิ่งแวดล้อมและองค์ประกอบสำคัญในการวัดพฤติกรรมของมนุษย์ที่เป็นองค์ประกอบภายในตัวมนุษย์เอง ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบในการวัดพฤติกรรมของมนุษย์นั้น ประกอบด้วย การวัดพฤติกรรมใน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านการแสดงออก 2) องค์ประกอบ ด้านอุปนิสัย และ 3) องค์ประกอบด้านบุคลิกภาพ (สุรพล พยอมแย้ม, 2545, Allport, 1967, 1973, Freud, 1964 และ Bloom, 1943)

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

2.2.1 ความหมายของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

การทราบความหมายของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนทำให้ทราบว่า การกระทำลักษณะใดที่ถือว่าเป็นการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน มีขอบเขตแค่ไหนหรือถือว่าการกระทำที่เกิดขึ้นเป็นเพียงพฤติกรรมเบี่ยงเบนเท่านั้น ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนไว้หลายท่าน ดังนี้

บุญเพระ แสงเทียน (2540, น. 1) และสมพร อมรชัยนพคุณ (2552) กล่าวว่า การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนนั้นตรงกับคำว่า Juvenile Delinquency ในภาษาอังกฤษ และทางด้านอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา ไม่ถือว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นอาชญากร เช่นเดียวกับการกระทำผิดของผู้ใหญ่และการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนตามกฎหมายไทยนั้น หมายถึง การกระทำผิดตามกฎหมายอาญาตามประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมายอื่นที่มีโทษทางอาญาและการกระทำผิดกฎหมายอื่น ๆ ที่บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลเยาวชนและครอบครัวที่จะพิพากษาหรือมีคำสั่ง

นวลจันทร์ ทัศนชัยกุล (2541, น. 25) กล่าวว่า การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน หมายถึง การกระทำที่ฝ่าฝืนระเบียบ ค่านิยม วัฒนธรรม และจารีตของสังคมนั้น ๆ ที่สำคัญให้หมายรวมถึง การกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายอาญาและกฎหมายอื่น ๆ ที่มีโทษทางอาญาซึ่งทั้งสองประเด็นนี้เป็นสาเหตุที่ทำให้การกระทำผิดมีผลกระทบต่อสังคมหรือบุคคลอื่น ๆ จึงสรุปได้ว่า การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมีความหมายกว้าง และแตกต่างกับการฝ่าฝืนกฎหมาย ซึ่งเป็นอาชญากรรมโดยทั่วไปที่กระทำผิดกฎหมายอาญาเท่านั้น

วรชาติ แสนคำ (2543, น. 6) กล่าวว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด หมายถึง เด็กและเยาวชนที่ถูกตำรวจจับกุมในข้อหาต่าง ๆ ซึ่งเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาและพระราชบัญญัติที่มีโทษทางอาญา เช่น ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ เกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ ยาเสพติด อาวุธปืน วัตถุระเบิด เป็นต้น

สรุปได้ว่า ความหมายของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้ว่า การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนแยกออกได้เป็น 2 ประเภท คือ การกระทำผิดกฎหมายที่มีโทษทางอาญาและการกระทำผิดหรือพฤติกรรมที่รัฐเห็นว่ามีความจำเป็นต้องเข้าแทรกแซง ควบคุม ดูแล เพื่อแก้ไขปรับปรุงฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนดังกล่าวให้กลับเข้ามาอยู่ในกรอบของสังคมและเป็นการป้องกันมิให้กระทำผิดใด ๆ ที่รุนแรงและเลวร้าย

2.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

วิช วิรัชนิภาวรรณ (2539, น. 222-261) กล่าวว่า การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน เป็นสภาพปัญหาและสาเหตุที่บุคคลที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นนักจิตวิทยาหรือนักอาชญาวิทยาและบุคคล ในกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนต่างก็ให้ความสนใจ ซึ่งผู้ศึกษาขอกกล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนของนักวิชาการ สาขาต่าง ๆ โดยแบ่งตามวิวัฒนาการของอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยาออกได้เป็น 4 ยุค ดังนี้

1. ยุคคลาสสิกหรือแนวคิดอาชญาวิทยาดั้งเดิมหรืออาจเรียกว่ายุคของสำนักอาชญาวิทยาคลาสสิก ซึ่งอยู่ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 18 ยุคนี้ เป็นยุคที่เปลี่ยนจากการใช้หลักความเชื่อ ความศรัทธามาเป็นการใช้หลักเหตุผล โดยมีนักวิชาการที่สำคัญในยุคนี้ คือ Beccaria ซึ่งได้นำเสนอแนวคิดในเรื่องเจตจำนงอิสระ (Free Will) ว่ามนุษย์มีเหตุผล สามารถที่จะเลือกทำหรือไม่ทำสิ่งใดก็ได้ โดยมีการชั่งน้ำหนักว่า หากกระทำแล้วได้รับความสุขหรือความพอใจที่จะกระทำแต่หากได้รับความทุกข์หรือความเจ็บปวดก็จะไม่กระทำ Beccaria เชื่อว่าหากจะป้องกันไม่ให้นักโทษทำผิดกฎหมาย บทลงโทษของกฎหมายต้องมีลักษณะที่รุนแรง แน่นนอน และรวดเร็ว เพื่อให้มนุษย์เชื่อหรือเห็นว่าผลเสียที่จะได้รับจากการทำผิดมีมากกว่าผลประโยชน์ในที่สุดจะส่งผลให้มนุษย์เลือกที่จะงดเว้นไม่กระทำผิด นักอาชญาวิทยาของสำนักคลาสสิกอีกท่านหนึ่ง คือ Bentham ได้สนับสนุนแนวคิดของ Beccaria เกี่ยวกับการปฏิรูประบบกฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรม โดย Bentham ได้เสนอแนวคิดทางอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยาที่เรียกกันทั่วไปว่า แนวคิด Hedonism ซึ่งมีสาระสำคัญว่ามนุษย์เป็นสัตว์โลกที่มีเหตุผลมนุษย์รู้จักแยกแยะระหว่างความสุขและความเพลิดเพลินกับความเจ็บปวด และเป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่ต้องการแสวงหาความสุขขณะเดียวกันก็พยายามหลีกเลี่ยงความเจ็บปวดหรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า ความสุข ความเพลิดเพลิน และความเจ็บปวด เป็นปัจจัยพื้นฐานที่ก่อให้เกิดความจูงใจและพฤติกรรมของมนุษย์ ดังนั้น การลงโทษในความผิดแต่ละประเภทควรจะต้องสร้างความเจ็บปวดให้แก่ผู้กระทำผิดมากกว่าความสุขหรือความพอใจที่จะได้รับจากการประกอบอาชญากรรม จนมีคำกล่าวที่ว่า จงกำหนดบทลงโทษให้เหมาะสมกับอาชญากรรม ทั้งนี้เพื่อข่มขวัญยับยั้งและป้องกันการประกอบอาชญากรรมซ้ำ

สรุปได้ว่า แนวคิดของสำนักอาชญาวิทยาคลาสสิก เห็นว่ามนุษย์มีเหตุผลที่คิดและไตร่ตรองถึงผลดีและผลเสียจากการกระทำของตน ดังนั้นการป้องกันการกระทำผิดจึงต้องทำให้การบังคับใช้กฎหมายและการลงโทษมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับความผิดที่ได้กระทำ เน้นการลงโทษที่รวดเร็ว แน่นนอนและรุนแรง ซึ่งการลงโทษที่รวดเร็วนั้นหมายถึงการลงโทษผู้กระทำผิดในระยะเวลาที่ไม่ห่างจากการกระทำผิดหรือจับคนผิดมาลงโทษได้อย่างรวดเร็ว และความแน่นอน หมายถึง

การที่สามารถจับกุมคนที่กระทำผิดมาดำเนินคดีได้ ส่วนความรุนแรงหมายถึงอัตราโทษที่กำหนดสำหรับความผิดที่เกิดขึ้นต้องหนักหน่วงและรุนแรงเพียงพอเพื่อข่มขู่ยับยั้งหรือเพื่อให้บุคคลเกิดความเกรงกลัวไม่กล้าเสี่ยงและไม่กล้าที่จะกระทำผิด

2. ยุคนี้โอคลาสสิก อยู่ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 19 ยุคนี้มีแนวคิดหลัก ๆ เช่นเดียวกับแนวคิดของสำนักอาชญาวิทยายุคคลาสสิกและเชื่อในหลักเจตจำนงอิสระแต่เห็นว่าแนวคิดของสำนักอาชญาวิทยายุคคลาสสิกบางส่วนไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง มีข้อบกพร่องและก่อให้เกิดปัญหาในการประยุกต์ใช้ สมควรที่จะต้องปรับปรุงแนวคิดให้สอดคล้องกับความเป็นจริงยิ่งขึ้น ซึ่งข้อบกพร่องของแนวคิดในยุคคลาสสิกที่ส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่ออาชญาวิทยาและทัณฑวิทยาที่สำคัญ 4 ประการ คือ

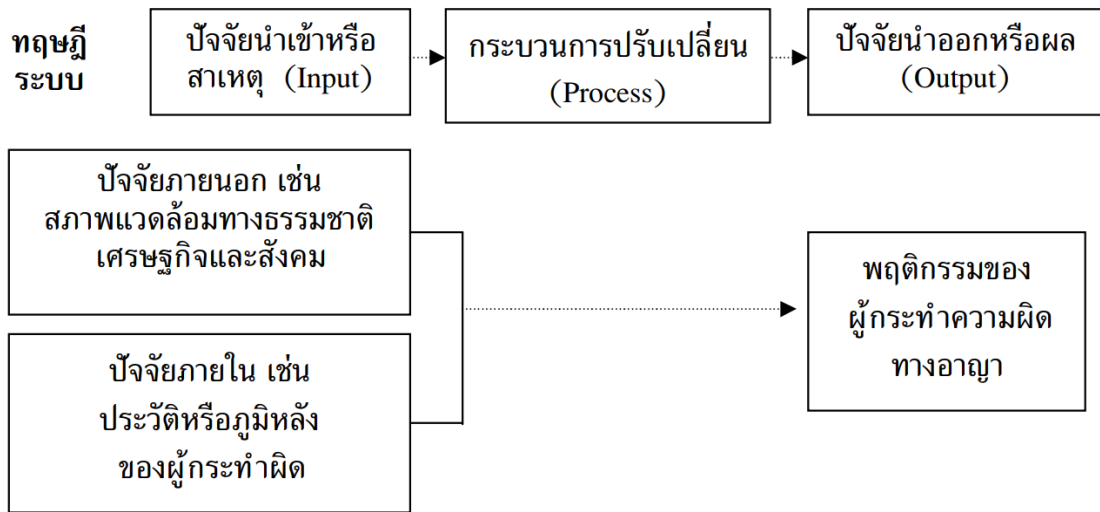
ประการแรก มิได้นำสาเหตุปัจจัยเกี่ยวกับการกระทำผิด เช่น สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและทางสังคม หรือที่เรียกว่าปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อผู้กระทำความผิดมาประกอบการพิจารณาพิพากษาคดี

ประการที่สอง มิได้นำประวัติหรือภูมิหลัง ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยภายในที่เกิดจากตัวผู้กระทำความผิดมาประกอบการพิจารณาพิพากษาคดี

ประการที่สาม มิได้แยกกลุ่มบุคคลที่อาจมีความรับผิดชอบทางอาญาแตกต่างกันไปจากบุคคลทั่วไป เช่น เด็ก คนชรา บุคคลวิกลจริต หรือปัญญาอ่อน เป็นต้น ทำให้บุคคลดังกล่าวไม่ได้รับความปรานีและผ่อนปรนต้องได้รับโทษตามกฎหมายเท่าเทียมกันกับคนปกติทั่วไป

ประการที่สี่ มิได้เปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการบางสาขา เช่น แพทยศาสตร์ จิตเวช เป็นต้น มาให้คำแนะนำหรือให้การในฐานะพยานบุคคลเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาคดี

สิ่งที่น่าสังเกต คือ นักวิชาการในยุคนี้โอคลาสสิกมีลักษณะการเขียนและการแสดงแนวคิดที่เป็นระบบมากขึ้น เช่น มีการนำเอาหลักความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผล ซึ่งถือว่าเป็นแนวคิดบางส่วนของทฤษฎีระบบที่มีวิวัฒนาการในช่วงเวลาใกล้เคียงกันมาประยุกต์ใช้กับแนวคิดทางอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา ตัวอย่างเช่น การเสนอแนะให้นำปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของผู้กระทำผิดมาประกอบการพิจารณาพิพากษาคดีและลงโทษผู้กระทำความผิดทางอาญา ดังภาพประกอบ 2.1

ภาพที่ 2.1 การนำทฤษฎีระบบมาประยุกต์ใช้กับแนวคิดทางอาชญวิทยาและทัณฑวิทยา

สรุปได้ว่า แนวคิดยุคนีโอคลาสสิก มิได้คิดที่จะลบล้างแนวคิดของนักวิชาการยุคคลาสสิก เพียงแต่มีแนวคิดที่จะต้องการปรับปรุงบางส่วน โดยเฉพาะการนำปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการกระทำ ความผิดอาญาและปัจจัยภายในของตัวผู้กระทำผิด ตลอดจนเหตุอันควรแก่การปรานีและการลดหย่อน ผ่อนโทษแก่ผู้กระทำผิดอาญาบางประเภท เช่น เด็ก และเยาวชน คนชรา บุคคลวิกลจริตหรือปัญญาอ่อน เป็นต้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคคลผู้กระทำผิดฐานเดียวกันหรือเรื่องเดียวกันไม่จำเป็นต้องได้รับโทษ เท่าเทียมกันทุกกรณี รวมตลอดไปถึงเรื่องการเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการทางสาขาวิชา อื่นมาให้การในฐานพยานเพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษาคดีของผู้กระทำผิดด้วย

3. ยุคโพซิทิฟ หรือที่เรียกว่า ยุคของสำนักปฏิฐานนิยม อยู่ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 19 พัฒนาขึ้นมาจากผลงานการศึกษาของ Lombroso, Garofalo และ Ferri สำนักนี้ ได้นำความรู้ ด้านวิทยาศาสตร์และการแพทย์มาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์หาสาเหตุการกระทำผิดและการบังคับ ใช้กฎหมาย โดยได้ปฏิเสธแนวคิดของยุคคลาสสิกในเรื่องการลงโทษให้เหมาะสมกับอาชญากรรม เพื่อให้เกิดผลในทางยับยั้งและคัดค้านความคิดเรื่องเจตจำนงอิสระที่ใช้หลักเรื่องการกระทำผิด เป็นสิ่งที่บุคคลหลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากแนวความคิดดังกล่าวเป็นสิ่งที่มองไม่เห็นและไม่อาจพิสูจน์ ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์เป็นเพียงการนึกคิดหรือคาดการณ์ขึ้น (ประธาน วัฒนาวณิชย์, 246, น. 167)

การศึกษาของนักวิชาการยุคโพซิทิฟ เน้นไปที่ตัวผู้กระทำผิด ไม่ใช่ที่อาชญากรรม และไม่ได้เน้นที่การปรับปรุง แก้ไข กระบวนการยุติธรรมและกฎหมาย แต่มีแนวคิดที่ว่าผู้กระทำผิดทางอาญาสมควรได้รับการบำบัดรักษาจากผู้เชี่ยวชาญทางพฤติกรรมศาสตร์ การลงโทษผู้กระทำผิดต้องกำหนดให้เหมาะสมกับตัวผู้กระทำผิด มิใช่เหมาะสมกับฐานความผิด วัตถุประสงค์ในการลงโทษประการสำคัญ คือ การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด โดยใช้วิธีการฟื้นฟูบุคลิกภาพ และบำบัดรักษาผู้กระทำผิดให้เหมาะสมกับตัวผู้กระทำผิดเฉพาะราย อันมิใช่การมุ่งที่จะลงโทษผู้กระทำผิดเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้นักวิชาการในยุคโพซิทิฟยังมีพื้นฐานความเชื่อว่าการที่บุคคลกระทำความผิดหรือประกอบอาชญากรรม มิได้เกิดจากการที่บุคคลนั้นมีเจตจำนงอิสระที่จะเลือกกระทำหรือเลือกตัดสินใจสิ่งที่ตนเองได้รับผลดีมากกว่าผลเสียแต่เกิดจากการที่บุคคลนั้นถูกกำหนดให้ทำ ถูกกดดัน ถูกหลอหลอมโดยสภาพแวดล้อม (ปัจจัยภายนอก) หรือมีจิตใจหรือมีพันธุกรรมที่บกพร่อง ซึ่งเป็นปัจจัยภายใน (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2539, น. 228-230)

Cesar Lombroso, Raffaele Garofalo และ Enrico Ferri ได้เสนอแนวความคิดโดยอาศัยหลักวิทยาศาสตร์ในการวิเคราะห์สาเหตุของการกระทำผิดและการบังคับใช้กฎหมายว่ากฎหมายจะต้องคำนึงถึงสาเหตุและพื้นฐานดั้งเดิมของผู้กระทำผิด เพราะการที่คนจะกระทำผิดนั้นเกิดจากการที่ถูกกดดันและบีบคั้นจากแรงกดดันทางร่างกาย จิตใจ หรือสภาพสังคม ซึ่งเป็นเหตุให้ไม่มีโอกาสที่จะใช้เหตุผลไตร่ตรองคิดถึงผลดีผลเสียก่อนจึงได้กระทำผิด สำนักโพซิทิฟ จึงได้หันมาศึกษาตัวอาชญากรมากกว่าศึกษากฎหมาย โดยถือว่ากฎหมายและรัฐเป็นสิ่งที่สมบูรณ์อยู่แล้วแต่สิ่งที่ผิดปกติอยู่ที่ตัวผู้กระทำผิด ซึ่งจำเป็นที่จะต้องได้รับการอบรม แก้ไข โดยปรับตัวเข้ากับสังคมหรือปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกฎหมายได้ (สุดสงวน สุธีสร, 2547, น. 4-5)

สรุปได้ว่า แนวคิดของสำนักอาชญาวิทยาปฏิฐานนิยมเป็นแนวความคิดที่จุดฉนวนให้นักอาชญาวิทยาเริ่มมีความเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมอาชญากรรมแตกต่างจากแนวความคิดอาชญาวิทยาแบบดั้งเดิม โดยเชื่อว่าการที่บุคคลกระทำความผิดหรือประกอบอาชญากรรม มิได้เกิดจากการเลือกกระทำหรือเจตจำนงอิสระแต่การกระทำผิดเกิดจากการถูกกดดัน ถูกหลอหลอมโดยสภาพแวดล้อมหรือปัจจัยภายนอกหรือเกิดจากปัจจัยภายใน คือ จิตใจหรือกรรมพันธุ์ การศึกษาในยุคนี้ จึงเน้นไปที่ตัวผู้กระทำผิด รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดเฉพาะรายโดยเน้นวิธีการฟื้นฟูและบำบัดรักษา

4. ยุคปัจจุบัน อยู่ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 20 แนวคิดในยุคนี้ ส่วนหนึ่งได้รับอิทธิพลมาจากยุคโพซิทิฟ โดยเฉพาะการศึกษาหรือวิจัยที่ตัวผู้กระทำผิดหรือพฤติกรรมอาชญากรโดยนำความรู้ทางชีววิทยา จิตวิทยา เซวาร์ปัญญา พฤติกรรมศาสตร์ และสังคมวิทยาใช้ในการศึกษาทางอาชญาวิทยาและทัณฑ์วิทยา (พรชัย ชันดี และคณะ, 2543, น. 44-87) ดังนี้

4.1 กลุ่มชีววิทยา กลุ่มนี้ เชื่อว่าบุคคลที่มีขนาดร่างกายต่างกันจะมีลักษณะอารมณ์หรือพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ความผิดปกติหรือด้อยกว่าทางชีวภาคของร่างกายมนุษย์ที่ได้รับการถ่ายทอดมาทางกรรมพันธุ์ เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมอาชญากรรม

4.2 กลุ่มจิตวิทยา กลุ่มนี้ ได้นำความรู้ทางจิตวิทยาหรือจิตวิเคราะห์มาประยุกต์ใช้เพื่ออธิบายพฤติกรรมของผู้กระทำความผิด โดยเชื่อว่า บุคคลบางประเภทประกอบอาชญากรรมเพื่อเรียกร้องความสนใจ และอาจเป็นวิถีทางเดียวที่สามารถสร้างความสนใจจากสาธารณชนได้อย่างมาก ทั้งนี้ เพื่อทดแทนหรือชดเชยปมด้อยของตน โดยทั่วไปผู้กระทำความผิดจะมีลักษณะที่อ่อนแอไม่ให้ความร่วมมือและส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทางลบตั้งแต่เยาว์วัย นอกจากนี้กลุ่มนี้ยังยอมรับปัจจัยทางสังคมและสภาพแวดล้อมในฐานะที่เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดอาชญากรรมแต่ก็จัดว่าเป็นปัจจัยรองไม่ใช่ปัจจัยหลัก

4.3 กลุ่มเชอร์ปัญญา กลุ่มนี้ เชื่อว่าเชอร์ปัญญาเป็นสาเหตุของพฤติกรรมอาชญากรรม โดยมีสมมติฐานว่าอาชญากรน่าจะมีเชอร์ปัญญาต่ำกว่าบุคคลที่ไม่ใช่อาชญากร ซึ่ง (Gordon, 1976, p. 85, อ้างถึงใน วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2539, น. 234) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เยาวชนที่กระทำความผิด และพบว่ากลุ่มเยาวชนที่กระทำความผิดส่วนใหญ่มีเชอร์ปัญญาต่ำกว่ากลุ่มเยาวชนที่ไม่ได้กระทำความผิด

4.4 กลุ่มพฤติกรรมศาสตร์ นักวิชาการในกลุ่มนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มจิตวิทยาพฤติกรรมนิยมและกลุ่มจิตวิทยาชีวะ โดยกลุ่มนักจิตวิทยาพฤติกรรมนิยม ซึ่งเป็นผู้คิดค้นทฤษฎีการเรียนรู้ปฏิบัติได้กล่าวว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ปฏิบัติมีบทบาทสำคัญที่ช่วยให้เห็นทฤษฎีอาชญาวิทยาและทัศนวิทยาเข้าใจถึงพฤติกรรมของอาชญากรในการกระทำความผิดได้กลายประเภท ดังนี้ประเภทแรกเป็นความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ซึ่งทรัพย์สินต่าง ๆ จัดเป็นสิ่งเร้าที่พึงปรารถนาด้านวัตถุของอาชญากร เช่น ทำการลักทรัพย์ได้สำเร็จทุกครั้งย่อมเป็นสิ่งเร้าที่ส่งเสริมให้อาชญากรนั้นประกอบอาชญากรรมเพื่อให้ได้รางวัล เช่น ที่กล่าวมาแล้วเรื่อยไป ประเภทที่สอง เป็นความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย โดยการที่บุคคลหนึ่งปรารถนาจะกำจัดสิ่งเร้าที่ไม่พึงปรารถนา เช่น กำจัดศัตรูหรือผู้ขัดผลประโยชน์ เป็นต้น ประเภทที่สาม เป็นความผิดทางเพศ เช่น การข่มขืนกระทำชำเราโดยสิ่งเร้าในกรณีนี้อาจเป็นได้ทั้งการให้รางวัลด้านบวก ซึ่งหมายถึง การได้รับความสุขทางกามารมณ์หรืออาจเป็นการให้รางวัลด้านลบ คือ การระบายความแค้นหรือการทำลายผู้หญิงที่อาชญากรข่มขืน เป็นต้น ส่วนกลุ่มจิตวิทยาชีวะ เห็นว่าสมองและระบบประสาทมีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดพฤติกรรมของอาชญากรเนื่องจากต้นกำเนิดของความคิดและศูนย์กลางสั่งการทั้งปวงของมนุษย์อยู่ที่สมอง โดยมีระบบประสาทเชื่อมโยงกับส่วนต่าง ๆ ของร่างกายตลอดจนสภาพแวดล้อมภายนอกร่างกาย

4.5 กลุ่มสังคมวิทยา มีแนวคิดที่ว่าพฤติกรรมในการกระทำผิดของผู้กระทำความผิดทางอาญามีสาเหตุสำคัญมาจากปัจจัยภายใน เช่น ความผิดปกติทางสมอง บุคลิกภาพและอุปนิสัยของอาชญากร พร้อมทั้งมีสาเหตุจากปัจจัยภายนอก เช่น ความยากจน และวัฒนธรรมซึ่งครอบคลุม

ถึงสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้กระทำความผิดทางอาญาด้วย อันแสดงให้เห็นว่าสังคมมีส่วนกดดันหรือผลักดันให้ผู้กระทำความผิดประกอบอาชญากรรมด้วย เพราะฉะนั้นในการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดทางอาญา สังคมจึงต้องให้ความร่วมมือและช่วยเหลือผู้กระทำความผิดให้กลับตัวเป็นพลเมืองดีด้วย

สรุปได้ว่า ในคริสต์ศตวรรษที่ 20 มีกลุ่มนักวิชาการที่สำคัญ 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มชีววิทยา กลุ่มจิตวิทยา กลุ่มเซวาร์ปัญญา กลุ่มพฤติกรรมศาสตร์ และกลุ่มสังคมวิทยา โดยกลุ่มชีววิทยาเชื่อว่าความแตกต่างด้านร่างกายเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้พฤติกรรมของบุคคลแตกต่างกัน รวมทั้งเชื่อว่าพันธุกรรมเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมที่เป็นอาชญากร กลุ่มจิตวิทยาเชื่อว่าอาชญาทั่วไปมีลักษณะคือร้อนและมีประสบการณ์ทางลบตั้งแต่เยาว์วัย รวมทั้งยอมรับว่าปัจจัยทางสังคมหรือสภาพแวดล้อมเป็นสาเหตุรองที่ทำให้เกิดอาชญากรรม กลุ่มเซวาร์ปัญญาเชื่อว่าอาชญากรที่เป็นกลุ่มเยาวชนมีเซวาร์ปัญญาต่ำกว่าคนที่ไม่ได้กระทำความผิด กลุ่มพฤติกรรมศาสตร์ มีแนวคิดที่เชื่อว่าสิ่งเร้าที่ปรารถนาหรือสิ่งเร้าที่ไม่ปรารถนา มีส่วนทำให้เกิดพฤติกรรมของอาชญากร ส่วนกลุ่มจิตวิทยาเชื่อว่าแนวคิดที่มองระบบประสาทมีส่วนทำให้เกิดพฤติกรรมของอาชญากร และกลุ่มสังคมวิทยา มีแนวคิดที่เชื่อว่าพฤติกรรมของอาชญากรมีสาเหตุสำคัญมาจากปัจจัยภายใน เช่น ความผิดปกติของสมอง อุปนิสัยของอาชญากร เป็นต้น พร้อมทั้งมีสาเหตุมาจากปัจจัยภายนอก เช่น ความยากจนและวัฒนธรรม เป็นต้น เมื่อสภาพแวดล้อมและสังคมมีส่วนผลักดันให้บุคคลกระทำความผิด สังคมจึงต้องร่วมมือและช่วยเหลือผู้กระทำความผิดด้วย

2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

โสภา ซปีลมันน์ (2536, น. 128) กล่าวว่า การกระทำความผิดอาญาของเด็กและเยาวชนล้วนแล้วแต่ก่อให้เกิดปัญหาขึ้นในสังคม การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนมีผลสืบเนื่องมาจากสาเหตุหรือปัจจัยใด จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องทำการศึกษาค้นคว้าให้พบถึงสาเหตุที่เป็นสมมติฐานแห่งการกระทำความผิด ปัจจุบันนี้แนวคิดเกี่ยวกับสาเหตุการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมีความเชื่อในเรื่องปัจจัยหลายปัจจัยที่มีอิทธิพลและนำมาใช้อธิบายการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สาเหตุการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนนั้น ส่วนใหญ่จะคล้ายคลึงกันเกือบทุกประเทศ ปัจจัยที่เป็นสาเหตุผลักดันให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิดผิดซึ่งเป็นที่ยอมรับของนักอาชญาวิทยา

กล่าวได้ว่า การกระทำความผิดอาญาของเด็กและเยาวชนปัญหาเหล่านี้ไม่ใช่เป็นเพียงหน้าที่ของจิตแพทย์นักจิตวิทยาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องที่ต้องร่วมมือกันแก้ไขเท่านั้นหากเป็นปัญหาของเราผู้เป็นใหญ่ทุกคนในสังคมที่ต้องร่วมมือกันเพราะเด็กทุกคนนอกจากเป็นผลผลิตของผู้ปกครองแล้วในอีกส่วนหนึ่งชีวิตที่บริสุทธิ์ใสไร้เดียงสาของพวกเขา ก็ยังเป็นผลผลิตของสังคมที่เราทุกคนต่างมีส่วนรับผิดชอบอยู่ด้วย

(อรสม สุทธิสาคร, 2543, น. 13) ดังนั้นสามารถสรุปปัจจัยหรือสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับการกระทำคามผิดของเด็กและเยาวชน ได้ดังนี้

2.3.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ผดุง อารยะวิญญู (2542, น. 12-15) กล่าวว่า ปัจจัยอันเกิดจากตัวของเด็กและเยาวชนที่ได้กระทำผิด มีดังนี้

1. พันธุกรรม หมายถึง สิ่งที่ได้รับถ่ายทอดมาจากบิดามารดา เช่น ปัญญาอ่อน จิตบกพร่อง บุคลิกภาพทราม เป็นต้น ซึ่งเป็นผลร้ายต่อเด็ก เพราะจะทำให้เด็กไม่สามารถใช้สติปัญญา ไตร่ตรอง ยับยั้ง หรือหักห้ามใจต่อสิ่งยั่วยุต่าง ๆ ได้ อุปนิสัยและอารมณ์บางอย่าง เช่น รัก โลภ โกรธ หลง เป็นต้น สามารถถ่ายทอดจากบิดามารดาสู่บุตรได้ นอกจากนี้ยังเกิดจากความผิดปกติทางโครโมโซม อันจะมีผลทำให้มีพฤติกรรมที่ดุร้าย กระจ่าง ก้าวร้าว มีความรู้สึกที่เป็นลบหรือเป็นปรปักษ์ต่อสังคม

2. ความพิการหรือโรคภัยไข้เจ็บ เด็กที่มีร่างกายพิการ หรือไม่สมประกอบ ซึ่งอาจเป็นมาแต่กำเนิดหรือประสบเคราะห์กรรมขึ้นในภายหลัง หรือโรคภัยเบียดเบียน เช่น ป่วยเป็นโรคเรื้อรังที่ไม่อาจรักษาให้หายขาดได้ เป็นต้น ทำให้เด็กมีร่างกายพิการหรือมีจิตใจผิดปกติซึ่งความพิการหรือโรคภัยไข้เจ็บนี้ ย่อมทำลายสุขภาพของเด็กทั้งร่างกายและจิตใจ ทำให้เด็กเกิดปมด้อยมีความน้อยเนื้อต่ำใจ มองโลกในแง่ร้าย มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม ยิ่งถูกยั่วยุ ล้อเลียน ก็ยิ่งทำให้มีปฏิกิริยาโต้ตอบในทางที่รุนแรงยิ่งขึ้น นำไปสู่การกระทำผิดอาญาขึ้นได้ ร่างกายที่ไม่สมประกอบเป็นเหตุให้เด็กถูกล้อเลียนจากเพื่อนหรือเป็นที่รังเกียจจากคนทั่วไปทำให้เด็กเกิดปมด้อย และต้องการชดเชยโดยการทำตนให้เด่นหรือทำให้ตนเป็นที่ยอมรับในสังคม ซึ่งบางครั้งเป็นการกระทำตนให้เด่นในทางที่ผิด (บุญเพราะ แสงเทียน, 2540, น. 8)

3. ภาวะแห่งจิตใจ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอันเนื่องมาจากผลแห่งการพัฒนาการตามวัย โดยเฉพาะเด็กวัยรุ่นที่อยู่ในวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งร่างกายและจิตใจ หรือที่เรียกกันว่าวัยคะนองนั้น ทำให้เด็กปรับตัวไม่ได้ประกอบกับบิดามารดา ครู อาจารย์ หรือผู้ปกครองไม่เข้าใจ ทำให้เด็กเกิดมีอารมณ์รุนแรง ฉุนเฉียว โกรธง่าย บางคนก็กลายเป็นคนเจ้าทุกข์ มักมีอารมณ์ขุ่นมัว หงุดหงิด เอาใจยาก ทำเรื่องเล็กให้เป็นเรื่องใหญ่ และชอบแสดงออกซึ่งพฤติกรรมในลักษณะที่เป็นภัยต่อผู้อื่นได้ ซึ่งสอดคล้องกับ Hall (1904, อ้างถึงใน อนันต์ ประวิเศษ, 2547, น. 12) ที่ได้กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยแห่งพายุ เป็นวัยที่มีความต้องการและอารมณ์รุนแรง มีพลังมาก เนื่องจากร่างกายและจิตใจเปลี่ยนจากเด็กมาเป็นผู้ใหญ่ อารมณ์จึงแปรปรวนและจิตใจไม่ปกติเกิดความขัดแย้งในจิตใจถ้าอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี เด็กและเยาวชนเหล่านี้ก็จะมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนและนำไปสู่การกระทำผิดได้ง่าย นอกจากนี้ อมรากุล อินโฆซานนท์ (2539, น. 29) กล่าวว่า สาเหตุทางจิตใจหรือทางจิตวิทยา ได้แก่ ผลกระทบที่เกิดจากสัญชาตญาณ ความรู้สึก อารมณ์ ทัศนคติ และความคิดของคนอาจเป็นเหตุการณ์ที่สร้างความคิดหวังก่อให้เกิดความขัดแย้งรวมไปถึงการมีความผิดปกติทางใจและมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน

เช่น พวกที่มีบุคลิกภาพต่อต้านสังคมมีความก้าวร้าว รุนแรง เป็นต้น และบุญเพราะ แสงเทียน (2540, น. 8) ได้กล่าวถึง สาเหตุจากความไม่สมประกอบทางจิตว่า ปกติมนุษย์ย่อมมีความรู้สึกหรือสัญชาตญาณต่าง ๆ คล้ายคลึงกัน มีความโลภ ความโกรธ ความหลง และความรู้สึกทางเพศ แต่การแสดงออกเพื่อสนองความรู้สึกเหล่านั้นแตกต่างกันออกไปในแต่ละคนขึ้นอยู่กับการศึกษาอบรมและภาวะแวดล้อมองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่ทำให้การแสดงออกของแต่ละคนผิดแผกกันออกไป ก็คือ ความมีจิตใจไม่มั่นคงหรือจิตบกพร่อง ผู้ที่มีจิตบกพร่องไม่สมประกอบก็จะแสดงออกผิดแผกไปจากผู้ที่มีจิตใจมั่นคง กล่าวคือผู้มีจิตใจบกพร่องอย่างขาดวิจรรย์ญาณและความยับยั้งชั่งใจในการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมเป็นเหตุให้เกิดการกระทำผิดขึ้นได้

4. ระดับสติปัญญาและการศึกษา เด็กที่เกิดมาแต่ละคนย่อมมีระดับสติปัญญาและความเฉลียวฉลาดไม่เท่าเทียมกัน เด็กบางคนฉลาดมาก บางคนฉลาดปานกลาง บางคนฉลาดน้อย บางคนโง่เขลามามากแต่กำเนิดช่วยตัวเองไม่ได้ บางคนก็โง่เขลาแต่ก็พอช่วยตัวเองได้ บางคนปัญญาทึบเล่าเรียนอะไรก็ไม่รู้เรื่อง ความจำไม่ดี เรียนไม่ทันเพื่อน ทำให้เกิดความท้อแท้หรือเบื่อหน่ายในการเรียนผลสุดท้ายก็เลยคิดหนีโรงเรียน เทียบเตร่เสเพลคบเพื่อนชั่ว และกลายเป็นเหยื่อแห่งความชั่วร้ายโดยอาจถูกชักจูงให้เห็นผิดเป็นชอบและกลายเป็นผู้กระทำผิดกฎหมายไปในที่สุด

5. สัญชาติญาณ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในตัวเอง โดยไม่มีใครสั่งสอนหรืออบรมให้ เช่น สัญชาติญาณความอยากรู้อยากเห็น อยากรู้อยากเห็น หรือสัญชาติญาณทางกามารมณ์ เป็นต้น ล้วนเป็นสิ่งที่อาจจะเป็นสาเหตุให้เด็กกระทำผิดได้อย่างหนึ่ง ตัวอย่างเช่น เด็กบางคนอาจมีสัญชาติญาณทางกามารมณ์แก่กล้า กล่าวคือ มีความปรารถนาทางเพศรุนแรงกว่าบุคคลธรรมดาอื่น ๆ จึงต้องหาทางออกเพื่อปลดปล่อยความใคร่หรือความพอใจของตนเองด้วยการข่มขืนเด็กอื่นหรือบางคนมีสัญชาติญาณในทางก้าวร้าวชอบรุกรานผู้อื่นทำให้ต้องทะเลาะวิวาทหรือทำร้ายผู้อื่นอยู่เสมอ (สุชา จันทรเฒ, 2542, น. 18)

6. ความประพฤติ เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมหลายอย่าง เช่น คบเพื่อนไม่ดี ชอบดื่มสุราหรือเสพยาเสพติด ชอบเล่นการพนัน ชอบแสวงหาความสุขด้วยการท่องเที่ยวตามสถานเริงรมย์หรือแหล่งอบายมุขและมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว ตัวอย่างเช่น เด็กและเยาวชนที่เสพยาเสพติดให้โทษ จะมีความต้องการสม่ำเสมอและต้องการเพิ่มปริมาณการเสพขึ้นจึงจำเป็นต้องใช้เงินจำนวนมากเพื่อความต้องการนี้ ทำให้เกิดการกระทำผิดขึ้น เพื่อหาเงินมาซื้อยาเสพติด หากเป็นเด็กหรือเยาวชนหญิงก็อาจถูกชักจูงหรือบังคับให้ค้าประเวณีได้ง่าย ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ เป็นปัจจัยที่เกิดจากตัวผู้กระทำผิดเองและนำไปสู่การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน (ณัฐนันท์ พิทักษ์, 2548, น. 33 และ ฉลอง สุขจันทร์, 2542, น. 43) ซึ่งประยูร มณีสร (2532, น. 19) กล่าวว่า ปัญหาความประพฤติของเด็กและเยาวชนแยกได้เป็น 3 ประเภท คือ

6.1 ปัญหาความประพฤติที่ไม่รุนแรง พฤติกรรมที่แสดงออกเป็นเพียงเพื่อเรียกร้องความสนใจจากบิดามารดา ผู้ปกครองเท่านั้น ซึ่งไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่สังคมพฤติกรรมที่เป็น

ปัญหานี้ ได้แก่ ความไม่เชื่อฟังบิดามารดา มีการโต้เถียง ทะเลาะเบาะแว้งกับพี่น้อง หรือแต่งกายไม่สุภาพ เป็นต้น

6.2 ปัญหาความประพฤติที่รุนแรง จนทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน สาเหตุเพราะได้รับอิทธิพลจากสังคมภายนอก พฤติกรรมที่แสดงออกมา ได้แก่ การมั่วสุมตามสาธารณสถานต่าง ๆ เช่น ร้านอาหาร ริมถนน และสถานเริงรมย์ต่าง ๆ เป็นต้น

6.3 ปัญหาความประพฤติที่รุนแรงมาก จนพฤติกรรมที่แสดงออกเป็นอันตรายเดือดร้อนแก่ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ พฤติกรรมระดับนี้ สืบเนื่องมาจากการค่อย ๆ แผ่ขยายจากความประพฤติ 2 ประเภทข้างต้น เช่น การเสพยาเสพติด การลักขโมย การล้วงละเมิดทางเพศ เป็นต้น

7. แรงจูงใจ แรงจูงใจของมนุษย์แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ประเภทแรก ได้แก่ แรงจูงใจทางกายที่ทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมสนองความต้องการที่จำเป็นทางกาย เช่น ความต้องการอาหารและน้ำ เป็นต้น ประเภทที่สอง ได้แก่ แรงจูงใจทางจิต ซึ่งเกี่ยวข้องกับความต้องการทางสังคม เช่น ต้องการความรัก อำนาจ ต้องการการยอมรับและการยกย่องนับถือจากคนในสังคม เป็นต้น (สรวุฑ สอนสนาม, 2548, น. 47)

Maslow (1954, อ้างถึงใน ศูนย์วิจัยและพัฒนาด้านอาชญาวิทยา, 2549, น. 16-17 และพัฒนา สุขประเสริฐ, 2540, น. 9-10) ได้เสนอแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจไว้ว่าความต้องการของมนุษย์เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการจูงใจ ซึ่งได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ไว้ดังนี้

1. มนุษย์มีความต้องการเสมอและเป็นความต้องการที่ไม่มีวันสิ้นสุด เมื่อความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการอื่นก็จะเกิดขึ้นอีกอย่างไม่มีการจบสิ้น
2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่ใช่สิ่งจูงใจของพฤติกรรมอีกต่อไป
3. ความต้องการของมนุษย์ มีลำดับขั้นตอนความสำคัญเมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้วมนุษย์ก็จะให้ความสนใจกับความต้องการในระดับที่สูงขึ้นและเรียกร้องให้มีการตอบสนอง ต่อไป

Maslow ได้แบ่งลำดับความต้องการของมนุษย์ตั้งแต่ต่ำสุดไปถึงสูงสุด 5 ระดับ ดังนี้

1. ความต้องการทางสรีระ เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของร่างกายเพื่อให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้และเป็นความต้องการที่ทุกคนมีมาตั้งแต่เกิด เช่น อาหาร น้ำ ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น มนุษย์ต้องดิ้นรนเพื่อสนองความต้องการขั้นนี้ก่อน จึงจะมีความต้องการขั้นอื่นตามมา

2. ความต้องการความมั่นคงและความปลอดภัย เป็นความต้องการขั้นที่สอง คืออยากมีชีวิตอยู่อย่างมั่นคงและปลอดภัยจากอันตรายทั้งปวง สิ่งที่แสดงถึงความต้องการขั้นนี้จะเห็นได้จากแนวโน้มของมนุษย์ที่ชอบอยู่ในสังคมที่มีความเรียบร้อย มีระเบียบ วินัย และมีกฎหมายคุ้มครอง ชอบดำเนินชีวิตประจำวันอย่างราบรื่น ไม่มีอุปสรรค ความต้องการขั้นนี้จะรวมไปถึงความมั่นคง

ปลอดภัยทางจิตใจด้วย ซึ่งจะผลักดันมนุษย์ให้ทำพฤติกรรมเพื่อบรรลุเป้าหมาย นั่นคือ ความมั่นคง ปลอดภัยทางร่างกายและจิตใจ

3. ความต้องการความรัก มนุษย์ทุกคนมีความต้องการที่จะได้เป็นที่รักของคนอื่น และต้องมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นและให้ผู้อื่นยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม บุคคลที่มีความต้องการขั้นนี้ จะทำพฤติกรรมไปสู่เป้าหมาย เพื่อที่จะทำให้รู้สึกว่าคุณไม่ได้อยู่คนเดียวอย่างโดดเดี่ยวอ้างว้างหรือ ถูกทอดทิ้ง

4. ความต้องการการยกย่องชมเชย ความต้องการขั้นนี้เป็นความต้องการของมนุษย์ เกือบทุกคนในสังคม ลักษณะที่แสดงถึงความต้องการขั้นนี้ เช่น ต้องการได้รับการยกย่องนับถือ จากบุคคลอื่น ต้องการเกียรติยศ ชื่อเสียง หรือมีความภูมิใจเมื่อประสบความสำเร็จ รู้สึกว่าคุณเป็นคนที่มีประโยชน์และมีคุณค่าในสังคม ตรงข้ามกับคนที่ขาดความต้องการในขั้นนี้จะรู้สึกว่าตนไม่มี ความสามารถ มีปมด้อย และมองโลกในแง่ร้าย

5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต เป็นความต้องการระดับสูงสุดของมนุษย์ในการ ที่จะทำให้เกิดความสำเร็จในทุกสิ่งทุกอย่างตามความนึกคิดของตนเองและเป็นความต้องการที่จะพัฒนา ตนเองไปสู่จุดหมายสูงสุดเต็มตามศักยภาพของตนเองแต่การที่บางคนไปไม่ถึงระดับนี้ เพราะประสบ อุปสรรคจากสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมรอบข้าง เป็นต้นว่า หลาย ๆ คนทำงานหนักตลอดชีวิต เพื่อสนองความต้องการเบื้องต้น หรือบิดามารดาไม่เสริมสร้างเด็กให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นหรือรู้สึกว่าตน เป็นผู้มีคุณค่าในสังคมและคนจำนวนมากมักยึดติดอยู่กับความหลังตัวเอง หลงในอำนาจวาสนา เป็นพวกวัตถุนิยมทำให้ไม่สามารถหลุดพ้นไปถึงการพัฒนาในระดับนี้ได้

Alderfer (1972, อ้างถึงใน สราวุธ สอนสนาม, 2548, น. 50-51) เป็นผู้หนึ่งที่สนับสนุน ทฤษฎีแรงจูงใจหรือทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ แต่ได้ปรับเปลี่ยนความต้องการตามลำดับ 5 ลำดับ ของมาสโลว์ ให้เหลือเพียง 3 ลำดับขั้น ซึ่งรูปแบบใหม่ 3 ลำดับขั้นนี้ได้รับการยอมรับว่า เป็นทฤษฎีความต้องการ (ERG: Existence-Related Needs-Growth Theory) โดยมีลำดับความต้องการ ดังนี้

1. ความต้องการมีชีวิตอยู่ เป็นความต้องการที่จะตอบสนองเพื่อให้มีชีวิตอยู่ต่อไป ได้แก่ ความต้องการทางกาย และความต้องการความปลอดภัย

2. ความต้องการมีสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น เป็นความต้องการของบุคคลที่จะมีมิตรสัมพันธ์ กับบุคคลรอบ ๆ ตัวและบุคคลในสังคมอย่างมีความหมาย

3. ความต้องการเจริญก้าวหน้า เป็นความต้องการเพื่อความเจริญก้าวหน้าเป็น ความต้องการขั้นสูงสุดรวมถึงความต้องการได้รับการยกย่องและความสำเร็จในชีวิต

สรุปได้ว่า ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ เห็นว่ามนุษย์มีความต้องการเสมอและความต้องการ ของมนุษย์มีลำดับขั้นตอนตามความสำคัญ 5 ลำดับ เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว

ก็จะมีความต้องการในระดับสูงขึ้นไป ส่วนทฤษฎีความต้องการ อี อาร์ จี ของแอลเดอร์เฟอร์ ได้สนับสนุนแนวคิดของมาสโลว์แต่ได้ปรับลำดับความต้องการของมนุษย์จาก 5 ระดับเหลือเพียง 3 ระดับ ซึ่งเมื่อความต้องการด้านต่าง ๆ ได้รับการตอบสนองมนุษย์ก็จะได้รับความพึงพอใจ แต่หากความต้องการนั้นไม่ได้รับการตอบสนองอันเนื่องมาจากสาเหตุต่าง ๆ หรือสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ย่อมทำให้เกิดความคับข้องใจอันอาจเป็นแรงผลักดันให้เกิดแรงจูงใจในทางก้าวร้าวทำลายและทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนเองต้องการโดยไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายบ้านเมือง (ศูนย์วิจัยและพัฒนาด้านอาชีววิทยา, 2549, น. 17)

สรุปได้ว่า ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง เงื่อนไขส่วนตัวของแต่ละบุคคลที่ทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมกระทำผิดในคดีอาชญากรรม ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายและจิตใจเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นร้อนต็ดสติใจทลองยาเสพติดอย่างรวดเร็ว เกิดจากสัญชาติญาณของมนุษย์โดยทั่วไป การอยากลองชอบความท้าทาย มีระดับสติปัญญาอ่อนคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่ดีและถูกล่อลวงให้ลองเสพยาเสพติด การต้องการการยกย่องการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน การต้องการความรักจากเพื่อนในกลุ่ม ตลอดจนการถ่ายทอดทางพันธุกรรมมีประวัติพ่อหรือแม่กระทำผิดและต้องโทษ

2.3.2 ปัจจัยด้านครอบครัว

ครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมที่มีความสำคัญอันดับแรกในการสร้างลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพของเด็กประสบการณ์ต่าง ๆ ของเด็กจะเริ่มภายในครอบครัวเป็นแห่งแรก ซึ่งถ้าครอบครัวมีความสามัคคีปรองดอง บิดามารดาร์ักใคร่ ห่วงใยเอาใจใส่และประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับบุตร บุตรจะเจริญเติบโตในทางที่ดีทั้งสติปัญญาและความประพฤติในทางตรงกันข้าม ถ้าครอบครัวที่บิดามารดาไม่มีความสามัคคีไม่ให้อภัยซึ่งกันและกัน มีการทะเลาะเบาะแว้งกันอยู่เสมอ เด็กก็ย่อมรับเอานิสัยก้าวร้าวพูดจาหยาบค้าย ชอบวิวาทหรือเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่บิดามารดาเป็นโรคประสาท จู้จู้ขี้บ่น เด็กก็มักจะขาดความมั่นคงทางอารมณ์ นอกจากนี้ครอบครัวที่บิดาเข้มงวดกดขี่มากเกินไปหรือตามใจมากเกินไปก็จะทำให้เด็กเสียนิสัยและประพฤติผิดได้ง่าย ครอบครัวที่ยากจนหรือบุตรมากก็ย่อมทำให้บิดามารดาดูแลไม่ทั่วถึง เด็กก็จะได้รับความเดือดร้อนยากลำบากและขาดความอบอุ่นทางจิตใจ ย่อมเติบโตขึ้นกลายเป็นเด็กที่มีปัญหาทางความประพฤติ (สุชา จันท์ธรม, 2541, น. 19) ซึ่งสอดคล้องกับ นวลจันทร์ ทศนชัยกุล (2543, น. 92-95) ที่กล่าวว่า ครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญที่มีส่วนสัมพันธ์หรือมีอิทธิพลที่ทำให้คนประกอบอาชญากรรมได้ เนื่องจากครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่ทำหน้าที่อบรมขัดเกลานิสัยปลูกฝังค่านิยมสั่งสอนให้รู้จักผิดชอบชั่วดี ถ้าเด็กเกิดมาในครอบครัวที่ไม่เคารพต่อกฎหมายบ้านเมืองไม่มีศีลธรรม เด็กก็จะถูกอบรมอย่างนั้น เกิดการจดจำตัวอย่างที่ไม่ดี คำพูด การกระทำวิธีปฏิบัติของบิดามารดา ตลอดจนบุคคลในครอบครัว จึงเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นอิทธิพลของครอบครัวที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็ก ได้แก่ ครอบครัวที่มีวัฒนธรรมย่อย ครอบครัวที่ไม่มีระเบียบวินัย

ครอบครัวที่ไม่ให้ความรัก ไม่มีความอบอุ่น บิดา มารดาไม่รักกัน บิดา มารดามีอาการทางจิตใจ และครอบครัวยากจน จึงเป็นผลทำให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิด

เนื่องจากครอบครัวมีความสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดพฤติกรรมของเด็กดังที่ได้กล่าวมาแล้ว นักวิชาการจึงได้ทำการศึกษาค้นคว้าปุมหลังและสภาพครอบครัวของเด็กที่กระทำความผิดทำให้พบว่า ในบรรดาเด็กที่กระทำความผิดนั้น มีจำนวนมากที่การกระทำความผิดเป็นผลสืบเนื่องมาจากครอบครัว ด้วยสาเหตุหลายประการ (โสภา ซปีลมันน์, 2536, น. 131-132) ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ภาวะความเป็นอยู่และความสัมพันธ์สำหรับสมาชิกในครอบครัวเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ซึ่งลักษณะของภาวะความเป็นอยู่และความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว มีดังนี้

1.1 ความแตกแยกของครอบครัว ความแตกแยกนี้ อาจเกิดจากการหย่าร้าง การแยกกันอยู่หรือการตายของบิดาหรือมารดา ครอบครัวที่ตกอยู่ในภาวะเช่นนี้มักจะเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้เด็กในครอบครัวนั้นกระทำความผิดซึ่ง Glueck (1968, p. 443, อ้างถึงใน สุธินี รัตนวราห, 2531, น. 37) กล่าวว่า ในกลุ่มเด็กที่กระทำความผิดนั้น มีจำนวนมากกว่าร้อยละ 50 ที่มาจากครอบครัวที่แตกแยกในขณะเดียวกัน ในกลุ่มที่ไม่ได้กระทำความผิดนั้น มีเพียงร้อยละ 10 เท่านั้นที่มาจากครอบครัวที่แตกแยกแต่ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีสภาพสมบูรณ์และ กนกวรณ ศรีหุมา (2546, น. 19) ได้ศึกษา พบว่า สภาพครอบครัวที่แตกแยกและมีบริบทที่ไม่สมบูรณ์มีผลต่อการเกิดพฤติกรรมต่อต้านสังคมของเด็กและเยาวชนและจะนำไปสู่การกระทำความผิดในที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ พรศิริ มูลดิษฐ์ (2541, น. 34-35) กล่าวว่า ปัญหาเด็กและเยาวชนอาจจะเกิดจากภาวะความเป็นอยู่และความสัมพันธ์สำหรับสมาชิกในครอบครัวที่ไม่ราบรื่นหรืออาจมีบางสิ่งบางอย่างผิดปกติ และบางครอบครัวมีลักษณะบ้านแตก ซึ่งกล่าวได้ว่า สภาพบ้านแตกเป็นปัจจัยสำคัญต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนมาก

1.2 ความไม่สงบสุขของครอบครัว ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้เด็กกระทำความผิด บิดา มารดาที่ทะเลาะเบาะแว้งหรือทุบตีกัน ทำให้ครอบครัวขาดความสงบสุข เด็กที่ประสบกับสภาพเช่นนี้จะขาดความมั่นคงในจิตใจและอารมณ์บางครั้งเด็กอาจตกเป็นเครื่องมือของบิดาหรือมารดาในการที่จะต่อรองกับอีกฝ่ายหนึ่ง หรืออาจตกเป็นที่รองรับอารมณ์ของบิดามารดา เมื่อทั้งสองฝ่ายทะเลาะวิวาทกัน ทำให้เด็กเสียใจ โกรธ ผิดหวังและถูกกดดันต้องหาทางแสดงออก ซึ่งส่วนหนึ่งมักเป็นการแสดงออกในรูปของการกระทำความผิด (จรรยา สุวรรณทัต, 2531, น. 1) กล่าวว่า ต้นเหตุสำคัญแห่งพฤติกรรมที่ผิดเกิดจากสภาพความไม่ปรองดองในครอบครัวที่มีทั้งพ่อและแม่ตนเอง

2. ลักษณะของการอบรมเลี้ยงดู การอบรมเลี้ยงดูที่ดี และถูกต้องเหมาะสมเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เด็กเจริญเติบโตเป็นพลเมืองดี ผู้ที่อบรมเลี้ยงดูซึ่งอาจเป็นบิดามารดาผู้ปกครอง หรือบุคคลอื่น ๆ ต้องเป็นบุคคลที่มีสุขภาพจิตดีพร้อม และเป็นแบบฉบับที่ดีให้แก่บุตรธิดาได้ (ลักขณา สรีวิวัฒน์, 2549, น. 28)

2.1 รูปแบบและวิธีการอบรมเลี้ยงดู สามารถแบ่งรูปแบบและวิธีการอบรมเลี้ยงดู ออกเป็น 3 แบบ Roger (1972, p. 189, อ้างถึงใน กันตวรรณ มีสมสาร, 2544, น. 26-27) ดังนี้

2.1.1 แบบเผด็จการ หมายถึง การที่ผู้เลี้ยงดูใช้กฎหรือระเบียบที่เข้มงวด เพื่อให้เด็กมีพฤติกรรมที่ต้องการโดยไม่มีการอธิบายเหตุผลใดทั้งสิ้น ถ้าเด็กไม่สามารถปฏิบัติได้ก็จะถูกลงโทษอย่างรุนแรง แต่ถ้าเด็กปฏิบัติได้ตามที่ต้องการก็ไม่มีมาให้คำชมเชยหรือให้กำลังใจเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

2.1.2 แบบประชาธิปไตย หมายถึง วิธีที่ผู้เลี้ยงดูให้ความสำคัญกับการอธิบาย และให้เหตุผล เพื่อให้เด็กเข้าใจว่า ทำไมเขาถึงถูกคาดหวังให้ทำพฤติกรรมหนึ่งมากกว่าอีกพฤติกรรมหนึ่งและเมื่อเด็กสามารถปฏิบัติตามที่ต้องการหรือแสดงว่าพยายามทำบิดามารดาจะให้รางวัลด้วยการให้การยอมรับ การลงโทษจะใช้ก็ต่อเมื่อเด็กตั้งใจที่จะปฏิเสธพฤติกรรมที่พึงประสงค์และจะให้การลงโทษที่ไม่รุนแรง

2.1.3 แบบปล่อยปละละเลย วิธีนี้ อาจจะถือว่าไม่ใช่วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่แท้จริงเพราะเด็กเรียนรู้ด้วยการลองผิดลองถูกด้วยตนเองมากกว่าคำแนะนำของผู้เลี้ยงดู การขาดการเอาใจใส่ดูแล การปล่อยปละละเลยหรือทอดทิ้งของบิดามารดาจะมีผลทำให้เด็กขาดการเรียนรู้ที่จะพัฒนาสภาพจิตใจของตนเองให้สามารถควบคุมความประพฤติของตนให้อยู่ในกรอบของความถูกต้อง ดีงาม เด็กต้องการความอบอุ่นจากบิดามารดา เพื่อช่วยสร้างให้มีจิตใจมั่นคงสามารถต่อต้านกับสิ่งชั่วร้ายที่ไม่ดีจากภายนอกได้ ถ้าบิดามารดาไม่มีเวลาเอาใจใส่ย่อมทำให้เด็กเกิดความหวาดกลัวความรักความอบอุ่น เด็กอาจเรียกร้องความสนใจด้วยการแสดงออกในทางที่ก้าวร้าวรุนแรง ซึ่งเป็นการง่ายต่อการหันเหเข้าหาสิ่งที่ไม่ดี

2.2 การกวดขันความประพฤติและการลงโทษ บิดามารดามีหน้าที่ให้การดูแลเอาใจใส่และกวดขันความประพฤติของลูก จึงต้องพิจารณาและกระทำอย่างรอบคอบเหมาะสม มิฉะนั้นแล้ว อาจเป็นผลนำไปสู่การกระทำผิดของเด็กได้ เช่น การเข้มงวดกวดขันความประพฤติมากเกินไป หรือการลงโทษเด็กรุนแรงเกินไปและไม่ชี้แจงเหตุผลที่ต้องลงโทษให้เด็กเข้าใจจะทำให้เด็กเข้าใจผิดว่าบิดามารดาเกลียดชังตนหรือในบางรายมีการลงโทษแบบไม่อยู่กับร่องกับรอยขึ้นอยู่กับอารมณ์ของบิดามารดา เช่น เด็กกระทำผิดอย่างเดียวกันหลายครั้งแต่บางครั้งก็ถูกลงโทษ บางครั้งก็ไม่ถูกลงโทษ บางครั้งแค่ดูว่ากล่าว บางครั้งถูกเขียนต้อยอย่างรุนแรงการทำเช่นนี้ ทำให้จิตใจเด็กสับสนทำตัวไม่ถูกและไม่แน่ใจว่าที่ตนทำไปนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องหรือไม่ซึ่งการกวดขันความประพฤติและการลงโทษเด็กนั้น บิดามารดาควรอาศัยเทคนิคเข้าช่วยและควรยึดถือเป็นแนวทางเดียวกัน ไม่ใช่ว่าเด็กกระทำผิดแต่มารดาหนึ่งเฉยไม่สนใจ แต่บิดากลับลงโทษอย่างรุนแรงทำให้เกิดผลเสียแก่เด็กมากกว่าผลดีเพราะจะทำให้เด็กสับสน ไม่อาจรู้ได้ว่าสิ่งใดควรทำสิ่งใดไม่ควรทำอันจะนำไปสู่การกระทำผิดได้

2.3 เศรษฐกิจของครอบครัว เด็กกระทำผิดส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีปัญหาหลาย ๆ อย่างผสมผสานกัน เศรษฐกิจของครอบครัวก็เป็นปัญหาหนึ่งของปัญหาหลาย ๆ อย่างนั้น จากสถิติเด็กที่ถูกจับกุมและดำเนินคดีในศาลเยาวชนและครอบครัวพบว่า เด็กเหล่านั้นมักจะมีครอบครัวที่มีฐานะยากจน ทั้งนี้เพราะความยากจนทำให้เกิดความอดอยาก หิวโหย บีบบังคับให้ต้องไปกระทำผิดต้องไปลักขโมยหรือปล้นคนอื่นเพื่อให้ตนอยู่รอด นอกจากนั้นค่านิยมของสังคมปัจจุบันจะให้ความสำคัญยกย่องคนที่มีฐานะร่ำรวยเป็นผลให้คนยากจนเกิดความท้อแท้พยายามดิ้นรนตัวเองให้ขึ้นไปมีฐานะทัดเทียมกับคนอื่น ๆ ในทุกวิถีทางแม้จะเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายก็ตาม (สุธินี รัตนวราท, 2531, น. 38)

สรุปได้ว่า ปัจจัยด้วยครอบครัว หมายถึง เงื่อนไขด้านครอบครัวที่ทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรม การกระทำผิดในคดียาเสพติดให้โทษ (ยาบ้า) ได้แก่ ครอบครัวแตกแยกส่งผลต่อสภาวะจิตใจของเด็กและเยาวชน อยู่ในครอบครัวที่มีการทะเลาะเบาะแว้งกันอยู่เสมอ เด็กก็ย่อมรับเอานิสัยก้าวร้าว ขาดความมั่นคงทางอารมณ์ต้องการอยากรู้ อยากลองเสพยาเสพติด อาศัยอยู่ครอบครัวที่ผู้ปกครองเข้มงวดกวดขันมากเกินไปหรือตามใจมากเกินไปทำให้เด็กอยากออกนอกกรอบ อยากรู้และทดลองเสพยาเสพติด เกิดจากการเลี้ยงดูแบบปล่อยปะละเลยทำให้เด็กขาดความอบอุ่นคบกลุ่มเพื่อนไม่ดีติดยาเสพติด เกิดจากเด็กที่มาจากครอบครัวที่ยากจนต้องบีบบังคับตนเองหารายได้จากการจำหน่ายยาเสพติด เพื่อพยายามดิ้นรนตัวเองให้ขึ้นไปมีฐานะทัดเทียมกับคนอื่น

2.3.3 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ภาวะเศรษฐกิจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดเนื่องจากการที่ภาวะเศรษฐกิจเสื่อมโทรม คนในสังคมมีความเป็นอยู่อย่างอัตคัดขัดสน คนว่างงานมากขึ้นสินค้าต่าง ๆ มีราคาสูง เกิดปัญหาความยากจน สัญชาตญาณในการต่อสู้เพื่อเอาตัวรอด บีบบังคับให้กระทำผิดกฎหมายได้ในทำนองเดียวกันถ้าผู้กระทำผิดมีภาวะเศรษฐกิจที่ยากจน ก็ทำให้เกิดความยุ่งยากและอาชญากรรมต่าง ๆ ขึ้น (อนันต์ ประวิเศษ, 2547, น. 14) ความยากจนย่อมเป็นสาเหตุหนึ่งที่บีบบังคับให้จำเลยจำเป็นต้องกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินหรืออาจกล่าวได้ว่า ความจนเป็นต้นเหตุแห่งอาชญากรรมอย่างหนึ่ง ทั้งนี้ เพราะมนุษย์จำเป็นต้องดิ้นรนต่อสู้เพื่อความอยู่รอดของชีวิต Neteller and Gwynne (1984, p. 215, อ้างถึงใน สรรวรุช สอนสนาม, 2548, น. 37) เชื่อว่าอาชญากรรมเกิดขึ้นจากความไม่เท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจและการขัดกันด้านผลประโยชน์ของชนชั้นในสังคม ซึ่ง William (1969, p. 198, อ้างถึงใน สรรวรุช สอนสนาม, 2548, น. 37) ได้สนับสนุนแนวคิดนี้ว่าระบบเศรษฐกิจเป็นตัวก่อให้เกิดบรรยากาศของกระบวนการผลักดันให้มีพฤติกรรมอาชญากรรม

นวลจันทร์ ทศนชัยกุล (2548, น. 109) กล่าวว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่เป็นสาเหตุที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนสามารถแยกอธิบาย ได้ดังนี้

1. ความยากจนขาดแคลน ด้านภาวะเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิดนั้นความยากจนเป็นสาเหตุหนึ่งที่บีบคั้นให้จำเป็นต้องกระทำผิดฐานประทุษร้ายต่อทรัพย์ หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าความยากจนเป็นต้นเหตุแห่งอาชญากรรมอย่างหนึ่งในครอบครัวที่ยากจน เนื่องจากความยากจนเป็นบ่อเกิดของความทุกข์ยากเดือดร้อน ทำให้ขาดแคลนในสิ่งที่จำเป็น ดังนั้นความยากจนจึงทำให้เกิดอาชญากรรม เนื่องจากอาชญากรรมเป็นทางออกที่จะแก้ไขความเดือดร้อนได้ทางหนึ่ง มนุษย์ทุกคนมีความจำเป็นที่จะต้องดิ้นรนในการยังชีพ คนที่ขาดแคลนจึงกล้ากระทำความผิดได้ง่าย

2. การว่างงาน สภาพการไม่มีงานทำที่แน่นอนมั่นคงทำให้ไม่มีรายได้เป็นปัจจัยทำให้คนประกอบอาชญากรรม

สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ หมายถึง เงื่อนไขด้านเศรษฐกิจที่ทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมกระทำความผิดในคดียาเสพติดให้โทษ (ยาบ้า) ได้แก่ ผู้ปกครองมีรายได้ไม่เพียงพอและไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนบุตร ผู้ปกครองหรือพ่อแม่ที่ต้องไปทำงานห่างไกลกับลูก เด็กและเยาวชนอยากมีรายได้เป็นของตนเองและเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ปัญหาการว่างงานของผู้ปกครองต้องดิ้นรนในการเลี้ยงชีพไม่มีเวลาให้ครอบครัว

2.3.4 ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

สุชา จันทรเฒ (2541, น. 23-38) กล่าวว่า ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม แบ่งออกได้ดังนี้

1. การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร รวมทั้งการอพยพจากชนบทเข้ามาในเมืองซึ่งทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ อันเป็นสาเหตุของอาชญากรรม ได้แก่ ปัญหาความยากจนของประชาชน ปัญหาค่าครองชีพที่สูงขึ้น ปัญหาแหล่งเสื่อมโทรม ปัญหาการว่างงาน ปัญหาการศึกษาและปัญหาการสาธารณสุข กล่าวคือ เด็กอาจมีปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยไม่ถูกสุขลักษณะ ขาดแคลนอาหาร ขาดแคลนบริการสุขภาพอนามัย ในบางกรณีไม่มีแม่กระทั่งโรงเรียนที่จะเรียน คนเป็นจำนวนมากต้องตกอยู่ในภาวะที่บีบคั้นด้วยความยากจน ประสบปัญหาการว่างงาน ไร้การศึกษาซึ่งก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมและศีลธรรม อันเป็นมูลฐานเบื้องต้นที่จะก่อให้เกิดอาชญากรรมขึ้นได้โดยง่ายเพราะสภาพแวดล้อมชักจูงให้เด็กและเยาวชนหันไปสู่อบายมุขและอาชญากรรมนั่นเอง

2. ชุมชนและสภาพถิ่นที่อยู่สภาพของสังคมและชุมชนมีอิทธิพลต่อความประพฤติของเด็กที่อยู่ในสังคมหรือชุมชนนั้น ถ้าสังคมของคนในชุมชนมีความประพฤติและวัฒนธรรมไปในทิศทางใดบุคคลในชุมชนนั้นก็จำต้องปรับตัวเพื่อให้เข้ากันได้กับบุคคลส่วนใหญ่ในชุมชนนั้นในลักษณะคล้ายตามที่เรียกว่าพวกมากลากไป ถ้าบุคคลใดมีความประพฤติไปในทางผิดต่อความรู้สึกของชนกลุ่มใหญ่หรือไม่คล้ายตามก็จะอยู่ในกลุ่มชุมชนนั้นไม่ได้เด็กที่เกิดและเจริญเติบโตขึ้นมาในชุมชนที่มีสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี

จึงมีโอกาสรับเอาสิ่งไม่ดี แต่สิ่งแวดล้อมนี้มีผลกระทบต่อบุคคลแต่ละคนไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของบุคคลที่ได้รับการหล่อหลอมมาจากครอบครัวเป็นสำคัญ สภาพสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนที่ต่างกันย่อมทำให้จำนวนเด็กที่กระทำผิดมากน้อยต่างกันด้วยในละแวกบ้านที่เป็นแหล่งเสื่อมโทรมมีความเป็นอยู่ไม่ดี บุคคลในละแวกบ้านนั้นก็จะมีสภาพจิตใจไปในทางฝืนระเบียบของสังคม เมื่อเด็กได้เห็นตัวอย่างที่ไม่ดีจากผู้ใหญ่ที่กระทำผิดแต่ไม่ถูกจับกุมกลับใช้ชีวิตอย่างสบาย เด็กก็จะได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมดังกล่าว ทำให้เกิดความเคยชินต่อการกระทำผิดในที่สุดก็กระทำผิดเหมือนคนอื่น ๆ (โกศล วงศ์สวรรค์ และคณะ, 2537, น. 251) สภาพแวดล้อมรอบข้างมีความสำคัญมากถ้าใครก็ตามที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี เช่น บ้านอยู่ใกล้แหล่งการพนัน เมื่อเกิดความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่งปัจจัยจากสภาพแหล่งการพนันจะผลักดันให้คน ๆ นั้นมีพฤติกรรมที่ผิดกฎหมาย เช่น คนนั้นจะหาทางเข้าไปเล่นการพนันเพื่อให้ได้เงินมาซื้อสิ่งที่ต้องการในทางตรงข้ามคนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีมีการเรียนรู้ที่ดีจากบุคคลใกล้เคียง คนนั้นก็เลยจะไม่กระทำผิดสิ่งผิดกฎหมาย Cloward (1960, p. 76, อ้างถึงใน นวลจันทร์ ทศนชัยกุล, 2543, น. 120)

Taft and England (1964, อ้างถึงใน ศูนย์วิจัยและพัฒนาด้านอาชญาวิทยา, 2549, น. 23-24) ได้แบ่งประเภทของเขตที่มีการทำความผิดของเยาวชนไว้ 7 ประเภท คือ 1) เขตที่มีความยากจน 2) เขตชุมชนแออัด 3) เขตที่ตัดขาดจากสังคมที่ยึดถือประเพณีอันดีงาม 4) เขตที่มีบ้านพักอยู่กันหนาแน่น 5) เขตที่มีชนกลุ่มน้อยอาศัยอยู่เพียงกลุ่มเดียว 6) เขตแห่งความชั่วร้ายหรือเขตที่อยู่ในความคุ้มครองของเจ้าหน้าที่ และ 7) เขตเสื่อมความเจริญในชนบท นอกเหนือจากเขตดังกล่าวทั้ง 7 เขต น่าจะมีเขตอื่น ๆ ที่แตกต่างออกไปอีก รวมทั้งชุมชนอุตสาหกรรมหรือแหล่งทำเหมืองแร่ ซึ่งจะมีการต่อสู้กันระหว่างฝ่ายลูกจ้างและฝ่ายนายทุนหรือระหว่างสหภาพแรงงานที่เป็นปรปักษ์ต่อกันซึ่งจะนำไปสู่การกระทำที่รุนแรงเป็นอย่างมาก

3. สิ่งแวดล้อมด้านการศึกษา เช่น ระบบการศึกษา โรงเรียน และครู เป็นต้น โรงเรียนมีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อชีวิตและอนาคตของเด็กและเยาวชน เพราะโรงเรียนอาจเป็นที่ทำให้เด็กกระทำผิดหรืออาจช่วยป้องกันเด็กกระทำผิดและอาจช่วยเด็กที่กระทำผิดแล้วให้กลับตัวเป็นคนดี ซึ่งขึ้นอยู่กับบทบาทและการทำหน้าที่ของโรงเรียน (โสภา ซปีลมันน์, 2536, น. 139) โรงเรียนในปัจจุบันมุ่งการสอนทางวิชาการ โดยไม่ได้ตระหนักถึงการให้การอบรมทางสังคมเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้กฎระเบียบของสังคมและการปฏิบัติตนให้ถูกต้องเป็นที่ยอมรับของสังคมนอกจากนี้ หลักสูตรการศึกษาในปัจจุบันยังไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เด็กและเยาวชนไม่สามารถประยุกต์ความรู้ที่ได้รับจากระบบการศึกษามาปรับใช้กับชีวิตจริงที่เผชิญอยู่ได้อย่างเหมาะสมมีเด็กและเยาวชนจำนวนมากที่ขาดโอกาสทางการศึกษาทำให้เด็กและเยาวชนเหล่านี้ขาดความรู้และประสบการณ์ในการที่จะพิจารณาไตร่ตรองถึงสิ่งที่ควรทำและไม่ควรทำ ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ครูส่วนหนึ่งยังขาดอุดมการณ์

และจิตสำนึกของความเป็นครูในการอบรมสั่งสอนตามจรรยาบรรณของครูที่พึงมีและครูบางส่วนยังเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีให้เยาวชนลอกเลียนแบบได้ (พัฒนา สุขประเสริฐ, 2543, น. 41)

Schafer and Polk (1967, p. 81, อ้างถึงใน โสภา ขปีลมันน์, 2536, น. 139) กล่าวว่า การกระทำผิดของเด็กส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ด้านลบที่ได้รับมาจากโรงเรียน เพราะโรงเรียนมีข้อบกพร่องโดยเฉพาะข้อบกพร่องที่ไม่สามารถแก้ไขพฤติกรรมของเด็กที่มาจากครอบครัวชั้นต่ำได้ เด็กเหล่านี้ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวหรือชุมชนให้ประพฤติผิดอยู่แล้วข้อบกพร่องของโรงเรียนกลับทำให้เด็กเหล่านี้มีความประพฤติที่ผิดยิ่งขึ้นไปอีก

1. ข้อบกพร่องของโรงเรียนที่มีส่วนส่งเสริมให้เด็กกระทำผิด พอสรุปได้ดังนี้

1.1 โรงเรียนขาดความสนใจที่จะแสวงหาวิธีและแนวทางปฏิบัติเพื่อช่วยเหลือเด็กให้ออกจากสิ่งที่จะชักนำเด็กไปสู่การกระทำผิด (นวลจันทร์ ทศนชัยกุล, 2543, น. 129)

1.2 การถ่ายทอดค่านิยมแบบชนชั้นกลางให้แก่เด็กที่เป็นชนชั้นต่ำโดยมีการถ่ายทอดความรู้ วิชาการ วัฒนธรรม และค่านิยมที่ถือเอาระดับชนชั้นกลางเป็นมาตรฐานทำให้เด็กที่ยากจนหรือมีฐานะที่ต่ำกว่าเกิดความรู้สึกว่าตนเป็นแกะดำที่หลงเข้ามาในกลุ่ม จึงพยายามที่จะยกระดับตนขึ้นให้ทัดเทียมกับเพื่อนแต่ก็ทำได้ยากเพราะมีปัจจัยหลายด้านที่ไม่เอื้ออำนวย เด็กก็จะเกิดความเครียดและรู้สึกถูกกดดัน (สุธินี รัตนวราท, 2531, น. 40)

1.3 หลักสูตรไม่เหมาะสม การกำหนดหลักสูตรของโรงเรียนส่วนใหญ่มักไม่ค่อยคำนึงถึงความเหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทำให้เด็กที่จบออกมาหางาน ทำไม่ได้กลายเป็นภาระของสังคม เด็กที่กำลังเรียนอยู่ก็ขาดกำลังใจที่จะเรียนให้สำเร็จ (สุธินี รัตนวราท, 2531, น. 40) การจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นแบบตัดขาด ไม่ให้โอกาสแก่เด็กที่จะนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาครอบครัวและชุมชนของเด็ก ทำให้เด็กบางคนมีความรู้สึกว่าการกระทำผิดต่าง ๆ ที่ได้รับขณะศึกษาอยู่ในโรงเรียนไม่สามารถนำไปปรับใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริงได้ (นวลจันทร์ ทศนชัยกุล, 2543, น. 129)

1.4 โรงเรียนเพิกเฉย และไม่ยอมช่วยเหลือแก้ไขเด็กที่กระทำความผิดหรือความเดือดร้อนให้แก่โรงเรียนหรือชุมชน เมื่อเด็กกระทำผิดขึ้นโรงเรียนก็มักใช้วิธีการลงโทษถ้าความผิดร้ายแรงก็ถึงขั้นไล่ออก ซึ่งวิธีนี้ไม่ใช่การแก้ปัญหาแต่ก็อาจต้องการความช่วยเหลือมากกว่าถูกลงโทษซึ่งอาจต้องอาศัยความช่วยเหลือจากฝ่ายอื่น เช่น นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ เป็นต้น วิธีนี้จะทำให้เด็กได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้องแต่แรกก่อนที่จะสายเกินไป (สุธินี รัตนวราท, 2531, น. 40)

1.5 การขาดการอบรมสั่งสอนให้เด็กมีความรับผิดชอบต่อชุมชน โรงเรียนที่มุ่งสอนแต่วิชาความรู้เพียงด้านเดียวเพื่อให้ได้ชื่อว่าเป็นโรงเรียนชั้นนำมีความเป็นเลิศทางวิชาการแต่ไม่ได้อบรมสั่งสอนให้เด็กรู้จักมีความรับผิดชอบต่อชุมชน ทำให้เด็กเป็นคนเห็นแก่ตัวไม่มีความเสียสละต่อส่วนรวมและอาจกลายเป็นคนมีเล่ห์เหลี่ยมคดโกงได้ (สุธินี รัตนวราท, 2531, น. 40)

อย่างไรก็ตาม การที่จะโทษว่าโรงเรียนเป็นต้นเหตุทำให้เด็กกระทำผิดแต่เพียงอย่างเดียวเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เพราะครอบครัวและสภาพแวดล้อมของสังคมอื่น ๆ ก็อาจเป็นปัจจัยสำคัญของการกระทำผิดได้ด้วย

4. เพื่อน การคบเพื่อนก็เป็นสิ่งสำคัญสำหรับเด็กและเยาวชน เพราะถ้าเด็กหรือเยาวชนได้เพื่อนเกรมีความประพฤติที่ไม่ดีแล้ว ก็อาจชักจูงให้เด็กหรือเยาวชนนั้นประพฤติเสียหายหรือเสียผู้เสียคนได้ โดยเฉพาะเด็กที่หมดที่พึ่งที่บ้าน พ่อแม่ไม่มีโอกาสอบรมสั่งสอนหรือเด็กที่พ่อแม่ไม่พยายามเข้าใจปัญหาของลูก ย่อมทำให้เด็กต้องหันไปพึ่งนอกบ้านแทน และอาจไปได้เพื่อนชั่วที่ชักจูงไปในทางที่ผิด เช่น ชักชวนหนีโรงเรียน เทียวเตร่เสเพลในแหล่งอบายมุข เป็นต้น จนกระทั่งติดเป็นนิสัย เมื่อไม่มีเงินเทียวเตร่ก็อาจถูกเพื่อนยุยงให้ขโมยเงินพ่อแม่ หรือถ้าเห็นโอกาสเหมาะก็อาจจะลักทรัพย์จากผู้อื่น ฉะนั้นการคบเพื่อนชั่วทำให้เด็กดี ๆ ประพฤติผิดกฎหมายของบ้านเมืองได้อย่างหนึ่ง (สุชา จันทรเฒ, 2541, น. 26-27) การกระทำผิดอาจได้มาจากการเรียนรู้และได้รับมาจากกระบวนการในชีวิตที่บุคคลมาอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม เมื่อใดก็ตามที่คบเพื่อนแล้วจะเป็นแรงผลักดันที่สำคัญที่สุดในการก่อให้เกิดปัญหาเด็กกระทำผิด (Edwin, 1968, p. 134) ซึ่งสอดคล้องกับ Reckless (1971, p. 94, อ้างถึงใน สุชา จันทรเฒ, 2541, น. 27) ที่กล่าวว่า การคบเพื่อนแล้วเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้เด็กกระทำผิด เด็กเกรส่วนใหญ่มักมีเพื่อนเป็นเด็กเกรด้วยกันและยังสอดคล้องกับกฎข้อที่ 1 ของทฤษฎีการเลียนแบบ Tarde (1843-1904, อ้างถึงใน สุดสงวน สุธีสร, 2547, น. 72) ที่กล่าวว่า คนที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันจะมีการเลียนแบบพฤติกรรมกัน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าเด็กที่กระทำผิดมักจะมีเพื่อนเกรมากกว่าเด็กที่ไม่เคยกระทำผิด

5. สถานเริงรมย์หรือแหล่งอบายมุขต่าง ๆ อาทิเช่น บ่อนการพนัน ซ่องโสเภณี สถานอบอบนวด ผับ โรงน้ำชา เป็นต้น นับว่ามีส่วนทำให้เด็กและเยาวชนเสียคนจำนวนไม่น้อย ทำให้เสียคนได้ง่าย เพราะเด็กและเยาวชนเมื่อเคยเข้าไปเที่ยวในสถานเริงรมย์เสียครั้งหนึ่งแล้ว ก็มักจะหาทางเข้าไปเที่ยวอีกให้ได้ เมื่อไม่มีเงินก็มักหาเงินโดยทุจริต เช่น การลักขโมย การตื๋งชิงวิ่งราว ปล้นทรัพย์ เป็นต้น (สุชา จันทรเฒ, 2541, น. 26) เด็กและเยาวชนที่เข้าไปใช้บริการสถานบริการและสถานเริงรมย์ก็เพื่อปลดปล่อยความเครียดที่อาจได้รับจากบ้านหรือโรงเรียนหรือเพราะว่าอยากรู้อยากลอง บรรยากาศต่าง ๆ ภายในสถานเริงรมย์รวมถึงเสียงเพลงและแสงสีทำให้เกิดความเพลิดเพลินแต่ก็สร้างปัญหาตามมา เช่น การยกพวกตีกัน การตั้งครรภ์นอกสมรส การเสพสารเสพติด เป็นต้น (อัจฉรา ทองตัน, 2536)

6. สารเสพติด หากเด็กและเยาวชนเสพสารเสพติดแล้ว ปัญหาของชาติที่จะตามมา ก็ย่อมจะมีอีกมากมาย ไม่ว่าจะเป็นความสูญเสียทางเศรษฐกิจหรือมีผลทำให้สังคมล่มสลายและความเสียหายอื่น ๆ อีกมากมายสุดที่จะคาดเดาได้หมด (อัจฉรา ทองตัน, 2536, น. 44) สารเสพติดหมายถึง สารใดก็ตามเมื่อรับเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะเป็นการกิน สูบ ฉีดหรือดมก็ตาม มีผลต่ออารมณ์และความประพฤติของผู้ใช้ได้ เมื่อใช้สารเสพติดเป็นเวลานานจนติดก็ย่อมก่ออันตรายอย่างใหญ่หลวง

แก่เด็กและเยาวชน เพราะพิษภัยของตัวยาคจะทำให้ลายสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจให้เสื่อมโทรม ทำให้เกิดโรคร้ายและเป็นที่ยังเกียจของสังคม สารเสพติดมักจะเป็นสาเหตุแห่งการกระทำผิดอื่น ๆ ด้วยเพราะเมื่อติดแล้วทำให้เกิดความต้องการเสมอ ๆ เป็นเหตุให้ต้องหาเงินมาซื้อ ถ้าไม่มีเงินก็จำต้องลักขโมยหรือวิ่งราว ปล้นหรือชิงทรัพย์ และถ้าเป็นเด็กหรือเยาวชนหญิงก็มักถูกบังคับให้ค้าประเวณีได้ (สุชา จันทรเอน, 2541, น. 27)

สรุปได้ว่า การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน มิได้เกิดจากปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งเท่านั้นแต่เกิดจากปัจจัยหลายอย่างด้วยกัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีหลายสาเหตุตามแนวคิดของ Healey (1971) ที่ได้ตั้งข้อสังเกตว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดอาชญากรรมมีทั้งปัจจัยที่สำคัญและปัจจัยรอง มิได้มีปัจจัยหนึ่งปัจจัยใดเท่านั้นที่ทำให้เกิดอาชญากรรม

นักอาชญาวิทยา 2 ท่าน ที่ได้นำทฤษฎีหลายสาเหตุมาอธิบายการเกิดอาชญากรรม (อันณพ ชูบำรุง, 2523, น. 41-42) ดังนี้

Mannheim (1973, pp. 201-202) ได้อธิบายไว้ว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดอาชญากรรม คือ ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคม ปัจจัยทั้งสองอย่างนี้ ส่งผ่านไปยังปัจจัยทางจิตใจ โดยสรุปได้ว่า ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมจะก่อให้เกิดอาชญากรรมก็ต่อเมื่อจิตใจเอื้ออำนวยให้เป็นไป กล่าวคือ จิตใจมีความต้องการหรือมีแรงจูงใจที่จะกระทำเช่นนั้น แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าลักษณะของจิตใจจะเป็นตัวแปรที่เด่นชัดเหนือปัจจัยอื่นหากความกดดันของปัจจัยอื่นมีกำลังมากและมีเชื้อของความต้องการทางจิตใจแม้เพียงนิดเดียว ก็อาจจะนำไปสู่การกระทำผิดได้ อย่างไรก็ตามถ้าขาดความต้องการทางจิตใจแล้วอาชญากรรมก็จะไม่เกิด อีกประการหนึ่ง หากความต้องการทางจิตใจมีมาก แม้จะไม่มีปัจจัยอื่นก็อาจจะนำไปสู่การเกิดอาชญากรรมได้ Mannheim ยืนยันว่าทฤษฎีของเขาสอดคล้องกับทฤษฎีหลายสาเหตุในบางเรื่องและชี้ให้เข้าใจว่าปัจจัยจะกลายเป็นสาเหตุก็ต่อเมื่อปัจจัยนั้นเป็นแรงจูงใจให้เกิดอาชญากรรม

Gibbons (1976) ได้อธิบายไว้ว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดอาชญากรรมมีอยู่ 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยแรก คือ ปัจจัยที่เป็นสาเหตุพื้นฐาน หรือเป็นสิ่งที่รองรับในเบื้องต้น ตัวอย่างเช่น ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็ว สภาพไร้ระเบียบในสังคม ความไม่มั่นคงในทางเศรษฐกิจ เป็นต้น

ปัจจัยที่สอง คือ ปัจจัยที่เป็นตัวแปรแทรกซ้อน ถือเป็นปัจจัยที่แทรกเข้ามาสนับสนุนปัจจัยที่เป็นสาเหตุพื้นฐาน ตัวอย่างเช่น ประสบการณ์ในครอบครัวการคบค้าสมาคมกับคนชั่ว การยึดถือวัฒนธรรมรองที่ส่งเสริมการทำความผิด เป็นต้น

ปัจจัยที่สาม คือ ปัจจัยหนุน นับเป็นปัจจัยที่จุดชนวนให้เกิดอาชญากรรม หากขาดชนวนเสียแล้วอาชญากรรมก็จะไม่เกิดขึ้น ตัวอย่าง เช่น บุคลิกภาพของแต่ละบุคคล สถานการณ์อำนาจหรือโอกาสอำนวย เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า ทฤษฎีของ Gibbons ถือว่าปัจจัยทางจิตใจเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดอาชญากรรม ส่วนทฤษฎี Gibbons ถือว่าอาชญากรรมจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อปัจจัยทั้งสาม คือ ปัจจัยที่เป็นสาเหตุพื้นฐาน ปัจจัยที่เป็นตัวแปรแทรกซ้อนและปัจจัยหนุน มีการรวมตัวกันอย่างสนิทแนบแน่น Gibbons ให้ความสำคัญกับปัจจัยต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน ไม่เหมือนกับทฤษฎีของ Mannheim ที่ให้ความสำคัญกับปัจจัยทางจิตใจมากกว่าปัจจัยอื่น

สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม หมายถึง เงื่อนไขด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติดให้โทษ (ยาบ้า) ได้แก่ อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีแหล่งอบายมุข เช่น บ่อนการพนัน เป็นต้น ในครอบครัวหรือชุมชนที่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ในสถานศึกษามีกลุ่มเพื่อนชักชวนให้ทดลองยาเสพติด ค่านิยมในหมู่วัยรุ่นในการอยากรู้อยากลองยาเสพติด การเข้าไปใช้บริการสถานบริการและสถานเริงรมย์และอยากรู้อยากลองยาเสพติด

2.3.5 ปัจจัยด้านสื่อต่าง ๆ

ภูมิพงษ์ ขุนฉนวนฉ่ำ (2546, น. 130) ได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างสุ่มมาแบบแบ่งชั้นจากเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความดูแลของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 256 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบวัดจำนวน 13 ชุด และแบบวัดการกระทำผิดทางอาญาจากสำนวนคดีอาญาและเยาวชน จำนวน 1 ชุด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและการวิเคราะห์เส้นทาง ผลการวิจัย พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลโดยตรงด้านบวกต่อการกระทำผิดอาญา คือ ค่านิยมต่อการฝ่าฝืนกฎระเบียบของสังคมและการคบเพื่อนที่มีความประพฤติที่ไม่เหมาะสม ส่วนตัวแปรที่มีอิทธิพลโดยทางอ้อมด้านบวกต่อการกระทำผิดอาญา คือ ความผูกพันกับโรงเรียน วิธีการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ แหล่งที่พักอาศัย อิทธิพลของสื่อมวลชน ตัวแปรที่มีอิทธิพลในรูปที่เป็นสาเหตุโดยทางอ้อมด้านลบต่อการกระทำผิดอาญา คือ การประสบความสำเร็จต่อกิจกรรมในโรงเรียน วิธีการเลี้ยงดูแบบควบคุม วิธีการเลี้ยงดูแบบลงโทษกายจิต วิธีการเลี้ยงดูแบบรักและสนับสนุน

ณัฐนันท์ พิทักษา (2548, น. 14) ได้ให้ทัศนะทางอาชญาวิทยาไว้ว่า ในแง่ของสื่อมวลชนนั้น การถ่ายทอดอย่างซ้ำซากที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้กระทำผิดกฎหมายทางสื่อมวลชนจะมีอิทธิพลอย่างมากต่อการถ่ายทอดความคิดที่ผิดให้แก่ผู้รับรู้หรือรับฟัง ยิ่งในกรณีที่ถ่ายทอดให้เห็นว่าผู้ละเมิดกฎหมายเป็นผู้สมควรได้รับความเห็นอกเห็นใจหรือการยกย่องสรรเสริญแล้ว ก็จะเป็นอันตรายมากขึ้น อิทธิพลอย่างสำคัญของสื่อมวลชนที่เกี่ยวพันกับปัญหาการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ก็คือเป็นตัวกระตุ้นทัศนคติที่มีอยู่แล้วหรือส่งเสริมให้เห็นตามสภาพแวดล้อมที่คิดว่าดีแล้ว ทั้งที่ความคิดหรือทัศนคติหรือสภาพแวดล้อมเหล่านั้นเป็นสิ่งที่นำไปสู่การทำผิดกฎหมายทำให้บุคคลที่เคยคิดเห็นผิด ๆ มาก่อนพลอยมีภาพในใจที่ผิดคล้อยไปกับสื่อมวลชนที่เขาได้สัมผัส เพราะสิ่งที่ปรากฏอยู่ในสื่อมวลชน

เป็นสิ่งที่ตรงกับความต้องการและผลประโยชน์ของตนเอง เป็นสิ่งที่ตนอยากหรือพร้อมที่จะเรียนรู้ทำความเข้าใจ แสดงว่าตนมีค่านิยมซึ่งตรงกับสื่อมวลชนที่แสดงออกมา นี่คือ ลักษณะที่เป็นอันตรายของสื่อมวลชนที่มอบสิ่งผิดหรือค่านิยมที่ผิด ๆ ให้แก่สาธารณชน

นอกจากนี้สื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ นับว่ามีอิทธิพลต่อการกระทำผิดของเด็กอยู่มาก แม้จะมีสาเหตุการกระทำผิดของเด็กโดยตรงก็ตามแต่ก็เป็นผลทางอ้อมที่โน้มน้าวจิตใจและทัศนคติของเด็กให้เห็นผิดเป็นชอบได้ เด็กชอบเลียนแบบอยู่แล้วเมื่อเห็นตัวอย่างจากภาพยนตร์ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือหนังสืออ่านเล่น ก็เก็บเอาไปเลียนแบบหนังสือพิมพ์ บางประเภทมุ่งแต่จะเร้าความสนใจของผู้อ่านจึงลงเรื่องราวหรือแสดงรูปอันขัดต่อศีลธรรมอันดี บางเรื่องก็ลงรายละเอียดของวิธีการประกอบอาชญากรรมซึ่งกลายเป็นการชี้ช่องให้เด็กและเยาวชน การแพร่ภาพ เสียง และความคิดของสื่อมวลชนมีทั้งผลดีและผลร้าย ผลดี ก็คือ ให้ความบันเทิง ส่วนผลร้ายนั้น คือ เป็นตัวอย่างที่เลวร้ายต่อเด็กและเยาวชนเพราะเด็กและเยาวชนยังอ่อนต่อความนึกคิด ในทางผิดชอบ ชั่วดี ย่อมจะเอาอย่างการกระทำนั้น ๆ และรับเอาค่านิยมที่ผิด ๆ เข้าไว้ (โกศล วงศ์สวรรค์ และคณะ, 2537, น. 251) ซึ่ง Schramm (1960, p. 214, อ้างถึงใน โสภา ขปสิมันน์ และคณะ, 2536, น. 143-144) กล่าวว่า เด็กได้เรียนรู้สิ่งที่เป็นลบต่อสังคมหรือพฤติกรรมที่เป็นลบในสังคมผ่านทางสื่อสารมวลชน การถ่ายทอดหรือรายงานข่าวเป็นประจำเกี่ยวกับพฤติกรรมของอาชญากรหรือการก่ออาชญากรรม มีอิทธิพลสูงต่อการคล้อยตามและกระทำตามโดยเฉพาะในภาพยนตร์บางประเภทที่แสดงให้เห็นถึง เซอร์ปัญญาความสามารถอย่างยอดเยี่ยมของอาชญากรยิ่งเป็นอันตรายมากยิ่งขึ้น เพราะเยาวชนยังอ่อนด้วยสติปัญญาและเหตุผลทำให้เกิดการยอมรับคล้อยตามเกิดความประทับใจและความภาคภูมิใจที่จะทำตาม Climard (1968, p. 25, อ้างถึงใน สราวุธ สอนสนาม, 2548, น. 38) กล่าวว่า การถ่ายทอดความคิดที่ผิด โดยเฉพาะในกรณีที่ถ่ายทอดให้เห็นว่าผู้ละเมิดกฎหมายเป็นผู้ที่สมควรได้รับความเห็นอกเห็นใจ หรือการยกย่องสรรเสริญด้วยแล้วก็ยิ่งเป็นอันตรายมากขึ้น เพราะเป็นการถ่ายทอดค่านิยมที่ทำให้เด็กและเยาวชนยอมรับเป็นแบบอย่างและโน้มเอียงไปในทางที่จะกระทำความผิดส่วน Walter (1961, p. 58, อ้างถึงใน พรชัย ชันตี และคณะ, 2543, น. 119) กล่าวว่า ตัวอย่างที่ไม่ดีจากสื่อมวลชนเป็นสิ่งกระตุ้นหรือเป็นแรงดึงดูดให้บุคคลกระทำผิดจากเหตุผลที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดอาญาและเป็นสาเหตุทางอ้อมต่อการกระทำความผิด โดยผ่านทางค่านิยมต่อการฝ่าฝืนกฎระเบียบสังคม

สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านสื่อต่าง ๆ หมายถึง เจือปนในด้านสื่อต่าง ๆ ที่ทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรม การกระทำความผิดในคดียาเสพติดให้โทษ (ยาบ้า) ได้แก่ อิทธิพลของเนื้อหาจากหนังสือหรือละครทำให้เกิดพฤติกรรมลอกเลียนแบบ การเลียนแบบพฤติกรรมกรมการเสพยาเสพติดจากสื่อออนไลน์ การนำเสนอข่าวยาเสพติดของสื่อทำให้เด็กและเยาวชนอยากรู้อยากลอง การอยากลองเสพยาเสพติดจากในสื่อประเภท

หนังสือการ์ตูน นิติสาร หนังสือพิมพ์ และการเข้าร่วมกลุ่มทางสังคมออนไลน์ เช่น Line Group, Facebook Group มีการชักชวนให้ทดลองหรือจำหน่ายยาเสพติด

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน หมายถึง เื่อนโซ่ที่ทำให้เด็กและเยาวชนตัดสินใจเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด มีทั้งปัจจัยภายในตัวบุคคล และปัจจัยภายนอก การทำความผิดของเด็กและเยาวชนจึงอาจเกิดได้จากปัจจัยหลายปัจจัยหรือหลายสาเหตุ อาจจะเป็นทั้งปัจจัยภายในจากตัวเด็กและเยาวชนและปัจจัยภายนอก อันได้แก่ ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และปัจจัยด้านสื่อต่าง ๆ รวมกันไปได้ ซึ่งมีผลทำให้เป็นสิ่งเร้า (Stimulus) ทำให้เด็กและเยาวชนผู้มีวุฒิภาวะทางความคิดและประสบการณ์การใช้ชีวิตที่อยู่ในระดับน้อย ตัดสินใจด้วยความผิดพลาดทดลอง อยากรู้ อยากเห็นและทดลองใช้หรือจำหน่ายยาเสพติด

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน

2.4.1 ประวัติความเป็นมาศาลยุติธรรมไทย

ศาลในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้นมีอยู่มากมายหลายศาลกระจายกันอยู่ตามกระทรวงต่าง ๆ และมีหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีต่างพระเนตรพระกรรณแทนพระมหากษัตริย์ต่อมาเมื่อบ้านเมืองมีการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น มีการติดต่อกับชาวต่างชาติ ลัทธิชาวตะวันตกได้แผ่ขยายเข้ามาทำให้ระบบการศาลไทยมีการเปลี่ยนแปลง มีฉะนั้นอาจเป็นเหตุที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งกับชาวตะวันตกได้ จึงมีการปฏิรูประบบการศาลไทยขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงมีบทบาทในการวางรากฐานระบบการศาลยุติธรรมโดยได้รวมศาลที่กระจัดกระจายอยู่ตามกระทรวง กรมต่าง ๆ ให้มารวมไว้ในที่แห่งเดียวกันเพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีดำเนินไปด้วยความรวดเร็ว ถูกต้องเหมาะสม ไม่ทำให้ราษฎรเดือดร้อน และในโอกาสที่กรุงเทพมหานครมีอายุครบ 100 ปี ซึ่งตรงกับวันที่ 21 เมษายน 2425 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินทางขบวนพยุหยาตรามาวางศิลาก่อพระฤกษ์อาคารศาลสถิตยุติธรรมและทรงโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้จารึกพระราชปรารถนาในการจัดตั้งศาลยุติธรรมไว้ในแผ่นเงิน ซึ่งเรียกว่า “หิริญบัตร” มีความกว้าง 9.5 เซนติเมตร ยาว 37.2 เซนติเมตร จำนวน 4 แผ่น ฝังอยู่ที่อาคารศาลสถิตยุติธรรมบนแผ่นเงินจารึกด้วยอักษรไทยที่สวยงามและทรงคุณค่ามาก แสดงให้เห็นถึงพระบรมราโชบายในการปกครองแผ่นดินว่ามีพระราชประสงค์ให้ตั้งศาลขึ้นเพื่อทำหน้าที่วินิจฉัยชี้ขาดอรรถคดี ทรงเล็งเห็นว่าบ้านเมืองจะอยู่ด้วยความสงบสุขร่มเย็นต้องอาศัยการศาลเป็นสำคัญ จึงทรงจัดระบบกฎหมายและระเบียบทางการศาลขึ้นใหม่เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของชาติตะวันตก โดยมีกรมหลวงพิชิตปรีชากรและพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์เป็นกำลังสำคัญในการแก้ไขกฎหมายและปฏิรูประบบราชการศาลยุติธรรมให้เจริญรุ่งเรือง

เป็นที่ยอมรับของนานาอารยประเทศ ศาลจึงเป็นสถาบันที่ประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรมให้แก่ประชาชนสืบมาตราบนานนับพันปี

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2478 ได้มีการประกาศใช้พระธรรมนูญศาลยุติธรรม แบ่งแยกงานศาลยุติธรรมออกจากกันทั้งสองฝ่าย คืองานตุลาการและงานตุลาการ โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้รับผิดชอบงานตุลาการ ส่วนงานตุลาการ คือ การพิจารณาพิพากษา เป็นอำนาจของตุลาการ โดยเฉพาะ นับแต่ตั้งกระทรวงยุติธรรมทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบงานตุลาการของศาลยุติธรรมมาได้ 100 ปีเศษ จึงได้เกิดแนวความคิดที่จะแยกศาลยุติธรรมออกจากกระทรวงยุติธรรมเพื่อให้พ้นจากข้อระวางสงสัยว่าศาลยุติธรรมอาจถูกแทรกแซงจากฝ่ายบริหารและไม่มีอิสระในการพิจารณาพิพากษาคดี

จนกระทั่งได้มีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 แยกศาลยุติธรรมออกจากกระทรวงยุติธรรมบัญญัติให้ศาลยุติธรรมมีหน่วยงานตุลาการของศาลยุติธรรมที่เป็นอิสระให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงต่อประธานศาลฎีกาและพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543 มาตรา 5 บัญญัติให้สำนักงานศาลยุติธรรมเป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระ มีฐานะเป็นนิติบุคคลเมื่อกฎหมายดังกล่าวมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2543 จึงถือว่าศาลยุติธรรมแยกออกจากกระทรวงยุติธรรมนับแต่นั้นเป็นต้นมาและในโอกาสที่กรุงเทพมหานครครบรอบ 220 ปี ซึ่งตรงกับศาลยุติธรรมครบรอบ 120 ปี ในปี พ.ศ. 2545 สำนักงานศาลยุติธรรมจึงร่วมกันจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ศาลไทยและหอจดหมายเหตุขึ้นเพื่อเป็นการน้อมรำลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและพระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ที่มีต่อศาลยุติธรรม จึงถือเอาวันที่ 21 เมษายนของทุกปีเป็น “วันศาลยุติธรรม”

ศาลยุติธรรมแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ ศาลชั้นต้น ศาลชั้นอุทธรณ์ และศาลฎีกา โดยศาลชั้นต้น มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีครอบคลุมพื้นที่ตามที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลกำหนด

2.4.2 แผนยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม

สำนักงานศาลยุติธรรมได้ยึดแผนยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม พ.ศ. 2561–2564 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรม ดังนี้

ยุทธศาสตร์ J (Justice for All) ยึดมั่นการอำนวยความยุติธรรมด้วยหลักนิติธรรม ซึ่งเป่าประสงค์หลักตามแผนยุทธศาสตร์ J คือ สังคมไทยมีความสุข เรียบง่าย สามัคคี โปร่งใส อย่างมั่นคงและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ U (Uplift and Uphold Standard) ยกกระดับมาตรฐานระบบงานศาลยุติธรรมสู่ระดับสากล ซึ่งเป่าประสงค์หลักตามแผนยุทธศาสตร์ U คือ การอำนวยความยุติธรรมที่มีมาตรฐานในระดับสากลของศาลยุติธรรม

ยุทธศาสตร์ S (Stronger Specialized Court) เพิ่มความเข้มแข็งให้ศาลชำนาญพิเศษ และศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ ซึ่งเป่าประสงค์หลักตามแผนยุทธศาสตร์ S คือ ศาลชำนาญพิเศษ

และศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษมีความเชี่ยวชาญในการพิจารณาพิพากษาคดีชำนาญพิเศษและมีระบบการอำนวยความสะดวกที่สอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของแต่ละประเภทคดี

ยุทธศาสตร์ T (Trusted Pillar) เพิ่มความเชื่อมั่นศรัทธาในการอำนวยความสะดวกยุทธธรรม ซึ่งเป้าประสงค์หลักตามแผนยุทธศาสตร์ T คือ ประชาชนและสังคมศรัทธาและเชื่อมั่นในกระบวนการอำนวยความสะดวกยุทธธรรมของศาลยุติธรรม

ยุทธศาสตร์ I (Innovation) พัฒนานวัตกรรมการอำนวยความสะดวกยุทธธรรมของศาลยุติธรรม ซึ่งเป้าประสงค์หลักตามแผนยุทธศาสตร์ I คือ การบริหารคดีและการบริการของศาลยุติธรรม มีความสะดวก รวดเร็ว และเสียค่าใช้จ่ายน้อย

ยุทธศาสตร์ C (Collaboration) เร่งบูรณาการเครือข่ายด้านการยุติธรรมทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ ซึ่งเป้าประสงค์หลักตามแผนยุทธศาสตร์ C คือ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงองค์การระหว่างประเทศให้การยอมรับและให้ความร่วมมือทางการศาล การยุติธรรม และทางวิชาการ

ยุทธศาสตร์ E (Excellence organization) เพิ่มศักยภาพองค์กรสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งเป้าประสงค์หลักตามแผนยุทธศาสตร์ E คือ ศาลยุติธรรมมีระบบงานตุลาการ ระบบงานธุรการของศาลยุติธรรม ระบบงานส่งเสริมงานตุลาการ และระบบงานวิชาการที่มีขีดสมรรถนะสูงในการสนับสนุนการอำนวยความสะดวกยุทธธรรมให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4.3 ศาลเยาวชนและครอบครัว

ศาลเยาวชนและครอบครัว เดิมใช้ชื่อว่า ศาลคดีเด็กและเยาวชน โดยในปี พ.ศ. 2494 รัฐบาลได้มีการตราพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 กำหนดให้จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวกลางขึ้นในจังหวัดพระนคร

ต่อมาเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2495 กระทรวงยุติธรรมได้เปิดศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางและสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลางในจังหวัดพระนคร นับเป็นการเริ่มต้นระบบการแยกการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายออกจากการทำผิดของผู้ใหญ่ในประเทศไทยต่อมากระทรวงยุติธรรมได้ขยายกิจการศาลคดีเด็กและเยาวชนไปยังภูมิภาค คือ เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2505 ได้เปิดศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดสงขลาและสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดสงขลาเป็นการขยายกิจการของศาลคดีเด็กและเยาวชนในต่างจังหวัดครั้งแรก

ในปี พ.ศ. 2506 กระทรวงยุติธรรมได้ปรับปรุงแก้ไขการดำเนินคดีอาญาเป็นไปด้วยความรวดเร็วและให้ศาลคดีเด็กและเยาวชนมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งด้วยโดยตราพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2506 และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2506 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2507 เป็นต้นไป รัฐบาลจึงได้เปิดศาลคดีเด็ก

และเยาวชนในภูมิภาคอีกหลายแห่ง คือ ที่จังหวัดนครราชสีมา เชียงใหม่ อุบลราชธานี ระยอง สุราษฎร์ธานี นครสวรรค์ นนทบุรี สมุทรปราการ และขอนแก่น

ในปี พ.ศ. 2534 ได้ตราพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2534 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2534 ให้มีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนด 60 วัน ทั้งนี้ให้นับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป พระราชบัญญัติฉบับนี้ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 พร้อมให้ขยายเขตอำนาจศาลให้พิจารณาคดีเกี่ยวกับครอบครัวตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บรรพ 5 และให้เปลี่ยนชื่อจากศาลคดีเด็กและเยาวชนเป็นศาลเยาวชนและครอบครัว

นอกจากนั้น พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2534 ได้กำหนดวิธีการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวออกเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้

1. จัดตั้งเป็นศาลเยาวชนและครอบครัวเป็นเอกเทศไม่ขึ้นเป็นศาลธรรมดา เช่น ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ศาลเยาวชน และครอบครัวจังหวัดสงขลา ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครราชสีมา เป็นต้น ซึ่งการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดให้ตราเป็นพระราชบัญญัติ
2. จัดตั้งเป็นแผนกหนึ่งในศาลจังหวัด โดยเรียกว่าแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว เช่น ศาลจังหวัดนนทบุรีแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว ศาลจังหวัดสตูลแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว เป็นต้น ซึ่งการจัดตั้งแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัด กำหนดให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา แต่เดิมกระบวนการยุติธรรมที่ใช้สำหรับเด็กและเยาวชนบัญญัติไว้เฉพาะสำหรับการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนหลักจากศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้วเท่านั้น ส่วนวิธีปฏิบัติต่อเด็กในระหว่างที่ถูกจับกุมหรือระหว่างการพิจารณาคดียังไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้ เด็กและเยาวชนจึงได้รับการปฏิบัติเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นการไม่เหมาะสมและมีผลเสียหายแก่เด็กและเยาวชน จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 เพื่อใช้บังคับกับเด็กและเยาวชนที่ถูกต้องหาว่ากระทำความผิดเมื่อได้ใช้พระราชบัญญัติดังกล่าวไปได้สักระยะหนึ่งก็พบว่า ยังมีความไม่เหมาะสมบางประการ จึงได้ปรับปรุงแก้ไขอำนาจของศาลคดีเด็กและเยาวชนโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนและพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2506 ทั้งนี้เพื่อปรับปรุงอำนาจในการพิจารณาคดีแพ่งในกรณีเกี่ยวกับผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียของเด็กและเยาวชนให้เป็นไปด้วยความเหมาะสมและแก้ไขวิธีการดำเนินงานในศาลคดีเด็กและเยาวชนบางประการให้มีประสิทธิภาพและเพื่อให้การดำเนินคดีเป็นไปได้โดยรวดเร็ว ต่อมากระทรวงยุติธรรมได้เล็งเห็นว่าการที่จะคุ้มครองเด็กและเยาวชนอย่างเดียวไม่เป็นการเพียงพอ เพราะเด็กและเยาวชนต้องอยู่กับครอบครัว การมุ่งคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยไม่ได้มุ่งคุ้มครองครอบครัวย่อมไม่เป็นการคุ้มครองเด็กและเยาวชนอย่างเพียงพอ จึงได้ยกเลิกพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนและพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็ก

และเยาวชนทุกฉบับ โดยประกาศใช้พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณา คดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2534 ขึ้นใช้แทนมีผลให้ศาลคดีเด็กและเยาวชนต่าง ๆ และศาลจังหวัด แผนกคดีเด็กและเยาวชนเปลี่ยนฐานะเป็นศาลเยาวชนและครอบครัวและศาลจังหวัดแผนกคดีเยาวชน และครอบครัว และรัฐมีนโยบายขยายระบบงานศาลเยาวชนและครอบครัวไปทั่วประเทศด้วยการเร่งรัด ให้จัดตั้งแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดขึ้นทุกจังหวัดทั่วประเทศ (วิชา มหาคุณ, 2542, น. 17-18)

2.4.4 เจตนารมณ์ในการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว

1. เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชน (ในสวนคดีอาญา)
2. เพื่อให้มีวิธีการสำหรับใช้แก่เด็กและเยาวชนให้เหมาะสม (ในสวนคดีอาญา)
3. เพื่อคุ้มครองส่วนได้เสียของผู้เยาว์ (ในสวนของคดีแพ่ง)
4. เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพของผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว
5. เพื่อให้เกิดความสงบสุขและการอยู่ร่วมกันของสถาบันครอบครัว

2.4.5 รูปแบบของศาลเยาวชนและครอบครัวของประเทศไทย

อัจฉริยา ชูตินันท์ (2549, น. 64) กล่าวว่า ศาลเยาวชนและครอบครัวของประเทศไทย มีการจัดตั้งเป็น 2 รูปแบบ คือ

1. ศาลเยาวชนและครอบครัวที่จัดตั้งเป็นเอกเทศ เรียกว่า ศาลเยาวชนและครอบครัว แบบเต็มรูปแบบ คือ มีสถานที่ทำการของศาลเยาวชนและมีสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน หรือสถานพินิจเป็นเอกเทศ โดยมีเขตอำนาจศาลครอบคลุมจังหวัดที่จัดตั้งศาลนั้น
2. แผนกคดีเยาวชนและครอบครัวที่จัดตั้งในศาลจังหวัด เรียกว่า ศาลเยาวชน และครอบครัวแบบไม่เต็มรูปแบบ คือ ไม่มีสถานที่ทำการเป็นเอกเทศ แต่จัดตั้งขึ้นเป็นแผนกคดีเยาวชน และครอบครัวในศาลจังหวัด อีกทั้งยังไม่มีสถานฝึกอบรมเด็กและเยาวชนเป็นเอกเทศต้องส่งเด็ก และเยาวชนไปฝึกอบรมที่สถานฝึกอบรมเด็กและเยาวชนของศาลเยาวชนและครอบครัวอื่นที่อยู่ในจังหวัด ใกล้เคียง

2.4.6 อำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลเยาวชนและครอบครัว

อัจฉริยา ชูตินันท์ (2549, น. 64) กล่าวว่า ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจพิจารณา พิพากษาคดีหรือมีคำสั่งในคดี ดังต่อไปนี้

1. คดีอาญาที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำผิด
2. คดีอาญาที่ศาลซึ่งมีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาได้ออามาตามตรา 97 วรรคหนึ่ง
3. คดีครอบครัว
4. คดีคุ้มครองสวัสดิภาพ
5. คดีอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลเยาวชนและครอบครัว

2.4.7 การจับกุมเด็กหรือเยาวชน

การจับกุมเด็กนั้น ไม่ว่าจะเป็นคนที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวหรือไม่ กระทำได้ เฉพาะใน 3 กรณีเท่านั้น คือ

1. เด็กได้กระทำความผิดซึ่งบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 80
2. มีผู้เสียหายชี้ตัวและยืนยันให้จับ
3. มีหมายจับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

สุพจน์ คุ้มานะชัย (2546, น. 120) กล่าวว่า ส่วนการจับกุมเยาวชนนั้นไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้ เป็นพิเศษคงใช้หลักเกณฑ์ทั่วไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

2.4.8 การสอบสวนเด็กและเยาวชน

สรารุช สอนสนาม (2548, น. 54-55) กล่าวว่า พนักงานสอบสวนต้องดำเนินการสอบสวน เด็กและเยาวชนไปตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแต่มีบทบัญญัติเพิ่มเติมอยู่ 2 ประการ คือ

1. อำนาจในการควบคุมผู้ต้องหา เมื่อมีการจับกุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งอยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวแล้ว พนักงานสอบสวนต้องสอบถามปากคำเด็กหรือเยาวชนให้เสร็จสิ้นภายใน 24 ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ผู้ต้องหามาถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวนเมื่อสอบปากคำแล้วให้ส่งเด็กหรือเยาวชนไปยังสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ผู้อำนวยการสถานพินิจจะควบคุมเด็กหรือเยาวชนนั้นไว้ยังสถานพินิจหรือจะปล่อยชั่วคราวโดยมอบตัวเด็กหรือเยาวชนให้แก่บิดา-มารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยโดยไม่มีประกันหรือมีประกันและหลักประกันก็ได้ หรือจะมอบตัวเด็กหรือเยาวชนให้กับบุคคลอื่นหรือองค์กรซึ่งเห็นสมควรก็ได้

2. การสอบสวนคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวมีบทบัญญัติเร่งรัดให้ทำการสอบสวน โดยพนักงานสอบสวนจะต้องส่งสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการเพื่อยื่นฟ้องต่อศาลเยาวชนและครอบครัวภายใน 30 วัน นับแต่วันที่มีการจับกุม หากมีความจำเป็นขอผิดฟ้องได้ 2 ครั้ง ๆ ละ 15 วัน แต่รวมกันแล้วไม่เกิน 60 วัน เว้นแต่คดีซึ่งมีอัตราโทษอย่างต่ำให้จำคุกตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป ขอผิดฟ้องได้ 4 ครั้ง รวม 90 วัน หากพ้นกำหนดนี้แล้ว ห้ามมิให้ฟ้อง เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตจากอัยการสูงสุด

2.4.9 การควบคุมตัวเด็กและเยาวชน

สรารุช สอนสนาม (2548, น. 55-56) การควบคุมตัวผู้ต้องหาในคดีที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัว มีวิธีการที่แตกต่างไปจากการควบคุมตัวผู้ต้องหาในคดีอาญาธรรมดา คือ

1. การควบคุมตัวก่อนส่งไปยังสถานพินิจนั้น ห้ามมิให้ควบคุมเด็กหรือเยาวชนนั้นปะปนกับผู้ใหญ่และห้ามมิให้ควบคุมไว้ในห้องขังที่จัดไว้สำหรับผู้ต้องหาที่เป็นผู้ใหญ่ ส่วนการควบคุมโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนนั้น เมื่อได้รับตัวผู้ต้องหาที่เป็นเด็กหรือเยาวชนไว้แล้วอาจจะพิจารณาปล่อยตัวชั่วคราวก็ได้ ถ้าไม่อนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราวก็อาจถูกควบคุมตัวผู้ต้องหา

ไว้ในสถานที่ ต่อไปนี้

1.1 ควบคุมตัวไว้ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

1.2 ส่งตัวเด็กและเยาวชนที่มีความประพฤติไม่ดี อันจะเป็นภัยต่อเด็กและเยาวชน
คนอื่นไปกักไว้ในสถานที่ที่จัดไว้โดยเฉพาะหรือในเรือนจำ

1.3 ถ้าเด็กหรือเยาวชนเจ็บป่วย อาจส่งเข้ารับรักษาพยาบาลในสถานพินิจหรือ
สถานพยาบาลอื่นตามที่เห็นสมควร

2.4.10 การฟ้องคดีเด็กและเยาวชน

สรารุช สอนสนาม (2548, น. 56) กล่าวว่า สิ่งที่จะต้องพิจารณาเป็นลำดับแรก
ในการฟ้องคดี คือ คดีที่ฟ้องนั้นเป็นคดีที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวหรือไม่
เพื่อจะได้ฟ้องคดีได้ถูกต้อง ส่วนผู้ที่มีสิทธิฟ้องคดีได้แก่พนักงานอัยการ และผู้เสียหายแต่ในกรณีที่ผู้เสียหาย
ฟ้องคดีเองต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

1. ในกรณีที่ผู้เสียหายจะเป็นโจทก์ฟ้องคดีในข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด
ทางอาญาต่อศาลเยาวชนและครอบครัวนั้น จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการสถานพินิจที่อยู่ในเขต
อำนาจเสียก่อน

2. ในกรณีที่ผู้อำนวยการสถานพินิจไม่อนุญาตให้ผู้เสียหายฟ้องคดี ผู้เสียหายมีอำนาจ
ร้องขอต่อศาลให้ส่งอนุญาตแทนก็ได้

3. ในกรณีที่ผู้เสียหายได้รับอนุญาตให้ฟ้องคดีแล้ว จะต้องจัดให้ผู้ต้องหาซึ่งเป็นเด็ก
หรือเยาวชนนั้นให้อยู่ในความควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

2.4.11 การพิจารณาคดีในชั้นศาล

เมื่อมีการยื่นฟ้องและศาลได้ประทับฟ้องเอาไว้แล้ว ขั้นตอนต่าง ๆ ในกระบวนการพิจารณาคดีที่เด็ก
หรือเยาวชนตกเป็นจำเลยจะเป็นไป ดังต่อไปนี้

2.4.11.1 ศาลอาจมีคำสั่งให้ควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นไว้ในสถานพินิจเมื่อไม่มี
การยื่นขอประกันตัวในชั้นศาล หรือมีการยื่นขอประกันตัวในชั้นศาลแต่ศาลไม่อนุญาตให้ประกันตัว
หรืออาจสั่งให้ปล่อยตัวจำเลยไปชั่วคราวก็ได้ นอกจากนี้ศาลเยาวชนและครอบครัวที่รับฟ้องคดีไว้จะต้อง
ทำการแจ้งนัดพิจารณาคดีให้ผู้อำนวยการสถานพินิจและบิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่จำเลย
อาศัยอยู่ด้วยให้ทราบถึงวันและเวลาดำเนินการพิจารณาคดีล่วงหน้าและเตรียมตัวไปฟังการพิจารณาคดี
หรือไปให้ข้อมูลแก่ทางศาลระหว่างการพิจารณาทั้งนี้ แล้วแต่ศาลจะเห็นสมควร

2.4.11.2 ในระหว่างการพิจารณา ผู้อำนวยการสถานพินิจที่ศาลได้มอบหมายให้ควบคุม
ตัวจำเลยมีหน้าที่จะต้องส่งตัวจำเลยไปตามคำสั่งของศาล โดยในการจัดส่งตัวจำเลยห้ามมิให้ใช้เครื่อง
พันธนาการ เว้นแต่จะเข้าข้อยกเว้นตามที่กฎหมายกำหนด จึงจะใช้เครื่องพันธนาการได้แต่จะต้องใช้
ตามที่จำเป็นเท่านั้น ห้ามมิให้ควบคุมตัวจำเลยปะปนกับจำเลยที่เป็นผู้ใหญ่และห้ามมิให้มีการถ่าย

และเผยแพร่หรือตีพิมพ์รูปภาพหรือบันทึก กระจายเสียง หรือโฆษณา เกี่ยวกับตัวจำเลยอันอาจจะทำให้สาธารณชนทราบได้ว่าตัวจำเลยเป็นใคร อันอาจส่งผลกระทบต่อการแก้ไขปรับปรุงให้กลับตัวเป็นพลเมืองดี และกลับเข้าไปอยู่ร่วมกับสังคมตามปกติ

2.4.11.3 การดำเนินการพิจารณาคดีจะต้องทำในห้องอื่นที่มีใช้ห้องพิจารณาคดีโดยทั่วไป และจะต้องดำเนินการพิจารณาเป็นความลับไม่เปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อป้องกันมิให้จำเลยเป็นที่รู้จักของบุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องในคดี แต่การพิจารณาคดีจะต้องกระทำต่อหน้าจำเลยและที่ปรึกษา ด้านกฎหมายของจำเลยเสมอแต่ถ้าศาลเห็นว่าจำเลยไม่สมควรได้รับฟังหรือรู้เห็นการพิจารณาคดีในช่วงใดช่วงหนึ่ง เช่น การสืบพยาน ก็อาจสั่งให้ตัวจำเลยออกไปนอกห้องชั่วคราว แต่ศาลจะต้องแจ้งข้อความที่เห็นสมควรที่จะแจ้งให้จำเลยทราบหรือแม้แต่ในกรณีที่จำเลยไม่สามารถไปฟังการพิจารณาคดี ถ้าศาลเห็นว่าการพิจารณาคดีในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกันกับประเด็นที่ว่าจำเลยกระทำผิดจริงตามที่ถูกฟ้องมาหรือไม่ ศาลก็อาจดำเนินการพิจารณาคดีลับหลังจำเลยก็ได้แต่จะต้องดำเนินการพิจารณาคดีต่อหน้าที่ปรึกษาทางด้านกฎหมายของจำเลยเสมอ

2.4.11.4 ในการพิจารณาคดีลับหลังนั้น นอกจากบุคคลดังกล่าวนี้ คือ

- 1) จำเลย ที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย และผู้ควบคุมจำเลย
- 2) บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่จำเลยอาศัยอยู่ด้วย
- 3) พนักงานศาลและเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยตามที่ศาลเห็นสมควร

2.4.11.5 โจทก์และทนายความโจทก์

- 1) พยาน ผู้ชำนาญการพิเศษและล่าม
- 2) พนักงานคุมความประพฤติหรือพนักงานอื่นของสถานพินิจ
- 3) บุคคลอื่นตามที่ศาลเห็นสมควร

2.4.12 การพิพากษาคดี

ในการพิพากษาคดี ศาลจะต้องคำนึงถึงสวัสดิภาพและอนาคตของจำเลย ซึ่งเป็นบุคคลที่ควร จะได้รับการช่วยเหลือ ฟื้นฟู และแก้ไขปรับปรุงให้กลับตัวเป็นพลเมืองดีของชาติได้ ดังนั้นศาลจึงต้อง พิจารณาปัจจัยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวจำเลยเป็นรายบุคคลไม่ว่าในคดีนั้นเด็กหรือเยาวชนจะได้กระทำ ผิดร่วมกันก็ตามในกรณีที่มีการสืบเสาะและพินิจ ศาลจะพิพากษาจำเลยได้ต่อเมื่อได้รับทราบรายงานพินิจ และความเห็นของผู้อำนวยการสถานพินิจแล้ว เมื่อศาลมีคำพิพากษาที่จะต้องทำการอ่านคำพิพากษา เป็นการลับโดยบุคคลที่มีสิทธิเข้าฟังการพิจารณาคดีเท่านั้นก็จะมีสิทธิเข้าฟังการอ่านคำพิพากษาในคดี ได้ในการพิพากษาคดี ศาลอาจมีคำพิพากษาหรือคำสั่งแยกพิจารณาออกได้เป็น 2 ประเด็น คือ

2.4.12.1 กรณีที่เด็กหรือเยาวชนมิได้กระทำผิด

เมื่อปรากฏจากการพิจารณาคดีเห็นว่าจำเลยมิได้กระทำผิดจริงตามที่ฟ้อง ศาลจะพิพากษาปล่อยตัว แต่ถ้าศาลเห็นว่ามีความผิดอันสมควรเกี่ยวกับสวัสดิภาพของเด็กหรือเยาวชนนั้น ศาลมีอำนาจที่จะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับความประพฤติของเด็กหรือเยาวชนนั้น ดังต่อไปนี้

- 1) ห้ามมิให้เข้าไปในสถานที่อันจะจูงใจให้ประพฤติดัง
- 2) ห้ามออกนอกที่พักอาศัยในเวลากลางคืน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นหรือได้รับอนุญาตจากพ่อ แม่ ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอาศัยอยู่ด้วย
- 3) ห้ามคบหาสมาคมกับบุคคลหรือประเภทของบุคคลที่ศาลเห็นว่าไม่สมควร
- 4) ห้ามกระทำการใดอันจูงใจให้เด็กหรือเยาวชนประพฤติดัง
- 5) ให้ไปรายงานตัวต่อศาลหรือพนักงานคุมประพฤติพนักงานสงเคราะห์เป็นครั้งคราว

- 6) ให้ไปศึกษาฝึกอบรมหรือประกอบอาชีพเป็นกิจจะลักษณะ

ในทางปฏิบัติศาลมักจะกำหนดให้มารายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติเป็นครั้งคราวเป็นเงื่อนไขหลักและกำหนดเงื่อนไขอื่นประกอบ เพื่อติดตามผลของการปฏิบัติตัวของเด็กหรือเยาวชนว่าเป็นไปตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดหรือไม่ ซึ่งศาลจะต้องกำหนดระยะเวลาแห่งการปฏิบัติตามเงื่อนไขด้วย แต่ต้องไม่เกินกว่าเวลาที่เด็กหรือเยาวชนนั้นจะมีอายุครบ 24 ปี

2.4.12.2 กรณีที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดศาลอาจเลือกที่จะใช้มาตรการ ดังต่อไปนี้

1) ในกรณีที่ศาลเห็นสมควรลงโทษพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 ให้อำนาจศาลในการใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนหรือวิธีการเพื่อความปลอดภัยแทนการลงโทษ ดังต่อไปนี้

1.1) เปลี่ยนโทษจำคุกหรือวิธีการเพื่อความปลอดภัยตามประมวลกฎหมายอาญา คือ กักกันไปเป็นการกักและอบรมในสถานพินิจ แต่ในทางปฏิบัติที่สถานพินิจได้ยกเลิกสถานกักและอบรมไปแล้ว ศาลจึงมิได้ใช้วิธีการนี้

1.2) เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นการส่งตัวไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมยังสถานพินิจตามระยะเวลาที่ศาลกำหนดแต่ต้องไม่เกินกว่าระยะเวลาที่เด็กหรือเยาวชนนั้นจะมีอายุครบ 24 ปี

1.3) เปลี่ยนโทษปรับเป็นคุมประพฤติโดยกำหนดเงื่อนไขเช่นเดียวกับกรณีที่มีได้กระทำผิดข้อเดียวหรือหลายข้อด้วยหรือไม่ก็ได้โดยศาลจะต้องกำหนดระยะเวลาไว้ แต่ห้ามเกินเวลาที่เด็กหรือเยาวชนนั้นจะมีอายุครบ 24 ปี

2) ใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ประเภทแรกคือ จำกัดอิสรภาพ ได้แก่ ส่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปโรงเรียนหรือสถานฝึกและอบรมของสถานพินิจ

ตามระยะเวลาที่ศาลกำหนด แต่ต้องไม่เกินกว่าระยะเวลาที่เด็กหรือเยาวชนนั้นจะมีอายุครบ 24 ปี และประเภทที่สอง คือ ไม่จำกัดอิสรภาพ ได้แก่ ว่ากล่าวตักเตือน มอบตัวเด็กหรือเยาวชนให้ผู้ปกครองดูแล และวางข้อกำหนดผู้ปกครอง คุมประพฤติ มอบตัวเด็กหรือเยาวชนให้บุคคลหรือองค์กรอื่นดูแลอบรมสั่งสอน

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับยาเสพติด

2.5.1 ความหมายของยาเสพติด

กระทรวงสาธารณสุข (2522). พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 4 ให้ความหมายของยาเสพติดให้โทษว่า หมายถึง สารเคมี หรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะโดยวิธีกิน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใด ๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องการเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเรื่อย ๆ มีอาการอยากยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งร่างกายและจิตใจตลอดเวลาและสุขภาพทั่วไปจะทรุดโทรมลงกับให้รวมตลอดถึงสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติด ให้โทษดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ตามที่รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษปี พ.ศ. 2522 จะได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่ได้หมายถึงยาสามัญประจำบ้านบางตำราตามกฎหมายว่าด้วยยาที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่ (ปริดา คงจิต, 2552, น. 15)

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (2525, น. 671) ได้ให้ความหมายของคำว่า “ยาเสพติด” หรือ “ยาเสพติด” หมายถึง ยา หรือสารเคมี ซึ่งเมื่อเสพ หรือฉีดเข้าสู่ร่างกายติดต่อกันชั่วระยะเวลาหนึ่งก็จะติดก่อให้เกิดพิษเรื้อรังทำให้ร่างกายและจิตใจเสื่อมโทรม ได้แก่ ฝิ่น กัญชา เฮโรอีน สุรา ยานอนหลับ เป็นต้น

กาญจนา ภูยาธร (2541, น. 25, อ้างถึงใน ศักดินา บุญเปี่ยม, 2548) องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ให้นิยามของยาเสพติดให้โทษ คือ สารหรือยาที่รับเข้าสู่ร่างกายจะโดยการรับประทาน ฉีด สูบ หรือดม ติดต่อกันชั่วระยะเวลาหนึ่งแล้วทำให้มีผลต่อร่างกายและจิตใจของผู้ได้รับในลักษณะ ดังนี้ 1) มีความต้องการอย่างแรงกล้าที่จะชวนขวยหาหาเสพให้ได้ไม่ว่าด้วยวิธีการใด ๆ 2) มีความโน้มเอียงที่จะต้องเพิ่มปริมาณยาหรือสารนั้นมากขึ้นเรื่อย ๆ 3) เมื่อหยุดใช้ยาหรือสารนั้นจะเกิดอาการของการอดหรือเลิกยา 4) ผู้ที่ใช้อย่าหรือสารนั้นเป็นเวลานานจะทำให้เกิดผลร้ายต่อสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจและสังคม 5) ติดทั้งทางกายและจิตใจ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2558, น. 2) ได้ให้ความหมายคำว่า “ยาเสพติด” หมายถึง สาร หรือยา ที่อาจเป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติหรือจากการสังเคราะห์ ซึ่งเมื่อบุคคลใดเสพ หรือรับเข้าไปในร่างกายซ้ำกันแล้ว ไม่ว่าจะด้วยวิธีใด ๆ เป็นช่วงระยะ ๆ หรือนานติดต่อกัน ก็ตามจะทำให้บุคคลนั้นต้องตกอยู่ภายใต้อำนาจหรือเป็นทาสของสิ่งนั้นทางร่างกายและจิตใจ

นอกจากนั้นยังอาจเพิ่มปริมาณการเสฟขึ้นเรื่อย ๆ หรือทำให้สุขภาพของผู้เสฟเสื่อมโทรมลงและเมื่อถึงเวลาอยากเสฟแล้วไม่ได้เสฟจะมีอาการผิดปกติทางด้านร่างกาย และจิตใจเกิดขึ้นกับผู้เสฟ

สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย (2558, น. 10) ได้ให้คำนิยาม “ยาเสฟติด” หมายถึง ยา หรือสารเคมี ที่เสฟเข้าสู่ร่างกายและทำให้เกิดพิษเรื้อรังแก่ผู้เสฟทำให้ร่างกายและจิตใจเสื่อมโทรมมีอาการผิดปกติ หรือทรมาณเมื่อขาดยา สารบางอย่างที่เป็นยาเสฟติด อาจไม่ทำให้เกิดอาการขาดยาทางร่างกาย แต่เป็นการเสฟติดทางจิตใจได้ เช่น บุหรี่ เหล้า กัญชา ซึ่งหากไม่ได้เสฟจะมีอาการหงุดหงิด โมโหฉุนเฉียวกระวนกระวาย อารมณ์ไม่แจ่มใส จิตใจขุ่นข้อง

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสฟติด (2559, น. 13) ได้ให้คำนิยามของยาเสฟติดให้โทษคล้ายคลึงกับที่องค์การอนามัยโลกได้ให้ไว้ คือ “ยาเสฟติดให้โทษ” หมายถึง ยา หรือสารเคมี หรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสฟเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน สูบ ฉีด หรือด้วยวิธีใดก็ตามจะทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจ ซึ่งจะสังเกตลักษณะสำคัญ 3 ข้อ ดังนี้

1. มีความต้องการจะเสฟยาอยู่ตลอดเวลา ด้วยการแสดงออกทั้งทางร่างกายและจิตใจ
2. ต้องการเพิ่มขนาดของยาเสฟติดมากขึ้น
3. สุขภาพทั่ว ๆ ไปทรุดโทรม

Brown (1972, p. 33) ได้ให้ความหมายของยาเสฟติดที่องค์การอนามัยโลกสหประชาชาติ ได้ให้คำจำกัดความหมายของยาเสฟติดไว้ว่า “ยาเสฟติด” คือ สิ่งที่ทำให้เกิดพิษเรื้อรังและก่อความเสื่อมโทรมต่อผู้เสฟและสังคม ซึ่งมีลักษณะ ดังนี้

1. ทำให้ผู้เสฟมีความต้องการอย่างแรงกล้า ต้องเสาะแสวงหายาเสฟติดให้ได้ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใด ๆ ก็ตาม
2. ผู้เสฟต้องเพิ่มปริมาณของยาที่ใช้เสฟมากขึ้นเรื่อย ๆ ตามระยะเวลาที่ผ่านมา
3. ทำให้ผู้เสฟมีความต้องการเกิดขึ้นทั้งทางร่างกายและจิตใจเมื่อเสฟไม่ว่าจะเสฟวิธีการใดเข้าไปแล้วทำให้เกิดโทษ และผลร้ายตามมาในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางตรงและทางอ้อม

สรุปได้ว่า ยาเสฟติด หมายถึง ยา หรือสารเคมี รวมทั้งวัตถุใด ๆ ที่มนุษย์เสฟเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยวิธีใด ๆ ก็ตาม เช่น การกิน การสูดดม สูบควัน ฉีดเข้าสู่ร่างกาย ฯลฯ แล้วทำให้เกิดการติดมีความต้องการที่จะเสฟอยู่ตลอดเวลา อีกทั้งยังเพิ่มปริมาณที่จะใช้เสฟขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อหมดฤทธิ์แล้วจะทำให้ร่างกายของผู้เสฟมีความอยากยาเพิ่มขึ้นจนทำให้ร่างกายเกิดอาการทรุนทราย ทรมาณ จนกว่าจะได้รับยาเสฟติดดังกล่าวและจะมีผลทำให้อวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายและจิตใจอ่อนแอ เสื่อมโทรมลงทุกขณะ

2.5.2 ประเภทของยาเสพติด

ลิขิต วิชญ์ชีวินทร์ (2537, น. 16-17) ยาเสพติด มีมากกว่า 100 ชนิด สามารถแบ่งตามการออกฤทธิ์แบ่งตามที่มาแบ่งตามกฎหมายและแบ่งตามองค์การอนามัยโลก ได้ดังนี้

1. แบ่งตามการออกฤทธิ์ ซึ่งมีการแบ่งได้ 4 ประเภท คือ
 - 1.1 ประเภทกดประสาท เช่น ฝิ่น มอร์ฟีน โคเคอิน เฮโรอีน ยานอนหลับ ยาแก้ไอประสาท สารระเหย เหล้า เบียร์ ฯลฯ
 - 1.2 ประเภทกระตุ้นประสาท เช่น แอมเฟตามีน พืชกระท่อม โคลเคน
 - 1.3 ประเภทหลอนประสาท เช่น ดีเอ็มที เห็ดขี้ควาย
 - 1.4 ประเภทออกฤทธิ์ผสมผสาน เช่น กัญชา
2. แบ่งตามแหล่งที่มา
 - 2.1. ประเภทที่ได้รับจากธรรมชาติ เช่น ฝิ่น มอร์ฟีน พืชกระท่อม กัญชา
 - 2.2 ประเภทที่ได้จากสังเคราะห์หรือกึ่งสังเคราะห์ เช่น เฮโรอีน แอมเฟตามีน
3. แบ่งตามกฎหมาย แบ่งได้ 2 ประเภท คือ
 - 3.1 ประเภทไม่มีกฎหมายควบคุม เช่น เหล้า เบียร์ กาแฟ ยาแก้ปวด
 - 3.2 ประเภทมีกฎหมายควบคุม เช่น ฝิ่น มอร์ฟีน แอมเฟตามีน กัญชา ยาแก้ไอ น้ำดำ สารระเหย ฯลฯ
4. แบ่งตามองค์การอนามัยโลก โดยแบ่งออกเป็น 9 ประเภท คือ
 - 4.1 ประเภทฝิ่น หรือมอร์ฟีน รวมทั้งที่มีฤทธิ์คล้ายมอร์ฟีน เช่น ฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน เพอิดีน เป็นต้น
 - 4.2 ประเภทบาร์บิทูเรต รวมทั้งยาที่มีฤทธิ์ทำนองเดียวกัน เช่น เซโคنال บาร์บิทัล
 - 4.3 ประเภทแอลกอฮอล์ เช่น เหล้า เบียร์ วิสกี้
 - 4.4 ประเภทแอมเฟตามีน เช่น แอมเฟตามีน เมทแอมเฟตามีน
 - 4.5 ประเภทโคลเคน เช่น ใบโคคา โคลเคน
 - 4.6 ประเภทกัญชา เช่น ยอดช่อดอกกัญชาตัวเมีย ยางกัญชา กัญชา
 - 4.7 ประเภท Khat เช่น ใบกระท่อม ใบ Khat
 - 4.8 ประเภทหลอนประสาท เช่น แอลเอสดี แมสตาซีน เห็ดเมาบางชนิด เมล็ดมอร์นิงกลอรี ต้นลำโพง
 - 4.9 ประเภทอื่น ๆ เป็นพวกที่ไม่สามารถเข้าพวกใดได้ เช่น ทินเนอร์ เบนซิน น้ำยาล้างเล็บ ยาแก้ปวด ฯลฯ
5. เนื่องจากสิ่งเสพติดให้โทษมีด้วยกันหลายชนิด ในที่นี้จึงขอกล่าวแต่เฉพาะบางชนิด เท่านั้น ได้แก่ ฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน กัญชา กระท่อม แอมเฟตามีน และสารจำพวกไอระเหย

5.1 ฝิ่น (Opium) เป็นสิ่งเสพติดที่แพร่หลายที่สุด สกัดได้จากยางของเปลือกผลฝิ่นดิบ (Opium Poppy) มีลักษณะเป็นยางเหนียวสีน้ำตาลไหม้ก่อนนำมาใช้จะต้องเคี้ยวให้สุกก่อน ซึ่งฝิ่นสุกนี้จะมีสีดำ รสขม และมีกลิ่นเฉพาะตัว สำหรับต้นฝิ่นนั้นเป็นพืชล้มลุกที่ขึ้นได้ทุกแห่งในโลกที่มีอุณหภูมิที่เหมาะสมในประเทศไทยปลูกได้ดิบดอยต่าง ๆ ภาคเหนือ สารที่ทำให้ฝิ่นเป็นสิ่งเสพติดคือ อัลคาลอยด์ (Alkaloid) ที่มีมอร์ฟินรวมอยู่กับชนิดอื่น ๆ อีกหลายชนิด ฝิ่นจึงมีฤทธิ์กดประสาทเมื่อเสพเข้าไปได้โดยสูบหรือกินจะกดศูนย์กกลางการหายใจทำให้หายใจช้าลงสุขภาพทรอมทั้งร่างกายและจิตใจ นอกจากนี้ยังทำให้เกิดโรคต่าง ๆ แทรกซ้อนได้ง่ายและเป็นสาเหตุของการก่ออาชญากรรมอีกด้วยปัจจุบันมีฝิ่นน้อยลงเพราะหายาก และมีสิ่งเสพติดให้โทษชนิดอื่นที่หาได้ง่ายเพิ่มขึ้น

5.2 มอร์ฟิน (Morphine) ซึ่งสกัดได้จากฝิ่นดิบ มีลักษณะเป็นผงสีขาว ไม่มีกลิ่น มีรสขมละลายน้ำได้ง่าย มอร์ฟินที่ลักลอบซื้อขายกันอยู่มักทำเป็นเม็ด เป็นผงแคปซูล หรืออัดเป็นแท่งสี่เหลี่ยม ฝิ่นฝ้าคล้ายก้อนอิฐ ดีตราต่าง ๆ เช่น 999 ตราช้าง หรือตราดอกไม้ มอร์ฟินเป็นสิ่งเสพติดที่ร้ายแรงมีฤทธิ์กดความรู้สึกต่าง ๆ ที่สมองทำให้คลายความเจ็บปวดและความทุกข์ทั้งหลายทำให้หลับสนิทตามปกติฝิ่นเมื่อเสพก็ติดได้ง่ายอยู่แล้ว มอร์ฟินซึ่งสกัดจากฝิ่นยิ่งทำให้ติดง่ายและเลิกได้ยากยิ่งกว่า

5.3 เฮโรอีน (Heroin) เป็นสารสังเคราะห์ที่ผลิตได้จากมอร์ฟิน ซึ่งมีชื่อเรียกต่างกัน เช่น ไอร์ระเหย แค็ป โกว เฮลลา เฮโรอีนที่ระบาดแพร่หลายนั้น มีอยู่ 2 ชนิดด้วยกัน ดังนี้

5.3.1 เฮโรอีนบริสุทธิ์ (Pure Heroin) ซึ่งเรียกว่า เบอร์ 4 หรือ ผงขาว มีความเข้มข้น หรือเนื้อเฮโรอีนถึงร้อยละ 80 มีลักษณะเป็นผงละเอียดสีขาว ไม่มีกลิ่น แต่รสขมจัดเสพเข้า สู่ร่างกายโดยการฉีดเข้าเส้น หรือกล้ำเนื้อ บางคนอาจใช้กิน ฉีด หรือผสมในบุหรี่ยสูบก็ได้

5.3.2 เฮโรอีนผสม (Mixed Heroin) ซึ่งเรียกว่า เบอร์ 3 หรือ ไอร์ระเหย เป็นเฮโรอีน ที่ผสมสารอื่นลงในเฮโรอีนบริสุทธิ์ เช่น สตรีกนิน ควินิน ยานอนหลับ ฯลฯ แล้วทำให้มีสีต่าง ๆ เช่น สีม่วง สีชมพู สีเหลือง สีน้ำตาล ซึ่งมีลักษณะเป็นเกล็ด มักจะบรรจุอยู่ในถุงพลาสติกหรือแคปซูลแล้วเสพเข้าสู่ร่างกายโดยสูบไอร์ระเหยเข้าไปอย่างง่าย ๆ เฮโรอีน เป็นสิ่งเสพติดให้โทษร้ายแรงกว่าฝิ่นถึง 30-100 เท่า เมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายจะทำให้การหายใจช้าลงกว่าปกติ สมองเสื่อมลงจิตใจฟุ้งซ่าน อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่ายมีความวิตกกังวลอยู่เสมอ ไม่สนใจต่อสิ่งแวดล้อม มีโรคแทรกซ้อนได้ง่าย ร่างกายซูบผอม หน้าตาคล้ำ ริมฝีปากเขียว ดวงตาเหม่อลอย และน้ำหนักตัวลดลงอย่างรวดเร็วเมื่อเสพติดแล้วไม่ได้รับเฮโรอีนจะมีความรู้สึกทุกข์ทรมานมาก น้ำมูกน้ำตาไหล เหงื่อแตกชุ่มมีอาการปวดกระดูก และกล้ำเนื้อ ปวดท้องอย่างรุนแรง หูอื้อ ตามัว เพ้อคลั่ง อาจชักหมดสติ และถึงแก่ความตายได้

5.3.3 กัญชา (Marihuana หรือ Canabis) เป็นพืชล้มลุกขึ้นได้ทั่วไปในเขตร้อน เช่น ประเทศอินเดีย เม็กซิโก ตะวันออกกลางและไทย สารที่ทำให้เสพติด คือ ยางเรซิน (Resin) ของดอกกัญชา และยางที่ออกจากใบของต้นกัญชาตัวเมีย กัญชาเป็นสิ่งเสพติดให้โทษที่ออกฤทธิ์หลายอย่างเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายโดยการสูบหรือกินอาหารที่ปนกัญชาจะออกฤทธิ์ทั้งกดประสาท กระตุ้นประสาท

และหลอนประสาทได้ ซึ่งอาการจะแตกต่างกันในแต่ละบุคคล อาการที่ปรากฏให้เห็นหลังสูบ 2-3 นาที หรือหลังจากรับประทานแล้วประมาณครึ่งชั่วโมงหรือหนึ่งชั่วโมง โดยมีอาการตื่นเต้น ช่างพูด หัวเราะ ส่งเสียงดัง กล้ามเนื้อแขนขาอ่อนเปลี้ยและทำงานไม่ประสานกัน คล้ายคนเมาสุรา หลังจากนั้นจะมีอาการง่วงนอนจนไม่สามารถควบคุมตนเองได้ถ้าได้รับในปริมาณที่มากอาการจะเพิ่มมากขึ้นและทำให้การรับรู้ต่อแสง สีเสียง เวลา และระยะทางผิดปกติไป ความรู้สึกนึกคิดและการตัดสินใจเสียไป (สุพัฒน์ วีระเวชเจริญชัย, 2541, น. 73-74)

5.3.4 กระท่อม (Kratom หรือ Rubiaceae) เป็นพืชเสพติดชนิดหนึ่ง ส่วนมากพบในทวีปเอเชียโดยเฉพาะประเทศอินเดียและประเทศไทย ลักษณะเป็นต้นไม้ยืนต้นขนาดกลาง มีแก่นเป็นไม้เนื้อแข็งใช้ใบเป็นสิ่งเสพติด ลักษณะคล้ายใบกระดังงา หรือใบฝรั่ง ต้นหนาทึบ มี 2 ชนิดคือ ชนิดก้าน และเส้นของใบเป็นสีแดงเรื่อ ๆ และต้นสีเขียว ใบเขียว ดอกกลมโตเท่าผลพุทราไทยล้อมรอบด้วยเกสรสีแดงคล้ายดอกกระถิน เมื่อเสพจะมีฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาทส่วนกลาง จึงทำให้ทำงานไม่รู้สึกเหน็ดเหนื่อย ไม่หิว ทนแดดได้นานแต่ไม่ชอบถูกฝน ผิวหน้าแห้ง และดำโดยเฉพาะบริเวณแก้มจะเป็นจุดดำ ๆ นอนไม่หลับ และมีอาการประสาท เช่น มีสภาพจิตใจสับสน เกิดประสาทหลอน (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2558, น. 14)

5.3.5 ยาบ้า ที่รู้จักกันทั่วไปมีสาระสำคัญ คือ เมทแอมเฟตามีน (Meth-Amphetamine) เป็นยาเสพติดชนิดร้ายแรง ลักษณะเป็นผงสีขาว ไม่มีกลิ่น มีรสขม มักจะผลิตเป็นเม็ดกลมแบน เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 7 มิลลิเมตร น้ำหนักเฉลี่ยประมาณ 0.11 กรัมต่อเม็ด มีสีส้ม เหลือง เขียว น้ำตาล หรือสีอื่น ๆ ยาบ้าเป็นยาเสพติดประเภทที่ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท โดยกระตุ้นระบบอวัยวะส่วนต่าง ๆ เกี่ยวกับการเคลื่อนไหว การทรงตัว และการถ่ายทอดความรู้สึกจะออกฤทธิ์มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปริมาณและระยะเวลาของการใช้สำหรับผู้ที่ใช้ต่อเนื่องจะทำให้มีอาการทางจิต เช่น กระวนกระวาย หงุดหงิด อยู่ไม่สุข ตื่นเต้น ตกใจง่าย จิตสับสน หวาดระแวง ประสาทแข็ง การตัดสินใจผิดพลาด มองเห็นเป็นภาพรบกวน กรณีที่เป็นมากจะมีอาการประสาทหลอน คลุ้มคลั่งอาจทำร้ายผู้อื่นและตนเอง อาการเช่นนี้ หากพบในผู้ใช้แรงงานและคนขับรถบรรทุกจะก่อให้เกิดอุบัติเหตุจนเสียชีวิตได้ เนื่องจากการทำงานมากเกินไปและเวลาพักผ่อนไม่เพียงพอ (กนิษฐา กล่อมเกล้า, 2557, น. 44-45)

5.3.6 สารจำพวกไอระเหย (Vapour) โดยมากเป็นสารเคมีที่ใช้สุดดมกัน เช่น กาวน้ำ กาวซีเมนต์สำหรับติดเครื่องบินเล็ก น้ำมันเบนซิน ทินเนอร์ แลคเกอร์ หรือน้ำมันผสมสีแอลกอฮอล์ อีเธอร์ น้ำยาซักแห้ง และอื่น ๆ ซึ่งเป็นสิ่งเสพติดที่เพิ่งเริ่มใช้กันเมื่อไม่นานมานี้มักพบในเด็ก ๆ และวัยรุ่น นับว่าเป็นอันตรายอย่างยิ่งเพราะมีแนวโน้มว่าบุคคลที่เสพติดสารจำพวกไอระเหยเหล่านี้ อาจจะเป็นสิ่งเสพติดชนิดอื่นที่ร้ายแรงกว่าได้โดยง่ายโทษของสารจำพวกไอระเหย เมื่อสุดดมเข้าไปในระยะแรกสารจำพวกไอระเหยจะออกฤทธิ์กระตุ้นร่างกาย กดประสาทส่วนกลางทำให้มีอาการ

เคลือบฟัน มินง เวียนศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน ต่อมาจะเกิดความมึนเมาอมประสาทตนเองทำให้มีความรู้สึกคล้ายเมาเหล้าหรือฝิ่นหลอนจิตไปต่าง ๆ นอกจากนั้นยังอาจพบผื่นขึ้นที่ผิวหนังร่วมด้วย โดยทั่วไปร่างกายของผู้เสพจะทนต่ออาการเหล่านี้ได้ไม่นานต้องเลิกเสฟไปเองแต่ถ้ายังเสฟสารจำพวกไอระเหยอยู่จนติดเป็นนิสัย ก็จะไปสู่ความคลุ้มคลั่งทางจิตใจดังกล่าว (สมพิศ สุขวิฑูย์, 2540, น. 22-23)

6. ยาเสฟติดให้โทษ จึงอาจสรุปจัดประเภท ได้ดังนี้

6.1 แบ่งตามพระราชบัญญัติยาเสฟติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ได้ 5 ประเภท ได้แก่

6.1.1 ประเภท 1 ยาเสฟติดให้โทษชนิดร้ายแรง เช่น เฮโรอีน แอมเฟตามีน

6.1.2 ประเภท 2 ยาเสฟติดให้โทษชนิดทั่วไป เช่น ฝิ่น มอร์ฟีน โคเคน ฯลฯ

6.1.3 ประเภท 3 ยาเสฟติดให้โทษชนิดเป็นต้นตำรับยาที่มียาเสฟติดให้โทษ

ประเภท 2 ผสมอยู่เช่น ยาแก้ไอที่มีฝิ่น หรือโคเดอีน เป็นส่วนผสม ฯลฯ

6.1.4 ประเภท 4 สารเคมีที่ใช้ในการผสมยาเสฟติดให้โทษประเภท 1

หรือประเภท 2 เช่น ยาเซติกแอนไฮโดรด์ อาเซติลคลอไรด์ ฯลฯ

6.1.5 ประเภท 5 ยาเสฟติดให้โทษที่มีได้เข้าข่ายอยู่ในประเภท 1 ถึงประเภท 4

เช่น กัญชา กระท่อม ฯลฯ

6.2 แบ่งตามการออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท แบ่งได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่

6.2.1 ประเภทกดประสาท ได้แก่ ฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน ยากล่อมประสาท

สารระเหย ยานอนหลับ

6.2.2 ประเภทกระตุ้นประสาท ได้แก่ แอมเฟตามีน กระท่อม โคเดอีน ยาอี

6.2.3 ประเภทหลอนประสาท เช่น แอลเอสดี ดีเอ็มที เห็ดขี้ควาย ยาเค

6.2.4 ประเภทออกฤทธิ์ผสมผสาน ได้แก่ กัญชา

6.3 แบ่งตามที่มา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

6.3.1 ประเภทที่ได้จากธรรมชาติ เช่น ฝิ่น มอร์ฟีน พืชกระท่อม กัญชา ฯลฯ

6.3.2 ประเภทที่ได้จากการสังเคราะห์หรือกึ่งสังเคราะห์ เช่น เฮโรอีน

แอมเฟตามีน

6.4 แบ่งตามองค์การอนามัยโลก โดยแบ่งออกเป็น 9 ประเภท ได้แก่

6.4.1 ประเภทฝิ่นหรือมอร์ฟีน รวมทั้งที่มีฤทธิ์คล้ายมอร์ฟีน เช่น ฝิ่น มอร์ฟีน

เฮโรอีน เพอิดีน เป็นต้น

6.4.2 ประเภทบาร์บิทูเรต รวมทั้งยาที่มีฤทธิ์ทำนองเดียวกัน เช่น เซโคนาล

บาร์บิทัล

6.4.3 ประเภทแอลกอฮอล์ เช่น เหล้า เบียร์ วิสกี้

6.4.4 ประเภทแอมเฟตามีน เช่น แอมเฟตามีน เมทแอมเฟตามีน

6.4.5 ประเภทโคเคน เช่น ไปโคคา โคเคน

6.4.6 ประเภทกัญชา เช่น ยอดช่อดอกกัญชาตัวเมีย ยางกัญชา กัญชา

6.4.7 ประเภท Khat เช่น ใบกระท่อม ใบ Khat

6.4.8 ประเภทหลอนประสาท เช่น แอลเอสดี แมสตาซีน เห็ดเมาบางชนิด
ต้นลำโพง เมล็ดมอร์นิงกลอรี

6.4.9 ประเภทอื่น ๆ เป็นพวกที่ไม่สามารถเข้าพวกใดได้ เช่น ทินเนอร์ เบนซิน
น้ำยาล้างเล็บ ยาแก้ปวด ฯลฯ

สุพรรณิธีรเวชเจริญชัย (2557, น. 60-61) กล่าวว่า การแบ่งประเภทของสิ่งเสพติด
อาจจัดแบ่งออกตามหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ได้หลายแบบ ดังนี้

1. แบ่งตามลักษณะการออกฤทธิ์ของสิ่งเสพติดที่มีต่อร่างกาย คือ

1.1 สิ่งออกฤทธิ์กดประสาท (Depressants) ได้แก่ ฝิ่น มอร์ฟิน เฮโรอีน บาร์บิ
ทูเรต ฯลฯ เป็นต้น สิ่งเสพติดเหล่านี้ จะกดประสาทส่วนกลางหรือสมอง ทำให้ประสาทมีนงง ง่วงซึม
และหมดแรง นอกจากนี้ยังกดศูนย์ประสาทหายใจทำให้หายใจช้าลงจนถึงขั้นหยุดหายใจได้

1.2 ประเภทกระตุ้นประสาท (Stimulant) ได้แก่ ใบกระท่อม โคเคอีน แอมเฟ
ตามีน เป็นต้น สิ่งเสพติดเหล่านี้จะกระตุ้นประสาทส่วนกลางหรือสมองทำให้ประสาทตื่นตัวและกระวน
กระวาย ไม่ง่วงนอน แต่เมื่อหมดฤทธิ์ยาแล้วจะหมดแรงเพราะร่างกายไม่ได้รับการพักผ่อนและอาจจะเกิด
อาการตัวสั่น ตึงเครียดถึงกับหมดสติและอาจจะถึงขั้นเสียชีวิตได้

1.3 สิ่งออกฤทธิ์หลอนจิตประสาท (Hallucinogens) ได้แก่ กัญชา แอล.เอส.ดี.
ดี.เอ็ม.ที. เอส.ที.พี. เป็นต้น สิ่งเสพติดเหล่านี้จะทำให้เกิดประสาทหลอนเห็นภาพผิดไปจากปกติ รสสัมผัส
เปลี่ยนแปลง มีปฏิกิริยาผิดไปจากความเป็นจริงทั้งหมด

1.4 สิ่งออกฤทธิ์ที่ผสมผสานกัน (Mixed) ได้แก่ กัญชา ถ้าเสพจำนวนน้อย
จะกดประสาทอยู่ชั่วระยะหนึ่ง ต่อเมื่อเสพเพิ่มเข้าไปมากจะกลายเป็นพิษหลอนประสาทได้

2. แบ่งตามแหล่งกำเนิดของสิ่งเสพติด คือ

2.1 สิ่งเสพติดธรรมชาติ ได้แก่ สิ่งที่ได้มาจากพืช หรือพันธุ์ไม้บางชนิดโดยตรง
ที่เกิดขึ้นอยู่ตามธรรมชาติ เช่น ฝิ่น กัญชา โคเคอีน เป็นต้น รวมทั้งการนำสารจากพืชมาทำกรรมวิธีต่าง ๆ
ทางเคมี เช่น การนำฝิ่นมาทำเป็นมอร์ฟิน เฮโรอีน เป็นต้น

2.2 สิ่งเสพติดสังเคราะห์ ได้แก่ สิ่งที่ผลิตขึ้นด้วยกรรมวิธีต่าง ๆ ทางเคมี
และนำมาใช้แทนสิ่งเสพติดธรรมชาติได้ เช่น เมธาโดน เพธิดีน โฟเซฟโตน เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2558, น. 16) ในพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 โดยประกาศของกระทรวงสาธารณสุขได้ระบุชื่อยาเสพติดให้โทษทั้งหมดไว้ 104 ชนิด และวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทอีก 4 ประเภท 42 ชนิด รวม 146 ชนิด ยาเสพติดเหล่านี้ ถ้าจะแบ่งตามแหล่งกำเนิด แบ่งได้ 2 ประเภท คือ ยาเสพติดธรรมชาติ (Natural Drugs) เช่น ฝิ่น กัญชา กระช่อม และยาเสพติดสังเคราะห์ (Synthetic Drugs) เช่น เฮโรอีน แอมเฟตามีน (ยาบ้า) เซโคนาล (เหล้าแห้ง) นอกจากนี้ ยังมีการแบ่งยาเสพติดออกตามลักษณะต่าง ๆ เช่น

1. แบ่งตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ได้ระบุประเภทยาเสพติดออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

- 1.1 ประเภทที่ 1 คือ ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง เช่น เฮโรอีน
- 1.2 ประเภทที่ 2 คือ ยาเสพติดให้โทษทั่วไป เช่น มอร์ฟีน โคเคอีน ฝิ่น
- 1.3 ประเภทที่ 3 คือ ยาเสพติดให้โทษที่มียาเสพติดให้โทษประเภท 2 ผสมอยู่ เช่น ยาแก้ไอที่มีโคเคอีนผสมอยู่
- 1.4 ประเภทที่ 4 คือ สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท 1 หรือประเภท 2 เช่น อะเซติคแอนไฮโดรไรต์
- 1.5 ประเภทที่ 5 คือ ยาเสพติดที่มีได้อยู่ในประเภท 1 ถึงประเภท 4 เช่น กัญชา กระช่อม

2. แบ่งตามการออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท การแบ่งยาเสพติดตามฤทธิ์ของยาที่มีต่อร่างกาย เมื่อเสพเข้าไปสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ

- 2.1 ประเภทกดระบบประสาท (Depressants) ได้แก่ เฮโรอีน มอร์ฟีน เซโคนาล
- 2.2 ประเภทกระตุ้นประสาท (Stimulant) ได้แก่ แอมเฟตามีน กระช่อม
- 2.3 ประเภทหลอนประสาท (Hallucinogens) ได้แก่ แอล เอส ดี
- 2.4 ประเภทออกฤทธิ์หลายอย่างทั้งกดประสาท กระตุ้นประสาท และหลอนประสาท (Mixed) ได้แก่ กัญชา

2.5.3 ยาบ้า

ยาบ้า หมายถึง วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่จัดเป็นยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 1 ที่มีสารตั้งต้น ในการผลิต ได้แก่ แอมเฟตามีน เมทแอมเฟตามีน อีฟีดรีน เป็นต้น ซึ่งออกฤทธิ์กระตุ้นโดยตรงต่อระบบประสาทส่วนกลางและทำให้เกิดผลต่อร่างกาย จิตใจ ทั้งเฉียบพลันและเรื้อรัง (นิรนาท แสนสา, 254, น. 19) และจากผลการวิจัยเกี่ยวกับยาบ้า พบว่า ยาบ้ามีคุณสมบัติเป็นยากระตุ้นประสาท มีผลกระทบต่อระบบสมองส่วนกลาง โดยไปทำลายสมองทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางความรู้สึก อารมณ์และพฤติกรรม (AHCP, 2005) และเมื่อร่างกายได้รับยาบ้าเข้าไปในปริมาณที่มากเพียงพอ ยาบ้าจะออกฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาทส่วนกลาง เช่น การใช้แอมเฟตามีนในปริมาณ 50 มิลลิกรัมต่อวันติดต่อกัน 3 วัน

อาจกระตุ้นให้เกิดอาการโรคจิต รู้สึกว่ามีคนคอยติดตามตนเองอยู่ คิดว่าคนอื่นจะมาทำร้ายตน มีการรับรู้เกี่ยวกับการมองที่ผิดไปเกิดภาพหลอนและมองเห็นสิ่งต่าง ๆ บิดเบือน อาการที่เกิดจากยาบ้านี้ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอแต่ที่เกิดขึ้นบ่อยมากก็คือความหวาดกลัว ความกังวล ซึมเศร้า และเมื่อมีการขับยาบ้าออกจากร่างกาย ก็มีจะมีอาการที่เรียกว่าอาการดเสพหรือถอนยา โดยมีอาการเซื่องซึม ง่วงเหงา โกรธง่าย ปวดเมื่อยตามเนื้อตัว มีความรู้สึกอยากยา และบางครั้งอาจมีอาการซึมเศร้าอย่างหนัก จนอาจมีแนวโน้มคิดฆ่าตัวตายหรือทำร้ายผู้อื่นได้

ยาบ้ามีฤทธิ์ต่อระบบต่าง ๆ ของร่างกาย ดังนี้ 1) ฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลาง ยาบ้าออกฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาทส่วนกลาง ลดความง่วงซึมทำให้นอนไม่หลับมีการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ ทำให้ครึกครื้น รื่นเริง เป็นสุข ไม่เหนื่อย แต่ถ้าได้รับยามากจะเกิดอาการมึนงง อาจเกิดภาวะตื่นกลัว และภาวะโรคจิตได้ 2) ฤทธิ์ต่อระบบหัวใจและหลอดเลือด ยาบ้าทำให้เกิดอาการต่าง ๆ คือ ปวดศีรษะ หนาวสั่น จังหวะการเต้นของหัวใจผิดปกติ เจ็บหน้าอก ความดันโลหิตสูงขึ้นหรือต่ำลงการไหลเวียนโลหิต อาจล้มเหลว 3) ฤทธิ์ต่อระบบทางเดินหายใจ ทำให้อัตราการหายใจสูง และจังหวะการหายใจไม่ปกติ 4) ฤทธิ์ต่อระบบทางเดินอาหาร อาการที่พบ คือ ปากแห้ง การรับรู้รสผิดปกติ ไม่อยากอาหาร คลื่นไส้ อาเจียน ท้องเสีย เป็นตะคริวในช่องท้อง อาจเกิดอาการชักและโลหิตคั่งในสมอง 5) ฤทธิ์ต่อระบบอื่น ๆ ความรู้สึกทางเพศไร้สมรรถภาพชั่วคราว การได้รับยาบ้าอย่างต่อเนื่อง ในระยะหนึ่งหรือจากการใช้เป็นประจำจนเกินขนาดทำให้มีผลกระทบต่อร่างกายมาก มีอาการอยู่ไม่สุข เวียนศีรษะ มีการสั่น อากัปกริยาผิดปกติ หากร่างกายได้รับยาในขนาดที่เหมาะสมจะมีผลให้จิตใจแจ่มใส เกิดอาการตื่นตัว ขยัน คึกคัก ไม่ง่วง มีจิตใจจดจ่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพิ่มขึ้น ลดความอ่อนล้า เพิ่มพลังงาน เพิ่มอารมณ์ทางเพศ กระตุ้นให้มีการพูด การเขียน การทำงานกระฉับกระเฉง นอกจากนี้อาจลดอาการ แนนงมุก รักษาอาการ หอบหืดและโรคบางโรคได้ (ภาณุพงศ์ จิตะสมบัติ, 2541, น. 27)

จากฤทธิ์ยาบ้าดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ถ้ามีการใช้ยาบ้าในปริมาณที่น้อย ย่อมก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้เสพยาบ้าไปได้สักระยะหนึ่ง ในระยะยาวที่มีการเพิ่มปริมาณมากขึ้นก็จะทำให้ผู้เสพยาบ้ามีอาการติดยาทั้งด้านร่างกายและจิตใจ การให้ผู้เสพยาบ้าสามารถเลิกเสพยาบ้าได้นั้น จึงต้องให้การบำบัดรักษาทั้งในด้านร่างกายและจิตใจควบคู่กันไป

2.5.3.1 ส่วนประกอบและลักษณะของยาบ้า

ยาบ้า เป็นสารสังเคราะห์ที่ผลิตขึ้นโดยแรกเริ่มใช้สารตั้งต้นที่เรียกว่า แอมเฟตามีน (Amphetamine) เป็นส่วนประกอบหลักในการผลิตต่อมาได้มีการพัฒนาสูตรของการผลิตยาบ้าที่แตกต่างกันออกไป ปัจจุบันยาบ้ามีส่วนผสมทางเคมีที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาททั้งหมด 6 สูตร เรียงลำดับจากการตรวจพิสูจน์พบจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ใช้เมทแอมเฟตามีนผสมกับคาเฟอีน 2) ใช้เมทแอมเฟตามีนผสมกับอีฟีดรีนและคาเฟอีน 3) ใช้เมทแอมเฟตามีนอย่างเดียว 4) ใช้อีฟีดรีนผสมกับคาเฟอีน 5) ใช้แอมเฟตามีนซัลเฟตผสมกับอีฟีดรีนและคาเฟอีน 6) ใช้คาเฟอีนอย่างเดียว

ซึ่งส่วนใหญ่ยาบ้ำจะใส่เมทแอมเฟตามีนผสมเข้าไป

การพัฒนาาระบบข้อมูล (2540, น. 10-15) ลักษณะของยาบ้ำมีการเปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ ทั้งสี ขนาด น้ำหนัก และสัญลักษณ์ สีของเม็ดยาบ้ำมีทั้งสีเข้มและสีอ่อน รวมทั้งหมดมี 27 สี แต่มีสีหลัก ๆ อยู่ประมาณ 5 สี ได้แก่ สีเหลือง เขียว น้ำตาล ส้ม ม่วง ขนาดของเม็ดยาบ้ำ พบว่ามีความหนาตั้งแต่ 2.7 มิลลิเมตรขึ้นไปและมีเส้นผ่าศูนย์กลางหลายขนาด นอกจากนี้ยาบ้ำยังมีมากกว่า 20 สัญลักษณ์ ขึ้นอยู่กับกลุ่มผู้ผลิตส่วนผสมของการผลิต การแบ่งแยกขั้นตอนของการผลิตคุณภาพ การบรรจุและแต่งฤทธิ์

ส่วนประกอบและลักษณะของเม็ดยาบ้ำดังกล่าวสที่ที่มีการผลิตที่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นถึงระบบการผลิตเม็ดยาบ้ำที่มีการแข่งขันกัน เพื่อจูงใจและโฆษณาให้ผู้เสพยาบ้ำหันมาใช้ยาบ้ำที่ตนเองผลิต ซึ่งมีสีสันและรสชาติที่แปลกใหม่

2.5.3.2 ลักษณะการเสพยาบ้ำ

วิธีการเสพยาบ้ำ มี 3 วิธี ได้แก่ 1) การกินหรือกลืน เป็นลักษณะการใช้อย่างเดียวโดยการกิน ครั้งละเศษหนึ่งส่วนสี่ ครึ่งเม็ด หรือ 1 เม็ด/ครั้ง การเสพยาบ้ำและกินจะออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทเข้าผ่านกระบวนการซึมซับเข้าสู่ร่างกาย เมื่อผ่านตับจะทำหน้าที่ดูดซึมซับฤทธิ์ของยาบ้ำไว้มาก่อนเข้าสู่อวัยวะส่วนอื่น ๆ และสมองต่อไป 2) การฉีด เป็นลักษณะของการใช้อย่างเดียวโดยวิธีการฉีดเข้าเส้นเลือดดำ ใช้ปริมาณยาบ้ำครั้งละ 1 เม็ด ใส่ลงในช้อนแล้วเติมน้ำเข้าไป จากนั้นเผาไฟให้เม็ดยาบ้ำละลายหรือใช้วิธีบิดยาบ้ำให้ละลายในน้ำแล้วจึงฉีดเข้าเส้นเลือดดำ การออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทจะเร็วกว่าแบบวิธีกิน เนื่องจากการซึมซับเข้าสู่ร่างกายและการออกฤทธิ์ทางสมองใช้เวลาเร็วเป็นนาที 3) การสูบหรือสูด เป็นลักษณะการใช้อย่างเดียวโดยวิธีการสูบหรือสูดไอรระเหยจากการเผายาบ้ำ และการสูบไอรระเหยของเม็ดยาบ้ำผ่านน้ำหรือกระดาษฟรอยด์ การเสพยาบ้ำแบบสูบหรือสูดไอรระเหยจะออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทรวดเร็วกว่าใช้วิธีอื่น ๆ เพราะกระบวนการซึมซับเข้าสู่ร่างกายและออกฤทธิ์ทางสมองใช้เวลารวดเร็วเป็นวินาที ซึ่งเป็นที่นิยมในหมู่ผู้เสพยาบ้ำในปัจจุบัน เพราะรวดเร็วกว่าสะดวกสบายและให้ผลทันใจ (การพัฒนาาระบบข้อมูล, 2540, น. 10-15)

ยาบ้ำมีการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วและได้รับความนิยมในหมู่ผู้เสพยาบ้ำที่เริ่มต้นเสพยาบ้ำมากที่สุด เพราะเป็นยาเม็ดที่พกพาได้สะดวกและเสพได้ง่ายและฤทธิ์ของยาบ้ำที่มีความรุนแรงแตกต่างกันไปตามสารเคมีต่าง ๆ ที่นำมาผลิต โดยเฉพาะฤทธิ์ของยาบ้ำที่ทำให้ผู้เสพมีความตื่นตัว ครึกครื้น รื่นเริง ไม่เหน็ดเหนื่อย จึงทำให้เป็นที่ต้องการของผู้ที่ชอบความสนุกสนานและนำไปสู่การเป็นผู้ใช้และติดยาบ้ำในที่สุดโดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นและกลุ่มผู้ใช้แรงงาน ซึ่งในการแก้ไขปัญหาคาการติดยาบ้ำดังกล่าว ส่วนหนึ่งคือการแก้ไขให้ผู้ติดยาบ้ำเลิกติดยาบ้ำให้ได้ ดังนั้นการที่จะเข้าใจปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติดให้โทษ (ยาบ้ำ) ของเด็กและเยาวชน

ในเขตอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยจึงต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของ ยาเสพติดที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนี้ด้วย

2.5.4 การแพร่ระบาดของยาเสพติด

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม บ่งชี้ถึงปัญหาของยาเสพติดในประเทศไทยเป็นปัญหาที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ จนอาจจะกล่าวได้ว่า ในปัจจุบันมีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดเกิดขึ้นทั่วทุกจังหวัดของประเทศไทยปัญหาเหล่านี้กำลังได้รับความสนใจ เอาใจใส่จากผู้รับผิดชอบ ทั้งฝ่ายการเมือง ข้าราชการประจำ และองค์กรเอกชนหลายองค์กรด้วยกันอย่างไม่เคยมีมาก่อน เพราะปัญหาเหล่านี้ ไม่ใช่ปัญหาเฉพาะบุคคล หรือเฉพาะชุมชนเท่านั้น แต่เป็นปัญหาที่หากไม่ได้รับการแก้ไขจะทำให้สังคมโดยรวมรวมพิกลพิการไปด้วยเพราะสมาชิกในสังคมนั้นติดยาเสพติดเป็นส่วนใหญ่ ท่านทั้งหลายคงจะปฏิเสธความรับผิดชอบร่วมกันไม่ได้ว่าในที่สุดคนรอบข้างของท่านส่วนใหญ่จะเป็นผู้ติดยาเสพติดและสักวันหนึ่งคนในครอบครัวของท่าน หากไม่มีภูมิคุ้มกันที่ดีพอกับครอบครัวที่อบอุ่น อาจตกเป็นทาสของยาเสพติด ไม่วันใดก็วันหนึ่งอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นทุก ๆ คนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว ซึ่งครอบครัวก็เป็นส่วนหนึ่งของชุมชนต้องถือเป็นหน้าที่โดยตรงที่จะร่วมมือกัน ศึกษาหาความรู้ถึงพิษภัยของยาเสพติดให้คำแนะนำบุตรหลานหรือวัยรุ่นซึ่งจัดว่าเป็นกลุ่มเสี่ยงให้ทราบถึงกลยุทธ์ต่าง ๆ ของผู้ขายยาเสพติด ตลอดจนการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับบุตรหลานทั้งหลายด้วยการทำให้ครอบครัวอบอุ่นด้วยวิธีการต่าง ๆ หากหน่วยเล็ก ๆ ของสังคม โดยเริ่มจากแต่ละครอบครัวของพวกเราก่อน ย่อมจะมีพลังในการต่อต้านการแพร่ระบาดของยาเสพติดในปัจจุบันได้อย่างยอดเยี่ยม และจะเป็นชัยชนะอย่างถาวรตลอดไปด้วย

2.5.4.1 สำหรับวิธีการลดการแพร่ระบาดของยาเสพติดอีกวิธีการหนึ่ง คือ การแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งซื้อขาย ตลอดจนแหล่งเสพหรือมั่วสุมของผู้ติดยาเสพติดให้เจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เช่น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหรือสำนักงาน ป.ป.ส. ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่ประสานงานด้านยาเสพติดทั่วประเทศ

1) จากสถานการณ์ในปัจจุบัน พบว่า มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่างกว้างขวาง และรุนแรงมากขึ้นก่อให้เกิดความสูญเสียกับประเทศชาติหลายด้านด้วยกัน ทั้งด้านกำลังคน ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านการเมือง การปกครอง รัฐบาลได้ตระหนักถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจึงได้มีการกำหนดนโยบายเร่งด่วน เพื่อจะลดการระบาดและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยใช้กลยุทธ์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมกันแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของยาเสพติดภายในประเทศ รวมทั้งใช้มาตรการทางกฎหมายอย่างเฉียบขาดกับผู้ที่ทำให้เกิดในการค้ายาเสพติดและผู้เสพยาเสพติด เป็นต้น และจากการประเมินสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด พบว่า ยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดอย่างมากในประเทศไทย ได้แก่ เฮโรอีน และยาบ้า (แอมเฟตามีน) พื้นที่ที่มีปัญหาเฮโรอีนรุนแรง ได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ส่วนการแพร่ระบาดของยาบ้ามีมากในภาคกลาง โดยเฉพาะ

ในกลุ่มนักเรียน/นักศึกษา และจากการรวบรวมสถิติของสำนักงาน ป.ป.ส. พบว่า ปี พ.ศ. 2533 มีนักเรียน/นักศึกษา สมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษา จำนวน 447 คน และมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี จนในปี พ.ศ. 2540 พบว่า มีจำนวนถึง 6,542 คน และจากสถิติข้อมูลผู้เข้ารับการบำบัดรักษา พบว่าในช่วงปี พ.ศ. 2535-2543 การแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มนักศึกษามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และคาดว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 เป็นต้นไป มีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นจากการสำรวจเพื่อประมาณการ จำนวนนักเรียน/นักศึกษาที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ถึงปริญญาตรี ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทยในปี พ.ศ. 2542 โดยสำนักวิจัย เอแบคโพลล์ พบว่า จากนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 5,365,942 คน ทั่วประเทศมีนักเรียน/นักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดถึง 663,290 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 12.40 โดยการเข้าไปเกี่ยวข้องจะเป็นไปในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1) เป็นผู้ใช้ยาเสพติด 285,866 คน (5.80%)
- 1.2) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการใช้ 143,607 คน (2.70%)
- 1.3) เป็นผู้ติดยาเสพติด 80,819 คน (1.50%)
- 1.4) เป็นผู้ค้ายาเสพติด 56,499 คน (1.10%)
- 1.5) เป็นผู้ติดตาม และค้ายาเสพติด 50,442 คน (0.94%)
- 1.6) เป็นผู้ใช้ และค้ายาเสพติด 6,057 คน (0.85%)

2) สำหรับยาเสพติดที่นักเรียน / นักศึกษาที่เป็นผู้ใช้เข้าไปเกี่ยวข้องกับส่วนใหญ่ ได้แก่ ยาบ้า (54.80%) รองลงมา เป็นกัญชา (20.00%) และสารระเหย (18.10%) ตามลำดับโดยคิดเป็นร้อยละของผู้เข้าไปเกี่ยวข้องกับนักเรียน/นักศึกษา ทั้งหมดเท่ากับ 7.1, 2.8 และ 2.6 ตามลำดับในส่วนที่เกี่ยวข้องในฐานะผู้ติดตาม พบว่า ส่วนใหญ่ติดยาบ้า (40.60%) รองลงมา คือ สารระเหย และกัญชา (18.00%) ตามลำดับ

สรุปได้ว่า จากข้อมูลดังกล่าวได้แสดงให้เห็นว่ามีการแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่างรุนแรงในกลุ่มนักเรียน/นักศึกษาและมีพัฒนาการของยาเสพติดทั้งในด้านความต้องการและการผลิต นอกจากนี้ยังมีปัจจัยแวดล้อมอื่นที่มีส่วนที่จะเอื้ออำนวยต่อการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มนักเรียน/นักศึกษา ก็คือพัฒนาการของวัยรุ่นภายใต้วัฒนธรรมใหม่ปัจจุบันแนวโน้มสังคมวัฒนธรรมชี้ให้เห็นว่ากระแสวัฒนธรรมใหม่ที่มากับเทคโนโลยีสื่อสารที่เจริญก้าวหน้า รวมทั้งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เช่น นิตยสารวารสาร หนังสือโฆษณาต่าง ๆ การสื่อสารโดยผ่านคอมพิวเตอร์ ได้แก่ อินเทอร์เน็ต และสื่อ สถานบันเทิงและแหล่งบันเทิงต่าง ๆ มีผลกระทบต่อกลุ่มวัยรุ่นและมีส่วนสำคัญที่เป็นตัวผลักดันให้สัมผัสใกล้ชิดกับปัญหา ยาเสพติดมากยิ่งขึ้น

2.5.5 สาเหตุของการแพร่ระบาดของยาเสพติด

2.5.5.1 สาเหตุที่เกิดจากความไม่รู้เท่าไม่ถึงการณ์

1) ออยากทดลอง เกิดจากความอยากรู้อยากเห็นซึ่งเป็นนิสัยของคนโดยทั่วไป และโดยที่ไม่คิดว่าตนจะติดสิ่งเสพติดนี้ได้ จึงไปทำการทดลองใช้สิ่งเสพติดนั้นในการทดลองใช้ครั้งแรก ๆ อาจมีความรู้สึกดีหรือไม่ดีก็ตามถ้ายังไม่ติดสิ่งเสพติดนั้น ก็อาจประมาทไปทดลองใช้สิ่งเสพติดนั้นอีก จนในที่สุดก็ติดสิ่งเสพติดนั้น หรือถ้าไปทดลองใช้สิ่งเสพติดบางชนิด เช่น เฮโรอีน แม้จะเสพเพียงครั้งเดียว ก็อาจทำให้ติดได้

2) ความคึกคะนอง คนบางคนมีความคึกคะนอง ชอบพูดอวดเก่งเป็นนิสัย โดยเฉพาะวัยรุ่นหนุ่มจะมีนิสัยดังกล่าว คนพวกนี้อาจแสดงความเก่งกล้าของตนในกลุ่มเพื่อนโดยการแสดง การใช้สิ่งเสพติดชนิดต่าง ๆ เพราะเห็นแก่ความสนุกสนาน ตื่นเต้น และให้เพื่อนฝูงยอมรับว่าตนเก่ง โดยมีได้คำนึงถึงผลเสียหายหรืออันตรายที่จะเกิดขึ้นในภายหลังแต่อย่างไรในที่สุดตนเองก็กลายเป็นคนติดสิ่งเสพติดนั้น

3) การชักชวนของคนอื่น อาจเกิดจากการเชื่อตามคำชักชวนโฆษณาของผู้ขายสินค้าที่เป็นสิ่งเสพติดบางชนิด เช่น ยากระตุ้นประสาทต่าง ๆ ยาขยัน ยาม้า ยาบ้า เป็นต้น โดยผู้ขายโฆษณาสรรพคุณของสิ่งเสพติดนั้นว่า มีคุณภาพดีสารพัดอย่าง เช่น ทำให้มีกำลังวังชาทำให้มีจิตใจแจ่มใส ทำให้มีสุขภาพดี ทำให้มีสติปัญญาดี สามารถรักษาโรคได้บางชนิด เป็นต้น ผู้ที่เชื่อคำชักชวนโฆษณาดังกล่าวจึงไปซื้อตามคำชักชวนของเพื่อนฝูง ซึ่งโดยมากเป็นพวกที่ติดสิ่งเสพติดนั้นอยู่แล้วด้วยความเกรงใจเพื่อนหรือเชื่อเพื่อนหรือต้องการแสดงว่าตัวเองเป็นพวกเดียวกับเพื่อนจึงใช้สิ่งเสพติดนั้น

2.5.5.2 สาเหตุที่เกิดจากการถูกหลอกลวง

ปัจจุบันนี้มีผู้ขายสินค้าประเภทอาหาร ขนม หรือเครื่องดื่มบางรายใช้สิ่งเสพติดผสมลงในสินค้าที่ขายเพื่อให้ผู้ซื้อสินค้านั้นไปรับประทานเกิดการติด อยากมาซื้อไปรับประทานอีกซึ่งในกรณีนี้ผู้ซื้ออาหารนั้นมารับประทานจะรู้สึกที่ตนเองเกิดการติดสิ่งเสพติดขึ้นแล้วรู้แต่เพียงว่าอยากรับประทาน อาหาร ขนม หรือเครื่องดื่มที่ซื้อจากร้านนั้น ๆ กว่าที่จะทราบก็ต่อเมื่อตนเองรู้สึกผิดสังเกตุต่อความต้องการจะซื้ออาหารจากร้านนั้นมารับประทานหรือต่อเมื่อมีอาการเสพติดรุนแรงและมีสุขภาพเสื่อมลง

2.5.5.3 สาเหตุที่เกิดจากความเจ็บป่วย

คนที่มีอาการเจ็บป่วยทางกายเกิดขึ้นเพราะสาเหตุต่าง ๆ เช่น ได้รับบาดเจ็บรุนแรง เป็นแผลเรื้อรัง มีความเจ็บปวดอยู่เป็นประจำเป็นโรคประจำตัวบางอย่าง เป็นต้น ทำให้ได้รับความทุกข์ทรมานมากหรือเป็นประจำ จึงพยายามแสวงหาวิธีที่จะช่วยเหลือนตนเองให้พ้นจากความทุกข์ทรมานนั้น ซึ่งวิธีหนึ่งที่ทำได้ง่าย คือ การรับประทานยาที่มีฤทธิ์ระงับอาการเจ็บปวดนั้นได้ ซึ่งไม่ใช่เป็นการรักษาที่เป็นต้นเหตุของความเจ็บป่วย เพียงแต่ระงับอาการเจ็บปวดให้หมดไป หรือลดน้อยลงได้ชั่วขณะ

เมื่อฤทธิ์ยาหมดไปก็จะกลับมาเจ็บปวดใหม่ผู้ป่วยก็จะใช้ยานั้นอีก เมื่อทำเช่นนี้ไปนาน ๆ เกิดอาการติดยานั้นขึ้น ผู้ที่มีจิตใจไม่เป็นปกติ เช่น มีความวิตกกังวล เครียด มีความผิดหวังในชีวิต มีความเศร้า สลดเสียใจ เป็นต้น ทำให้สภาวะจิตใจไม่เป็นปกติจนเกิดการป่วยทางจิตขึ้นจึงพยายามหายาหรือสิ่งเสพติดที่มีฤทธิ์สามารถคลายความเครียดจากทางจิตได้ชั่วขณะหนึ่งมารับประทานแต่ไม่ได้รักษาที่ต้นเหตุ เมื่อยาหมดฤทธิ์จิตใจก็จะกลับเครียดอีกและผู้ป่วยก็จะเสพสิ่งเสพติด ถ้าทำเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ ก็จะทำให้ผู้นั้นติด ยาเสพติดในที่สุด การไปซื้อยามารับประทานเองโดยไม่ทราบสรรพคุณยาที่แท้จริง ขนาดยาที่ควรรับประทาน การรับประทานยาเกินจำนวนกว่าที่แพทย์ได้สั่งไว้ การรับประทานยาบางชนิดมากเกินไปจนเกินไป หรือรับประทานติดต่อกันนาน ๆ บางครั้งอาจมีอาการถึงตายได้ หรือบางครั้งทำให้เกิดการเสพติดยานั้นได้

2.5.5.4 สาเหตุอื่น ๆ

การอยู่ใกล้แหล่งขาย หรือใกล้แหล่งผลิต หรือเป็นผู้ขาย หรือผู้ผลิตเอง จึงทำให้มีโอกาสติดสิ่งเสพติดให้โทษนั้นมากกว่าคนทั่วไป เมื่อมีเพื่อนสนิทหรือพี่น้องที่ติดสิ่งเสพติดอยู่ ผู้นั้นย่อมได้เห็นวิธีการเสพของผู้ที่อยู่ใกล้ชิด รวมทั้งได้เห็นพฤติกรรมต่าง ๆ ของเขาด้วยและยังอาจได้รับคำแนะนำหรือชักชวนจากผู้เสพด้วยจึงมีโอกาสติดได้ คนบางคนอยู่ในสภาพที่มีปัญหา เช่น ว่างาน ยากจน ค่าใช้จ่ายเพิ่มโดยมีรายได้ลดลง หรือคอกที่มีหนี้สินมาก ฯลฯ เมื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ไม่ได้ก็หันไปใช้สิ่งเสพติดช่วยผ่อนคลายนความรู้สึกในความทุกข์ยากต่าง ๆ เหล่านี้ แม้จะรู้ว่าเป็นชั่วครู่ช่วยยามก็ตาม เช่น กลุ่มใจที่เป็นหนี้คนอื่น ก็ไปกินเหล้า หรือสูบบุหรี่ให้เมาเพื่อที่จะได้ลืมเรื่องหนี้สิน บางคนต้องการรายได้เพิ่มขึ้น โดยพยายามทำงานให้หนักและมากขึ้นทั้ง ๆ ที่ร่างกายอ่อนเพลียมากจึงรับประทานยากระตุ้นประสาทเพื่อให้งานสามารถทำงานต่อไปได้ เป็นต้น ถ้าทำอยู่เป็นประจำทำให้ติดสิ่งเสพติดนั้นได้ การเลียนแบบการที่ไปเห็นผู้ที่ตนสนิทสนมรักใคร่หรือเพื่อน จึงเห็นว่าเป็นสิ่งน่าลอง เป็นสิ่งโก้เก๋ เป็นสิ่งแสดงความเป็นพวกเดียวกันจึงไปทดลองใช้สิ่งเสพติดนั้นจนติด คนบางคนมีความผิดหวังในชีวิตตนเอง ผิดหวังในชีวิตครอบครัว หรือผิดหวังในชีวิตสังคม เพื่อเป็นการประชดตนเองหรือคนอื่น จึงไปใช้สิ่งเสพติดจนติดทั้ง ๆ ที่ทราบว่าเป็นสิ่งไม่ดีก็ตาม

2.5.5.5 สาเหตุด้านสภาพแวดล้อม

การเป็นพื้นที่ผลิต เนื่องจากประเทศไทยมีส่วนที่ติดกับพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำซึ่งเป็นแหล่งผลิตยาเสพติดที่สำคัญของโลกแห่งหนึ่ง จึงทำให้ไทยมีส่วนในการผลิตยาเสพติดประเภทฝิ่นและเฮโรอีน ซึ่งผลิตมากในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ นอกจากนั้นแล้วในปัจจุบันยังมีการผลิตยาบ้าในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำด้วย ยาเสพติดที่มีการผลิตในประเทศไทยอีกชนิดหนึ่งคือ กัญชา ซึ่งมีมากในภาคอีสาน อย่างไรก็ตาม สำหรับการเป็นแหล่งผลิตของประเทศไทยนั้น ในปัจจุบันได้ลดปริมาณลงอย่างมาก โดยเฉพาะฝิ่น เฮโรอีน และกัญชา จนอยู่ในระดับที่สามารถควบคุมได้ในส่วนของการผลิตยาบ้าได้มีการย้ายแหล่งผลิตไปอยู่ในประเทศเพื่อนบ้านเป็นส่วนใหญ่

1) การเป็นพื้นที่การค้า ประเทศไทยมีการค้ายาเสพติดที่สำคัญ 3 ชนิด คือ การค้าเฮโรอีน การค้ากัญชา การค้ายาบ้า การค้าเฮโรอีนกระจายอยู่บริเวณพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย บริเวณที่ติดกับสามเหลี่ยมทองคำ พื้นที่ กรุงเทพฯ ภาคใต้ และชายงานต่างประเทศ ซึ่งเชื่อมโยงกับชายงานภายในประเทศ รวมทั้งชนกลุ่มน้อยในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ เฮโรอีนส่วนใหญ่จะถูกลำเลียงไปยังต่างประเทศแต่บางส่วนจำหน่ายในตลาดภายในประเทศไทย ในปัจจุบัน เครือข่ายการค้าเฮโรอีนถูกเจ้าหน้าที่จับกุมและทำลายลงได้หลายเครือข่าย บางกลุ่มหยุดดำเนินการ บางกลุ่มไปค้ายาบ้าแทนการค้ากัญชาอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรุงเทพฯ ภาคใต้ พื้นที่ดำเนินการส่วนใหญ่อยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กัญชาที่รวบรวมได้จะส่งออกไปต่างประเทศเป็นหลัก ปัจจุบันกล่าวได้ว่าการค้ากัญชาลดน้อยลงมาก กลุ่มผู้ค้าจะไปดำเนินการในประเทศเพื่อนบ้าน การค้าในประเทศส่วนใหญ่เพื่อใช้เสพภายในประเทศการค้ายาบ้า ยาบ้าได้แพร่กระจายอยู่ในทุกภูมิภาค ผู้ค้ามีกระจายอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับรายใหญ่ ระดับกลาง และระดับย่อยในพื้นที่แพร่ระบาด เครือข่ายการค้ายาบ้าไม่มีการจัดองค์กรที่ชัดเจนเหมือนกับเฮโรอีนและกัญชา แม้แต่นักค้ารายย่อยบางครั้งก็สามารถไปจัดหายาเสพติดจากพื้นที่ผลิตบริเวณสามเหลี่ยมทองคำครั้งละเป็นปริมาณมากได้

2) การเป็นพื้นที่แพร่ระบาด ยาเสพติดที่แพร่ระบาดในประเทศไทย ประกอบด้วยฝิ่น เฮโรอีน กัญชา ยาบ้า สารระเหย โคเคน ยาไอ และวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทบางชนิด เช่น จำพวกยานอนหลับ อย่างไรก็ตาม กล่าวสำหรับการแพร่ระบาดแล้ว ตัวยาหลัก คือ ฝิ่น เฮโรอีน กัญชา ยาบ้า สารระเหย โคเคน เอ็กซ์ตาซี ยาเค โดยฝิ่น และเฮโรอีน เคยเป็นยาเสพติดที่แพร่ระบาดรุนแรงในอดีต แต่ปัจจุบันลดระดับลง ฝิ่นยังคงมีแพร่ระบาดเฉพาะกลุ่มชาวเขา เฮโรอีนแพร่ระบาดในกลุ่มผู้เสพเดิมตัวยาที่แพร่ระบาดและมีปัญหาในระดับรุนแรง คือ ยาบ้า ซึ่งแพร่กระจายเป็นวงกว้าง โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชน นักเรียน/นักศึกษา สำหรับโคเคน เอ็กซ์ตาซี และยาเค การแพร่ระบาดจำกัดอยู่เฉพาะกลุ่มเยาวชน ผู้ใช้ในสถานบันเทิงและกลุ่มวัยรุ่นที่ฐานะดี ส่วนสารระเหยจะแพร่ระบาดในกลุ่มเด็กนอกสถานศึกษา ส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การเป็นทางผ่านยาเสพติด การที่ประเทศไทยมีส่วนที่ติดกับสามเหลี่ยมทองคำและการคมนาคมภายในประเทศมีความสะดวก โดยเฉพาะการขนส่งทางบกและทางอากาศจึงมีการลักลอบลำเลียงยาเสพติด ทั้งที่ภายในประเทศและไปต่างประเทศโดยเฉพาะการลักลอบลำเลียงเฮโรอีนไปต่างประเทศ เช่น อเมริกา ออสเตรเลีย และยุโรป นอกจากนั้นแล้วยังมีการลักลอบลำเลียงกัญชาจากทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือมายังกรุงเทพฯ ส่งไปต่างประเทศโดยทางเรือหรือส่งลงทางใต้ไปยังประเทศมาเลเซียและต่อไปยังประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ญี่ปุ่น อเมริกา และประเทศในยุโรปบางประเทศ

2.5.6 สถานการณ์ปัญหายาเสพติด

ในระยะเวลาเกือบ 10 ปีที่ผ่านมา รัฐบาลมีนโยบายเกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติดมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งมาตรการประกาศสงครามกับยาเสพติด มาตรการในเชิงป้องกันโดยใช้ยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด การสร้างพลังทางสังคม พลังชุมชนเอาชนะยาเสพติด ฯลฯ การดำเนินการดังกล่าวทำให้ปัญหาเสพติดลดความรุนแรงลงได้ในระยะสั้นเห็นได้จากตัวเลขและสถิติจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.5.6.1 ในปัจจุบันสถานการณ์ปัญหาเสพติดมีแนวโน้มการขยายตัวที่สูงขึ้น และมีความรุนแรงมากขึ้นเห็นได้ชัดจากข้อมูลของศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ (ศพส.) พบว่าในแต่ละปีมีผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากปี พ.ศ. 2550 มีผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดต่ำกว่า 5 แสนคน และในปัจจุบันปี พ.ศ. 2563 มีผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพิ่มขึ้นถึง 1.3 ล้านคน คิดเป็นอัตราส่วน จำนวน 19 คน/1,000 คน

2.5.6.2 เมื่อพิจารณาจากการแพร่ระบาดของปัญหาเสพติด พบว่ามี 31 จังหวัดที่มีการแพร่ระบาดของปัญหาเสพติดขณะที่ในระดับอำเภอ พบว่า มี 338 อำเภอ และมองลึกลงไปในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน จะพบว่า มีถึง 60,584 หมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีการแพร่ระบาดของปัญหาเสพติดมาจากหมู่บ้าน/ชุมชน ทั้งหมด 84,302 หมู่บ้าน/ชุมชน

2.5.6.3 สำหรับกลุ่มประชากรที่มีปัญหาเกี่ยวข้องกับยาเสพติดมากที่สุดอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 15-19 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.1 และช่วงอายุระหว่าง 20-24 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.0 ตามลำดับ และจากการสำรวจ พบว่า กลุ่มอาชีพที่เสี่ยงมากที่สุดในการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ก็คือ กลุ่มอาชีพรับจ้างและผู้ที่ย่างงาน

2.6 บริบททั่วไป

2.6.1 ประวัติความเป็นมาของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์

ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์ เดิมชื่อศาลจังหวัดกาฬสินธุ์แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว ได้เปิดทำการเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2549 โดยอาศัยอำนาจตามพระราชกฤษฎีกากำหนดวันเปิดทำการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2548 พร้อมกับศาลเยาวชนฯ อื่นอีก 9 แห่ง ประกอบด้วย

- 2.6.1.1 ศาลจังหวัดน่านแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว
- 2.6.1.2 ศาลจังหวัดพัทลุงแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว
- 2.6.1.3 ศาลจังหวัดมุกดาหารแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว
- 2.6.1.4 ศาลจังหวัดเลยแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว
- 2.6.1.5 ศาลจังหวัดสกลนครแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว
- 2.6.1.6 ศาลจังหวัดสมุทรสงครามแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว
- 2.6.1.7 ศาลจังหวัดหนองคายแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว
- 2.6.1.8 ศาลจังหวัดอุตรดิตถ์แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว
- 2.6.1.9 ศาลจังหวัดอุทัยธานีแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

2.6.2 สถานที่ตั้ง

ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์เดิมตั้งอยู่อาคารศาลจังหวัดกาฬสินธุ์ ถนนกาฬสินธุ์ ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้อาคารศาลจังหวัดกาฬสินธุ์ส่วนหนึ่งเป็นห้องธุรการและห้องพิจารณาคดี รวมทั้งห้องสืบพยานเด็กและห้องผู้พิพากษาหัวหน้าศาลฯ ห้องผู้พิพากษาและห้องผู้พิพากษาสมทบ

ต่อมาเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2555 ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์ได้ย้ายอาคารที่ทำการศาลมาที่ อาคารศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์ ถนนสนามบิน ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีลักษณะเป็นอาคารสูง 3 ชั้น 4 บัลลังก์

2.6.3 อัตรากำลังและบุคลากร

อัตรากำลังและบุคลากรศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์ มีจำนวนทั้งสิ้น 62 คน ประกอบด้วย

- 2.6.3.1 ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล จำนวน 1 คน
- 2.6.3.2 ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะ จำนวน 1 คน
- 2.6.3.3 ผู้พิพากษา จำนวน 1 คน
- 2.6.3.4 ผู้พิพากษาสมทบ จำนวน 23 คน

- 2.6.3.5 ผู้ประนีประนอม จำนวน 14 คน
- 2.6.3.6 ข้าราชการศาลยุติธรรม จำนวน 17 คน
- 2.6.3.7 พนักงานราชการ จำนวน 1 คน
- 2.6.3.8 พนักงานขับรถ จำนวน 2 คน
- 2.6.3.9 พนักงานจ้างเหมาบริการ จำนวน 2 คน

2.6.4 เจตนารมณ์ของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์

- 2.6.4.1 เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชน (ในส่วนของคดีอาญา)
 - 1) เด็ก หมายความว่า บุคคลอายุเกิน 14 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่เกิน 15 ปีบริบูรณ์
 - 2) เยาวชน หมายความว่า บุคคลอายุเกิน 15 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์
- 2.6.4.2 เพื่อให้มีวิธีการสำหรับใช้แก่เด็กและเยาวชนให้เหมาะสม (ในส่วนของคดีอาญา)
- 2.6.4.3 เพื่อคุ้มครองส่วนได้เสียของผู้เยาว์ (ในส่วนของคดีแพ่ง)
- 2.6.4.4 เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพของผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว
- 2.6.4.5 เพื่อให้เกิดความสงบสุขและการอยู่ร่วมกันของสถาบันครอบครัว

2.6.5 อำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์

ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์มีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในคดี ดังต่อไปนี้

- 2.6.5.1 คดีอาญาที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด
- 2.6.5.2 คดีอาญาที่ศาลซึ่งมีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาโอนมาตามมาตรา 97 วรรคหนึ่ง
- 2.6.5.3 คดีครอบครัว
- 2.6.5.4 คดีคุ้มครองสวัสดิภาพ
- 2.6.5.5 คดีอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลเยาวชนและครอบครัว

และอยู่ในเขตอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์

แนวทางในการพิจารณาพิพากษาคดี ยึดถือในหลักนิติธรรม สามารถเป็นที่พึ่งให้กับประชาชน โดยเฉพาะในคดีอาญา ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์มุ่งเน้นการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู มากกว่าการลงโทษ เด็ก เยาวชน ผู้กระทำความผิด

2.6.6 วิสัยทัศน์ของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์

บริหารงานด้วยระบบคุณธรรม โปร่งใส ชัดเจน ตรวจสอบได้ บริการประชาชนด้วยความรวดเร็วฉับไว สร้างความพึงพอใจให้ปรากฏพิจารณาพิพากษารวดคดีโดยมุ่งเน้นการแก้ไข ฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ให้กลับตนเป็นพลเมืองดีและธำรงไว้ซึ่งสถาบันครอบครัว โดยคำนึงถึงประโยชน์สุขของสังคมไทย เป็นสำคัญด้วยระบบพิจารณาที่รวดเร็ว ถูกต้อง และเที่ยงธรรม

2.6.7 พันธกิจของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์

2.6.7.1 ปรับระบบการบริหารให้เป็นการจัดการเชิงคุณภาพ

2.6.7.2 ยกมาตรฐานการให้บริการประชาชนให้มีคุณภาพ รวดเร็ว อบอุ่น

2.6.7.3 ยกมาตรฐานการทำงานและสร้างองค์ความรู้ใหม่ให้แก่ผู้พิพากษาและผู้พิพากษา

สมทบ

2.6.7.4 ดำเนินการประชาสัมพันธ์เชิงรุก

2.6.7.5 สร้างความสมัครสมานสามัคคีในหมู่คณะ

2.6.7.6 ยกมาตรฐานการแก้ไข ฟันฟู เด็กให้มีคุณภาพ

2.6.7.7 ส่งเสริมการสร้างสถาบันครอบครัวให้แข็งแกร่ง

2.6.7.8 ส่งเสริมให้มีการประนีประนอมยอมความกันในคดีครอบครัว

2.6.7.9 มุ่งแก้ไข เยียวยาเด็กและเยาวชนให้กลับตัวเป็นคนดี ยิ่งกว่าการลงโทษ

2.6.7.10 สร้างเครือข่ายระดับชาติในการช่วยเหลือดูแลเด็กและเยาวชนไม่ให้กลับมา

กระทำผิดอีก

2.6.7.11 ส่งเสริมให้มีกระบวนการหลังปล่อย เพื่อให้เด็กและเยาวชนกลับคืนเข้าสู่สังคม

โดยปกติสุข

2.6.7.12 ส่งเสริมให้มีการฝึกวิชาชีพ และให้มีการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนผู้กระทำผิด

2.6.7.13 อบรมศีลธรรม จริยธรรมให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

2.6.7.14 สนับสนุนการช่วยเหลือเด็กที่ด้อยโอกาส

2.6.8 การบริหารงานของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์

การบริหารงานของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งการบริหารงานออกเป็น

2 ฝ่าย ดังนี้

2.6.8.1 ฝ่ายตุลาการ ได้แก่

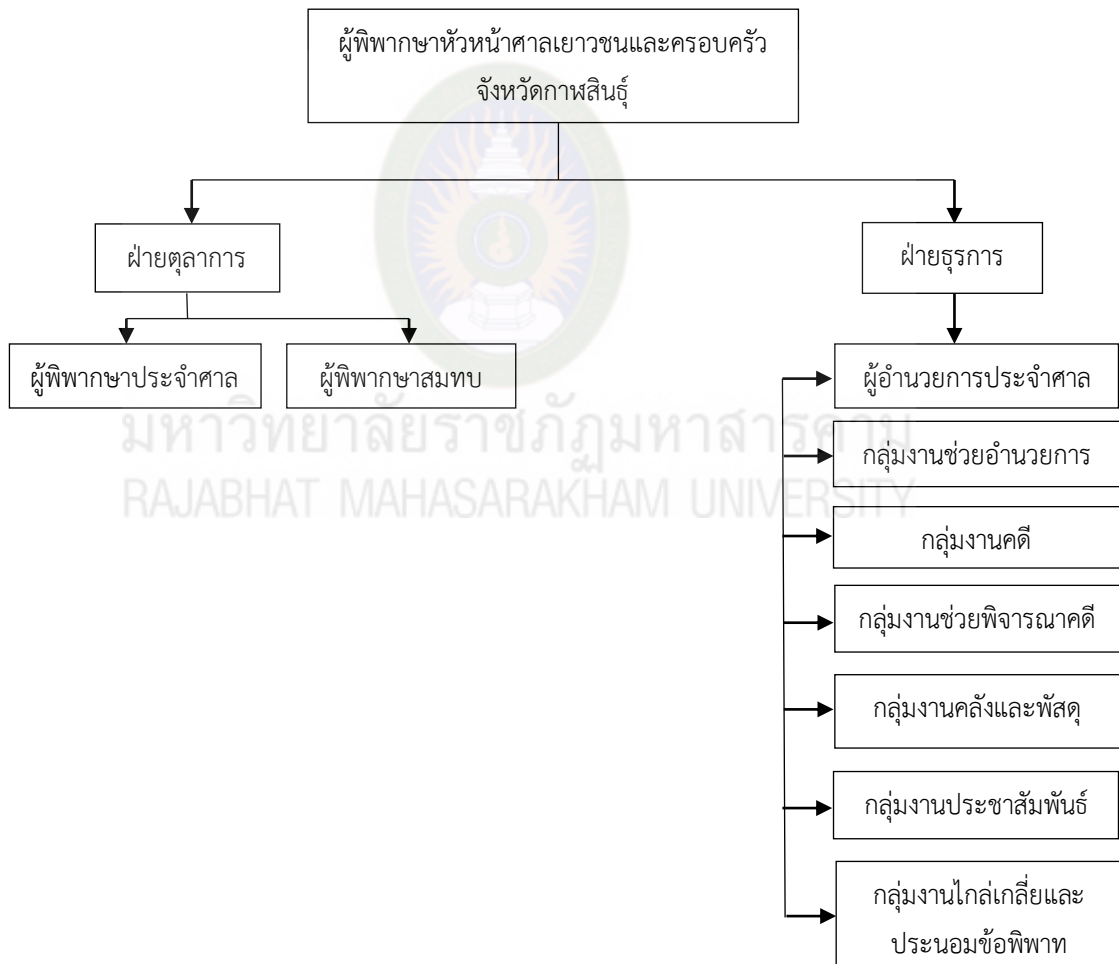
1) ผู้พิพากษา เป็นตำแหน่งของข้าราชการตุลาการ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีที่พึงให้เป็นไปตามกฎหมายและในพระปรมาภิไธยของพระมหากษัตริย์ โดยพิจารณาพิพากษาคดีที่เกี่ยวกับเด็กเยาวชนหรือในคดีครอบครัว กฎหมายกำหนดให้ต้องมีผู้พิพากษาไม่น้อยกว่าสองคนและผู้พิพากษาสมทบอีกสองคนร่วมเป็นองค์คณะในการพิจารณาคดีพิพากษาคดี

2) ผู้พิพากษาสมทบ คือ บุคคลภายนอกที่ได้รับเลือกเป็นพิเศษให้เข้าปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับผู้พิพากษาในศาลเยาวชนและครอบครัว ศาลแรงงาน หรือศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ทั้งนี้เพื่อให้มีบุคคลภายนอกที่มีประสบการณ์หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องร่วมพิจารณาและพิพากษาคดีกับผู้พิพากษาผู้พิพากษาสมทบเป็นตำแหน่ง

ที่แตกต่างจาก ผู้พิพากษา คือ เป็นตำแหน่งที่ไม่ใช่ตำแหน่งประจำ วาระในการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาสมทบขึ้นอยู่กับพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลพิเศษและศาลชำนาญพิเศษ ที่ผู้พิพากษาสมทบปฏิบัติงานกำหนดไว้ และในการพิจารณาพิพากษาคดีจะต้องมีผู้พิพากษาสมทบสองคนร่วมเป็นองค์คณะกับผู้พิพากษา ซึ่งผู้พิพากษาสมทบอย่างน้อยหนึ่งคนต้องเป็นสตรีจึงเป็นองค์คณะพิจารณาคดีได้ เว้นแต่ในคดีครอบครัวที่ผู้เยาว์ไม่มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสีย คู่ความอาจไม่ประสงค์ให้มีผู้พิพากษาสมทบเป็นองค์คณะก็ได้

2.6.8.2 ฝ่ายธุรการ

มีผู้อำนวยการศาลและข้าราชการธุรการของศาลยุติธรรม ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านธุรการทั่วไปและสนับสนุนการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ภาพที่ 2.2 โครงสร้างศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์

2.6.9 เขตอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์

2.6.9.1 อำเภอเมืองกาฬสินธุ์

2.6.9.2 อำเภอกมลาไสย

2.6.9.3 อำเภอฆ้องชัย

2.6.9.4 อำเภอร่องคำ

2.6.9.5 อำเภอยางตลาด

2.6.9.6 อำเภอห้วยเม็ก

2.6.9.7 อำเภอสหัสขันธ์

2.6.9.8 อำเภอสมเด็จ

2.6.9.9 อำเภอห้วยผึ้ง

2.6.9.10 อำเภอนาคู

2.6.9.11 อำเภอกุฉินารายณ์

2.6.9.12 อำเภอเขาวง

2.6.9.13 อำเภอท่าคันโท

2.6.9.14 อำเภอสามชัย

2.6.9.15 อำเภอคำม่วง

2.6.9.16 อำเภอดอนจาน

2.6.9.17 อำเภอนามน

2.6.9.18 อำเภอหนองกุงศรี

2.6.10 อาณาเขตติดต่อจังหวัดกาฬสินธุ์

2.6.10.1 ทิศเหนือติดต่อกับจังหวัดสกลนครและจังหวัดอุดรธานี

2.6.10.2 ทิศใต้ติดต่อกับจังหวัดร้อยเอ็ดและจังหวัดมหาสารคาม

2.6.10.3 ทิศตะวันออกติดต่อกับจังหวัดสกลนครและจังหวัดมุกดาหาร

2.6.10.4 ทิศตะวันตกติดต่อกับจังหวัดมหาสารคามและจังหวัดขอนแก่น

ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์ หมายถึง ศาลที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกากำหนดวันเปิดทำการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดกาฬสินธุ์ เปิดทำการเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2549 ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์ เมื่อ พ.ศ. 2553 ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.7.1 งานวิจัยในประเทศ

ธีรพล ยุกตะเสวี (2540, น. 88-89) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนชาย: ศึกษาเฉพาะกรณีคดีอุกฉกรรจ์ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ เด็กและเยาวชนชายที่ศาลได้พิพากษาแล้วและได้รับการฝึกอบรมอยู่ในสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย (บ้านกรุณา) สถานฝึกและอบรมเด็ก (บ้านมุขิตา) และสถานกักและอบรม (บ้านอุเบกขา) จำนวน 108 ราย ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ และหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยการทดสอบค่าไคสแควร์ผลการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดคดีอุกฉกรรจ์ในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง 14-18 ปี รายได้ครอบครัวอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำและปานกลาง และอาศัยอยู่กับบิดามารดาที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป โดยบิดามารดามีรายได้ไม่แน่นอน กระทำความผิดในข้อหาลักทรัพย์และความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ด้านความสัมพันธ์ พบว่า อิทธิพลจากสื่อสารมวลชนมีความสัมพันธ์กับการกระทำความผิดคดีอุกฉกรรจ์ของเด็กและเยาวชน ส่วนบรรยากาศในครอบครัว ลักษณะชุมชนที่อาศัยอยู่ การคบเพื่อน และฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับการกระทำความผิดคดีอุกฉกรรจ์ของเด็กและเยาวชนชาย

สุวิทย์ จอมทรัพย์ (2541, น. 75-76) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การกระทำความผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดขอนแก่น โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กและเยาวชน จำนวน 158 คน ผู้รู้ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 13-14 ปี และ 17-18 ปี การศึกษาระดับประถมศึกษา มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดขอนแก่น บิดามารดามีอาชีพทำไร่ ทำนา ทำสวน กระทำความผิดด้านลักทรัพย์เป็นส่วนมาก สาเหตุที่กระทำความผิดมีดังนี้ สาเหตุส่วนบุคคล พบว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเห็นว่า การกระทำความผิดเป็นเรื่องธรรมดาและรู้เท่าไม่ถึงการณ์ สาเหตุทางร่างกาย พบว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดส่วนใหญ่มีร่างกายปกติ สาเหตุทางจิตใจ พบว่า เด็กและเยาวชนกระทำความผิดเพราะความจำเป็นและไม่ทราบข้อเท็จจริง สาเหตุทางครอบครัว พบว่า เพราะมีการเฉียนตีหรือการทำโทษจากพ่อแม่ และการตามใจจากพ่อแม่อยู่เสมอ สาเหตุทางสังคม พบว่า เพราะถูกเพื่อนชักจูงและอยากได้เงินไปเที่ยวเตร่ตามศูนย์การค้า สาเหตุทางเศรษฐกิจ พบว่า เป็นเด็กและเยาวชนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลางและค่อนข้างดี พ่อแม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง สาเหตุทางชุมชน พบว่า มีบ้านเรือนอยู่ในหมู่บ้านและในอำเภอ สาเหตุทางวัฒนธรรม พบว่า เป็นเด็กและเยาวชนที่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ ชอบดูโทรทัศน์ มีเพื่อนมาก ชอบสูบบุหรี่และดื่มสุราเป็นส่วนมาก

เกษรราชค์ จิณะแสน (2542, น. 166-169) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างถูกคุมความประพฤติในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการกระทำผิดและศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างถูกคุมประพฤติ ได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพในการศึกษากับกลุ่มเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำในระหว่างถูกคุมความประพฤติ จำนวน 10 คน โดยการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการประกอบกับการสังเกตและสัมภาษณ์แบบเจาะลึกในประเด็นสำคัญ ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการจดบันทึกและใช้เทปบันทึกเสียง ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลได้ยึดกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนและแนวคิดเกี่ยวกับการคุมประพฤติ เป็นสำคัญ ผลการวิจัย พบว่า หลังจากที่ได้รับการคุมความประพฤติแล้ว กลุ่มตัวอย่างได้กลับไปอยู่กับครอบครัวที่ผู้ปกครองไม่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองและเด็กได้ไปอยู่ในสภาพแวดล้อมเดิมประกอบกับพนักงานคุมประพฤติไม่มีเวลาออกไปสอดส่องดูแลทำให้เด็กและเยาวชนหวนกลับไปกระทำผิดซ้ำได้โดยง่าย ซึ่งลักษณะการกระทำผิดซ้ำเมื่อเปรียบเทียบกับการกระทำผิดครั้งแรกแล้ว พบว่า มีพฤติกรรมที่ร้ายแรงขึ้น เนื่องจากเด็กเริ่มไตร่ตรองและชั่งน้ำหนักในการตัดสินใจที่จะกระทำผิดเพราะเห็นผลประโยชน์จากการกระทำผิดและเห็นว่าหากตนกระทำผิดเงื่อนไขคุมประพฤติก็อาจถูกศาลสั่งฝึกอบรมได้ เมื่อพวกเขาตัดสินใจกระทำผิดในลักษณะที่รุนแรงขึ้นเพื่อให้คุ้มกับการที่จะถูกสั่งฝึกอบรม สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างการคุมประพฤติ สามารถแบ่งได้ ดังนี้

1. ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ ครอบครัว ระดับการศึกษา และการคบเพื่อน
2. ปัจจัยทางจิตวิทยา ได้แก่ แรงปรารถนาภายใน แรงดึงดูดทางสังคม และแรงกดดันทางสังคม
3. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว สิ่งแวดล้อมบริเวณที่พักอาศัย
4. ปัจจัยจากการปฏิบัติงานของพนักงานคุมประพฤติ ได้แก่ การปฏิบัติงานของพนักงานคุมประพฤติ ฝ่ายประมวลข้อเท็จจริงคดีอาญา และฝ่ายควบคุมสอดส่อง
5. ปัจจัยอื่น ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการรายงานตัวไม่ชัดเจนเด็กเกิดการเรียนรู้วิธีการเอาตัวรอดโดยอาศัยความบกพร่องของกระบวนการยุติธรรม

ฉลอง สุขจันทร์ (2542, น. 120-121) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในกรุงเทพมหานครในคดีปล้นทรัพย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภูมิหลังของเด็กและเยาวชนและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกรกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดีปล้นทรัพย์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดคดีปล้นทรัพย์ในกรุงเทพมหานครซึ่งศาลได้พิพากษาแล้ว และรับการฝึกอบรมอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง จำนวน 145 คน เก็บรวบรวม

ข้อมูลด้วยแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า F และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 15-18 ปี การศึกษาระดับมัธยมศึกษา 1-3 สภาพครอบครัวแตกแยกหรือขาดความสมบูรณ์ การศึกษาของบิดามารดาค่อนข้างต่ำ คือ ประถมศึกษา 1-4 เพื่อนที่คบหาใกล้ชิดมีความประพฤติไม่เหมาะสมสาเหตุที่ทำให้กระทำผิดมากที่สุด คือ รู้เท่าไม่ถึงการณ์ รองลงมา คือ คีตกะนอง และต้องการเงินหรือทรัพย์สิน รายได้ของครอบครัวมีผลต่อพฤติกรรมกระทำผิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ ยังพบว่า เด็กและเยาวชนมีทัศนคติโน้มเอียงไปในทางยอมรับการกระทำผิดคดีปล้นทรัพย์ แต่จะลงมือหรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัย

วินิรณี ทศนะเทพ (2542, น. 80-83) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการทำหน้าที่ของครอบครัวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 190 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า T การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การทดสอบความแตกต่างรายคู่ของต้นแคน และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพอยท์ไบซีเรียล ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 13-20 ปี มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่กระทำผิดครั้งแรกและความผิดที่กระทำผิดมากที่สุด คือ ยาเสพติดและสารระเหยในด้านลักษณะของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่กับคู่สมรส มีการศึกษาค่อนข้างต่ำ มีอาชีพใช้แรงงาน ในด้านลักษณะครอบครัว พบว่า ครอบครัวของเด็กและเยาวชนเป็นครอบครัวเดี่ยว มีเขตที่พักอาศัยอยู่ในเมือง ความสัมพันธ์ของคนในบ้านทะเลาะวิวาทกันบ้างนาน ๆ ครั้ง มีฐานะความเป็นอยู่ปานกลางและสูงเป็นจำนวนเท่ากัน ครอบครัวที่มีฐานะความเป็นอยู่ต่างกัน มีการทำหน้าที่ของครอบครัวทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างการทำหน้าที่ของครอบครัวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดครั้งแรกและกระทำผิดซ้ำ พบว่า ด้านการควบคุมพฤติกรรมเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กตัญชลี ณรงค์ราช (2543, น. 89) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวกับการกระทำผิดของวัยรุ่นชายในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเขตภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 606 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มวัยรุ่นชายที่ทำผิดกฎหมายในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในเขตภาคใต้ของประเทศไทย อายุ 16-18 ปี จำนวน 300 คน และกลุ่มนักเรียนวัยรุ่นชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 จากโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในจังหวัดภูเก็ต จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดสงขลา จำนวน 306 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ มาตรฐานการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งพัฒนาตามรูปแบบการวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของ Baumrind และแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป นำข้อมูลมาวิเคราะห์

โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์การจำแนกกลุ่ม ด้วยวิธีการวิเคราะห์แบบขั้นตอน โดยใช้สถิติวิคส์แลมดา (Wilks's Lambda) เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกตัวแปรเข้าวิเคราะห์ ผลการศึกษา พบว่า มีตัวแปรจำนวน 6 ตัวแปร จาก 17 ตัวแปร ที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของการเป็นสมาชิกกลุ่มวัยรุ่นชายที่ทำผิดกฎหมายและกลุ่มนักเรียนวัยรุ่นชายได้ถึง ร้อยละ 69.5 ซึ่งตัวแปรดังกล่าว ถือเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของวัยรุ่นชายในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเขตภาคใต้ คือ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยของครอบครัว การคบเพื่อนที่กระทำผิดกฎหมาย การอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ และพ่อแม่อยู่ร่วมกัน

นวลตา อากาศพิบูล (2544, น. 146) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยเสี่ยงต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในภาคใต้ตอนล่าง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการเลี้ยงดู ปัจจัยด้านการพึ่งพาทางสังคม ปัจจัยด้านผู้ปกครอง และปัจจัยด้านประชากรของเด็กและผู้ปกครองที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็ก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ เด็กและเยาวชนที่มีอายุไม่เกิน 18 ปี ที่เข้ารับการฝึกอบรมที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสงขลา พบว่า เด็กกระทำผิดที่เข้ารับการควบคุมในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 10-20 ปี ระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มาจากครอบครัวแตกแยก มีประวัติการหนีโรงเรียน และหนีออกจากบ้าน ถูกทำโทษรุนแรง มีผู้ปกครองที่มีบุคลิกภาพเป็นคนเจ้าระเบียบ จู้จี้ขี้บ่น มีความรู้สึกรักแม่มากกว่าพ่อ ชอบเล่นนอกบ้านกว่าเล่นในบ้านกับพี่น้อง ร้อยละ 25.0 ของเด็กไม่ชอบวิชาภาษาไทย/อังกฤษ และสังคมศาสตร์ เมื่อเปรียบเทียบการพึ่งพาทางสังคมที่เด็กได้รับ พบว่า การพึ่งครูและเพื่อนระหว่างเด็กที่กระทำผิดและไม่กระทำผิดไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญด้านปัจจัยเสี่ยง พบว่า เด็กที่มีผู้ปกครองเป็นคนจู้จี้ ขี้บ่น จุกจิก มีโอกาสเสี่ยงต่อการกระทำผิด 24.0 เท่าของเด็กที่อยู่นอกสถานพินิจ เด็กที่มีผู้ปกครองเข้มงวดเจ้าระเบียบมีโอกาสเสี่ยงต่อการกระทำผิดเป็น 4.57 เท่าของเด็กนอกสถานพินิจ เด็กที่ชอบเล่นกีฬาเป็นปัจจัยในการป้องกันการกระทำผิดของเด็กที่ชอบทำตัวเป็นหัวหน้ากลุ่มมีโอกาสเสี่ยงต่อการกระทำผิดเป็น 2.9 เท่า ของเด็กที่ไม่กระทำผิด

วาทีณี จันทร์เจริญ (2544, น. 128 - 129) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลของเด็กและเยาวชน ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม และลักษณะการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่ถูกส่งตัวมาอยู่ที่สถานฝึกและอบรม สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดขอนแก่น จำนวน 180 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ไคสแควร์และการวิเคราะห์โลจิสติก ผลการวิจัย พบว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดส่วนใหญ่เป็นเพศชาย

มีอายุ 17 ปี มากที่สุด การศึกษาระดับประถมศึกษา อาศัยอยู่ร่วมกับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง พบว่า ส่วนใหญ่สมรสและอยู่ด้วยกัน มีรายได้ครอบครัวน้อย มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีอาชีพเกษตรกรกรรม และส่วนใหญ่อยู่ในครอบครัวที่มีรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย โดยเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ มีความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวน้อย ส่วนปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม พบว่า เด็กและเยาวชนกระทำผิดส่วนใหญ่มีแหล่งที่อยู่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเขตชนบท เมื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน พบว่า เพศและอายุของเด็กและเยาวชน รายได้ของครอบครัว สถานภาพสมรสของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวและอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนอย่างมีนัยสำคัญ โดยตัวแปรอิสระทั้งหมดที่นำมาศึกษาสามารถทำนายการกระทำผิดต่อชีวิตและทรัพย์สินของบุคคล ได้ร้อยละ 42.2

สิทธิศักดิ์ วนะชกิจ (2545, น. 109-114) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำ ความผิดในคดีรุนแรงของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสุราษฎร์ธานีและจังหวัดสงขลา พบว่า ประเภทของคดีรุนแรงที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิด คือ คดีเกี่ยวกับ ทรัพย์ ผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่เป็นเยาวชน มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีการประกอบอาชีพ ก่อนถูกจับกุม มีรายได้ประมาณวันละ 100-150 บาท อยู่ในครอบครัวที่บิดามารดาแยกกันอยู่ ครอบครัว มีฐานะปานกลาง ส่วนใหญ่มีเพื่อนสนิทและมักใช้เวลาว่างอยู่ร่วมกับเพื่อน ๆ ที่จะเป็นผู้คอยช่วยแก้ปัญหา ให้และสาเหตุที่รักเพื่อน เนื่องจากคอยช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา ส่วนใหญ่เคยใช้ยาเสพติด โดยมีสาเหตุ จากอยากทดลองและเพื่อนเป็นผู้แนะนำให้ใช้ส่วนข้อมูลจากการสัมภาษณ์ สรุปได้ว่า ปัจจัยส่งเสริม การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ได้แก่ เยาวชนซึ่งส่วนใหญ่สภาพครอบครัวจะแตกแยก อยู่กับพ่อแม่เลี้ยงหรือแม่เลี้ยง และเด็กมักเลียนแบบพฤติกรรมมาจากผู้ใหญ่ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม พบว่า สภาพแวดล้อมมีอิทธิพลมากในคดีเกี่ยวกับทรัพย์และยาเสพติด เด็กส่วนใหญ่มีปัญหาอยากจน เศรษฐกิจไม่ดี ร่วมกับปัญหาครอบครัวแตกแยก ขาดคนดูแลเอาใจใส่ พ่อแม่มีบุตรหลายคน เด็กจำนวนมาก อยู่กับเพื่อนไม่มีผู้ปกครอง แต่ในคดีเกี่ยวกับเพศและชีวิตร่างกาย พบว่า เศรษฐกิจมีผลน้อยจะเป็นเรื่อง ของการหลอหลอมจากครอบครัวและสังคมมากกว่า โดยเฉพาะคดีเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย พบว่า ส่วนใหญ่พ่อแม่ญาติพี่น้องจะมีลักษณะสื่อไปในทางอันธพาลและมักยุ่งส่งเสริมเด็ก

สมาน ศรีโกศล (2545, น. 104-108) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การกระทำความผิดของเยาวชน : ศึกษาเฉพาะคดีอุกฉกรรจ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อภูมิหลัง ลักษณะการกระทำผิดของเยาวชนในคดี อุกฉกรรจ์ และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการกระทำความผิด กลุ่มตัวอย่าง คือ เยาวชน ที่กระทำความผิด และถูกควบคุมอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง 2 แห่ง คือ บ้านกรุนาและ บ้านอุเบกขา จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ และการทดสอบไคสแควร์ ผลการวิจัย พบว่า เยาวชนที่กระทำความผิด ในคดีอุกฉกรรจ์ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 17-18 ปี การศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 รายได้ไม่แน่นอน

รายได้ของครอบครัวต่ำ สาเหตุในการกระทำผิดกรณีฆ่าคนตายโดยเจตนาและข่มขืนกระทำชำเรา คือ ความคิดชั่ววูบ ส่วนกรณี ปล้นทรัพย์และชิงทรัพย์ คือ เพื่อชวน การทดสอบสมมติฐาน พบว่า อายุ การศึกษาของบิดามารดาและรายได้ของเยาวชน รายได้ของบิดา มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความคาดหวังของเยาวชน คือ ความอบอุ่นของครอบครัว ส่วนด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการกระทำผิด พบว่า ระดับการศึกษาและรายได้ของเยาวชน มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิด ในคดีอุกฉกรรจ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภูมิพงษ์ ขุนฉนวนฉ่ำ (2546, น. 130) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปร ที่มีผลต่อการกระทำผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างสุ่มมาแบบแบ่งชั้นจากเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความดูแลของสถาน พินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 256 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบวัด จำนวน 13 ชุด และแบบวัดการกระทำผิดทางอาญาจากสำนวนคดีอาญาและเยาวชน จำนวน 1 ชุด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์เส้นทาง ผลการวิจัย พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลโดยตรงด้านบวกต่อการกระทำผิดอาญา คือ ค่านิยมต่อการฝ่าฝืนกฎระเบียบ ของสังคม และการคบเพื่อนที่มีความประพฤติที่ไม่เหมาะสม ส่วนตัวแปรที่มีอิทธิพลโดยทางอ้อม ด้านบวกต่อการกระทำผิดอาญา คือ ความผูกพันกับโรงเรียน วิธีการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ แหล่งที่พักอาศัย อิทธิพลของสื่อมวลชน ตัวแปรที่มีอิทธิพลในรูปที่เป็นสาเหตุโดยทางอ้อมด้านลบ ต่อการกระทำผิดอาญา คือ การประสบความสำเร็จต่อกิจกรรมในโรงเรียน วิธีการเลี้ยงดูแบบควบคุม วิธีการเลี้ยงดูแบบลงโทษกายจิต วิธีการเลี้ยงดูแบบรักและสนับสนุน

วรินทร์ พวงแก้ว (2546, น. 74) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ของเด็กและเยาวชนในสถานฝึกและอบรมบ้านกรุณาและบ้านปราณี โดยกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำที่อยู่ในสถานฝึกและอบรมบ้านกรุณาและบ้านปราณี จำนวน 248 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าไคสแควร์ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นชายอยู่ในบ้านกรุณา มีอายุเกินกว่า 14 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์ มีการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ก่อนกระทำผิดไม่ได้ทำงาน การกระทำผิดครั้งนี้เป็นครั้งที่ 2 และถูกจับ ในฐานความผิดเดียวกับคดีแรก ส่วนใหญ่ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวสภาพแวดล้อมภายในชุมชน และการได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนอยู่ในระดับปานกลาง ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา ภาวะการณการทำงาน ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว สภาพแวดล้อมภายในชุมชน และการได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนไม่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำ

ณัฐนันท์ พิทักษา (2548, น. 120 - 123) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สาเหตุการกระทำผิดในคดีอุกฉกรรจ์ของเด็กและเยาวชนชายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวโน้มการกระทำผิด รวมทั้งสาเหตุการกระทำผิด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ เด็กและเยาวชนชายที่กระทำความผิดในคดีอุกฉกรรจ์ซึ่งอยู่ในความดูแลของศูนย์ฝึกและอบรมในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 137 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยค่าไคสแควร์ นอกจากนี้ยังทำการศึกษาเชิงคุณภาพด้วยวิธีการศึกษาเฉพาะกรณี โดยดำเนินการสัมภาษณ์เด็กและเยาวชนชายที่กระทำความผิดในคดีอุกฉกรรจ์เป็นรายบุคคล จำนวน 7 กรณีศึกษา ผลการวิจัย พบว่า เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่กระทำความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย โดยกระทำความผิดประเภทโทรมหญิงมากที่สุด รองลงมา คือ ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนาสาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิด คือ ไม่ทราบถึงผลร้ายที่จะตามมา (รู้เท่าไม่ถึงการณ์) ทำไปด้วยความคะนอง กลัวผู้เสียหายจะแจ้งความเอาเรื่องทำตามเพื่อน และเหยื่อมีส่วนช่วยยั่วยุให้กระทำความผิด และปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด คือ มาตรการไม่เด็ดขาด ครอบครัวยุติธรรม และสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนชายในคดีอุกฉกรรจ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่า เพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดีอุกฉกรรจ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ลลิตา เตชาวุธ (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เกี่ยวกับปัจจัยครอบครัวที่มีผลต่อการเสพยาเสพติดของวัยรุ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีรูปแบบครอบครัวกลุ่มตัวอย่างเป็นครอบครัวที่มีทั้งพ่อแม่ ครอบครัวที่อยู่ร่วมกับญาติ ครอบครัวที่มีพ่อหรือแม่เพียงคนเดียว และครอบครัวที่มีพ่อเลี้ยงหรือแม่เลี้ยง ผลการวิจัย พบว่า ครอบครัวที่มีพ่อและแม่เลี้ยงมีอิทธิพลต่อการเสพยาเสพติดของเยาวชนได้จากผลการวิจัยอธิบายได้ว่า การมีครอบครัวใหม่เป็นการรวมตัวของครอบครัวย่อยสองครอบครัว ซึ่งต่างฝ่ายต่างมีความหลังและความผูกพันในอดีตที่แน่นแฟ้นมาก่อนทำให้เป็นการยากที่จะยอมรับสมาชิกใหม่เข้ามาในครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัยรุ่นซึ่งมีส่วนร่วมกับความเจ็บปวดในครอบครัวเดิมมาเป็นระยะเวลาหนึ่ง ความจงรักภักดีต่อครอบครัวเดิม และพ่อหรือแม่ที่จากไปจะแน่นแฟ้นกว่า และเมื่อวัยรุ่นถูกกดดันให้รับพ่อหรือแม่ใหม่โดยที่ตนเองยังไม่พร้อมจึงอาจมีปฏิกิริยาตอบโต้ที่รุนแรง โดยออกไปจากครอบครัว หันไปคบเพื่อนนอกเพื่อนและมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนเพื่อเรียกร้องความสนใจจากคนในครอบครัวเพื่อเป็นการแก้แค้นพ่อหรือแม่ของตนเองในขณะเดียวกันสำหรับครอบครัวที่มีพ่อและแม่ ครอบครัวที่มีพ่อหรือแม่เพียงคนเดียวและครอบครัวที่อยู่กับญาติ ไม่มีอิทธิพลและไม่สามารถทำนายการเสพยาบ้าของวัยรุ่นได้ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากครอบครัวเหล่านี้ ประกอบด้วยบุคคลจากครอบครัวเดิมของวัยรุ่น ซึ่งวัยรุ่นมีความรัก ความผูกพันด้วย มีความอบอุ่น มีความสนิทสนมกัน ทั้งนี้งานวิจัยชิ้นนี้ยังพบอีกว่า การทำหน้าที่ของครอบครัวสัมพันธ์กับการเสพยาเสพติดของเยาวชน

โดยที่ครอบครัวของวัยรุ่นที่เสพยาบ้ามีคะแนนเฉลี่ยของการทำหน้าที่ครอบครัวในทุกด้านน้อยกว่ากลุ่มที่ครอบครัวของวัยรุ่นไม่เสพยาบ้า โดยเฉพาะการควบคุมพฤติกรรมซึ่งเป็นหน้าที่ที่จำเป็นสำหรับครอบครัว เพื่อให้สมาชิกทุกคนมีพฤติกรรมที่อยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม โดยเฉพาะวัยรุ่นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อที่ครอบครัวไม่ทำหน้าที่ด้านนี้จึงเป็นสาเหตุของการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนและพฤติกรรมเสพยาเสพติดในกลุ่มเยาวชน

สรารุช สอนสนาม (2548, น. 123-126) ได้ทำการวิจัยเรื่อง มูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีระดับอายุ การอบรมเลี้ยงดู ถิ่นที่อยู่อาศัยและลักษณะของการกระทำความผิดที่ต่างกัน จำนวน 357 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากเกณฑ์ร้อยละ 60 ของประชากรและใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่ายและใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานด้วย t-test (Independent Sample) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ผลการวิจัย พบว่า

1. มูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านสภาพส่วนบุคคลและร่างกายกับด้านครอบครัว และมูลเหตุจูงใจในระดับน้อย คือ ด้านสังคมและเศรษฐกิจ

2. เด็กและเยาวชนที่อายุต่างกันมีเหตุจูงใจในการกระทำผิดด้านสภาพบุคคลและร่างกายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเยาวชนอายุ 14-18 ปี มีมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดมากกว่าเด็กอายุ 7-13 ปี

3. เด็กและเยาวชนที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดด้านสภาพบุคคลและร่างกายกับด้านสังคมและเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเด็กและเยาวชนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย มีมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดด้านสภาพส่วนบุคคลและร่างกายกับด้านสังคมและเศรษฐกิจมากกว่าเด็กและเยาวชนที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย

4. เด็กและเยาวชนที่มีลักษณะของการกระทำความผิดต่างกัน มีมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดด้านครอบครัวกับด้านสังคมและเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำ มีมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดด้านครอบครัวกับด้านสังคมและเศรษฐกิจมากกว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดครั้งแรก

สรุปได้ว่า เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีมูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดโดยรวมและรายด้าน 2 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมูลเหตุจูงใจในการกระทำทั้ง 3 ด้านนี้ มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดของเด็ก ดังนั้นหน่วยงานราชการควรให้ความสำคัญ

กับชุมชน ทั้งด้านสภาพส่วนบุคคลและร่างกาย ด้านครอบครัว และด้านสังคมและเศรษฐกิจ ควรสอดส่องดูแลให้ความสำคัญในการป้องกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ จากแหล่งชุมชนเสื่อมโทรม

สุรีย์ กาญจนวงศ์ และคณะ (2549, น. 78) การศึกษาปัญหาที่เป็นสาเหตุการกระทำ ความผิดของเด็กและเยาวชน งานวิจัยของศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง พบสาเหตุการกระทำ ความผิดของเด็กและเยาวชน มี 2 สาเหตุ คือ 1) สาเหตุทางสังคมและสิ่งแวดล้อม เด็กและเยาวชนที่กระทำ ความผิดส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและประถมศึกษาในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน พ่อแม่แยกกันอยู่หรือทิ้งร้างอาศัยในชุมชนแออัดและได้รับการเลี้ยงดูแบบตามใจ ความสัมพันธ์ระหว่าง บิดามารดาที่รักใคร่กลมเกลียวกับที่ต่างคนต่างอยู่ ไม่สนใจกัน มีจำนวนไม่ต่างกัน 2) สาเหตุจากตัวเด็ก และเยาวชน เด็กกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะเคยกระทำผิดมาก่อน การกระทำผิดส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการลัก ทรัพย์ โดยมีเพื่อนเป็นผู้ร่วมกระทำผิด ประมาณหนึ่งในสามพบว่ามักมีการปฏิเสธโรงเรียน เช่น รู้สึก เบื่อหน่ายกับการเรียนที่เรียนอยู่ในเวลานี้ หรือไม่อยากคาดหวังหรือมีความหวังอะไรกับการเรียนอีก เป็นต้น ความคาดหวังในผลของการกระทำส่วนใหญ่มุ่งหวังที่จะได้รับประโยชน์ในรูปของตัวเงิน และความสนุกสนาน มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ได้แก่ พ่อ แม่ ครู อาจารย์ และเพื่อนผู้รับผิดชอบ ในระดับปานกลางก็มีการควบคุมตนเองในระดับปานกลางเช่นกัน

ประนัย ศรีสมบัติ (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เกี่ยวกับปัญหาสาเหตุผิดของเยาวชนในเขต พื้นที่อำเภอนิคมพัฒนาจังหวัดระยอง พบว่า กลุ่มตัวอย่างเยาวชนในอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ปัญหาครอบครัว การคบค้าสมาคมกับกลุ่มเพื่อน ปัญหาพฤติกรรมเลียนแบบ การขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องยาเสพติดและทัศนคติที่มีต่อยาเสพติดเหล่านี้เป็นสาเหตุสำคัญของการเสพยาเสพติดของเยาวชน โดยสภาพปัญหาแต่ละด้านมีสภาพที่เป็นปัญหา ดังนี้ ประเด็นครอบครัว พบว่า พ่อแม่มีปัญหา มีพฤติกรรมมั่วเมา ลุ่มหลงอบายมุข ประเด็นเพื่อน พบว่า เพื่อนเพื่อนมีพฤติกรรม เคยเสพยามาก่อน ประเด็นการมีพฤติกรรมเลียนแบบ พบว่า เลียนแบบจากการเห็นบิดามารดาหรือ ผู้ปกครอง สูบบุหรี่ ดื่มเหล้า และเล่นการพนัน ประเด็นการขาดความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดพบว่า คิดว่า ลองแล้วไม่ติดและประเด็นสุดท้ายคือทัศนคติต่อยาเสพติด พบว่า เยาวชนถือว่าการเสพยาเป็นเรื่องปกติ

ประนัย ศรีสมบัติ (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาสาเหตุผิดของเยาวชนในเขตพื้นที่ อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง พบว่า กลุ่มตัวอย่างเยาวชนในอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าปัญหาครอบครัว การคบค้าสมาคมกับกลุ่มเพื่อน ปัญหาพฤติกรรมเลียนแบบ การขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องยาเสพติด และทัศนคติที่มีต่อยาเสพติด เหล่านี้เป็นสาเหตุสำคัญของการเสพยาเสพติดของเยาวชน โดยสภาพปัญหาแต่ละด้านมีสภาพที่เป็นปัญหา ดังนี้ ประเด็นครอบครัว พบว่า พ่อแม่มีปัญหา มีพฤติกรรมมั่วเมา ลุ่มหลงอบายมุข ประเด็นเพื่อน พบว่า เพื่อนมีพฤติกรรมเคยเสพยามาก่อน ประเด็นการมีพฤติกรรมเลียนแบบ พบว่า เลียนแบบจากการเห็นบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

สูบบุหรี่ ดื่มเหล้า และเล่นการพนัน ประเด็นการขาดความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดพบว่า คิดว่าลองแล้วไม่ติด และประเด็นสุดท้าย คือ ทศนคติต่อยาเสพติด พบว่า เยาวชนถือว่าการเสพยาเป็นเรื่องปกติ

ณรงค์ หมื่นอภัย (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของเยาวชนในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ผลการวิจัย พบว่า สภาพความผูกพันกับเพื่อนของกลุ่มของกลุ่มตัวอย่างจะมีความรักและผูกพันกับเพื่อนอย่างมาก มีการพบปะสังสรรค์กันบ่อยครั้ง มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันในกลุ่มเพื่อนเดียวกันจะชอบเที่ยวกลางคืน สูบบุหรี่ ดื่มสุราและชักชวนกันใช้สารเสพติด ด้วยเหตุดังกล่าวทำให้เยาวชนมีการใช้สารเสพติดเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ สภาพทัศนคติเกี่ยวกับสารเสพติด กลุ่มตัวอย่างทราบถึงโทษของการใช้สารเสพติดเป็นอย่างดีแต่เยาวชนก็ยังตั้งสนใจใช้สารเสพติด ทั้งนี้เพราะอยากลองและกลุ่มเพื่อนชักชวนให้ทดลอง การศึกษาประเภทของสารเสพติดที่เยาวชนนิยมใช้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า สารเสพติดที่เยาวชนนิยมใช้มากที่สุด ได้แก่ ยาบ้า

นันทวิช สิริธิรักษ์ และคณะ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสำรวจพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของนักเรียนในโรงเรียน โครงการวิจัยนำร่องในโรงเรียนที่ประสบกรณีพิบัติภัย อำเภอดงแก้วป่า จังหวัดพังงา ผลการวิจัย พบว่า 1) การขาดเรียนเพราะการโดดเรียนมีความสัมพันธ์กับการใช้สารเสพติด ทุกชนิดของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2) การมีประวัติการใช้สารเสพติดในพี่น้องหรือเพื่อน มีความสัมพันธ์กับการใช้สารเสพติด 3) การศึกษาของพ่อและแม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ยาบ้า/ยาฆ่า ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียงสารเดียว แต่ไม่พบว่า มีความสัมพันธ์กับการใช้สารเสพติดอื่น ๆ ปัญหาการใช้สารเสพติดยังเป็นปัญหาที่พบได้บ่อยในนักเรียน ซึ่งจะพบการใช้สารเสพติดเพิ่มสูงขึ้นตามชั้นปี การศึกษาที่เพิ่มขึ้น โดยช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นปี ที่มีการใช้สารเสพติดเพิ่มสูงขึ้นอย่างชัดเจน ปัจจัยเสี่ยงที่มีความสัมพันธ์กับการใช้สารเสพติดในนักเรียนคือ การมีประวัติโดดเรียน การมีประวัติการใช้ยาเสพติดในพี่น้องและเพื่อน ส่วนระดับการศึกษาของบิดาและมารดา มีผลกับการใช้ยาบ้าในนักเรียน

เพียงตะวัน อ่อนกาบัง (2553) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล พฤติกรรมต่อต้านสังคมและรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับการเสพยาบ้าของวัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกรุณา บ้านมุขิตา บ้านอุเบกขา และบ้านปราณี พบว่า ลักษณะส่วนบุคคลที่สัมพันธ์กับการเสพยาบ้าของวัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกรุณา บ้านมุขิตาบ้านอุเบกขา และบ้านปราณี คือ เพศมีความสัมพันธ์กับเหตุสำคัญที่ทำให้เสพยาและอาชีพมีความสัมพันธ์กับความถี่ในการเสพ ส่วนอายุ การศึกษาสูงสุด สถานภาพสมรส และรายได้ครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับการเสพยาบ้าของวัยรุ่นในศูนย์ฝึกฯ พฤติกรรมต่อต้านสังคมและรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กับการเสพยาบ้าของเด็กและเยาวชน

กาญจนา คุณารักษ์ (2555, น. 439-464) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการป้องกันการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติด/เด็ก และเยาวชน ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยของการกระทำผิดซ้ำ คือ ระบบเศรษฐกิจ ระบบการเมืองการปกครอง ระบบสังคม และระบบการศึกษาที่ว่าสาเหตุที่แท้จริงคือ 1) ไม่ตระหนักรู้ว่าการเสพยาเป็นการกระทำผิดกฎหมาย 2) กลับไปคบหาสมาคมกับเพื่อนกลุ่มที่เสพ 3) ขาดโอกาสในการเข้ารับการศึกษาพื้นฐานอย่างถูกต้อง 4) ขาดระบบสังคมที่มีประสิทธิภาพคอยช่วยเหลือ 5) ครอบครัว/ผู้ปกครองมีการศึกษาน้อยไม่ทราบวิธีการช่วยเหลือที่ถูกต้อง 6) ขาดแรงจูงใจที่จะเลิกเสพ 7) ไม่ตั้งใจที่จะเลิกเสพอย่างจริงจัง 8) สังคมไม่ยอมรับและไม่ให้โอกาส กรณีรูปแบบป้องกันการกระทำผิดซ้ำที่พัฒนาขึ้นมี 13 ส่วนประกอบ คือ 1) เป้าประสงค์ของการป้องกัน 2) แผนการป้องกัน 3) นโยบายการป้องกัน 4) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง (5) การประเมินความเสี่ยง 6) การตระหนักรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของเยาวชน 7) การคัดกรอง (8) กิจกรรมและโปรแกรมป้องกัน 9) การให้คำปรึกษาแนะนำ 10) การส่งต่อติดตามและประเมินผล 11) มีความตั้งใจมุ่งในการป้องกัน 12) การมีอาชีพ และ 13) การมีเครือข่าย โดยอาจเรียกรูปแบบนี้ว่า GP-PLANSACTION MODEL ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้การประเมินและรับรองแล้ว

เจริญ แฉกพิมาย และคณะ (2555, น. 69-72) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเรื่องยาเสพติดและพฤติกรรมกำบังตนเองจากยาเสพติดของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และปริญญาตรีที่ลงทะเบียนในภาคการศึกษาที่ 1/2554 ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเรื่องยาเสพติด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด โดยได้รับความรู้จากสื่อ 3 ลำดับที่มากที่สุด คือ สื่อวิทยุ/โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต และหนังสือพิมพ์ และรู้จักยาเสพติดมากที่สุด 3 ลำดับ คือ ยาบ้า (แอมเฟตามีน) กัญชา และใบกระท่อม โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนมากไม่แน่ใจว่าชุมชนที่พักอาศัยอยู่มีการระบาดของยาเสพติด แต่มีความเห็นว่ายาเสพติดที่ระบาดในชุมชนที่พักอาศัยมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ยาบ้า (แอมเฟตามีน) กัญชาและใบกระท่อม ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากไม่เคยถูกชักชวนให้ลองยาเสพติดและไม่ทราบว่าเพื่อนบางคนติดยาเสพติด โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่งที่รู้ว่าเพื่อนบางคนเสพยาเสพติดและทราบว่า การสูดดม เป็นวิธีการเสพยาที่เพื่อนใช้กันมากที่สุด และมีสาเหตุของการเสพยาเสพติดมากที่สุด คือ อยากรองและมีความเห็นว่ายาเสพติดจะช่วยในเรื่องประสิทธิภาพในการเรียนหนังสือเป็นเรื่องที่ไม่จริง โดยมีความเห็นว่ายาเสพติดมีผลกระทบต่อตนเองมากที่สุดและในชุมชนที่พักอาศัยอยู่มีหน่วยงานราชการเข้าไปให้ความรู้และเข้าไปตรวจจับเรื่องยาเสพติด 2) ผลการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมกำบังตนเองจากยาเสพติด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีระดับพฤติกรรมที่มีต่อการป้องกันยาเสพติด

ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีระดับพฤติกรรมที่มีต่อยาเสพติด อยู่ในระดับมากที่สุด คือ นักศึกษาสามารถดำรงตนเองด้วยการไม่เสพยาเสพติด ถึงแม้สถานที่พักอาศัยจะมีการระบาดของยาเสพติดก็ตามที่เหลือนีมีระดับพฤติกรรมที่มีต่อยาเสพติดอยู่ในระดับมากในทุกเรื่อง โดยเรื่องที่มีมากที่สุด 5 ลำดับ คือ ครอบครัว ญาติ พี่น้องของนักศึกษา จะเสียใจและรับไม่ได้หากพบว่านักศึกษาเสพยาเสพติด รองลงมา คือ นักศึกษาจะปฏิเสธทันทีเสมอเมื่อเพื่อนนำยาเสพติดมาและชวนให้เสพยาเสพติด นักศึกษากลัวว่าหากเสพยาเสพติดและถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับได้จะทำให้เสียอนาคตทางการศึกษา นักศึกษามีการป้องกันตนเองด้วยการปฏิเสธการทดลองเสพยาเสพติดทุกชนิดและนักศึกษามีความรู้เรื่องพิษภัยของยาเสพติดเป็นอย่างดีจึงไม่เกี่ยวข้องหรือเสพยาเสพติด

ณัฐวุฒิ ประโม่ง และคณะ (2555, น. 18-28) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุของปัญหาเสพยาเสพติดในกลุ่มนักเรียนและเพื่อพัฒนารูปแบบกิจกรรมด้านยาเสพติดในกลุ่มนักเรียน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2555 จำนวน 357 คน และวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุให้สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์โครงสร้างเชิงเส้น ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบด้านปัจจัยเชิงสาเหตุการติดยาเสพติดในกลุ่มนักเรียน ประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้านสติปัญญา (Intelligence Quotient) 2) ปัจจัยด้านความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient) 3) ปัจจัยด้านความสามารถในการแก้ปัญหาและการกล้าเผชิญวิกฤต (Adversity Quotient) 4) ปัจจัยด้านครอบครัว (Family) 5) ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (Social and Environment) 6) ปัจจัยด้านโรงเรียน (School) และ 7) ปัจจัยด้านพฤติกรรม การติดยาเสพติดในกลุ่มนักเรียน โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีค่าอำนาจการประกอบอยู่ ระหว่าง 0.11-4.32 ประกอบด้วย ด้านสติปัญญา โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีค่าอำนาจการประกอบอยู่ระหว่าง 0.89 -2.83 ด้านความฉลาดทางอารมณ์โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าอำนาจการประกอบอยู่ระหว่าง 1.89-2.42 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาและการกล้าเผชิญวิกฤต โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีค่าอำนาจการประกอบอยู่ระหว่าง 1.96-2.60 ด้านครอบครัว โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีค่าอำนาจการประกอบอยู่ระหว่าง 1.82-2.50 ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีค่าอำนาจการประกอบอยู่ระหว่าง 2.04-2.74 ด้านโรงเรียน โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าอำนาจการประกอบอยู่ระหว่าง 0.92 -2.29 และด้านพฤติกรรมการติดยาเสพติดในกลุ่มนักเรียน โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าอำนาจการประกอบอยู่ระหว่าง 0.48-1.43 และปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อพฤติกรรมการติดยาเสพติดในกลุ่มนักเรียน พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งพิจารณาได้จากค่าไคสแควร์ มีค่าเท่ากับ 328.29; $p = 0.37763$ ท้องคาบอิสระเท่ากับ 321 และดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.94 ดัชนี วัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.92 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง

เปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) มีค่า เท่ากับ 0.008 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการติดยาเสพติด ของนักเรียน มีค่าเท่ากับ 0.94 แสดงว่า ตัวแปรโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปร พฤติกรรมการติดยาเสพติดของนักเรียน ได้ร้อยละ 94

ฉัตรชัย อ้นบำรุง (2556, น. 70-78) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดระบบการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของโรงเรียนแม่คะ อำเภอดงบัง จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของนักเรียนบ้านแม่คะ กลุ่มนักเรียนที่ไม่เคยใช้ยาเสพติด พบว่า ส่วนใหญ่ครูสอนตามเนื้อหา สารที่หลักสูตรกำหนดไว้มีการจัดนิทรรศการ และการเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด จัดการแข่งขันกีฬา ภายในโรงเรียน มีการตรวจสุขภาพนักเรียน นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา และจัดกิจกรรม อบรมจริยธรรม สอนทักษะด้านอาชีพ จัดกิจกรรมเข้าค่ายพักแรมลูกเสือ เนตรนารี ให้เพื่อนในห้องคอยสอดส่องดูแล แนะนำตักเตือนและสังเกตพฤติกรรมสำหรับปัญหาที่สำคัญที่สุด คือ ขาดการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน แนวปฏิบัติ คือ ควรปรับเปลี่ยนกิจกรรม ในการดำเนินงานบางส่วน เช่น การพัฒนารูปแบบการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนและควรเพิ่มกิจกรรม ในการให้คำปรึกษานักเรียนในกรณีที่ติดยาเสพติดและไม่ติดยาเสพติด 2) สภาพการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของโรงเรียนบ้านแม่คะ สำหรับกลุ่มนักเรียนที่มีประสบการณ์ในการใช้ยาเสพติด พบว่า ส่วนใหญ่ครูคอยให้ความรู้และว่ากล่าวตักเตือนคอยควบคุมดูแลพฤติกรรมนักเรียนอย่างใกล้ชิด ทั้งในและนอกโรงเรียนปัญหาที่สำคัญที่สุด คือ สภาพแวดล้อมของนักเรียนเสี่ยงกับยาเสพติดแนวปฏิบัติ คือ ควรสร้างเครือข่าย การทำงานจัดให้นักเรียนไปทัศนศึกษาและดูงานในสถานบำบัดฟื้นฟูยาเสพติด เพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงและตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติด 3) สภาพการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของโรงเรียนบ้านแม่คะสำหรับกลุ่มนักเรียนที่ติดยาเสพติด พบว่า ครูร่วมกับผู้ปกครอง คอยดูแลควบคุมพฤติกรรมอย่างใกล้ชิดนำนักเรียนเข้ารับการบำบัดรักษา ปัญหาที่สำคัญที่สุด คือ นักเรียนกลุ่มนี้จะใช้ยาเสพติดเฉพาะตอนที่อยู่ที่บ้าน และจะไม่มาโรงเรียนถ้ารู้ว่าตัวเองติดยาเสพติด แนวทางปฏิบัติ คือ ควรให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องดูแลช่วยเหลือและคอยให้กำลังใจอย่างใกล้ชิด 4) ส่วนสภาพ การป้องกันปัญหา ยาเสพติดของโรงเรียนบ้านแม่คะ ในกลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมในการค้ายาเสพติด พบว่า โรงเรียนจะเรียกนักเรียนมาพบเพื่อตักเตือนให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด หากไม่เลิกพฤติกรรม ดังกล่าวจะแจ้งให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบและจะประสานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ดำเนินคดี ตามกฎหมายปัญหาที่สำคัญที่สุด คือ ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากนักเรียนในการให้ข้อมูลนักเรียน ที่มีพฤติกรรมค้ายาเสพติดแนวปฏิบัติ คือ การประสานงานกับหน่วยงานสาธารณสุข เพื่อนำวิธีการบำบัด รักษามาใช้ในโรงเรียน

นารี สกุลวงศ์ธนา และคณะ (2556, น. 82-90) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการป้องกัน ปัญหายาเสพติดสำหรับเด็กและเยาวชนอย่างยั่งยืน: ภูมิคุ้มกันเพื่อสร้างโลกสีขาว ผลการวิจัย พบว่า ปัจจุบันเด็กและเยาวชนไทยเริ่มใช้ยาเสพติดในช่วงอายุน้อยลงและพบในเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี มากขึ้น ปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานป้องกัน ได้แก่ สัมพันธภาพภายในครอบครัว การมีตัวแบบที่ดี การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน การดำเนินชีวิตด้วยสติตามแนวพุทธศาสนา ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน การมีพื้นที่เพื่อทำกิจกรรมเชิงบวก การได้รับการสนับสนุนและกำลังใจจากชุมชน และชุมชนให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ผลการวิจัยนำมาสู่ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 4 ข้อ ดังนี้ 1) รัฐควรกระตุ้นให้ภาคสังคมรับรู้และมีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดมากขึ้น 2) มีองค์การทางสังคมทำหน้าที่ด้านการป้องกันปัญหายาเสพติด แบบบูรณาการณกับภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 3) การป้องกันควรมุ่งไปที่ช่วงก่อนการเริ่มเสพ และ 4) ควรมีการพัฒนาเด็กและเยาวชนควบคู่กับสถาบันสังคมหลัก ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน

พัชรภรณ์ ด่านประชุม (2556, น. 57-63) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอนุบาลวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีระดับพฤติกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงเมื่อพิจารณาในรายละเอียดสรุปได้ว่า นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอนุบาลวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว มีระดับพฤติกรรมในการควบคุมตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด และได้ให้ความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 รองลงมา คือ การเห็นคุณค่าในตนเองอยู่ในระดับมาก และการปฏิบัติต่อตนเองอยู่ในระดับมากแต่มีพฤติกรรมเป็นลำดับสุดท้ายในด้านพฤติกรรมการป้องกันตนเอง จากยาเสพติด สามารถสรุปได้ว่า นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอนุบาลวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว มีระดับพฤติกรรมหลักเสี่ยงจากการใช้ยาเสพติดอยู่ในระดับสูงที่สุดและได้ให้ความสำคัญ เป็นลำดับที่ 1 และมีพฤติกรรมในการปฏิเสธจากการใช้ยาเสพติดอยู่ในระดับสูงที่สุดเป็นลำดับที่ 2 ผลจากการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอนุบาลวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ ระดับชั้น รายได้เฉลี่ย ของครอบครัว/เดือน สภาวะครอบครัวต่างกัน มีระดับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยส่วนนักเรียนที่มีผลการเรียนต่างกันมีระดับพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดแตกต่างกันจึงเป็นการยอมรับสมมติฐานการวิจัยผลการทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบความสัมพันธ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกับระดับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอนุบาลวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว พบว่า ปัจจัยด้าน การควบคุมตนเอง ด้านการเห็นคุณค่าในตนเองและด้านการปฏิบัติตนต่อตนเองมีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

พิทยา ศิริรักษ์ และคณะ (2556, น. 56-59) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การป้องกันการติดสารเสพติดของเยาวชน ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการป้องกันการติดสารเสพติดมีแนวคิดหลักที่สำคัญ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบุคคล สังคม และสิ่งแวดล้อม ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการเพื่อป้องกันการติดสารเสพติดของเยาวชนในสถานศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เกิดจากการจัดสรรทรัพยากรที่ไม่เหมาะสม ความล้มเหลวในการบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐ เนื่องจากโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการ บุคลากรในสถานศึกษาละเลยบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติตามนโยบาย เนื่องจากภาระการทำงานที่สูงและขาดความเป็นรูปธรรมอิทธิพลจากเพื่อนและเครือข่ายยาเสพติดและที่สำคัญ คือ การไม่ได้รับความร่วมมือจากเยาวชนในสถานศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและทักษะในการปฏิเสธยาเสพติดให้แก่เยาวชน เนื่องจากกิจกรรมที่จัดขึ้นไม่น่าสนใจไม่สามารถรองรับจำนวนนักเรียนในสถานศึกษา

อรณพ กาวิกุล (2556, น. 66-67) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 5 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ในพื้นที่ตำรวจภูธร ภาค 5 ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้รับการถ่ายทอด สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ ภาค 5 อย่างน้อยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยด้านบุคลิกภาพของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดในเยาวชนของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ ภาค 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยด้านการส่งเสริมสนับสนุน สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ ภาค 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ในพื้นที่ตำรวจภูธร ภาค 5 ที่พัฒนาขึ้น คือ รูปแบบและกระบวนการ “NICE POLICE” มีองค์ประกอบที่สำคัญแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรก คือ NICE ประกอบด้วย N (Narcotic Knowledge) ในส่วนที่มุ่งให้มีการศึกษาค้นคว้ารวบรวม องค์ความรู้ด้านยาเสพติดในทุกมิติ I (Information) หมายถึง องค์ความรู้ ทักษะ วิธีการถ่ายทอดความรู้ ข้อมูลข่าวสารในด้านต่าง ๆ รวมถึงการวิเคราะห์นโยบายของหน่วยงานบังคับบัญชาเพื่อลงสู่การปฏิบัติ C (Central Communication Agencies) คือ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 เป็นหน่วยงานศูนย์กลางพัฒนาการศึกษาตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ และ E (Education) คือ ให้ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธร ภาค 5 ดำเนินการจัดการฝึกอบรมและส่งเสริมให้ตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์มีโอกาสได้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาตนเอง ในส่วนที่ 2 คือ POLICE เป็นกระบวนการหลังจากการที่ได้รับการศึกษาอบรมจากศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธร ภาค 5 แล้วตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์นำองค์ความรู้ที่ได้รับลงสู่การปฏิบัติ โดยอาศัยแนวคิดแสวงหาการมีส่วนร่วม

ของชุมชน ประกอบด้วย P (Plan Participate) คือ การวางแผนการทำงานร่วมกันทุกภาคส่วนในชุมชน O (Organize) คือ การวางระบบงาน L (Learning) คือ การดำเนินการถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกัน ยาเสพติดสำหรับเยาวชน (Integrate) คือ การสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันบูรณาการการทำงาน ร่วมกันของแต่ละภาคส่วนในชุมชน C (Connect) คือ การเชื่อมต่อเครือข่ายการทำงานของภาคส่วนต่าง ๆ ของชุมชนเข้ากับชุมชนอื่น ๆ และสังคมภายนอกและ E (Evaluation) คือ การประเมินผลการแก้ไข ปรับปรุงและการรายงานผลการปฏิบัติ

กิตติธัช แสนภูวา (2557, น. 78-79) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารการดำเนินการ ป้องกันแก้ไขสารเสพติด พบว่า 1) ระดับประสิทธิผลการดำเนินการป้องกันแก้ไขสารเสพติดของโรงเรียน ต้นแบบระบบมาตรฐานการต้านยาเสพติด และ 2) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินการ ป้องกันแก้ไขสารเสพติดของโรงเรียนต้นแบบระบบมาตรฐานการต้านยาเสพติด ประชากรที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหาร สถานศึกษา จำนวน ครู ครูแกนนำ 345 คน รวม 362 คน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนต้นแบบ ระบบมาตรฐานการต้านยาเสพติดในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดกาญจนบุรี เครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.957 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยการบริหาร การดำเนินการป้องกันแก้ไขสารเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านระบบบริหารงานมาตรฐานการต้านยาเสพติด และด้านนโยบายสู่การปฏิบัติ ตามลำดับ 2) ประสิทธิภาพการดำเนินการป้องกันแก้ไขสารเสพติดของโรงเรียนต้นแบบระบบมาตรฐานการต้าน ยาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านนักเรียน และด้าน นักเรียนแกนนำ ตามลำดับ 3) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินการป้องกันแก้ไข สารเสพติดของโรงเรียนต้นแบบระบบมาตรฐานการต้านยาเสพติดในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และ จังหวัดกาญจนบุรี

มนต์นัท ทองสิมา (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงและ การรณรงค์ต่อต้านพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจูงใจในการใช้ยาเสพติดในระดับมากที่สุด สื่อมวลชน การศึกษาระดับความพึงพอใจหลังการเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมออกแบบ โปสเตอร์รณรงค์ต่อต้านยาเสพติดของนักเรียนช่วยลดปัญหา ยาเสพติดในเยาวชนกลุ่มเสี่ยงได้ โดยเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่ไม่เคยและเคยเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดต่อพฤติกรรม จูงใจในการใช้ยาเสพติด พบว่าทั้ง 7 ปัจจัยได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับตัวเอง ครอบครัว เพื่อน โรงเรียน ชุมชน เศรษฐกิจและสื่อมวลชน ซึ่งปัจจัยเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม มากกว่ากลุ่มที่เคย

เข้าร่วมกิจกรรม ($p < 0.05$) โดยปัจจัยที่มีระดับความเสี่ยงต่อกลุ่มที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุดคือ ปัจจัยเกี่ยวกับสื่อมวลชน

ระพีพรรณ บัวผัน (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การตัดสินใจเสพยาเสพติดของเด็กและเยาวชน: กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 1 จังหวัดระยอง ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเสพยาเสพติดของเด็กและเยาวชนมาจาก 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ปัจจัยบุคคลและสภาพแวดล้อม ได้แก่ ครอบครัว เพื่อน คู่รัก ญาติ ซึ่งมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และเด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย อีกทั้งสภาพแวดล้อมในชุมชนที่เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่มีแหล่งเสพยาเสพติดและมีสมาชิกในชุมชนเสพยาและจำหน่ายยาเสพติดและส่วนที่ 2 ตัวเด็กและเยาวชน มีพฤติกรรมเรียนไม่จบ สมาชิกในครอบครัวมีปัญหา มีความเชื่อเชิงบวกต่อการเสพยาหรือจำหน่ายยาเสพติด และมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนก่อนตัดสินใจเสพยาเสพติด มีผลทำให้เด็กและเยาวชนตัดสินใจเสพยาเสพติด ข้อที่ 2 พบว่า เด็กและเยาวชนสามารถเสพยาและจำหน่ายยาเสพติดได้เพราะเรียนรู้จากบุคคลใกล้ชิดที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดจึงทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมเลียนแบบตามบุคคลนั้น สำหรับเด็กและเยาวชนที่ตัดสินใจเสพยาเสพติดเพราะถูกตีตราจากการถูกกล่าวหาบ่อยครั้งจากบุคคลรอบข้างว่าเด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมเสพยาและจำหน่ายยาเสพติดทำให้เด็กและเยาวชนตัดสินใจทำตามข้อกล่าวหาเหล่านั้น ๆ และข้อที่ 3) พบว่า เด็กและเยาวชนตัดสินใจเสพยาเสพติดเพราะ 3 องค์ประกอบ 1) ความสัมพันธ์ที่ระหว่างเด็กและเยาวชนกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด 2) บทบาทของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในการดำรงชีวิตของเด็กและเยาวชน และ 3) ความถี่ของการพบเห็นพฤติกรรมเสพยาและการจำหน่ายยาเสพติด

วิมลสิริ บุญโญปกรณ์ (2557, น. 421-430) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ไปสู่การปฏิบัติ ผลการวิจัย พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง มีวุฒิทางการศึกษาสูงสุดจบปริญญาโท มีประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 5 ปี ส่วนมากเคยได้รับการอบรม ประชุมหรือสัมมนาด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษามาแล้ว สภาพทั่วไปของสถานศึกษาส่วนใหญ่ตั้งอยู่ใกล้กับแหล่งอบายมุขและมีคณะกรรมการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นโยบายที่มีผลการปฏิบัติงานที่น่าพอใจอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การปฏิบัติงานตามนโยบายการสร้างจิตสำนึกร่วมกัน การกำหนดมาตรการ และยุทธศาสตร์และการจัดกิจกรรมป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ส่วนผลการปฏิบัติงานตามนโยบายอยู่ในระดับปานกลางที่สมควรได้รับการพัฒนา ได้แก่ การกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน การจัดทำแผนปฏิบัติงาน การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาและการสร้างเครือข่ายแกนนำในการกำหนดแนวทางที่เหมาะสม จึงมีความจำเป็นจะต้องมีการปรับเปลี่ยนนโยบายยุทธศาสตร์ของสำนักงานคณะกรรมการ

ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งเป็นกลไกขับเคลื่อนหลักให้เน้นในเรื่อง “การป้องกัน” และเนื่องจากพลวัตของสังคม กระทรวงศึกษาธิการ จึงต้องจัดให้มีศูนย์ที่มีการเก็บรวบรวมจากหน่วยงานในสังกัดต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่องทั้งสายสามัญและสายอาชีวศึกษาในระดับประถมและมัธยม เพื่อติดตามผลสัมฤทธิ์จากนโยบายที่มีต่อเยาวชนในด้านต่าง ๆ เช่น การสร้างภูมิคุ้มกันและทักษะในการปฏิเสธยาเสพติด การมีส่วนร่วมของสังคม การบำบัด และฟื้นฟูเยาวชนผู้ติดสารเสพติด

สายสุตา สุขแสง และคณะ (2558, น. 43-46) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงใช้สารเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2556 จำนวน 3 เขต ได้แก่ เขตพื้นที่จังหวัดสงขลา เขต 1 จำนวน 80 คน เขตพื้นที่จังหวัดสงขลา เขต 2 จำนวน 120 คน เขตพื้นที่จังหวัดสงขลา เขต 3 จำนวน 160 คน โดยใช้การสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แบ่งเป็นนักเรียนชาย จำนวน 210 คน และเป็นนักเรียนหญิง จำนวน 150 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ สถิติเชิงพรรณนา หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า Correlation และ สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านความรู้ ปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อนและพฤติกรรมเสี่ยงใช้สารเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดสงขลา ด้านครอบครัว และปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับมาก ส่วนปัจจัยด้านความรู้ อยู่ในระดับกลางและนักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงใช้สารเสพติดอยู่ในระดับน้อยส่วนปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงใช้สารเสพติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านความรู้ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงใช้สารเสพติดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่ปัจจัย ด้านกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงใช้สารเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดสงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถทำนายพยากรณ์ ได้ร้อยละ 16.10

ชวลิต กงเพชร (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของกลุ่มนักเรียนหญิงในจังหวัดกาฬสินธุ์ รูปแบบการศึกษาการศึกษาเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indept Interview) โดยเลือกวิธีการเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างแบบ สโนลบอล (Snowball Sampling) ผลการศึกษาของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติด (แรงจูงใจ) สามารถแบ่งแรงจูงใจออกเป็นกลุ่ม ๆ ได้ทั้งหมด 3 กลุ่ม ดังนี้ ปัจจัยหลัก (ความอยากรู้อยากลอง เพื่อน พี่ น้อง แฟน และความเชื่อผิด ๆ) ปัจจัยเสริม (การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เที่ยวสถานบันเทิง) และปัจจัยเอื้อ (ครอบครัวไม่สมบูรณ์ ดาราใช้) โดยแต่ละปัจจัยหนุนเสริมทำให้เกิดนักเสพหน้าใหม่เพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ และสอดคล้องกับแนวคิดของ (Walter, 1961, p. 58) กล่าวว่าตัวอย่างที่ไม่ดีจากสื่อมวลชนเป็นสิ่งกระตุ้นหรือเป็นแรงดึงดูด

ให้บุคคลกระทำผิดจากเหตุผลที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าสื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดอาญา และเป็นสาเหตุทางอ้อมต่อการกระทำความผิดโดยผ่านทางค่านิยมต่อการฝ่าฝืนกฎระเบียบสังคม

2.7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Ross (1967, p. 59) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กลุ่มผู้ใช้แอมเฟตามีนในทางที่ผิด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มผู้ใช้แอมเฟตามีน จำนวน 1,245 คน ในนครซิดนีย์ประเทศออสเตรเลีย ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้เป็นผู้ที่มีอายุน้อยและมีการศึกษาต่ำ จากการศึกษานี้ได้ตรวจสอบความรุนแรงของการพึ่งยาแอมเฟตามีนในออสเตรเลีย และได้เรียกร้องให้มีการตรวจสอบความรุนแรงของการแพร่กระจายของแอมเฟตามีน โดยใช้แบบสำรวจที่เรียกว่า A Severity of Amphetamine Dependence Questionnaire (SAmDQ)

Briscoe (1971, p. 3767) ได้ทำการวิจัย เรื่องถึงความแตกต่างในด้านการเรียนรู้ของนักเรียนที่ติดยาเสพติดให้โทษกับนักเรียนที่ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านการเรียนรู้ คือ นักเรียนที่ติดยาเสพติดให้โทษมีความสามารถในการรับรู้ความเข้าใจและความจำดีกว่านักเรียนที่ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ ซึ่งทำการศึกษาถึงวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดให้โทษ พบว่า วัยรุ่นที่ติดยาเสพติดให้โทษ ทำให้ผลการเรียนคะแนนด้อยลงต่ำกว่าวัยรุ่นที่ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Harger (1971, p. 6158) ได้ทำการวิจัย เรื่องถึงวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดให้โทษในชนชั้นกลางของอเมริกาโดยศึกษาถึงความสำคัญระหว่างวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดให้โทษกับครอบครัว ยาเสพติดที่ศึกษา คือ กัญชา ยาที่ทำให้เกิดประสาทหลอน และแอมเฟตามีน พบว่า เด็กที่ขาดความอบอุ่นจากครอบครัว และพบว่า การติดยาเสพติดให้โทษทำให้ความสำคัญน้อยลง ผลการทดลอง พบว่า ทั้งสองกลุ่มมีการสื่อสารระหว่างบุคคลและมีการแก้ไขปัญหาชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

Paulson (1971, pp. 5455-5456) ได้ทำการวิจัย เรื่องนักศึกษาที่ใช้ยาเสพติดให้โทษ และนักศึกษาที่ไม่ใช่ยาเสพติดให้โทษ โดยใช้แบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับการใช้ยาเสพติดให้โทษ และเหตุผลการใช้ยาเสพติดให้โทษ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่ใช้ยาเสพติดในด้านบรรยากาศของครอบครัวมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ ผู้ติดยาเสพติดให้โทษความสัมพันธ์ในครอบครัวจะห่างเหิน ความสัมพันธ์ที่ดี มีความรัก ความอบอุ่นน้อยกว่ากลุ่มที่ไม่ใช่ ยาเสพติด

Rice (1978, pp. 3862-3863) แห่งมหาวิทยาลัยไอโอวา ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความเข้าใจต่อระเบียบวินัยของโรงเรียนระหว่างนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาที่สุดเกี่ยวกับวินัย คือ การติดยาเสพติด ความเกียจคร้านและขาดความสนใจของนักเรียนในเรื่องวินัย

Jones (1985, p. 22) ได้ทำการวิจัย เรื่องเปรียบเทียบเจตคติและความรู้เกี่ยวกับสารเสพติดของนักเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 2 กลุ่ม ๆ ละ 60 คน กลุ่มหนึ่งได้เรียนโปรแกรมเรื่องสารเสพติดมาแล้ว อีกกลุ่มหนึ่งยังไม่เคยเรียน พบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันในด้านเจตคติและความรู้เกี่ยวกับสารเสพติด นักเรียนหญิงมี เจตคติต่อต้านสารเสพติดมากกว่านักเรียนชาย นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนที่มีบิดามารดาอยู่ด้วยกันจะมีเจตคติที่ต่อต้านสารเสพติดมากกว่านักเรียนที่บิดามารดาแยกกันอยู่

Stanley (1989, p. 126) ได้ทำการวิจัย เรื่ององค์ประกอบด้านเพื่อน โรงเรียน ครอบครัว และศาสนาว่ามีผลต่อการใช้สารเสพติด เช่น การคบเพื่อนที่เป็นนักดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ความล้มเหลวทางหลักสูตร ความผิดหวังจากการสอบประจำภาค การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของพ่อแม่ มีผลทางบวกต่อการใช้ยาเสพติด บุหรี่ แอลกอฮอล์ และสารเสพติดประเภทอื่น ๆ

Asahi News Service (1997, p. 32) เรื่องการแพร่ระบาดของแอมเฟตามีนกับเยาวชนในสถานศึกษา ประชากรกลุ่มตัวอย่าง คือ เยาวชนที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั่วประเทศ ผลการวิจัย พบว่า ผลสำรวจการใช้แอมเฟตามีนของผู้เสพแอมเฟตามีนมีทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย ในประเทศญี่ปุ่นปัจจุบันมีเยาวชนญี่ปุ่นประมาณ 100,000 คน ในโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายใน 186 โรงเรียน ทั่วประเทศที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและเป็นแหล่งที่มาของปัญหา มีปัญหาเรื่องการใช้แอมเฟตามีนในทางที่ผิดในหลายกรณี พบว่า สถานที่ซึ่งเป็นแหล่งใหญ่ของการซื้อขายแอมเฟตามีนในญี่ปุ่นคือ ตามสถานีรถไฟใต้ดินซึ่งมีการจำหน่ายบัตรโทรศัพท์ปลอมควบคู่กับแอมเฟตามีน เนื่องจากกรณีการทำผิดกฎหมายทั้งสองประเภทนี้มีเครื่องขายโยงโยถึงกันสาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะเยาวชนวัยรุ่นในญี่ปุ่นนิยมใช้เครื่องติดตามตัว (Pagers) นักเรียนที่ต้องการใช้บัตรโทรศัพท์ ปลอมกับเครื่องติดตามตัวจึงเข้าไปเกี่ยวข้องกับการใช้แอมเฟตามีนในทางที่ผิด ส่วนสาเหตุที่สำคัญที่สุดของการใช้แอมเฟตามีนในกลุ่มตัวอย่างจะเหมือนกับเยาวชนไทย คือ เพื่อให้ตื่น ไม่ง่วง ช่วยให้ไม่นอนหลับง่าย

Brookover (1999, p. 172) ได้สำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุการ เสพแอลกอฮอล์ และยาเสพติดของเยาวชนและได้สัมภาษณ์เกี่ยวกับโปรแกรมการศึกษาการเสพยาเสพติดที่อาศัยโรงเรียนเป็นฐาน โดยใช้กลุ่มโรงเรียนในรัฐแคนซัสในชนบท จำนวนกลุ่มซึ่งมีผู้บริหารและผู้ให้คำปรึกษาโรงเรียนจำนวน 8 คน ที่ให้สัมภาษณ์ ผลการวิจัย พบว่า ผู้ให้ข้อมูลรับรู้ว่านโยบายป้องกันแอลกอฮอล์และยาเสพติดอื่น ๆ แตกต่างตามบรรทัดฐานของชุมชนที่อนุญาตให้เสฟได้มากขึ้น ความหมายของโรงเรียนที่จะลดการใช้สิ่งเสพติดเหล่านี้ เยาวชนถูกทำลายด้วยการให้ความสามารถของชุมชน เริ่มตั้งแต่ผู้ปกครองแทรกแซงอย่างทำทหาย หรือไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่โรงเรียนปฏิบัติต่อนักเรียนที่เสพยาเสพติด หรือไม่ปฏิบัติตามนโยบายการป้องกันยาเสพติดไปจนถึงผู้ปกครองเหล่านั้นซื้อบุหรี่และสุราให้ลูก ๆ ของตนเอง เสพเสียเองและพบว่า นโยบายของกลุ่มโรงเรียนเน้นมาตรการลงโทษมากกว่ามาตรการป้องกัน

Feinstein (2005, p. 46) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้ยาเสพติดของนักศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ จำนวน 829 คน ผลการวิจัย พบว่า การใช้ยาเสพติดของนักศึกษามีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญกับการใช้ยาเสพติดของผู้ปกครอง กล่าวคือ ถ้าผู้ปกครองของนักศึกษาคิดที่เข้ายาเสพติดชนิดใดแล้วนักศึกษาค้นนั้นก็จะมีแนวโน้มที่จะใช้ยาเสพติดชนิดนั้นตามไปด้วย

2.8 กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิด การวิจัยจากการสังเคราะห์ตัวแปรจากนักวิชาการต่าง ๆ และกำหนดตัวแปรตาม โดยปรับปรุงจากพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ดังนี้

ภาพที่ 2.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัย ได้ดำเนินการวิจัย ไว้ตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในคดียาเสพติดที่ถูกดำเนินคดีในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 307 คน (ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์, 2563)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ดังนี้

3.1.2.1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในคดียาเสพติดที่ถูกดำเนินคดีในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 174 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของ (Yamane, 1973, p. 727) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + N(e)^2} \quad (3-1)$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด
 e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกิน .05

$$\begin{aligned}\text{แทนค่า } n &= \frac{307}{1+307(.05)^2} \\ &= 173.69 \text{ คน}\end{aligned}$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ คือ 173.69 คน เพื่อให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นจำนวนเต็ม ผู้วิจัยจึงปัดเศษของกลุ่มตัวอย่างเป็น 174 คน

3.1.2.2 การสุ่มตัวอย่างประชากร แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1) การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากโดยการนำรายชื่อประชากรใส่ลงในกล่อง แล้วจึงหยิบรายชื่อออกมาทีละแผ่น เมื่อจับได้ชื่อใดก็เขียนไว้แล้วนำกลับเข้าไปในกล่องใหม่ แล้วเขย่าให้คละก้นเพื่อให้แต่ละชื่อมีโอกาสถูกเลือกเท่า ๆ กัน ถ้าจับได้รายชื่อเดิมก็นำกลับเข้าไปในกล่องใหม่แล้วเขย่าให้คละก้น และทำการจับใหม่จนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 174 คน

2) การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interviews) จากตัวแทนผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากตัวแทนเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในคดียาเสพติดที่ถูกดำเนินคดีในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 10 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 แบบ ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยแบ่งตามลักษณะของการวิจัย ดังนี้

3.2.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยศึกษาจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษามีโครงสร้างแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางกายภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ โดยจะมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklists) เพื่อสำรวจข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้านสื่อต่าง ๆ โดยลักษณะแบบสอบถามจะแบ่งระดับของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ บุญชม ศรีสะอาด (2545, อ้างถึงใน รุ่ง ใจดี, 2560) คือ

- 1 คะแนน หมายถึง น้อยที่สุด
- 2 คะแนน หมายถึง น้อย
- 3 คะแนน หมายถึง ปานกลาง
- 4 คะแนน หมายถึง มาก
- 5 คะแนน หมายถึง มากที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ 3 ด้าน ได้แก่ การเสพ การครอบครอง และการจำหน่าย

1. การเสพ
2. การครอบครอง
3. การจำหน่าย

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามแบบลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ เช่นเดียวกับตอนที่ 2

3.2.2 แบบสัมภาษณ์ (Interview Form) เป็นแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างที่สร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดโดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นส่วนของข้อมูลทั่วไปของการสัมภาษณ์ ได้แก่ ชื่อเรื่องวิจัย ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ เพศ สถานที่ วัน เวลาที่สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 เป็นส่วนของคำถามซึ่งมีข้อความที่เป็นข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตลอดจนวิธีป้องกันการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

3.3.1 การสร้างแบบทดสอบ (Questionnaire)

3.3.1.1 ศึกษา ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำ ความผิดในคดีอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิด ในการวิจัย

3.3.1.2 กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามและสำนวนภาษาของข้อความ

3.3.1.3 นำร่างแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ แก้ไข เสนอแนะ ปรับปรุง เพื่อความเหมาะสมถูกต้องของแบบสอบถามตามหลักวิชาการ

3.3.1.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1) นายชยุต ทับทิมไสย์ วุฒิการศึกษา นิติศาสตรมหาบัณฑิต (น.ม.) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตำแหน่งผู้อำนวยการศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณิชภาพัท กันขุนทด วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาภาษาไทย ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์คณะศึกษาศาสตร์และนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย

3) รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมยไธสง วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต (คศ.ม.) สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา ตำแหน่งอาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ตรวจสอบด้านผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติสำหรับการวิจัย

3.3.1.5 ผู้วิจัย ประเมินผลแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความครอบคลุม ความถูกต้อง เทียบตรงของเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ความถูกต้องของรูปแบบแบบสอบถาม (Format) และความถูกต้องของการใช้ภาษา (Wording) ตามหลักวิชาการโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์ เฉพาะหรือค่า IOC (Index of Congruence) โดยผู้วิจัยนำแบบประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งกำหนด คะแนน ไว้ดังนี้

ให้คะแนน 1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 เมื่อผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

หลังจากนั้นนำค่าที่ได้แต่ละข้อแทนลงในสูตร ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N} \quad (3-2)$$

เมื่อ IOC แทน ค่าความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนผลการตัดสินในข้อความนั้นจากผู้เชี่ยวชาญ
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ (3 ท่าน)

เกณฑ์ 1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67–1.00 มีค่าความเที่ยงตรงสูง ใช้ได้

2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.67 ต้องปรับปรุงยังใช้ไม่ได้

เมื่อผู้วิจัยได้หาคุณภาพของแบบสอบถามจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ผลการประเมินได้ค่าตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป ถือได้ว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

3.3.1.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try Out) กับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในคดียาเสพติดที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 42 คน และหาค่าอำนาจจำแนกด้วยวิธีหา Item Total Correlation เป็นรายข้อ และการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability Coefficients) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha) โดยงานวิจัยนี้มีค่าความเชื่อมั่น .900

3.3.1.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้ มาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามจนถูกต้องสมบูรณ์จากนั้นนำเรียนคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วจึงนำไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงต่อไป

3.3.2 การสร้างแบบสัมภาษณ์ (Interview Form)

3.3.2.1 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย โดยการศึกษาทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดในคดียาเสพติด จากตำรา วารสาร ผลการวิจัย วิทยานิพนธ์ ตลอดจนเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.3.2.2 กำหนดเนื้อหาของคำถามในแบบสัมภาษณ์เพื่อให้ครอบคลุมในเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่กลุ่มตัวอย่างสามารถตอบคำถามเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงมากที่สุด แล้วนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทำการตรวจแนะนำในรายละเอียดและแก้ไขแบบสัมภาษณ์เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

3.3.2.3 นำแบบสัมภาษณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริง ต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ทำหนังสือขออนุญาตผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในคดียาเสพติด ซึ่งถูกดำเนินคดีในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.4.1.1 ดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในคดียาเสพติดที่ถูกดำเนินคดีในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์

3.4.1.2 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในคดียาเสพติดนั้น ผู้วิจัยได้แจ้งวัตถุประสงค์ในการเก็บข้อมูลจนผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์และประเด็นคำถามดีแล้วจึงให้ตอบแบบสอบถาม ในกรณีเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด คนใดไม่สามารถอ่านหนังสือได้ ผู้ศึกษาจะใช้วิธีอ่านให้ฟังตามแบบสอบถาม

3.4.1.3 หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบจนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล ต่อไป

3.4.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัย ดำเนินการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interviews) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ตัวแทนผู้ปกครองเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดโดยวิธีการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคลแล้วบันทึกแบบสัมภาษณ์

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม

ในการวิจัยครั้งนี้ ข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ ผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสอบถามทุกฉบับ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.5.1.1 นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ทุกฉบับ

3.5.1.2 กำหนดรูปแบบสำหรับรหัสข้อมูล (Coding Form) ตามตัวแปรที่ได้กำหนดไว้

3.5.1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อ 1 คือ การหาระดับพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยนำคะแนนมาวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

จากนั้นนำมาเทียบกับเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย (รังสรรค์ สิงห์เลิศ, 2551, น. 186) ตามสูตรการหาความกว้างของอันตรภาคชั้น ดังนี้

เกณฑ์คะแนนระดับพฤติกรรมการกระทำความผิด 5 ระดับ ดังต่อไปนี้

1.00-1.80 หมายถึง พฤติกรรมการกระทำความผิด อยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.81-2.60 หมายถึง พฤติกรรมการกระทำความผิด อยู่ในระดับน้อย

3.41-4.20 หมายถึง พฤติกรรมการกระทำความผิด อยู่ในระดับมาก

4.21-5.00 หมายถึง พฤติกรรมการกระทำความผิด อยู่ในระดับมากที่สุด

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.6.1 สถิติเชิงพรรณนาที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทั่วไปของปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percentage)

3.6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.6.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์พหุคูณถดถอยเชิงเส้น (Multiple Linear Regression Analysis) โดยการเลือกตัวแปรโดยวิธีนำตัวแปรเข้าทั้งหมด (Enter Regression)

3.6.4 การวิเคราะห์เชิงคุณภาพข้อเสนอแนะแนวการป้องกันและแก้ไขการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในเชิงพรรณนาความ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ในจังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำมาเสนอข้อมูลด้วยตารางประกอบการอธิบายตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัย
2. ลำดับการนำเสนอผลการวิจัย
3. ผลการวิจัย

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัย

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัย เพื่อแปลความหมาย มีดังนี้

n	แทน	จำนวนหน่วยตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
R	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์หุคูณ
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที
X_1	แทน	ปัจจัยส่วนบุคคล
X_2	แทน	ปัจจัยด้านครอบครัว
X_3	แทน	ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ
X_4	แทน	ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม
X_5	แทน	ปัจจัยด้านสื่อต่าง ๆ
Y	แทน	การกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์
\hat{Y}	แทน	ค่าคะแนนปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้จากการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

- Ž แทน ค่าคะแนนปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็ก และเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้จากการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
- * แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ลำดับการนำเสนอผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำเสนอผลการวิจัย ไว้ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำ ความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็ก และเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็ก และเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์แนวทางป้องกันและแก้ไขการกระทำความผิดในคดียาเสพติด ของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์

4.3 ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	126	72.4
1.2 หญิง	48	27.6
รวม	174	100.0
2. อายุเฉลี่ย 17 ปี		
3. อาชีพผู้ปกครอง		
3.1 ไม่ได้แน่นอน	45	25.9
3.2 เกษตรกร	38	21.8
3.3 รับจ้าง	31	17.8
3.4 ค้าขาย	24	13.8
3.5 รับราชการ, รัฐวิสาหกิจ	7	4.0
3.6 ลูกจ้าง	11	6.3
3.7 ธุรกิจส่วนตัว	18	10.3
รวม	174	100.0
4. ระดับการศึกษา		
4.1 ไม่ได้ศึกษา	55	31.6
4.2 ประถมศึกษา	26	14.9
4.3 มัธยมศึกษาตอนต้น	20	11.5
4.4 มัธยมศึกษาตอนปลาย, ปวช.	73	42.0
รวม	174	100.0

จากตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 174 คน จำแนกได้ดังนี้

1. ด้านเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 72.4 และเพศหญิง จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 27.6

2. ด้านอายุ พบว่า มีอายุเฉลี่ย 17 ปี

3. ด้านอาชีพผู้ปกครอง พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ปกครองประกอบอาชีพไม่ได้แน่นอน จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9 รองลงมา อาชีพเกษตรกร จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 21.8 อาชีพรับจ้าง จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8 อาชีพค้าขาย จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8 อาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 อาชีพลูกจ้าง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 6.3 และอาชีพรับราชการ, รัฐวิสาหกิจ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 4

4. ด้านระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย, ปวช. จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 42.0 รองลงมา ไม่ได้ศึกษา จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 31.6 ประถมศึกษา จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 14.9 และมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำ ความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำ ความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การกระทำ ความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อ พฤติกรรมการกระทำ ความผิดในคดียาเสพติด ของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์	ระดับความคิดเห็น		แปลผล	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. ปัจจัยส่วนบุคคล	3.99	0.74	มาก	2
2. ปัจจัยด้านครอบครัว	3.80	0.97	มาก	4
3. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	3.73	0.86	มาก	5
4. ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	3.96	0.80	มาก	3
5. ปัจจัยด้านสื่อต่าง ๆ	4.18	0.59	มาก	1
โดยรวม	3.93	0.79	มาก	-

จากตารางที่ 4.2 ผลวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำ ความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านสื่อต่าง ๆ

($\bar{X} = 4.18$) ปัจจัยส่วนบุคคล ($\bar{X} = 3.99$) ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.96$) ปัจจัยด้านครอบครัว ($\bar{X} = 3.80$) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.73$)

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดีอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน จำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดีอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายข้อ ปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ท่านเป็นคนมีนิสัยใจร้อน วู่วาม ชอบทำอะไรโดยไม่ยั้งคิดหรือไตร่ตรองให้ดี	3.82	0.75	มาก
2. ท่านชอบความท้าทายใหม่ ๆ อยากรู้อยากลอง	3.99	0.65	มาก
3. เรียนหนังสือไม่เก่ง คบเพื่อนที่มีพฤติกรรมยุ่งเกี่ยวกับยาบ้าและถูกชักชวนให้ลองเสพยาบ้า	4.11	0.62	มาก
4. เสพยาบ้าเพื่อต้องการการยอมรับจากเพื่อน	3.93	0.88	มาก
5. พ่อ แม่ หรือคนในครอบครัวมีประวัติเคยกระทำความผิดหรือเคยต้องโทษจำคุกในคดีอาชญากรรมมาก่อน	4.09	0.81	มาก
โดยรวม	3.99	0.74	มาก

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดีอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายข้อ ปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ เรียนหนังสือไม่เก่ง คบเพื่อนที่มีพฤติกรรมยุ่งเกี่ยวกับยาบ้าและถูกชักชวนให้ลองเสพยาบ้า ($\bar{X} = 4.11$) พ่อ แม่ หรือคนในครอบครัวมีประวัติเคยกระทำความผิดหรือเคยต้องโทษจำคุกในคดีอาชญากรรมมาก่อน ($\bar{X} = 4.09$) ท่านชอบความท้าทายใหม่ ๆ อยากรู้อยากลอง ($\bar{X} = 3.99$) เสพยาบ้าเพื่อต้องการการยอมรับจากเพื่อน ($\bar{X} = 3.93$) ท่านเป็นคนมีนิสัยใจร้อน วู่วาม ชอบทำอะไรโดยไม่ยั้งคิดหรือไตร่ตรองให้ดี ($\bar{X} = 3.82$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายชื่อ ปัจจัยด้านครอบครัว

ปัจจัยด้านครอบครัว	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ครอบครัวแตกแยก พ่อแม่หย่าร้าง อาศัยอยู่กับบุคคลอื่น เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย หรือญาติ	3.88	0.84	มาก
2. ครอบครัวมีการทะเลาะเบาะแว้งกันอยู่เสมอทำให้ต้องการเป็นตัวของตัวเอง	3.75	1.02	มาก
3. ผู้ปกครองเข้มงวดมากเกินไป ทำให้อยากออกนอกกรอบ	3.74	0.96	มาก
4. เกิดจากการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยทำให้ขาดความอบอุ่น คบและมีเพื่อนซี้ชวนให้ทดลองยาเสพติด	3.80	1.05	มาก
5. ครอบครัวมีฐานะยากจน พ่อแม่ต้องทำมาหากินและไม่มีเวลาอบรมสั่งสอน	3.81	0.98	มาก
โดยรวม	3.80	0.97	มาก

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายชื่อ ปัจจัยด้านครอบครัว พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ครอบครัวแตกแยก พ่อแม่หย่าร้าง อาศัยอยู่กับบุคคลอื่น เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย หรือญาติ ($\bar{X} = 3.88$) ครอบครัวมีฐานะยากจน พ่อแม่ต้องทำมาหากินและไม่มีเวลาอบรมสั่งสอน ($\bar{X} = 3.81$) เกิดจากการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ทำให้ขาดความอบอุ่น คบและมีเพื่อนซี้ชวนให้ทดลองยาเสพติด ($\bar{X} = 3.80$) ครอบครัวมีการทะเลาะเบาะแว้งกันอยู่เสมอทำให้ต้องการเป็นตัวของตัวเอง ($\bar{X} = 3.75$) ผู้ปกครองเข้มงวดมากเกินไป ทำให้อยากออกนอกกรอบ ($\bar{X} = 3.74$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์
จำแนกเป็นรายข้อ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้ปกครองมีรายได้ไม่เพียงพอ ต้องทำงานหนักและไม่มีเวลาอบรม สั่งสอนบุตร	3.71	0.86	มาก
2. ผู้ปกครองต้องไปทำงานที่ต่างจังหวัดหรือที่ห่างไกล ทำให้เด็ก และเยาวชนขาดความอบอุ่น	3.79	0.84	มาก
3. อยากรมีรายได้เป็นของตนเองและเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับ ยาเสพติด	3.72	0.93	มาก
4. ปัญหาค่าครองชีพสูงขึ้น ผู้ปกครองต้องทำงานหนัก ไม่มีเวลา ให้ครอบครัว	3.76	0.84	มาก
5. ปัญหาการว่างงานของผู้ปกครอง ทำให้ต้องดิ้นรนในการเลี้ยงชีพ ไม่มีเวลาให้ครอบครัว	3.66	0.85	มาก
โดยรวม	3.73	0.86	มาก

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การกระทำ ความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายข้อ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ผู้ปกครองต้องไป ทำงานที่ต่างจังหวัดหรือที่ห่างไกล ทำให้เด็กและเยาวชนขาดความอบอุ่น ($\bar{X} = 3.79$) ปัญหาค่าครองชีพ สูงขึ้น ผู้ปกครองต้องทำงานหนัก ไม่มีเวลาให้ครอบครัว ($\bar{X} = 3.76$) อยากรมีรายได้เป็นของตนเอง และเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับ ยาเสพติด ($\bar{X} = 3.72$) ผู้ปกครองมีรายได้ไม่เพียงพอ ต้องทำงานหนักและ ไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนบุตร ($\bar{X} = 3.71$) ปัญหาการว่างงานของผู้ปกครอง ทำให้ต้องดิ้นรนในการเลี้ยง ชีพไม่มีเวลาให้ครอบครัว ($\bar{X} = 3.66$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายชื่อ ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีแหล่งอบายมุข เช่น บ่อนการพนัน พบเห็น ผู้เสพและค้ายาเสพติด	3.84	0.75	มาก
2. ในครอบครัวหรือชุมชนยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ทำให้เข้าถึงยาเสพติด ได้ง่าย	3.94	0.73	มาก
3. ในสถานศึกษามีกลุ่มเพื่อนชักชวนให้ทดลองยาเสพติด	3.96	0.82	มาก
4. ค่านิยมในหมู่วัยรุ่นในการอยากรู้อยากลองยาเสพติด	3.98	0.87	มาก
5. การเข้าไปใช้บริการสถานบริการ ร้านเกมส์และถูกชักชวนทำให้เกิด ความอยากรู้อยากลองยาเสพติด	4.07	0.85	มาก
โดยรวม	3.96	0.80	มาก

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายชื่อ ปัจจัยด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ การเข้าไปใช้บริการสถานบริการ ร้านเกมส์และถูกชักชวน ทำให้เกิดความอยากรู้อยากลองยาเสพติด ($\bar{X} = 4.07$) ค่านิยมในหมู่วัยรุ่นในการอยากรู้อยากลองยาเสพติด ($\bar{X} = 3.98$) ในสถานศึกษามีกลุ่มเพื่อนชักชวนให้ทดลองยาเสพติด ($\bar{X} = 3.96$) ในครอบครัวหรือชุมชนยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทำให้เข้าถึง ยาเสพติดได้ง่าย ($\bar{X} = 3.94$) อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีแหล่งอบายมุข เช่น บ่อนการพนัน พบเห็นผู้เสพ และค้ายาเสพติด ($\bar{X} = 3.84$)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายชื่อ ปัจจัยด้านสื่อต่าง ๆ

ปัจจัยด้านสื่อต่าง ๆ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. เนื้อหาจากหนังสือหรือละครทำให้เกิดพฤติกรรมลอกเลียนแบบเสพยาเสพติด	3.98	0.48	มาก
2. เลียนแบบพฤติกรรมการเสพยาเสพติดจากสื่อออนไลน์ เช่น Facebook Line Twitter	3.92	0.64	มาก
3. การนำเสนอข่าวยาเสพติดของสื่อทำให้เด็กและเยาวชนเกิดความอยากรู้อยากลอง	4.24	0.66	มาก
4. การอยากลองเสพยาเสพติดจากในสื่อประเภทหนังสือการ์ตูน นิตยสาร หนังสือพิมพ์	4.43	0.45	มาก
5. การเข้าร่วมกลุ่มทางสังคมออนไลน์ เช่น Line Group, Facebook Group มีการชักชวนให้ทดลองหรือจำหน่ายยาเสพติด	4.36	0.72	มาก
โดยรวม	4.18	0.59	มาก

จากตารางที่ 4.7 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายชื่อ ปัจจัยด้านสื่อต่าง ๆ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ การอยากลองเสพยาเสพติดจากในสื่อประเภทหนังสือการ์ตูน นิตยสาร หนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 4.43$) การเข้าร่วมกลุ่มทางสังคมออนไลน์ เช่น Line Group, Facebook Group มีการชักชวนให้ทดลองหรือจำหน่ายยาเสพติด ($\bar{X} = 4.36$) การนำเสนอข่าวยาเสพติดของสื่อทำให้เด็กและเยาวชนเกิดความอยากรู้อยากลอง ($\bar{X} = 4.24$) เนื้อหาจากหนังสือหรือละครทำให้เกิดพฤติกรรมลอกเลียนแบบเสพยาเสพติด ($\bar{X} = 3.98$) เลียนแบบพฤติกรรมการเสพยาเสพติดจากสื่อออนไลน์ เช่น Facebook Line Twitter ($\bar{X} = 3.92$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน
ในจังหวัดกาฬสินธุ์

1. ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน
ในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดี
ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ระดับพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติด ของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์	ระดับพฤติกรรมการกระทำผิด			
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	อันดับที่
1. การเสพ	3.88	0.70	มาก	3
2. การครอบครอง	4.04	0.70	มาก	2
3. การจำหน่าย	4.27	0.61	มาก	1
โดยรวม	4.06	0.67	มาก	-

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็ก
และเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.06$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ การจำหน่าย ($\bar{X} = 4.27$) การครอบครอง ($\bar{X} = 4.04$)
การเสพ ($\bar{X} = 3.88$)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมกรกระทำคามผิดในคดียาเสพติด
ของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายชื่อ ด้านการเสพ

ด้านการเสพ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. เสพยาบ้าเพราะความอยากรู้ อยากลองและคิดว่าคงไม่ติด	3.47	0.75	มาก
2. เสพยาบ้าเพราะมีปัญหาครอบครัว	3.52	0.84	มาก
3. เสพยาบ้าเพราะถูกเพื่อนหรือคนรอบข้างชักชวนให้เสพ	3.49	0.73	มาก
4. เสพยาบ้าเพราะมีภาวะเครียด ซึมเศร้า ต้องการประชดชีวิต หรือต้องการการยอมรับจากสังคมคนรอบข้าง	4.48	0.64	มาก
5. เสพยาบ้าเพราะทำตามสื่อต่าง ๆ	4.45	0.53	มาก
โดยรวม	3.88	0.70	มาก

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมกรกระทำคามผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายชื่อ ด้านการเสพ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ เสพยาบ้าเพราะมีภาวะเครียด ซึมเศร้า ต้องการประชดชีวิต หรือต้องการการยอมรับจากสังคมคนรอบข้าง ($\bar{X} = 4.48$) เสพยาบ้าเพราะทำตามสื่อต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.45$) เสพยาบ้าเพราะมีปัญหาครอบครัว ($\bar{X} = 3.52$) เสพยาบ้าเพราะถูกเพื่อนหรือคนรอบข้างชักชวนให้เสพ ($\bar{X} = 3.49$) เสพยาบ้าเพราะความอยากรู้ อยากลองและคิดว่าคงไม่ติด ($\bar{X} = 3.47$)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมกรกระทำคามผิดในคดียาเสพติด
ของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายข้อ ด้านการครอบครอง

ด้านการครอบครอง	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มียาบ้าไว้ในครอบครองเพื่อเสพเท่านั้น	3.82	0.79	มาก
2. มียาบ้าไว้ในครอบครองเพื่อเสพและจำหน่ายในเวลาเดียวกัน	4.07	0.67	มาก
3. ทราบดีว่าการมียาบ้าไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นสิ่งผิดกฎหมายและอาจถูกจับดำเนินคดี	4.01	0.72	มาก
4. มียาบ้าไว้ในครอบครองเนื่องจากเป็นยาเสพติด ที่หาซื้อได้ง่ายและมีราคาถูกกว่ายาเสพติดชนิดอื่น	3.91	0.68	มาก
5. ในแต่ละครั้งท่านมียาบ้าไว้ในครอบครองเกินกว่า 5 เม็ดขึ้นไป	4.36	0.64	มาก
โดยรวม	4.04	0.70	มาก

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมกรกระทำคามผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายข้อ ด้านการครอบครอง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ในแต่ละครั้งท่านมียาบ้าไว้ในครอบครองเกินกว่า 5 เม็ดขึ้นไป ($\bar{X} = 4.36$) มียาบ้าไว้ในครอบครองเพื่อเสพและจำหน่าย ในเวลาเดียวกัน ($\bar{X} = 4.07$) ทราบดีว่าการมียาบ้าไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นสิ่งผิดกฎหมายและอาจถูกจับดำเนินคดี ($\bar{X} = 4.01$) มียาบ้าไว้ในครอบครองเนื่องจากเป็นยาเสพติดที่หาซื้อได้ง่ายและมีราคาถูกกว่ายาเสพติดชนิดอื่น ($\bar{X} = 3.91$) มียาบ้าไว้ในครอบครองเพื่อเสพเท่านั้น ($\bar{X} = 3.82$)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติด
ของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายข้อ ด้านการจำหน่าย

ด้านการจำหน่าย	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. จำหน่ายยาบ้าเพราะอยากมีรายได้เป็นของตัวเองโดยไม่ต้องขอเงินพ่อแม่ใช้	4.22	0.65	มาก
2. จำหน่ายยาบ้าเพราะต้องการนำเงินไปเที่ยวเตร่ตามสถานบันเทิง ร้านเกมส์	4.24	0.61	มาก
3. จำหน่ายยาบ้าเพราะอยากมีสิ่งสนองความต้องการตนเอง เช่น โทรศัพท์มือถือ แต่งรถมอเตอร์ไซด์ นาฬิกา ฯลฯ	4.25	0.75	มาก
4. จำหน่ายยาบ้าเพราะมีเครือข่ายยาเสพติด อยู่ในชุมชนและสถานศึกษา ทำให้ง่ายต่อการจำหน่ายและกระจายยาบ้าไปสู่ผู้เสพ	4.36	0.56	มาก
5. จำหน่ายยาบ้าเพราะรู้ว่าบtlองโทษผู้กระทำความผิดฐานจำหน่ายยาเสพติด ในขณะที่เป็นเด็กและเยาวชนไม่ร้ายแรงไม่ติดคุกและสามารถล้างประวัติได้	4.29	0.47	มาก
โดยรวม	4.27	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายข้อ ด้านการจำหน่าย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ จำหน่ายยาบ้าเพราะมีเครือข่ายยาเสพติด อยู่ในชุมชนและสถานศึกษาทำให้ง่ายต่อการจำหน่ายและกระจายยาบ้าไปสู่ผู้เสพ ($\bar{X} = 4.36$) จำหน่ายยาบ้าเพราะรู้ว่าบtlองโทษผู้กระทำความผิดฐานจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ ในขณะที่เป็นเด็กและเยาวชนไม่ร้ายแรง ไม่ติดคุก และสามารถล้างประวัติได้ ($\bar{X} = 4.29$) จำหน่ายยาบ้าเพราะอยากมีสิ่งสนองความต้องการตนเอง เช่น โทรศัพท์มือถือ แต่งรถมอเตอร์ไซด์ นาฬิกา ฯลฯ ($\bar{X} = 4.25$) จำหน่ายยาบ้าเพราะต้องการนำเงินไปเที่ยวเตร่ตามสถานบันเทิง ร้านเกมส์ ($\bar{X} = 4.24$) จำหน่ายยาบ้าเพราะอยากมีรายได้เป็นของตัวเองโดยไม่ต้องขอเงินพ่อแม่ใช้ ($\bar{X} = 4.22$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัย จำนวน 5 ตัวแปร และนำมาวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรงและสร้างสมการทำนายพยากรณ์ตัวแปรตาม คือ การกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามและระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน ด้วยวิธี เป็นการหาระดับความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงที่เรียกว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าเป็นบวก (+) หมายความว่าข้อมูลสองชุดเปลี่ยนแปลงตามกัน กล่าวคือ ถ้าค่าของตัวแปรหนึ่งสูง ค่าของอีกตัวแปรหนึ่งจะสูงไปด้วยและถ้าค่าของตัวแปรหนึ่งต่ำค่าของตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะต่ำด้วย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าเป็นลบ (-) หมายความว่าข้อมูลสองชุดเปลี่ยนแปลงในทางตรงกันข้ามหรือกลับกัน กล่าวคือ ถ้าค่าของตัวแปรหนึ่งสูงค่าของอีกตัวแปรหนึ่งจะต่ำและถ้าค่าของตัวแปรหนึ่งต่ำค่าของตัวแปรอีกตัวแปรหนึ่งจะสูง ค่าระดับความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากค่า (Correlation Coefficient (r)) มีเกณฑ์การวัดระดับความสัมพันธ์ (Hinkle, 1988, p. 118) ดังนี้

r มีค่า .90–1.00 เท่ากับ มีความสัมพันธ์กันสูงมาก

r มีค่า .70–.90 เท่ากับ มีความสัมพันธ์กันระดับสูง

r มีค่า .50–.70 เท่ากับ มีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง

r มีค่า .30–.50 เท่ากับ มีความสัมพันธ์กันระดับต่ำ

r มีค่า .00–.30 เท่ากับ มีความสัมพันธ์กันระดับต่ำมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน ควรมีค่าไม่เกิน 0.80 เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการเกิด (Multicollinearity) ซึ่งหมายถึง ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเองสูงมากเกินไปจนไม่เหมาะที่จะนำตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงเข้าไปในสมการทั้งสองตัว

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระด้วยกัน จำนวน 5 ตัวแปร ได้แก่

X_1 แทน ปัจจัยส่วนบุคคล

X_2 แทน ปัจจัยด้านครอบครัว

X_3 แทน ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

X_4 แทน ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

X_5 แทน ปัจจัยด้านสื่อต่าง ๆ

ตารางที่ 4.12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างตัวแปรอิสระ 5 ตัวแปร

ตัวแปรอิสระ	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5
X_1	1	-	-	-	-
X_2	.661**	1	-	-	-
X_3	.529**	.730**	1	-	-
X_4	.702**	.689**	.666**	1	-
X_5	.684**	.580**	.631**	.737**	1

หมายเหตุ. * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระ 5 ตัวแปร พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .529-.737 ไม่มีคู่ใดที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เกิน .80 ที่จะก่อให้เกิดปัญหา มีความสัมพันธ์กันเอง (Multicollinearity) เมื่อนำไปวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ

2. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regressions)

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรงมีลักษณะที่สำคัญ คือ การวิเคราะห์หาผลหรืออิทธิพลของตัวแปรอิสระหลาย ๆ ตัวที่มีต่อตัวแปรตามหนึ่งตัว โดยมีข้อสมมติฐานว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระเป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง (Linear Relationship) เพื่อที่จะทำให้สามารถนำผลของตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่มีผลต่อตัวแปรตามมารวมกันได้ (Additivity) กล่าวคือ ตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีผลต่อตัวแปรตามหรือไม่และตัวแปรอิสระทุกตัวรวมกันมีผลต่อตัวแปรตามมากน้อยเพียงใด ก่อนการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบดูว่า ตัวแปรอิสระสัมพันธ์กันหรือไม่ โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างตัวแปรอิสระทุกตัวเป็นอิสระจากกันและไม่มีปัญหาเกี่ยวกับ (Multicollinearity) ผู้วิจัย ดำเนินการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regressions) ตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression Analysis)

การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ ใช้การวิเคราะห์ด้วย (Multiple Linear Regression Analysis) โดยการเลือกตัวแปรโดยวิธีนำตัวแปรเข้าทั้งหมด (Enter Regression) ตัวแปรอิสระจำนวน 5 ปัจจัย คือ

X_1 แทน ปัจจัยส่วนบุคคล

X_2 แทน ปัจจัยด้านครอบครัว

X3 แทน ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

X4 แทน ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

X5 แทน ปัจจัยด้านสื่อต่าง ๆ

ตัวแปรตาม คือ การกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ Y
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน
ในจังหวัดกาฬสินธุ์

ตัวแปรอิสระ	B	S.E.	Beta	t	Sig.
a ค่าคงที่ (Constant)	1.327	.204	-	6.495	.000
1. ปัจจัยส่วนบุคคล (X ₁)	.385	.066	.416	5.837	.000*
2. ปัจจัยด้านครอบครัว (X ₂)	-.121	.052	-.216	-2.333	.071
3. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (X ₃)	.095	.056	.149	1.701	.091
4. ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (X ₄)	.102	.063	.150	1.623	.107
5. ปัจจัยด้านสื่อต่าง ๆ (X ₅)	.282	.052	.385	5.403	.000*

$R = .734, R^2 = .539$

หมายเหตุ. * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการเลือกตัวแปรโดยวิธีนำตัวแปรเข้าทั้งหมด (Enter Regression) ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ (Y) เท่ากับ 0.734 ($R = .734$) แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัวแปร รวมกันมีความสัมพันธ์ต่อกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ (Y) ในระดับสูง

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ (Y) เท่ากับ .539 ($R^2 = .539$) แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัวแปร สามารถอธิบายการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ (Y) ได้ร้อยละ 53.90

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 ตัวแปร เรียงลำดับจากตัวแปรที่มีผลต่อการผันแปรในตัวแปรตามในแบบคะแนนมาตรฐานจากมากที่สุดไปหาน้อย ดังนี้

3.1 ปัจจัยด้านสื่อต่าง ๆ (X_5) (Beta = 416)

3.2 ปัจจัยส่วนบุคคล (X_1) (Beta = .385)

ดังนั้น เมื่อทราบค่าคงที่ (Constant) เท่ากับ 1.327 ทราบค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนดิบ (B) และทราบน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) จึงสามารถสร้างสมการถดถอย ได้ดังนี้

สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = a + b_1x_1 + b_2x_2 + \dots + b_nx_n$

แทนค่าในสูตร $\hat{Y} = 1.327 + 0.385 (X_5) + 0.282 (X_1)$

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $\hat{Z} = B_1Z_1 + B_2Z_2 + \dots + B_nZ_n$

แทนค่าในสูตร $\hat{Z} = 0.416 (X_5) + 0.385 (X_1)$

เมื่อ \hat{Y} และ \hat{Z} = ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ ส่วนตัวแปรอิสระที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ปัจจัยด้านครอบครัว (X_2) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (X_3) และปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (X_4)

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์แนวทางป้องกันและแก้ไขการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์

1. ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) จากตัวแทนผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากตัวแทนเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในคดียาเสพติดที่ถูกดำเนินคดีในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 10 คน แนวทางป้องกันและแก้ไขการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ ปรากฏข้อค้นพบในส่วนสาระสำคัญตามประเด็นวิจัยโดยสรุป ดังนี้

1.1 ด้านส่งเสริมการพัฒนาตนเองของเด็กและเยาวชน มีแนวทางดังนี้ ฝึกฝนระบบความคิด อ่านหนังสือ ค้นหาข้อมูลในการพัฒนาด้านความคิดของตนเอง แยะแยะสิ่งที่ถูกต้องกับสิ่งไม่ควรทำได้ ต้องมีความตระหนักคิดถึงความรู้สึกของพ่อแม่และตนเอง หากยุ่งเกี่ยวกับจะเกิดผลเสียต่อร่างกายและจิตใจของตนเองและคนรอบข้างอย่างไร ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เมื่อมีปัญหาควรปรึกษาพ่อแม่หรือผู้ปกครอง มีการพัฒนาทางด้านร่างกายได้แก่ รู้จักออกกำลังกาย รู้จักกินอาหารที่มีประโยชน์ พักผ่อนให้เพียงพอ ทำงานบ้านช่วยผู้ปกครอง การพัฒนาทางด้านความคิด ได้แก่ เข้าถึงสื่อออนไลน์อย่างรู้เท่าทันรู้จักแยกแยะผิดถูก เข้ารับการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ฝึกปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนของพระพุทธศาสนา

“...ผู้ปกครองและคุณครูควรการสอนให้รู้จักถึงยาเสพติดประเภทต่างๆ เพื่อให้เขาได้รู้จักรูปร่างหน้าตาและโทษของมัน เพื่อไม่ให้ถูกชักจูงให้ไปทดลอง ให้เขารู้จักยาพวกนี้จากปากของพ่อ แม่ ดีกว่าไปรู้ผิด ๆ ถูก ๆ จากปากของเพื่อนนะคะ มีพ่อแม่บางคน หลีกเลียงการพูดถึงยาเสพติด บางคนไม่ยอมให้เด็กได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดเลย เนื่องจากความกังวลว่าจะเป็นสิ่งทำทายนลูกให้ลูกหลนหันไปทดลองใช้ ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ผิด...”

(คนที่ 1, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2564)

“...ผู้ปกครอง และคุณครูควรฝึกฝนให้เด็กรู้จักคิด แยกแยะ ในการหลีกเลียงการกระทำ ความผิด ฝึกฝนระบบความคิด อ่านหนังสือ ค้นหาข้อมูลในการพัฒนาด้านความคิดของตนเอง แยกแยะ สิ่งที่ถูกต้องกับสิ่งไม่ควรทำได้ ต้องมีความตระหนักคิดถึงความรู้สึกของพ่อแม่และตนเอง หากยุ่งเกี่ยวกับ จะเกิดผลเสียต่อร่างกายและจิตใจของตนเองและคนรอบข้างอย่างไร...”

(คนที่ 5, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2564)

“...เมื่อรู้ว่าลูกเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด สิ่งที่ต้องทำ คือ ตั้งสติ ใช้เหตุผล ร่วมพูดคุย ถึงต้นเหตุปัญหาร่วมกันโดย ไม่ตำหนิ ดุด่า หรือลงโทษอย่างรุนแรง สร้างความเข้าใจกับทุกคนในครอบครัว ให้กำลังใจ แสดงความรัก ความห่วงใย ในเรื่องโทษภัยของยาเสพติด ที่มีต่อสุขภาพร่างกาย จิตใจ การเรียน และความผิดทางกฎหมาย ติดต่อบริการกับครูที่ปรึกษา พาลูกไปปรึกษาแพทย์ หรือเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขที่โรงพยาบาลใกล้บ้าน ให้เวลาพูดคุย หาเวลาว่างทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ ติดตาม และเฝ้าระวัง ไม่ใช้การจับผิด หรือระแวงไม่ไว้วางใจ แต่ช่วยประคับประคอง ให้เวลา และโอกาส เพื่อลูกได้เรียนรู้ที่แก้ไขปัญหา ลดละเลิกยาเสพติดและใช้ชีวิต ในสังคมอย่างปกติด้วยตนเอง...”

(คนที่ 6, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2564)

“...เมื่อมีปัญหาควรปรึกษาพ่อแม่หรือผู้ปกครอง รู้จัดการพัฒนาทางด้านร่างกาย ตนเอง ได้แก่ รู้จักออกกำลังกาย รู้จักกินอาหารที่มีประโยชน์ พักผ่อนให้เพียงพอ ทำงานบ้านช่วย ผู้ปกครอง การพัฒนาทางด้านความคิด ได้แก่ เข้าถึงสื่อออนไลน์อย่างรู้เท่าทันรู้จักแยกแยะผิดถูก เข้ารับการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ฝึกปฏิบัติตนรักษาศีล 5...”

(คนที่ 7, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2564)

“...โรงเรียนต้องจัดโครงการฝึกจริยธรรมของเด็กและเยาวชนโดยการเข้าค่าย พุทธธรรมที่สถานปฏิบัติธรรมหรือวัด เพื่อช่วยหล่อเกลาคจิตใจของนักเรียนทางอ้อมให้มีความคิดที่ดี รู้จักแยกแยะ รู้จักกฎแห่งกรรม ผลของกรรมที่ทำให้เกิดขึ้นต่อตนเองและครอบครัว การไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขหรือสิ่งเสพติดต่าง ๆ ปฏิบัติตนเป็นคนดีตามคำสั่งสอนของพระพุทธศาสนา...”

(คนที่ 8, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2564)

1.2 ด้านครอบครัวของเด็กและเยาวชน มีแนวทางดังนี้ สร้างความรัก ความอบอุ่น และความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน รวมทั้งหาทางแก้ไขร่วมกัน เมื่อคนในครอบครัวติดยาเสพติด ไม่เลียนแบบพฤติกรรมบุคคลที่ชั่วเยี่ยงคนชั่ว ผู้ปกครองต้องใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชนปลูกฝังค่านิยมที่ดี เสริมสร้างศักยภาพและสนับสนุนให้ครอบครัวมีคุณภาพ มีความอบอุ่น พ่อ แม่ หรือผู้ปกครอง มีทักษะในการเลี้ยงดูเด็กและเยาวชนให้มีพัฒนาการเหมาะสมตามช่วงวัย เกิดการสื่อสาร เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีภายในครอบครัวและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมทักษะเด็กและเยาวชนให้มีความพร้อมในการเป็นพลเมืองสร้างสรรค์

“...พ่อแม่ต้องให้ความรักของลูกทุกคนเท่า ๆ กัน และเอาใจใส่ให้เวลาในการอบรมเลี้ยงดูทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ลูก มีความอดทน ในการฝึกระเบียบแก่ลูกแต่ละคน ไม่ขัดแย้งกัน ในการอบรมสั่งสอนลูกหาทางจงใจ ให้ลูกปฏิบัติตาม โดยระลึกอยู่เสมอว่า ลูกวัยต่าง ๆ แต่ละคนต้องการวิธีการและเวลาในการฝึกระเบียบต่างกัน

(คนที่ 1, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2564)

“...การที่ผู้ปกครองจะทราบว่าคุณลูกของท่าน กำลังใช้ยาเสพติดอยู่หรือไม่นั้นทำได้ง่าย ๆ โดยการสังเกตอาการที่ผิดปกติ ความประพฤติของลูกเปลี่ยนแปลงไป หากเป็นการทดลองใช้ในระยะเริ่มแรก อาจจะสังเกตได้ไม่ชัด วิธีที่ดี คือ การพูดคุยกับลูกด้วยท่าทางที่ดี เพื่อลูกจะได้รู้สึกสบายใจที่พูด และเล่าปัญหาของตนเองออกมา การใช้ความสัมพันธ์ที่ดีจะได้ผลดีกว่าการคอยจับผิด ซึ่งทำให้ลูกของท่านไม่พูดความจริง หากทราบแล้วควรแบบเปิดใจให้เข้ารับการบำบัดด้วยความสมัครใจ...”

(คนที่ 9, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2564)

“...ให้ความรักความอบอุ่น ความเอาใจใส่ ลูกของท่าน ตลอดระยะเวลาที่ลูกเจริญเติบโตขึ้น สร้างบรรยากาศในบ้านอย่างอบอุ่น มีความสุข และมั่นคง ปลอดภัย ประพฤติในทางที่ถูกต้อง คงเส้นคงวา และเหมาะสมที่จะเป็นแบบฉบับของลูก รู้จักอุปนิสัย ความประพฤติของเพื่อนของลูก แต่ละคน เพื่อจะชี้แนะให้ลูกรู้จักคบเพื่อนที่ดี ไม่ชักนำไปในทางที่เสื่อมเสีย ให้ความรู้ อบรมสั่งสอน ในทางที่ถูกต้อง

(คนที่ 6, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2564)

“...โอกาสให้เด็กได้คิดและได้กระทำในสิ่งที่เขาควรจะทำเองได้แล้ว รู้จักเลือกสิ่ง ที่ถูกต้อง เหมาะสมกับตนเอง คือ รู้ว่ากำลังเผชิญอยู่กับอะไรและวิธีใดจะเป็นวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดสนับสนุน ให้ลูกได้ร่วมกิจกรรม รวมทั้งงานอดิเรกทำให้เด็กรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และยังส่งเสริมพัฒนาการ ทางร่างกายและสติปัญญาของลูกด้วย การได้คบเพื่อนในวัยเดียวกัน ซึ่งพ่อแม่ต้องเข้าใจและยอมรับ ให้ลูกพาเพื่อนมาที่บ้าน ไม่ควรห้ามคบเพื่อน แต่จะต้องสอนให้ลูกรู้จักคบเพื่อน ดูเพื่อนให้เป็นที่ ควรจะคบกับใครมากน้อยแค่ไหน...”

(คนที่ 10, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2564)

“...ผู้ปกครองควรมีเวลาให้กับลูกตามสมควร เวลาที่มีให้ลูกนั้น จะไม่มีประโยชน์ เลย ถ้าลูกไม่ได้รับความประทับใจ หรือความอบอุ่นใจ ใส่ใจพูดคุย สร้างความสนิทสนมเหมือนเพื่อน เวลามีปัญหาจะได้ช่วยกันแก้ไขร่วมกัน...”

(คนที่ 8, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2564)

1.3 ด้านเศรษฐกิจ มีแนวทางดังนี้ เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ยังอยู่ในวัยเรียน ควรรู้จัก ประหยัดอดออมในการใช้จ่ายช่วยครอบครัว หรือทำอาชีพเสริมในยามว่างช่วยหารายได้ให้ครอบครัว ด้านสถานประกอบการควรให้โอกาสเด็กและเยาวชนที่ติดยาเสพติดและกลับตัวเป็นคนดีเข้าฝึกวิชาชีพ หรือรับเข้าทำงาน ควรมีการประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเกี่ยวกับอัตราตำแหน่งงาน ที่ว่างให้แก่ผู้ปกครอง

“...เด็กและเยาวชนที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดส่วนหนึ่งเห็นว่าอยากมีรายได้ ลงทุน น้อยได้เงินไว หรือเอามาขายก่อนค่อยส่งเงินทุนและถูกจับในส่วนนี้ผมคิดว่า ผู้ปกครองควรชี้แนะ ควรสนับสนุนให้เขาได้มีอาชีพที่สุจริตชี้ให้เห็นผลกระทบที่เกิดขึ้นและแนะนำอาชีพอื่น ๆ เช่น ขายสินค้า ออนไลน์ พนักงานขาย พนักงานเสิร์ฟ...”

(คนที่ 1, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2564)

“...เด็กควรรู้จักประหยัด อดออมช่วยผู้ปกครอง ไม่อยากได้ในสิ่งของที่เกินความจำเป็น ทำหน้าที่ของตนเองให้ตั้งใจเรียนหนังสือ หรือตั้งใจประกอบอาชีพอย่างสุจริตทุกอย่างเริ่มต้นได้ที่เรา ผู้ที่หลงผิดก็กลับใจใหม่ เพราะเรายังเด็กอยู่สังคมก็ให้อภัยขึ้นอยู่กับเราว่าจะทำตัวแบบไหนทำประโยชน์อะไรให้แก่ตนเอง ครอบครัว และสังคม...”

(คนที่ 2, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2564)

“...อยากให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนเยาวชนผู้หลงผิดและให้โอกาสฝึกประสบการณ์ ทดลองงานในองค์กรให้เขาได้มีวิชาชีพติดตัว หรือในอนาคตอาจรับเข้าทำงานได้ เพราะเด็กและเยาวชน ยังไม่มีวุฒิภาวะในการตัดสินใจอาจหลงผิดไปตามเพื่อน กลุ่มพวกนี้ต้องการโอกาสทางสังคมสูง...”

(คนที่ 3, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2564)

“...สำหรับผู้ปกครองที่ว่างงาน ตกงาน อยากให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชาสัมพันธ์ งานที่ว่างในจังหวัด ให้ผู้ปกครองได้รับทราบจะได้งานเป็นหลักเป็นแหล่ง มีเวลาในการอบรมสั่งสอนลูก ไม่ต้องตื่นแต่เช้าและกลับค่ำๆปล่อยไว้ให้อยู่กับตากับยาย หรือฝากไว้กับคนข้างบ้านและไปอยู่กับ กลุ่มเพื่อนที่ไม่ดี...”

(คนที่ 4, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2564)

“...โรงเรียนควรสนับสนุนให้เด็กและเยาวชน หารายได้ระหว่างเรียนช่วยครอบครัว เช่น ทำงาน Part Time พนักงานขาย เสิร์ฟ ถ้าทำให้อาชีพที่สุจริต เข้มงวดในสถานศึกษาด้วยการสอดส่องดูแลอย่างใกล้ชิด สุ่มตรวจปัสสาวะ มีศูนย์รับฟังปัญหาวัยรุ่นให้คำปรึกษาในทุก ๆ เรื่อง ให้ความสำคัญกับทุก ๆ คน...”

(คนที่ 5, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2564)

1.4 ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม มีแนวทางดังนี้ จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อเด็ก และเยาวชน เช่น การเล่นเกม เล่นดนตรี ไม่คบหากับบุคคลในชุมชนที่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดแก่เด็กและเยาวชนในชุมชนเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งอัตราโทษในคดี ยาเสพติด สังคมควรช่วยกันให้กำลังใจแก่เด็กและเยาวชนผู้หลงผิดกลับสู่เป็นคนดีแก่สังคม ชุมชน โรงเรียน วัด ควรร่วมกันควรจัดตั้งกลุ่มวัยรุ่นเพื่อปรึกษาปัญหาของวัยรุ่น ตลอดจนดำเนินกิจกรรม ที่เป็นประโยชน์แก่สังคม เช่น การทำกิจกรรมกีฬาต้านภัยยาเสพติด กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชนตนเอง ร่วมกันสร้างสิ่งแวดล้อมในชุมชนที่ดีเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันยาเสพติด

“...เด็กส่วนใหญ่ที่ถูกจับอยู่ในวัยเรียน เรียนไม่เก่ง และเข้าไปคบเพื่อนที่ไม่ดี ต้องการการยอมรับและทำพฤติกรรมเลียนแบบกัน เช่น เริ่มต้นหัดสูบบุหรี่ไฟฟ้า บุหรี่มวนและเริ่มอยากลองอยากรู้ตามวัย ทดลองเสพกัญชา ยาบ้า ตามลำดับ โรงเรียนควรมีการสุ่มตรวจปัสสาวะอย่างต่อเนื่อง และเชิญวิทยากรเช่น ตำรวจ เข้ามาให้ข้อมูลด้านกฎหมายโทษในคดียาเสพติด เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ให้ความรู้เกี่ยวกับผลเสียของยาเสพติดต่อร่างกาย เพื่อให้เด็กมีความรู้เริ่มมีความเกรงกลัวต่อกฎหมายตระหนักในการใส่ใจสุขภาพร่างกาย ต้องช่วยกันหลาย ๆ ทางครับ...”

(คนที่ 1, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2564)

“...เด็ก เป็นหัวใจสำคัญในการสร้างสังคมให้เกิดการพัฒนาในอนาคต เด็ก คือ ผู้ใหญ่ในวันข้างหน้า อยากให้มีการจัดตั้งศูนย์เพื่อนใจปรึกษาปัญหาวัยรุ่นในโรงเรียนเพื่อช่วยเหลือให้คำปรึกษา โดยเก็บข้อมูลของเด็กนักเรียนไว้เป็นความลับ มีการคัดเลือกคณะกรรมการมาบริหารงานจากนักเรียนในโรงเรียน ครู หรือผู้ปกครองที่มีประสบการณ์...”

(คนที่ 2, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2564)

“...อยากให้ อบต. จัดกิจกรรมให้เด็กและเยาวชนได้มีส่วนร่วม มีบทบาทในการทำกิจกรรมด้านกีฬา ให้รู้จักการรวมกลุ่ม สร้างความสามัคคี จัดกิจกรรมกีฬาต้านยาเสพติด เพื่อช่วยลดปัญหายาเสพติด ลดการทะเลาะวิวาทตามงานบุญ ลดปัญหาทางสังคมอื่น ๆ และมีการมอบรางวัลยกย่องเด็กและเยาวชนตัวอย่างที่ดีในตำบล...”

(คนที่ 3, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2564)

“...ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วย ควรร่วมกับวัด โรงเรียน ควรกำหนดจัดกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชนให้ประชาชนและเยาวชนมีการร่วมทำกิจกรรมเพื่อส่วนรวม เช่น ทำความสะอาดถนนรอบหมู่บ้าน ทำความสะอาดสวนสาธารณะ หนอง บึงในหมู่บ้าน จัดกิจกรรมตามประเพณีที่สำคัญ เช่น บุญบั้งไฟ เพื่อสร้างความใกล้ชิดของทุกคนจะได้ช่วยสังเกตพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในหมู่บ้านและร่วมกับผู้ปกครองตักเตือนหรือนำเข้าสู่การบำบัดด้วยความสมัครใจ...”

(คนที่ 4, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2564)

“...ผมเห็นว่าในชุมชนเป็นแหล่งกระจายยาเสพติด ถ้าจะป้องกันต้องจัดตั้งกลุ่มเยาวชนขึ้น มีการเลือกผู้นำในการทำกิจกรรมต่าง ๆ และรายงานพฤติกรรมเยาวชนในหมู่บ้านให้ผู้ใหญ่บ้านหรือฝ่ายปกครองได้รับทราบ เพราะเด็กจะรู้ดีกว่าผู้ใหญ่ว่าใครเป็นอย่างไรจะได้หาทางแก้ไขร่วมกันได้อย่าง...”

(คนที่ 5, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2564)

1.5 ด้านสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน มีแนวทางดังนี้ ผู้ปกครองควรสอดส่องดูแลการใช้สื่อต่าง ๆ ของเด็กและเยาวชน เช่น Facebook, Line ให้ความสนทนสนม สร้างความไว้วางใจ และดูแลเด็กและเยาวชนอย่างใกล้ชิด แนะนำสื่อที่เป็นประโยชน์การแสวงหาข้อมูลข่าวสารในด้านที่สนใจ เช่น เนื้อหาการเรียน การกีฬา ดนตรีที่ชื่นชอบ ร่วมทั้งการเลือกรับชมช่อง Youtuber ที่มีเนื้อหาสาระเชิงสร้างสรรค์ เด็กและเยาวชนควรใช้เวลาว่างไปทำกิจกรรมนอกจากการใช้สื่อ Social ต่าง ๆ เช่น ช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน ออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาด้วยกัน ช่วยผู้ปกครองทำงานตามความเหมาะสม

“...ผมคิดว่าพ่อกับแม่ต้องเข้าใจก่อนว่า Facebook, Line มีทั้งคุณและโทษต้องปรับตัวเข้าหาเด็ก หัดเล่นหรือเป็นเพื่อนกันในส่วนนั้น จนสร้างความสนทนสนมไว้วางใจและคอยแนะนำให้รู้จักแยกแยะ ไม่ทำตามพฤติกรรมที่ไม่ดีต่างๆ เพราะถ้ามีเงินจะซื้ซั้บที่ละเล็กละน้อยจนเราไม่รู้ตัว พวกข่าวกลุ่มที่เราชอบดูมันจะปรากฏขึ้นมาอัตโนมัติ จนอาจหลงผิดและทำตามได้...”

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (คนที่ 1, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2564)

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

“...ผู้ปกครองควรสละเวลาให้แก่เด็ก พาไปเที่ยวบ้าง หรือทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น เล่นกีฬาด้วยกันในครอบครัวหรือ พาไปออกกำลังกายตามสนามกีฬา สนามฟุตบอลโรงเรียนในชุมชน เล่นกีฬาต่างๆ ร่วมกับ เช่น ติเบต เตะบอล วิ่ง เด็กจะรู้สึกไว้วางใจ เวลามีปัญหาเรื่องเรียน ความรัก การใช้ชีวิต จะกล้าเล่าให้ฟังและขอคำปรึกษาไม่หันไปหากลุ่มเพื่อที่ไม่ดีและชักชวนไปทำอะไรที่ไม่ดี เช่น หัดสูบบุหรี่ ดื่มเหล้า และเสพยาเสพติด...”

(คนที่ 2, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2564)

“...บางคนมาจากที่ครอบครัวไม่พร้อมหน้าพร้อมตา พ่อไปทางแม่ไปทางต้องอยู่กับ ตากับยาย และไปคบเพื่อนที่ไม่ดีแนะนำไปในทางที่ไม่ดี บางทีอาจเล่น Facebook, Line, IG จนติด และถูกชักชวนให้เข้ากลุ่มลับ ก็เลยลองเข้าเริ่มจากเล่นการพนัน เสพยา และนำไปสู่ปัญหาอาชญากรรม เช่น ลักเล็กขโมยน้อย กลุ่มนี้ต้องดูแลอย่างใกล้ชิด ผู้ปกครองต้องดูแลอย่างใกล้ชิดให้ความรักอบรมสั่งสอนให้รู้จักแยกแยะ ผิดชอบ พาไปวัดทำบุญ เพื่อกล่อมเกลาคิดใจและบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม...”

(คนที่ 3, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2564)

“...อยากให้ผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ดี เด็กจะเรียนรู้และปฏิบัติตามอย่างไม่ต้องสอน เช่น พ่อชอบสูบบุหรี่แล้วห้ามลูกแบบนี้ไม่ใช่ ต้องไม่สูบบุหรี่แล้วห้ามลูก ห้ามลูกดื่มเหล้าตนเองก็ต้องไม่ดื่ม หรือให้คำแนะนำว่าโตแล้วหาเงินได้ อยู่ในวัยทำงานค่อยไปสังสรรค์กับเพื่อนได้นะลูก เด็กก็จะเข้าใจ เริ่มแยแยะ เพราะเด็กส่วนหนึ่งที่ตัดสินใจเสพยาเพราะมีคนในครอบครัวเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด มันเป็นภาพติดตาแต่เด็กและเคยชิน รู้สึกอยากทำตามไม่เกรงกลัวกฎหมาย...”

(คนที่ 4, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2564)

“...ผู้ปกครอง คุณครู สถานบันการศึกษา ควรให้ความสำคัญกับสื่อ Social สมัยใหม่ อย่างจริงจัง เพราะเด็กทุกวันนี้เขาไม่ชอบอ่านหนังสือเป็นเล่มกันแล้วต้องสอนให้เขารู้จักเสพสื่อ หรือช่องทางที่มีประโยชน์ตามที่เขาชอบ สนใจ และมีความถนัดจริงๆ เด็กมาโรงเรียนได้เรียนทุกวิชา แต่เวลาทำงานหาเงินใช้แค่วิชาเดียว บางคนหารายได้ตั้งแต่มัธยมโดยการขายสินค้าออนไลน์ บางคนหลงผิดขายสินค้าผิดกฎหมายก็มี เพราะฉะนั้นทุกคนต้องร่วมมือกันสอนวิชาสื่อออนไลน์ให้กับเด็ก และเยาวชนรุ่นใหม่...”

(คนที่ 5, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2564)

2. สรุปการศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็ก และเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ ดังนี้

2.1 ด้านส่งเสริมการพัฒนาตนเองของเด็กและเยาวชน มีแนวทางดังนี้ ฝึกฝนระบอบความคิด อ่านหนังสือ ค้นหาข้อมูลในการพัฒนา ด้านความคิดของตนเอง แยะแยะสิ่งที่ถูกต้องกับสิ่งไม่ควรทำได้ต้องมีความตระหนักคิดถึงความรู้สึกของพ่อแม่และตนเอง หากยุ่งเกี่ยวกับจะเกิดผลเสียต่อร่างกายและจิตใจสำนึกของตนเองและคนรอบข้างอย่างไร ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เมื่อมีปัญหา ควรปรึกษาพ่อแม่หรือผู้ปกครอง มีการพัฒนาทางด้านร่างกายได้แก่ รู้จักออกกำลังกาย รู้จักกินอาหาร

ที่มีประโยชน์ พักผ่อนให้เพียงพอ ทำงานบ้านช่วยผู้ปกครอง การพัฒนาทางด้านความคิด ได้แก่ เข้าถึงสื่อออนไลน์อย่างรู้เท่าทันรู้จักแยกแยะผิดถูก เข้ารับการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ฝึกปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนของพระพุทธศาสนา

2.2 ด้านครอบครัวของเด็กและเยาวชน มีแนวทางดังนี้ สร้างความรัก ความอบอุ่น และความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในครอบครัวให้กำลังใจซึ่งกันและกัน รวมทั้งหาทางแก้ไขร่วมกัน เมื่อคนในครอบครัวติดยาเสพติด ไม่เลียนแบบพฤติกรรมบุคคลที่โชคร้าย ผู้ปกครองต้องใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชนปลูกฝังค่านิยมที่ดี เสริมสร้างศักยภาพและสนับสนุนให้ครอบครัวมีคุณภาพ มีความอบอุ่น พ่อ แม่ หรือผู้ปกครอง มีทักษะในการเลี้ยงดูเด็กและเยาวชนให้มีพัฒนาการเหมาะสมตามช่วงวัย เกิดการสื่อสาร เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีภายในครอบครัว และมีส่วนร่วมในการส่งเสริมทักษะเด็กและเยาวชนให้มีความพร้อมในการเป็นพลเมืองสร้างสรรค์

2.3 ด้านเศรษฐกิจ มีแนวทางดังนี้ เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ยังอยู่ในวัยเรียน ควรรู้จักประหยัดอดออมในการใช้จ่ายช่วยครอบครัว หรือทำอาชีพเสริมในยามว่างช่วยหารายได้ให้ครอบครัว ด้านสถานประกอบการควรให้โอกาสเด็กและเยาวชนที่ติดยาเสพติดและกลับตัวเป็นคนดีเข้าฝึกวิชาชีพ หรือรับเข้าทำงาน ควรมีการประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเกี่ยวกับอัตราตำแหน่งงานที่ว่างให้แก่ผู้ปกครอง

2.4 ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม มีแนวทางดังนี้ จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชน เช่น การเล่นเกม เล่นดนตรี ไม่คบหากับบุคคลในชุมชนที่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดแก่เด็กและเยาวชนในชุมชนเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งอัตราโทษในคดียาเสพติด สังคมควรช่วยกันให้กำลังใจแก่เด็กและเยาวชนผู้ที่หลงผิดกลับสู่เป็นคนดีแก่สังคม ชุมชน โรงเรียน วัด ควรร่วมกันควรจัดตั้งกลุ่มวัยรุ่นเพื่อปรึกษาปัญหาของวัยรุ่น ตลอดจนดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สังคม เช่น การทำกิจกรรมกีฬาต้านภัยยาเสพติด กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชนตนเอง ร่วมกันสร้างสิ่งแวดล้อมในชุมชนที่ดี เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันยาเสพติด

2.5 ด้านสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน มีแนวทางดังนี้ ผู้ปกครองควรสอดส่องดูแลการใช้สื่อต่าง ๆ ของเด็กและเยาวชน เช่น Facebook, Line ให้ความสนทนสนม สร้างความไว้วางใจ และดูแลเด็กและเยาวชนอย่างใกล้ชิด แนะนำสื่อที่เป็นประโยชน์การแสวงหาข้อมูลข่าวสารในด้านที่สนใจ เช่น เนื้อหาการเรียน การกีฬา ดนตรีที่ชื่นชอบ ร่วมทั้งการเลือกรับชมช่อง Youtuber ที่มีเนื้อหาสาระเชิงสร้างสรรค์ เด็กและเยาวชนควรใช้เวลาว่างไปทำกิจกรรมนอกจากการใช้สื่อ Social ต่าง ๆ เช่น ช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน ออกกำลังกาย หรือเล่นกีฬาร่วมกัน ช่วยผู้ปกครองทำงานตามความเหมาะสม

ภาพที่ 4.1 แนวทางป้องกันการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์

ภาพที่ 4.2 แนวทางการแก้ไขการกระทำ ความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัย สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ไว้ตามลำดับต่อไปนี้

1. สรุป
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ในจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 174 คน จำแนก ได้ดังนี้

5.1.1.1 ด้านเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 72.4 และเพศหญิงจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 27.6

5.1.1.2 ด้านอายุ พบว่า มีอายุเฉลี่ย 17 ปี

5.1.1.3 ด้านอาชีพผู้ปกครอง พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ปกครองประกอบอาชีพไม่ได้แน่นอน จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9 รองลงมา อาชีพเกษตรกร จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 21.8 อาชีพรับจ้าง จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8 อาชีพค้าขาย จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8 อาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 อาชีพลูกจ้าง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 6.3 และอาชีพรับราชการ, รัฐวิสาหกิจ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 4

5.1.1.4 ด้านระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย, ปวช. จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 42.0 รองลงมา ไม่ได้ศึกษา จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 31.6 ประถมศึกษา จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 14.9 และมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5

5.1.2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านสื่อต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.18$) ปัจจัยส่วนบุคคล ($\bar{X} = 3.99$) ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.96$) ปัจจัยด้านครอบครัว ($\bar{X} = 3.80$) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.73$)

5.1.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ การจำหน่าย ($\bar{X} = 4.27$) การครอบครอง ($\bar{X} = 4.04$) การเสพ ($\bar{X} = 3.88$)

5.1.4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการเลือกตัวแปรโดยวิธีนำตัวแปรเข้าทั้งหมด (Enter Regression) ดังนี้

5.1.4.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ในจังหวัดกาฬสินธุ์ (Y) เท่ากับ 0.734 ($R = .734$) แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัวแปร รวมกันมีความสัมพันธ์ต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ (Y) ในระดับสูง

5.1.4.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ในจังหวัดกาฬสินธุ์ (Y) เท่ากับ .539 ($R^2 = .539$) แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัวแปร สามารถอธิบายการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ (Y) ได้ร้อยละ 53.90

5.1.4.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ในจังหวัดกาฬสินธุ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 ตัวแปร เรียงลำดับจากตัวแปรที่มีผลต่อการผันแปรในตัวแปรตามในแบบคะแนนมาตรฐานจากมากที่สุดไปหาน้อย ดังนี้

1) ปัจจัยด้านสื่อต่าง ๆ (X_5) ($Beta = 416$)

2) ปัจจัยส่วนบุคคล (X_1) ($Beta = .385$)

ดังนั้น เมื่อทราบค่าคงที่ (Constant) เท่ากับ 1.327 ทราบค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนดิบ (B) และทราบน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) จึงสามารถสร้างสมการถดถอย ได้ดังนี้

สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = a + b_1x_1 + b_2x_2 + \dots + b_nx_n$

แทนค่าในสูตร $\hat{Y} = 1.327 + 0.385 (X_5) + 0.282 (X_1)$

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $Z = B_1z_1 + B_2z_2 + \dots + B_nz_n$

แทนค่าในสูตร $\hat{Z} = 0.416 (X_5) + 0.385 (X_1)$

เมื่อ \hat{Y} และ \hat{Z} = ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ในจังหวัดกาฬสินธุ์ ส่วนตัวแปรอิสระที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ปัจจัยด้านครอบครัว (X_2) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (X_3) และปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (X_4)

5.1.5 สรุปแนวทางป้องกันและแก้ไขการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ในจังหวัดกาฬสินธุ์ ดังนี้

5.1.5.1 ด้านส่งเสริมการพัฒนาตนเองของเด็กและเยาวชน มีแนวทางดังนี้ ฝึกฝนระบบความคิด อ่านหนังสือ ค้นหาข้อมูลในการพัฒนาด้านความคิดของตนเอง แยะแยะสิ่งที่ถูกต้องกับสิ่งไม่ควรทำได้ ต้องมีความตระหนักคิดถึงความรู้สึกของพ่อแม่และตนเอง หากยุ่งเกี่ยวกับจะเกิดผลเสียต่อร่างกายและจิตใจสำนึกของตนเองและคนรอบข้างอย่างไร ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เมื่อมีปัญหาควรปรึกษาพ่อแม่หรือผู้ปกครอง มีการพัฒนาทางด้านร่างกายได้แก่ รู้จักออกกำลังกาย รู้จักกินอาหารที่มีประโยชน์ พักผ่อนให้เพียงพอ ทำงานบ้านช่วยผู้ปกครอง การพัฒนาทางด้านความคิดได้แก่ เข้าถึงสื่อออนไลน์อย่างรู้เท่าทันรู้จักแยกแยะผิดถูก เข้ารับการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ฝึกปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนของพระพุทธศาสนา

5.1.5.2 ด้านครอบครัวของเด็กและเยาวชน มีแนวทางดังนี้ สร้างความรัก ความอบอุ่นและความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน รวมทั้งหาทางแก้ไขร่วมกัน เมื่อคนในครอบครัวติดยาเสพติด ไม่เลียนแบบพฤติกรรมบุคคลที่ติดยาเสพติด ผู้ปกครองต้องใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชนปลูกฝังค่านิยมที่ดี เสริมสร้างศักยภาพและสนับสนุนให้ครอบครัวมีคุณภาพ มีความอบอุ่น พ่อ แม่ หรือผู้ปกครอง มีทักษะในการเลี้ยงดูเด็กและเยาวชนให้มีพัฒนาการเหมาะสมตามช่วงวัย เกิดการสื่อสาร เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีภายในครอบครัวและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมทักษะเด็กและเยาวชนให้มีความพร้อมในการเป็นพลเมืองสร้างสรรค์

5.1.5.3 ด้านเศรษฐกิจ มีแนวทางดังนี้ เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ยังอยู่ในวัยเรียน ควรรู้จักประหยัดอดออมในการใช้จ่ายช่วยครอบครัว หรือทำอาชีพเสริมในยามว่างช่วยหารายได้ให้ครอบครัว ด้านสถานประกอบการควรให้โอกาสเด็กและเยาวชนที่ติดยาเสพติดและกลับตัวเป็นคนดี เข้าศึกษาวิชาชีพหรือรับเข้าทำงาน ควรมีการประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเกี่ยวกับอัตราตำแหน่งงานที่ว่างให้แก่ผู้ปกครอง

5.1.5.4 ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม มีแนวทางดังนี้ จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชน เช่น การเล่นเกม เล่นดนตรี ไม่คบหากับบุคคลในชุมชนจะต้องไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดแก่เด็กและเยาวชนในชุมชน เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งอัตราโทษในคดียาเสพติด สังคมควรช่วยกันให้กำลังใจแก่เด็กและเยาวชนผู้ที่หลงผิดกลับสู่เป็นคนดีแก่สังคม ชุมชน โรงเรียน วัด ควรร่วมกันควรจัดตั้งกลุ่มวัยรุ่นเพื่อปรึกษาปัญหาของวัยรุ่น ตลอดจนดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สังคม เช่น การทำกิจกรรมกีฬาต้านภัยยาเสพติด กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชนตนเอง ร่วมกันสร้างสิ่งแวดล้อมในชุมชนที่ดีเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันยาเสพติด

5.1.5.5 ด้านสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน มีแนวทางดังนี้ ผู้ปกครอง ควรสอดส่องดูแลการใช้สื่อต่าง ๆ ของเด็กและเยาวชน เช่น Facebook, Line ให้ความสนิทสนม สร้างความไว้วางใจ และดูแลเด็กและเยาวชนอย่างใกล้ชิด แนะนำสื่อที่เป็นประโยชน์การแสวงหาข้อมูล ข่าวสารในด้านที่สนใจเช่น เนื้อหาการเรียน การกีฬา ดนตรีที่ชื่นชอบ ร่วมทั้งการเลือกรับชมช่อง Youtuber ที่มีเนื้อหาสาระเชิงสร้างสรรค์ เด็กและเยาวชนควรใช้เวลาว่างไปทำกิจกรรมนอกจากการใช้สื่อ Social ต่าง ๆ เช่น ช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน ออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาร่วมกันช่วยผู้ปกครองทำงาน ตามความเหมาะสม

5.2 อภิปรายผล

สมมติฐานข้อที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดี ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลวิจัยพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เด็กและเยาวชน ในจังหวัดกาฬสินธุ์ ส่วนใหญ่อยู่ในวัยเรียนโดยเพื่อนมีส่วนสำคัญในการทดลองยาเสพติด อยากทำตามเพื่อนเห็นเพื่อนทำแล้วเป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อน ไม่สนใจการเรียนหนังสือเริ่มสูบบุหรี่ต่อมาก็กินเหล้า จนทดลองใช้ยาเสพติดจนติด เมื่อเห็นช่องทางก็พัฒนาตนเองไปเป็นผู้จำหน่าย ด้านครอบครัวส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในครอบครัวที่ขาดความอบอุ่น ขาดการอบรมเลี้ยงดูเอาใจใส่ ทำให้ง่ายต่อการถูกชักจูง จากกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สายสุตา สุขแสง (2558) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงใช้สารเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัด สงขลา ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านความรู้ ปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อน และพฤติกรรม เสี่ยงใช้สารเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดสงขลา ด้านครอบครัว โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ส่วนปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงใช้สารเสพติดอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านความรู้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยง ใช้สารเสพติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่ปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม เสี่ยงใช้สารเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดสงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001 และสามารถทำนายพยากรณ์ ได้ร้อยละ 16.10 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ หมื่นอภัย (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของเยาวชนในอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดลำพูน ผลการวิจัย พบว่า สภาพความผูกพันกับเพื่อนของกลุ่มของกลุ่มตัวอย่างจะมีความรัก และผูกพันกับเพื่อนอย่างมาก มีการพบปะสังสรรค์กันบ่อยครั้ง มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันในกลุ่ม เพื่อนเดียวกันจะชอบเที่ยวกลางคืน สูบบุหรี่ ดื่มสุรา และชักชวนกันใช้สารเสพติดด้วยเหตุดังกล่าว

ทำให้เยาวชนมีการใช้สารเสพติดเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ สภาพทัศนคติเกี่ยวกับสารเสพติด กลุ่มตัวอย่างทราบถึงโทษของการใช้สารเสพติดเป็นอย่างดีแต่เยาวชนก็ยังตั้งใจใช้สารเสพติด ทั้งนี้เพราะอยากลองและกลุ่มเพื่อนชักชวนให้ทดลอง การศึกษาประเภทของสารเสพติดที่เยาวชนนิยมใช้ของกลุ่มตัวอย่างพบว่า สารเสพติดที่เยาวชนนิยมใช้มากที่สุดได้แก่ ยาบ้า สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทวิช สิริธิรักษ์ และคณะ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสำรวจพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของนักเรียนในโรงเรียนโครงการวิจัยนาร์่องในโรงเรียนที่ประสบกรณีพิบัติภัย อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา ผลการวิจัย พบว่า 1) การขาดเรียนเพราะการโดดเรียนมีความสัมพันธ์กับการใช้สารเสพติดทุกชนิดของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2) การมีประวัติการใช้สารเสพติดในพี่น้องหรือเพื่อนมีความสัมพันธ์กับการใช้สารเสพติด 3) การศึกษาของพ่อและแม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ยาบ้า/ยาม้าของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียงสารเดียว แต่ไม่พบว่า มีความสัมพันธ์กับการใช้สารเสพติดอื่น ๆ ปัญหาการใช้สารเสพติดยังเป็นปัญหาที่พบได้บ่อยในนักเรียน ซึ่งจะพบการใช้สารเสพติดเพิ่มสูงขึ้นตามชั้นปีการศึกษาที่เพิ่มขึ้น โดยช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นปี ที่มีการใช้สารเสพติดเพิ่มสูงขึ้นอย่างชัดเจน ปัจจัยเสี่ยงที่มีความสัมพันธ์กับการใช้สารเสพติดในนักเรียน คือ การมีประวัติโดดเรียน การมีประวัติการใช้ยาเสพติดในพี่น้องและเพื่อน ส่วนระดับการศึกษาของบิดาและมารดามีผลกับการใช้ยาบ้าในนักเรียน และสอดคล้องงานวิจัยของ ประณัย ศรีสมบัติ (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหายาเสพติดของเยาวชนในเขตพื้นที่อำเภอนิคมพัฒนาจังหวัดระยอง พบว่า กลุ่มตัวอย่างเยาวชนในอำเภอพัฒนา จังหวัดระยอง ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ปัญหาครอบครัว การคบค้าสมาคมกับกลุ่มเพื่อน ปัญหาพฤติกรรมเลียนแบบ การขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องยาเสพติด และทัศนคติที่มีต่อยาเสพติด เหล่านี้เป็นสาเหตุสำคัญของการเสพยาเสพติดของเยาวชน โดยสภาพปัญหาแต่ละด้านมีสภาพที่เป็นปัญหา ดังนี้ ประเด็นครอบครัว พบว่า พ่อแม่มีปัญหา มีพฤติกรรมมั่วเมา ลุ่มหลงอบายมุข ประเด็นเพื่อน พบว่า เพื่อนเพื่อนมีพฤติกรรมเคยเสพยามาก่อน ประเด็นการมีพฤติกรรมเลียนแบบ พบว่า เลียนแบบจากการเห็นบิดามารดาหรือผู้ปกครอง สูบบุหรี่ ดื่มเหล้า และเล่นการพนัน ประเด็นการขาดความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด พบว่า คิดว่าลองแล้วไม่ติด และประเด็นสุดท้ายคือทัศนคติต่อยาเสพติด พบว่า เยาวชนถือว่าการเสพยาเป็นเรื่องปกติ

สมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้านสื่อต่าง ๆ ผลวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านสื่อต่าง ๆ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยทดลองใช้ยาเสพติดเพราะอยากได้การยอมรับจากเพื่อน อยากทดลองอะไรใหม่ โดยเรียนรู้พฤติกรรมจากคนใกล้ชิด เพื่อน ญาติ

และมีการชักจูงให้ทดลองเสพยาเสพติดและส่งผลต่อการเรียน ทำให้เรียนไม่จำเป็นต้องออกจากโรงเรียน นอกจากนั้นมีการเรียนรู้จากสื่อสังคมออนไลน์ ปัจจุบันความเจริญทางด้านเทคโนโลยีมีช่องทางการรับข้อมูลข่าวสารทาง Facebook Line และอื่นๆ ทำให้เด็กและเยาวชนได้รับรู้พฤติกรรมการเสพยาเสพติดง่ายขึ้นเกิดความอยากรู้อยากเห็น และต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน และการค้ายาเสพติดได้ใช้ช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ในการซื้อขายและจัดส่งยาเสพติดประเภท ยาบ้า กัญชา เป็นต้น โดยมีผู้ให้บริการขนส่งระบบโลจิสติกส์หลายบริษัท สามารถกระจายสินค้าได้อย่างรวดเร็ว และไม่จำกัดพื้นที่ทำให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงยาเสพติดได้ง่าย สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนต์นันท ทองสีมา (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงและการรณรงค์ต่อต้านพฤติกรรม การใช้ยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมมุ่งใจในการใช้ยาเสพติดในระดับมากที่สุด สื่อมวลชน การศึกษาระดับ ความพึงพอใจหลังการเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมออกแบบโปสเตอร์รณรงค์ต่อต้านยาเสพติดของนักเรียนช่วยลดปัญหาเสพติดในเยาวชนกลุ่มเสี่ยงได้ โดยเปรียบเทียบระหว่าง กลุ่มที่ไม่เคยและเคยเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดต่อพฤติกรรมมุ่งใจในการใช้ยาเสพติด พบว่า ทั้ง 7 ปัจจัยได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับตัวเอง ครอบครัว เพื่อน โรงเรียน ชุมชนเศรษฐกิจและสื่อมวลชน ซึ่งปัจจัยเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม มากกว่ากลุ่มที่เคยเข้าร่วมกิจกรรม ($p < .05$) โดยปัจจัยที่มีระดับความเสี่ยงต่อกลุ่มที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุด คือ ปัจจัยเกี่ยวกับสื่อมวลชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ระพีพรรณ บัวผัน (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การตัดสินใจเสพยาเสพติด ของเด็กและเยาวชน: กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 1 จังหวัดระยอง ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเสพยาเสพติดของเด็กและเยาวชนมาจาก 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ปัจจัยบุคคลและสภาพแวดล้อม ได้แก่ ครอบครัว เพื่อน คู่รัก ญาติ ซึ่งมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และเด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย อีกทั้งสภาพแวดล้อมในชุมชนที่เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่มีแหล่ง ยาเสพติดและมีสมาชิกในชุมชนเสพยาและจำหน่ายยาเสพติด และส่วนที่ 2 ตัวเด็กและเยาวชน มีพฤติกรรม เรียนไม่จบ สมาชิกในครอบครัวมีปัญหา มีความเชื่อเชิงบวกต่อการเสพยาหรือจำหน่ายยาเสพติด และมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนก่อนตัดสินใจเสพยาเสพติด มีผลทำให้เด็กและเยาวชนตัดสินใจเสพยาเสพติด ข้อที่ 2 พบว่า เด็กและเยาวชนสามารถเสพยาและจำหน่ายยาเสพติดได้เพราะเรียนรู้จากบุคคลใกล้ชิด ที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดจึงทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมเลียนแบบตามบุคคลนั้น สำหรับเด็กและเยาวชนที่ตัดสินใจเสพยาเสพติดเพราะถูกตีตรา มาจากการถูกกล่าวหาบ่อยครั้ง จากบุคคลรอบข้างว่าเด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมเสพยาและจำหน่ายยาเสพติด ทำให้เด็กและเยาวชน ตัดสินใจทำตามข้อกล่าวหา นั้น ๆ และข้อที่ 3) พบว่า เด็กและเยาวชนตัดสินใจเสพยาเสพติดเพราะ 3 องค์ประกอบ 1) ความสัมพันธ์ที่ระหว่างเด็กและเยาวชนกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด 2) บทบาท ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในการดำรงชีวิตของเด็กและเยาวชน และ 3) ความถี่ของการพบเห็น

พฤติกรรมการเสพและการจำหน่ายยาเสพติด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวลิขิต กงเพชร (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของกลุ่มนักเรียนหญิงในจังหวัดกาฬสินธุ์ รูปแบบการศึกษา การศึกษาเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indebt Interview) โดยเลือกวิธีการเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างแบบ สโนลบอล (Snowball Sampling) ผลการวิจัย พบว่า ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติด (แรงจูงใจ) สามารถแบ่งแรงจูงใจออกเป็นกลุ่ม ๆ ได้ทั้งหมด 3 กลุ่ม ดังนี้ ปัจจัยหลัก (ความอยากรู้อยากลอง เพื่อน พี่ น้อง แฟน และความเชื่อผิด ๆ) ปัจจัยเสริม (การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เที่ยวสถานบันเทิง) และปัจจัยเอื้อ (ครอบครัวไม่สมบูรณ์) โดยแต่ละปัจจัยหนุนเสริมทำให้เกิดนักเสพติดใหม่เพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ และสอดคล้องกับแนวคิดของ (Walter, 1961, p. 58) กล่าวว่าตัวอย่างที่ไม่ดีจากสื่อมวลชน เป็นสิ่งกระตุ้นหรือเป็นแรงดึงดูดให้บุคคลกระทำผิดจากเหตุผลที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดอาญาและเป็นสาเหตุทางอ้อมต่อการกระทำความผิด โดยผ่านทางค่านิยมต่อการฝ่าฝืนกฎระเบียบสังคม

2. ปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ในจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจเป็นเพราะแท้จริงแล้วการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นเรื่องส่วนบุคคลหรืออุปนิสัยของแต่ละบุคคลที่เอนเอียงไปในทางกระทำความผิด โดยที่สิ่งแวดล้อมหรือปัจจัยอื่น ๆ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนเกี่ยวข้องน้อย ดังจะเห็นได้จากกรณีของเด็กและเยาวชนบางคนที่ทำกระทำความผิด มีพื้นฐานมาจากครอบครัวที่ดี ฐานะทางเศรษฐกิจดี มีครอบครัวที่อบอุ่น แต่ก็ยังมีพฤติกรรมที่ไปกระทำความผิดในคดียาเสพติด ซึ่งปัจจัยส่วนบุคคลอาจมาจากหลายสาเหตุ เช่น พันธกรรม ภาวะของจิตใจ สัญชาติญาณ ฯลฯ สอดคล้องกับแนวคิดของ Hall (1904, อ้างถึงใน อนันต์ ประวิเศษ, 2547, น. 12) ที่ได้กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยแห่งพายุเป็นวัยที่มีความต้องการและอารมณ์รุนแรง มีพลังมากเนื่องจากร่างกายและจิตใจเปลี่ยนจากเด็กมาเป็นผู้ใหญ่ อารมณ์จึงแปรปรวนและจิตใจไม่ปกติเกิดความขัดแย้งในจิตใจ ถ้าอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี เด็กและเยาวชนเหล่านี้ก็จะมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนและนำไปสู่การกระทำผิดได้ง่าย นอกจากนี้ อมรากุล อินโชนานนท์ (2539, น. 29) กล่าวว่า สาเหตุทางจิตใจหรือทางจิตวิทยา ได้แก่ ผลกระทบที่เกิดจากสัญชาติญาณ ความรู้สึก อารมณ์ ทัศนคติ และความคิดของคนอาจเป็นเหตุการณ์ที่สร้างความคิดหวังก่อให้เกิดความขัดแย้งรวมไปถึงการมีความผิดปกติทางใจและมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน เช่น พวกที่มีบุคลิกภาพต่อต้านสังคมมีความก้าวร้าว รุนแรง เป็นต้น และบุญเพราะ แสงเทียน (2540, น. 8) ได้กล่าวถึง สาเหตุจากความไม่สมประกอบทางจิตว่า ปกติมนุษย์ย่อมมีความรู้สึกหรือสัญชาติญาณต่าง ๆ คล้ายคลึงกัน มีความโลภ ความโกรธ ความหลง และความรู้สึกทางเพศ แต่การแสดงออกเพื่อสนองความรู้สึกเหล่านั้นแตกต่างกันออกไปในแต่ละคนขึ้นอยู่กับการศึกษาอบรมและภาวะแวดล้อม องค์ประกอบอย่างหนึ่งที่ทำให้การแสดงออกของแต่ละคนผิดแผกกันออกไปก็คือ ความมีจิตใจไม่มั่นคงหรือจิตบกพร่อง ผู้ที่มีจิตบกพร่องไม่สมประกอบก็จะแสดงออกผิดแผกไปจาก

ผู้ที่มีจิตใจมั่นคง กล่าวคือ ผู้มีจิตใจบกพร่องอย่างขาดวิจาร์ญาณและความยับยั้งชั่งใจในการแสดงออก ซึ่งพฤติกรรมเป็นเหตุให้เกิดการกระทำผิดขึ้นได้

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

5.1.1.1 เด็กและเยาวชน เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของชาติในอนาคต ควรมีการจัดโครงการอบรมค่ายคุณธรรม ในชุมชนโดยบูรณาการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ด้านการพัฒนาด้านการคิด วิเคราะห์ แยะแยะ ความถูกต้องไม่ถูกต้องและการปฏิบัติตัวเป็นคนดี ภายใต้ระเบียบ กฎหมาย เติบโตเยาวชน ที่มีคุณภาพ มีสุขภาพกาย สุขภาพจิต และมีสติปัญญาที่ดีแล้วยังต้องมีคุณธรรม จริยธรรม

5.1.1.2 ควรสนับสนุนให้ครอบครัวใส่ใจในการให้ความรักความอบอุ่นแก่บุตรหลาน สนับสนุนให้บุตรหลานเรียนรู้และแสดงออกตามความสามารถที่ถนัด ไม่บีบบังคับจนเกินไป ชี้แนะ สิ่งที่เป็นประโยชน์ตามความเหมาะสมและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี จัดหากิจกรรมเพื่อถ่วงเกลือกจิตใจทางอ้อม เช่น พาไปทำบุญตามโอกาส มีกิจกรรมทำอาหารร่วมกันในครอบครัว เพื่อสร้างความใกล้ชิดระหว่างผู้ปกครองกับบุตรหลานให้มากขึ้นเมื่อมีปัญหาใดๆ ก็จะทำให้เกิดความไว้วางใจกล้าเล่าปรึกษา และร่วมกัน แก้ไขปัญหาด้วยกัน

5.1.1.3 สำนักงานจัดหางานจังหวัด ควรสร้างการรับรู้ในตำแหน่งงานที่ว่างอย่างสม่ำเสมอ มีการสร้างการรับรู้ข้อมูลผ่านเพจ Face book มีการประสานงานข้อมูลระหว่างผู้ประกอบการในจังหวัด เพื่อสำรวจความต้องการของแรงงานให้ประชาชนที่ว่างงานได้รับทราบ

5.1.1.4 หน่วยงานด้านปกครองควรลงพื้นที่ร่วมกับผู้นำชุมชนในการคัดกรองตรวจปัสสาวะ ผู้ที่มีประวัติในการยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เยาวชน และประชาชนทั่วไป เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการบำบัด ด้านสุขภาพกายและจิตใจเพื่อแก้ไขปัญหาดังตั้งแต่นั้นต้นทางและร่วมกันคืนคนดีสู่สังคม

5.1.1.5 จัดอบรมให้ความรู้ด้านโทษของยาเสพติดในสถานศึกษา ชุมชน เกี่ยวกับระดับของอัตราโทษผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเองและครอบครัว สังคม และรวมทั้งพฤติกรรมกาเสพติดจากสื่อออนไลน์ เช่น Facebook Line Twitter เป็นต้น ควรสอดส่องดูแลบุตรหลานในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ อย่าให้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ป้องกันจากการเข้าถึงเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม ให้คำปรึกษาและแนะนำบุตรหลานของท่านเกี่ยวกับการใช้แชตรูม (Chat rooms) ป้องกันโอกาสเข้าไปพูดคุยกับคนแปลกหน้า เข้าไปพูดคุยกับบุตรหลานสังเกตพฤติกรรมอย่างต่อเนื่องแนวทางดังกล่าว จะช่วยป้องกันไม่ให้บุตรหลานได้มีโอกาสเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับภัยของยาเสพติดและภัยอันตรายอื่น ๆ จากการใช้อินเทอร์เน็ตหรือประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนแจ้งเบาะแสยาเสพติด โทรสายด่วน 1386

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรศึกษาการสร้างรูปแบบการป้องกันการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ ให้มีความเหมาะสมเชิงพื้นที่ โดยมีการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานของส่วนราชการต่าง ๆ เพื่อสร้างรูปแบบที่เหมาะสมกับบริบทแต่ละพื้นที่

5.3.2.2 ควรศึกษาแนวทางการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เนื่องจากการให้ข้อมูลที่สำคัญจากผู้นำและคนในชุมชนเป็นส่วนสำคัญในการทราบปัญหาเชิงพื้นที่และนำมากำหนดเป็นแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กตัญชลี ฌรงคราช. (2543). *ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวกับการกระทำผิด ของวัยรุ่นชายในสถานพินิจและ
คุ้มครองเด็กและเยาวชนเขตภาคใต้* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กนกวรรณ ศรีทุมมา (2546). *การศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวกับการกระทำผิดของศูนย์เยาวชนแรกรับ
เด็กและเยาวชนชาย บ้านเมตตาสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร
(วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กนิษฐา กล่อมเกล้า. (2557). *วิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพ*. เพชรบุรี: สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.
- กนิษฐา ไทยกล้า. (2548). *ทันสมัยเสพติด ฉบับประชาชนทั่วไป*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- กระทรวงสาธารณสุข. (2522). *พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522*. นนทบุรี: กระทรวง
สาธารณสุข.
- กันตวรรณ มีสมสาร. (2544). *การเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กวัยย่างเขาสู่วัยรุ่นที่รับ
การอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบที่แตกต่างกันตามการรับรู้ของตนเอง* (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กาญจนา कुमारักษ์. (2555). *การพัฒนารูปแบบการป้องกันการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติด:
กรณีศึกษาสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน* (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต).
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กาญจนา ภูยาธร. (2541). *การศึกษาอัตมโนทัศน์ของสมาชิกชุมชนบำบัดระยะติดตามหลังการรักษา:
ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ชุมชนบำบัดธัญญารักษ์* (วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต).
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กิตติธัช แสนภูวา. (2557). *ปัจจัยการบริหารการดำเนินการป้องกันแก้ไขสารเสพติด* (วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- เกษรรงค์ จิณะแสน. (2542). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่าง
ถูกคุมความประพฤติในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง* (วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- โกศล วงศ์สุวรรณ และคณะ. (2537). *ปัญหาสังคม*. กรุงเทพฯ: รามคำแหง.
- ขวัญใจ พิมพ์มณี. (2541). *ปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันการเสพยาบ้าของ
นักเรียนหลักสูตรศิลปกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- จรรยา สุวรรณทัต. (2531). *สภาพพัฒนาการและการอบรมเลี้ยงเด็กไทย*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เจริญ แฉกพิมาย และปนัดดา ศรีธนาสาร. (2555). *รายงานวิจัย: ความรู้ความเข้าใจเรื่องยาเสพติดและพฤติกรรมกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ฉลอง สุขจันทร์. (2542). *การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ในกรุงเทพมหานครในคดีปล้นทรัพย์* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ฉลอง สุขจันทร์. (2542). *การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในกรุงเทพมหานคร: ศึกษากรณีคดีปล้นทรัพย์* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ฉัตรชัย อ้นบำรุง. (2556). *การจัดระบบการป้องกันปัญหาเสพติดของโรงเรียนแม่คะ อำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชวลิต กงเพชร. (2559). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของกลุ่มนักเรียนหญิงในจังหวัดกาฬสินธุ์* (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชัยพร วิชชาวุธ. (2530). *จริยธรรมกับการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรงค์ หมั่นอภัย. (2552). *ปัจจัยทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของเยาวชนในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ณัฐนันท์ พิทักษา. (2548). *สาเหตุการกระทำผิดในคดีอุกฉกรรจ์ของเด็กและเยาวชน: ศึกษาเฉพาะกรณีการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร*. *วารสารกระบวนการยุติธรรม*, 7(3), 99-119.
- ณัฐนันท์ พิทักษา. (2548). *สาเหตุการกระทำผิดในคดีอุกฉกรรจ์ของเด็กและเยาวชนชายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย ในเขตกรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณัฐนันท์ พิทักษา. (2548). *หลักการโฆษณา ประชาสัมพันธ์และการสื่อสารเพื่อการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: บายฮาร์ท มีเดีย.
- ณัฐรุณี ประโม่ง และคณะ. (2555). *ปัจจัยเชิงสาเหตุของปัญหาเสพติดในกลุ่มนักเรียนและเพื่อพัฒนารูปแบบกิจกรรมด้านยาเสพติดในกลุ่มนักเรียน*. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 8(2), 23-36.
- ธีรพล ยุกตะเสวี. (2540). *การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนชาย: ศึกษาเฉพาะกรณีคดีอุกฉกรรจ์ในกรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- นพดล บำรุงกิจ. (2544). *พฤติกรรมกำบังกันอุบัติเหตุจราจรจากการขับซิ่งรถจักรยานยนต์ของข้าราชการทหารอากาศชั้นประทวน* (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นวลจันทร์ ทศนชัยกุล. (2530). *ผู้ป่วยจิตเวชกระทำผิดกฎหมาย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นวลจันทร์ ทศนชัยกุล. (2541). *อาชญากรรมกำบังกัน: การควบคุม*. นนทบุรี: พรทิพย์การพิมพ์.
- นวลตา อากาศพงษ์กุล. (2549). *เพศสัมพันธ์และการใช้ถุงยางอนามัยในกลุ่มเยาวชนที่มาใช้บริการในแหล่งชุมชนวัยรุ่น กรณีศึกษา กรุงเทพมหานคร*. *สงขลานครินทร์เวชสาร*, 24(6), 75-82.
- นันทวิช สิริธีรภัฏ และคณะ. (2553). *การสำรวจพฤติกรรมกำบังกันการใช้สารเสพติดของนักเรียนในโรงเรียนโครงการวิจัยนำร่องในโรงเรียนที่ประสบกรณีพิบัติภัย อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา*. นนทบุรี: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
- นารี สุกุลวงศ์ธนา และคณะ. (2556). *แนวทางการป้องกันปัญหาเสพยาเสพติดสำหรับเด็กและเยาวชนอย่างยั่งยืน: ภูมิคุ้มกันเพื่อสร้างโลกสีขาว*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- บุญเพราะ แสงเทียน. (2540). *คำบรรยายกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน*. กรุงเทพฯ: อักษร.
- ประนัย ศรีสมบัติ. (2551). *เกี่ยวกับปัญหาเสพยาเสพติดของเยาวชนในเขตพื้นที่อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526). *ทัศนคติ: การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ประยูร ศรีมณศรี. (2532). *จิตวิทยาวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ: แพรพิทยา.
- ปรีชา วิทโคโต. (2532). *แนวการศึกษาบุคลิกภาพ*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2521). *จิตวิทยาอุตสาหกรรม*. กรุงเทพฯ: สหमतออฟเซต.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2542). *การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: พีเออาร์ด แอนด์ ปริ้นติ้ง.
- พรชัย ชันดี และคณะ. (2543). *ทฤษฎีและงานวิจัยของอาชญาวิทยา*. กรุงเทพฯ: บุกเน็ท.
- พรชัย ชันดี, รัชชัย ปิตะนีละบุตร และอัศวิน วัฒนวิบูลย์. (2543). *ทฤษฎีและงานวิจัยทางอาชญาวิทยา*. กรุงเทพฯ: บุกเน็ท.
- พรศิริ มูลดิษฐ์. (2541). *ปัจจัยแวดล้อมทางสังคมที่มีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของการกระทำผิดทางเพศของเด็กและเยาวชน: กรณีการข่มขืนกระทำชำเรา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.

- พัชรารณณ์ ด้านประชุม. (2556). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอนุบาลวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต)*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พัฒนา สุขประเสริฐ. (2540). *กลยุทธ์ในการฝึกอบรม*. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- พิทยา ศิริรักษ์ และคณะ. (2556). *ยุทธศาสตร์การป้องกันการติดสารเสพติดของเยาวชน*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- ภาณุพงศ์ จิตะสมบัติ. (2541). *สิ่งเสพติด 2000. เอกสารการบรรยาย สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- มนต์นัท ทองสิมา. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงและการรณรงค์ต่อต้านพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 22(39), 301-328.*
- ระพีพรรณ บัวผัน. (2557). *การตัดสินใจเสพยาเสพติดของเด็กและเยาวชน: กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 1 จังหวัดระยอง (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รังสรรค์ สิงห์เลิศ. (2551). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด.
- รุ่ง ใจดี. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ลลิตา เดชาวุธ. (2548). *เกี่ยวกับปัจจัยครอบครัวที่มีผลต่อการเสพยาเสพติดของวัยรุ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต)* ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ลักขณา สริวัฒน์. (2544). *จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ลักขณา สริวัฒน์. (2549). *การคิด*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ลักขณา สริวัฒน์. (2556). *มนุษย์สัมพันธ์*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ลิขิต วิชญ์วินทร์ (2537). *การศึกษาการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในจังหวัดร้อยเอ็ด (วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา มหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วรชาติ แส่นคำ. (2543). *ลักษณะทางจิตใจของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด ในจังหวัดสมุทรปราการ (วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต)*. สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวพระเกียรติ.

- วาทีณี จันทร์เจริญ. (2544). *การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดขอนแก่น* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิชา มหาคุณ. (2542). *กฎหมายล้มละลาย ฉบับสมบูรณ์*. กรุงเทพฯ: นิติบรรณาการ.
- วินิรณี ทศนะเทพ. (2542). *ความสัมพันธ์ระหว่างการทำหน้าที่ ของครอบครัวกับการกระทำผิดของเด็ก และเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่* (วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิมลสิริ บุญโญปกรณ์. (2557). *การดำเนินงานตามนโยบาย การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครไปสู่การปฏิบัติ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2539). *การวิจัยทางอาญาวิทยาและทัณฑวิทยา หน่วยที่ 15. เอกสารการสอน ชุดวิทยาอาญาวิทยาและทัณฑวิทยา*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศักดิ์นา บุญเปี่ยม. (2548). *ความฝัน...ให้อะไรกับชีวิต*. สืบค้นจาก http://www.uniserv.buu.ac.th/forum2/topic.asp?TOPIC_ID=7888.
- ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์. (2563). *จากรายงานสถิติคดีอาญาของศาลเยาวชนและ ครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์ ในปีพ.ศ. 2562*. กาฬสินธุ์: ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด กาฬสินธุ์.
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาด้านอาชญาวิทยา. (2549). *ทัศนะของพันธมิตรราชทัณฑ์ต่อการนำประชาชนเข้า มามีส่วนร่วมในงานราชทัณฑ์*. นนทบุรี: ศูนย์วิจัยและพัฒนาด้านอาชญาวิทยา.
- สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2556). *ประมวผลผลการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย (2558). *1 ทศวรรษ ได้ร่มพระบารมี แก้วกัลยาของแผ่นดิน: หนังสือที่ระลึก งานวันคนพิการ ครั้งที่ 49*. กรุงเทพฯ: สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สมพร อมรชัยนพคุณ. (2552). *บทความกฎหมายกระบวนกรยุติธรรมกับการกระทำผิดของเด็ก และเยาวชน*. สืบค้นจาก www.lawonline.co.th.
- สมพิศ สุขวิฑูรย์. (2546). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมในการป้องกันการติดยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: กรมพลศึกษา.
- สมาน ศรีโกศล. (2545). *การกระทำผิดของเยาวชน : ศึกษาเฉพาะคดีอุกฉกรรจ์* (วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- สราวุธ สอนสนาม. (2548). *มูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ในสถานพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สายสุดา สุขแสง และคณะ. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงใช้สารเสพติดของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดสงขลา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี*, 31(3), 88-103.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2558). *งบประมาณในลักษณะบูรณาการ ด้านยาเสพติด ประจำปีงบประมาณ 2559*. กรุงเทพฯ: ส่วนแผนงานและงบประมาณ สำนักยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2559). *40 แห่งความภูมิใจ มุ่งมั่นแก้ไข ปัญหายาเสพติด*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2563). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานศาลยุติธรรม. (2563). *สถิติคดีของศาลยุติธรรมประจำปี 2562*. กรุงเทพฯ: สำนักแผนงาน และงบประมาณ.
- สิทธิศักดิ์ วนะชกิจ. (2545). ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดในคดีรุนแรงของเด็กและเยาวชน ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสุราษฎร์ธานีและจังหวัดสงขลา. *ดุลพາห*, 49(3), 109-134.
- สุชา จันท์เอม และสุรางค์ จันท์เอม. (2529). *จิตวิทยาวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ: แพร์พิทยา.
- สุชา จันท์เอม. (2541). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุชา จันท์เอม. (2542). *จิตวิทยาเด็ก*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุดสงวน สุธีสร. (2547). *อาชญาวิทยาและงานสังคมสงเคราะห์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุธินี รัตนวราห. (2531). *กฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุพจน์ ภูมานะชัย. (2546). *คำอธิบายพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2534 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2543) พร้อมคำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกา คำพิพากษาศาลฎีกาและรวมข้อสอบความรู้ชั้นเนติบัณฑิตและข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา*. กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- สุพัฒน์ ธีรเวชเจริญชัย. (2541). *สุขภาพชีวิต*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุรพล พะยอมแย้ม. (2545). *ปฏิบัติการทางจิตวิทยาในงานชุมชน*. กรุงเทพฯ: สหภาพพัฒนาการพิมพ์.

- สุรีย์ กาญจนวงศ์ และคณะ. (2549). การศึกษาปัญหาที่เป็นสาเหตุการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน งานวิจัยของศาลเยาวชนและครอบครัวกลางพบสาเหตุการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน. *ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง*, 3-6.
- สุวิทย์ จอมทรัพย์. (2541). *การกระทำความผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดขอนแก่น* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- โสภณ ชปิลมันน์. (2536). *บุคลิกภาพและพัฒนาการ: แนวโน้มสู่พฤติกรรมปกติและการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อนันต์ ประวิเศษ. (2547). *ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการบำบัด แก้ไข ฟื้นฟู ผู้กระทำความผิดของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดนครราชสีมา* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อมรากล อินโอชานนท์. (2539, 23 สิงหาคม). สดจากจิตวิทยา. *ข่าวสด*, หน้า 7.
- อรรณพ กาวิกุล. (2556). *การพัฒนารูปแบบและกระบวนการ ถ่ายทอดความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนของตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ในพื้นที่ตำรวจภูธร ภาค 5* (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- อรอุษา จันทรวีรุจ. (2544). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อัจฉรา ทองตัน. (2536). *การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อัจฉรียา ชูตินันท์. (2549). *กฎหมายเกี่ยวกับเด็กเยาวชนและคดีครอบครัว*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- อัฒณพ ชูบำรุง. (2523). *อาชญาวิทยา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Alderfer, C.P. (1972). *Existence: Relatedness and growth, human needs in organizational setting*. New York: Free Press.
- Allport, G.W. (1967). *Reading in Attitude Theory and Measurement*. New York: John Wallet and Sons Inc.
- Allport, G.W. (1976). *Attitude, Attitude Theory and Measurement*. New York: John Wiley.
- Barrie, R. (1972). *Human Personality: Towards a Unified Theory*. New York Washington Hollywood: Vantage Press.
- Bloom, B.S. (1956). *Taxonomy of Educational Objectives, the classification of educational goals-Handbook I: Cognitive Domain*. New York: McKay.

- Briscoe, R.G. (1971, February). Education implications of perception by drug using and non-drug using students in Davis school district. *Dissertation Abstracts International*, 31(9), 5455-5456.
- Brookover, C. (1999). School; Alcohol and Drug Abuse Education and Prevention Program: A Multiple Case Study. *Dissertation Abstracts International*, 60(6).
- Cloward, R.A. (1960). *Delinquency and opportunity: a theory of delinquent gangs*. London: Routledge.
- Feinstein, A. (2005). Mild traumatic brain injury: The silence epidemic. *Canadian Journal of Public Health*, 19(5),325-326.
- Freud, S. (1964). *Group Psychology and The Analysis of The Ego Sigmund Freud*. New York: Bantam Books.
- Gibbons, D.C. (1976). *Delinquent behavior*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.
- Glueck, S. and Glueck, E.T. (1968). *Delinquents and non delinquents in perspective*. Cambridge, Man: Larvae University.
- Hager, D. (1971). Adolescent Drug Use in Middle America: Social Psychological Correlates. *Dissertation Abstracts International*, 31(7), 5615.
- Hall, G.S. (1904). *Adolescence: Its psychology and its relations to physiology, anthropology, sociology, sex, crime, religion, and education*. New York: Appleton.
- Hilgard, B. (1962). *Introduction of Psychology*. New York: Harcourt Brace and World.
- Locke, E.A. (1968). *Organizational Behavior and Human Performance*. Chicago: and McNally.
- Maslow, A.H. (1954). *Motivation and Personality*. New York: Harper and Brother.
- McQuail, D., Blumler, J. and Brown, R. (1972). *The Television Audience: A Revised Perspective*. London: Longman.
- Paulson, P.C. (1971, March). Psychosocial factors in drug use among community college students. *Dissertation Abstracts International*, 31(9),5455-5456.
- Reckless, W.C. (1971). *The crime problem (4th ed)*. New York: Appleton-Century-Crofts.
infoamerica.org
- Ross, C.C and Stanley, J.C. (1967). *Measurement in Today' School*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.

- Schramm, W. (1960). *How Communication Works The Process and Effects of Mass Communication*. Illinois: University of Illinois Press.
- Stanley, G.A. (1989). The Impact of Peer, School, Family, and Religion Factor upon Adolescent Drug. Use, *Research Abstracts International*.
- Taft, D.R. and England, R.W. (1964). *Criminology*. London: The Macmillan Company.
- Taro, Y. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York Harper and Row Publications.
- Thomas C.J. and Daniel, W.R. (1985). Using Inventory for Competitive Advantage through Supply Chain Management. *International Journal of Physical Distribution & Materials Management*, 15(5),16-26.
- Walter, G.W. (1961). *The Seven Steps From Change to Meaning The Living Brain*. London: Penguin Books.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์
คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยกำหนดให้มีการสอบถามข้อมูล มีจำนวน 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์

นายไพรัช กรทิพย์

นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตร์

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ
 - 1.1 ชาย
 - 1.2 หญิง
2. อายุ.....ปี
3. อาชีพผู้ปกครอง
 - 3.1 ไม่ได้แน่นอน
 - 3.2 เกษตรกร
 - 3.3 รับจ้าง
 - 3.4 ค้าขาย
 - 3.5 รับราชการ, รัฐวิสาหกิจ
 - 3.6 ลูกจ้าง
 - 3.7 ธุรกิจส่วนตัว
4. การศึกษา
 - 4.1 ไม่ได้ศึกษา
 - 4.2 ประถมศึกษา
 - 4.3 มัธยมศึกษาตอนต้น
 - 4.4 มัธยมศึกษาตอนปลาย, ปวช.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
MAHARAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน
ในจังหวัดกาฬสินธุ์

คำชี้แจง 1. โปรดอ่านข้อความในแบบสอบถามโดยละเอียดก่อนตอบคำถาม

2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของท่าน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิด ในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ในจังหวัดกาฬสินธุ์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ปัจจัยส่วนบุคคล					
1.1 ท่านเป็นคนมีนิสัยใจร้อน ง่าย ชอบทำอะไรโดย ไม่ยั้งคิดหรือไตร่ตรอง ให้ดี					
1.2 ท่านชอบความท้าทายใหม่ ๆ อยากรู้ อยากลอง					
1.3 เรียนหนังสือไม่เก่ง คบเพื่อนที่มีพฤติกรรม ยุ่งเกี่ยวกับยาบ้าและถูกชักชวนให้ลอง เสพยาบ้า					
1.4 เสพยาบ้าเพื่อต้องการการยอมรับ จากเพื่อน					
1.5 พ่อ แม่ หรือคนในครอบครัวมีประวัติ เคยกระทำความผิดหรือเคยต้องโทษ จำคุกในคดียาเสพติดมาก่อน					
2. ปัจจัยด้านครอบครัว					
2.1 ครอบครัวแตกแยก พ่อแม่หย่าร้าง อาศัยอยู่กับบุคคลอื่น เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย หรือญาติ					
2.2 ครอบครัวมีการทะเลาะเบาะแว้งกัน อยู่เสมอทำให้ต้องการเป็นตัวของตัวเอง					
2.3 ผู้ปกครองเข้มงวดมากเกินไป ทำให้อยากออกนอกกรอบ					

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการกระทำคามผิด ในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ในจังหวัดกาฬสินธุ์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.4 เกิดจากการเลี้ยงดูแบบปล่อยปะ ละเลย ทำให้ขาดความอบอุ่น คบและมีเพื่อน ชักชวนให้ทดลองยาเสพติด					
2.5 ครอบครัวมีฐานะยากจน พ่อแม่ต้อง ทำมาหากินและไม่มีเวลาอบรมสั่งสอน					
3. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ					
3.1 ผู้ปกครองมีรายได้ไม่เพียงพอต้องทำงาน หนักและไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนบุตร					
3.2 ผู้ปกครองต้องไปทำงานที่ต่างจังหวัด หรือที่ห่างไกล ทำให้เด็กและเยาวชน ขาดความอบอุ่น					
3.3 อยากรมีรายได้เป็นของตนเองและ เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับ ยาเสพติด					
3.4 ปัญหาค่าครองชีพสูงขึ้น ผู้ปกครอง ต้องทำงานหนัก ไม่มีเวลาให้ครอบครัว					
3.5 ปัญหาการว่างงานของผู้ปกครอง ทำให้ต้องดิ้นรนในการเลี้ยงชีพ ไม่มีเวลาให้ครอบครัว					
4. ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม					
4.1 อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีแหล่งอบายมุข เช่น บ่อนการพนัน พบเห็นผู้เสพ และค้ายาเสพติด					
4.2 ในครอบครัวหรือชุมชนยุ่งเกี่ยวกับ ยาเสพติด ทำให้เข้าถึงยาเสพติดได้ง่าย					
4.3 ในสถานศึกษามีกลุ่มเพื่อนชักชวน ให้ทดลองยาเสพติด					
4.4 ค่านิยมในหมู่วัยรุ่นในการอยากรู้ อยากลองยาเสพติด					

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิด ในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ในจังหวัดกาฬสินธุ์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4.5 การเข้าไปใช้บริการสถานบริการ ร้านเกมส์และถูกชักชวน ทำให้เกิด ความอยากรู้อยากลองยาเสพติด					
5. ปัจจัยด้านสื่อต่าง ๆ					
5.1 เนื้อหาจากหนังสือหรือละครทำให้เกิด พฤติกรรมลอกเลียนแบบเสพยาเสพติด					
5.2 เลียนแบบพฤติกรรมกรรมการเสพยาเสพติด จากสื่อออนไลน์ เช่น Facebook Line Twitter					
5.3 การนำเสนอข่าวยาเสพติดของสื่อทำ ให้เด็กและเยาวชนเกิดความอยากรู้อยากลอง					
5.4 การอยากลองเสพยาเสพติดจากในสื่อ ประเภทหนังสือการ์ตูน นิตยสาร หนังสือพิมพ์					
5.5 การเข้าร่วมกลุ่มทางสังคมออนไลน์ เช่น Line Group, Facebook Group มีการชักชวนให้ทดลองหรือจำหน่าย ยาเสพติด					

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์

พฤติกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติด ของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์	ระดับพฤติกรรม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การเสพ					
1.1 เสพยาบ้าเพราะความอยากรู้ อยากรลอง และคิดว่าคงไม่ติด					
1.2 เสพยาบ้าเพราะมีปัญหาครอบครัว					
1.3 เสพยาบ้าเพราะถูกเพื่อนหรือคนรอบข้าง ชักชวนให้เสพ					
1.4 เสพยาบ้าเพราะมีภาวะเครียด ซึมเศร้า ต้องการประชดชีวิต หรือต้องการ การยอมรับจากสังคมคนรอบข้าง					
1.5 เสพยาบ้าเพราะทำตามสื่อต่าง ๆ					
2. การครอบครอง					
2.1 มียาบ้าไว้ในครอบครองเพื่อเสพเท่านั้น					
2.2 มียาบ้าไว้ในครอบครองเพื่อเสพ และจำหน่าย ในเวลาเดียวกัน					
2.3 ทราบดีว่าการมียาบ้าไว้ในครอบครอง โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นสิ่งผิดกฎหมาย และอาจถูกจับดำเนินคดี					
2.4 มียาบ้าไว้ในครอบครองเนื่องจากเป็น ยาเสพติด ที่หาซื้อได้ง่ายและมีราคา ถูกกว่ายาเสพติดชนิดอื่น					
2.5 ในแต่ละครั้งทำนมียาบ้าไว้ในครอบครอง เกินกว่า 5 เม็ดขึ้นไป					
3. การจำหน่าย					
3.1 จำหน่ายยาบ้าเพราะอยากมีรายได้ เป็นของตัวเองโดยไม่ต้องขอเงิน พ่อ แม่ ใช้					

พฤติกรรมการกระทำความผิดในคดียาเสพติด ของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์	ระดับพฤติกรรม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.2 จำหน่ายยาบ้าเพราะต้องการนำเงิน ไปเที่ยวเตร่ตามสถานบันเทิง ร้านเกมส์					
3.3 จำหน่ายยาบ้าเพราะอยากมีสิ่งสนอง ความต้องการตนเอง เช่น โทรศัพท์ มือถือ แต่งรถมอเตอร์ไซด์ นาฬิกา ฯลฯ					
3.4 จำหน่ายยาบ้าเพราะมีเครือข่ายยาเสพติด อยู่ในชุมชนและสถานศึกษา ทำให้ง่ายต่อการจำหน่ายและกระจาย ยาบ้าไปสู่ผู้เสพ					
3.5 จำหน่ายยาบ้าเพราะรู้ว่าบลงโทษ ผู้กระทำความผิดฐานจำหน่ายยาเสพติด ให้โทษ ในขณะที่เป็นเด็กและเยาวชน ไม่ร้ายแรง ไม่ติดคุก และสามารถ ล้างประวัติได้					

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์
คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาแนวทางป้องกันและวิธีแก้ไขปัญหา การกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ ข้อมูลที่ได้รับถือเป็นผลงานทางวิชาการ และจะใช้เฉพาะเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น จะไม่มีผลเสียหายต่อท่านผู้ตอบแบบสอบถาม แต่อย่างใดทั้งสิ้น
2. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น ดังนี้
 - 2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ
 - 2.2 เป็นข้อความเกี่ยวกับแนวทางป้องกันและวิธีแก้ไขปัญหาการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

1. ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. การกระทำผิด.....
3. วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตอนที่ 2 การสร้างแนวทางป้องกันและวิธีแก้ไขปัญหาการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์

1. ท่านคิดว่าควรมีแนวทางป้องกันและวิธีแก้ไขปัญหาการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านส่งเสริมการพัฒนาตนเองของเด็กและเยาวชน อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

2. ท่านคิดว่าควรมีแนวทางป้องกันและวิธีแก้ไขปัญหาการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านครอบครัวของเด็กและเยาวชน อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

3. ท่านคิดว่าควรมีแนวทางป้องกันและวิธีแก้ไขปัญหาการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านเศรษฐกิจ อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่าควรมีแนวทางป้องกันและวิธีแก้ไขปัญหาการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

5. ท่านคิดว่าควรมีแนวทางป้องกันและวิธีแก้ไขปัญหาการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่กรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ข

ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ข.1 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

คำถามข้อ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	เฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
X1	+1	+1	+1	3	1
X2	+1	+1	+1	3	1
X3	+1	+1	+1	3	1
X4	+1	+1	+1	3	1
X5	+1	+1	+1	3	1
X6	+1	+1	+1	3	1
X7	+1	+1	+1	3	1
X8	+1	+1	+1	3	1
X9	+1	+1	+1	3	1
X10	+1	+1	+1	3	1
X11	+1	+1	+1	3	1
X12	+1	+1	+1	3	1
X13	+1	+1	+1	3	1
X14	+1	+1	+1	3	1
X15	+1	+1	+1	3	1
X16	+1	+1	+1	3	1
X17	+1	+1	+1	3	1
X18	+1	+1	+1	3	1
X19	+1	+1	+1	3	1
X20	+1	+1	+1	3	1
X21	+1	+1	+1	3	1
X22	+1	+1	+1	3	1
X23	+1	+1	+1	3	1
X24	+1	+1	+1	3	1
X25	+1	+1	+1	3	1
Y1	+1	+1	+1	3	1

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ)

คำถามข้อ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	เฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
Y2	+1	+1	+1	3	1
Y3	+1	+1	+1	3	1
Y4	+1	+1	+1	3	1
Y5	+1	+1	+1	3	1
Y6	+1	+1	+1	3	1
Y7	+1	+1	+1	3	1
Y8	+1	+1	+1	3	1
Y9	+1	+1	+1	3	1
Y10	+1	+1	+1	3	1
Y11	+1	+1	+1	3	1
Y12	+1	+1	+1	3	1
Y13	+1	+1	+1	3	1
Y14	+1	+1	+1	3	1
Y15	+1	+1	+1	3	1
Y10	+1	+1	+1	3	1
Y10	+1	+1	+1	3	1

ภาคผนวก ค

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ค.1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

Items	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item - Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
X1	92.48	240.974	0.583	0.889
X2	92.30	252.062	0.325	0.978
X3	92.30	249.703	0.378	0.886
X4	92.30	254.933	0.259	0.892
X5	92.43	235.276	0.746	0.875
X6	92.15	249.772	0.355	0.893
X7	92.58	242.251	0.459	0.921
X8	92.65	241.669	0.535	0.839
X9	92.63	239.574	0.568	0.879
X10	92.55	241.126	0.493	0.925
X11	92.20	248.779	0.372	0.945
X12	92.05	246.254	0.438	0.832
X13	92.93	239.917	0.592	0.878
X14	92.18	248.199	0.431	0.854
X15	92.48	240.974	0.583	0.878
X16	92.20	246.985	0.467	0.887
X17	92.20	244.626	0.514	0.898
X18	91.95	245.177	0.534	0.887
X19	92.43	235.276	0.746	0.884
X20	92.48	240.974	0.583	0.878
X21	92.30	252.062	0.325	0.933
X22	92.48	240.974	0.583	0.889
X23	92.30	252.062	0.325	0.978
X24	92.30	249.703	0.378	0.886

(ต่อ)

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

Items	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item - Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
X25	92.30	254.933	0.259	0.892
Y1	92.30	249.703	0.378	0.912
Y2	92.30	254.933	0.248	0.897
Y3	92.15	249.772	0.355	0.856
Y4	92.58	242.251	0.459	0.912
Y5	92.65	241.669	0.535	0.953
Y6	92.63	239.574	0.568	0.849
Y7	92.55	241.126	0.493	0.987
Y8	92.58	242.251	0.459	0.912
Y9	92.65	241.669	0.535	0.889
Y10	92.63	239.574	0.568	0.967
Y11	92.15	249.772	0.355	0.934
Y12	92.58	242.251	0.459	0.934
Y13	92.65	241.669	0.535	0.919
Y14	92.30	252.062	0.325	0.832
Y15	92.48	240.974	0.583	0.878

หมายเหตุ: Reliability Coefficients, N of Cases = 42, N of Items = 40, Alpha = .900

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ รศรป. ว๐๒๒/๒๕๖๔

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายชยุต ทับทิมไสย์

ด้วย นายไพรัช กรทิพย์ รหัสประจำตัว ๖๒๘๒๖๒๐๙๐๑๐๗ นักศึกษาปริญญาเอกสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์ นั้น

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบด้านภาษา
 ตรวจสอบด้านสถิติสำหรับการวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๒-๓๕๕๕

ที่ รศรป. ว๐๒๒/๒๕๖๔

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิชาภาภ์ กันขุนทด

ด้วย นายไพรัช กรทิพย์ รหัสประจำตัว ๖๒๘๒๖๒๐๙๐๑๐๗ นักศึกษาปริญญาเอกสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์ นั้น

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบด้านภาษา
 ตรวจสอบด้านสถิติสำหรับการวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอมพร)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๒-๓๕๕๕

ที่ รศรป. ว๐๒๒/๒๕๖๔

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมฆไธสง

ด้วย นายไพรัช กรทิพย์ รหัสประจำตัว ๖๒๘๒๒๐๙๐๑๐๗ นักศึกษาปริญญาเอกสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์ นั้น

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบด้านภาษา
 ตรวจสอบด้านสถิติสำหรับการวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๒-๓๕๕๕

การเผยแพร่ผลงานวิจัย

ไพรัช กรทิพย์, ยุภาพร ยุภาศ และภักดี โพธิ์สิงห์. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์. ใน*การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 4 หัวข้อ “วิจัย ยั่งยืน”*, (น. 509-521). ชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นายไพรัช กรทิพย์
วันเกิด 24 กุมภาพันธ์ 2519
สถานที่เกิด เลขที่ 93 หมู่ 4 บ้านเหล่าค้อ ตำบลเชียงเครือ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ 46000
ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ 208 หมู่ 4 บ้านเหล่าค้อ ตำบลเชียงเครือ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ 46000
สถานที่ทำงาน สำนักงานประจำศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์
ตำแหน่ง เจ้าพนักงานศาลยุติธรรม ชำนาญการพิเศษ

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2551 นิติศาสตรบัณฑิต (น.บ.)
สาขาวิชานิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- พ.ศ. 2559 รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (รป.บ.)
สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- พ.ศ. 2564 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.)
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม